

BUNYAN OVER DE TOELATING TOT 'S HEEREN TAFEL
EN
DE BROEDERSCHAP DER CHRISTENEN, BEHELZENDE:

1. ZIJNE BELIIDENIS DES GELOOF EN WIJZE VAN AANBIDDING,
2. VERSCHIL OMTRENT DEN WATERDOOP GEEN BELETSEL VOOR DE GEMEENSCHAP DER BROEDEREN,
3. VREEDZAME EN WARE BEGINSELEN.

VOORREDE.

Welwillende Lezer, dit zijn buitengewone pennenvruchten van Bunyan, die een aandachtige lezing goed belonen zullen. Het is de belijdenis des geloofs van een Christen, die bijna twaalf jaren in de gevangenis heeft doorgebracht om des gewetens wille. Opgesloten met zijnen bijbel, vindt gij hier den uitslag zijner biddende studiën. Het bracht een verschil te weeg tussen zijne medechristenen van ALLE gezindheden, waarvan de redenen bij deze belijdenis gevoegd zijn met een verdediging zijner zienswijzen. In dit alles legde een ongeletterd man een scherpzinnigheid aan den dag als van een degelijk opgevoed theoloog. De Schrijver werd als het ware gedwongen om deze geschriften uit te geven, om zich te zuiveren van den laster, die van alle partijen op hem nederregende gedurende achttien jaren, en om de pogingen, die aangewend werden om de lidmaten zijner gemeente van hem af te scheuren, om den vrede in zijne gemeente te storen en hem van de kerk te vervreemden, waaraan hij met zulke tedere banden gebonden was. Zijn eerste onderzoek is: Wie moeten aan 's Heeren tafel toegelaten worden, en zijn antwoord is: zij, die door God zijn aangenomen, dezen zijn Zijne kinderen geworden en hebben daarom recht om aan de tafel huns Vaders aan te zitten, dezulken alleen, die zich zelve onderzocht hebben en door hun levenswandel de kerk de hoop geven dat zij van den dood tot het leven zijn overgegaan.

De gewoonte om onbekeerden aan de tafel des Heeren toe te laten, omdat zij aan enige uitwendige vormen hebben voldaan, keurt hij ten strengste af. De vermenging der gemeente met de wereld beschouwt hij als een geestelijke hoerij, als de grootste bron der zonde en als een van de oorzaken der velerlei dwalingen. Des Heeren tafel is schriftuurlijk omheind, 'Trekt niet een ander juk aan met de ongelovigen, ' wat gemeenschap heeft het licht met de duisternis, Christus met Belial, de tempel Gods met de afgoden, scheidt u af, en raakt niet aan hetgeen onrein is, en Ik zal ulieden aannemen.' 'Neemt elkaar aan, gelijk Christus ook ons heeft aangenomen tot de heerlijkheid van God, niet tot twistige samensprekingen.' 'Onttrekt u van een iegelijk broeder, die ongeregeld wandelt, niet werkende, maar ijdele dingen doende, doch de zodanige bevelen wij, dat zij met stilheid werkende, hun eigen brood eten.'

'Indien iemand een andere leer leert, en niet overeenkomt met de gezonde woorden van onzen Heere Jezus Christus, en met de leer, die naar de godzaligheid is, die is opgeblazen en weet niets, maar hij raast omtrent twistvragen en woordenstrijd, uit welke komt nijd, twist, lasteringen, kwade bedenkingen, verkeerde krakelingen van mensen, die een verdorven verstand hebben en van de waarheid beroofd zijn, menende dat de godzaligheid en gewin zij. Wijk af van dezulken.' Bunyan bouwt alles op het Woord-de personen, die niet aan 's Heeren tafel mogen worden toegelaten, worden beschreven, maar nergens wordt iemand van de gemeenschap buitengesloten omdat hij niet gedoopt is met water. En wie durft iets aan het Woord van God toevoegen?

De gewoonte, om de wijze, waarop de waterdoop werd toegediend, tot een voorwaarde van gemeenschap te stellen, bestond onder de independenten reeds lang voor Bunyan's tijd. Crosby geeft in zijne geschiedenis over den Doop enige lange uittreksels uit een boek, getiteld: 'Over de zonde en het gevaar om wederdopers als lidmaten der kerk te blijven beschouwen en de onbestaanbaarheid van zulke gewoonten met de beginselen van beide.' In Amerika vervolgden Cotton en de independenten hun broederen, de dopers, gestrengelijk en bedreigden hen zelfs met verbanning. Toen de doopsgezinden in getal toenamen, weigerden zij zelfs voor één enkele maal iemand tot des Heeren tafel toe te laten, die niet in het water gedoopt was, na een belijdenis des geloofs, inderdaad, het verschil tussen hen, die den doop beschouwen als een betrekkelijke plicht, die door de ouders aan hun kinderen moet volbracht worden door besprenkeling, en hen, die de indompeling als een persoonlijke plicht beschouwen, is zo groot, dat de grootst mogelijke toegevendheid vereist wordt om den vrede te bewaren. Aldus was het tijdens de eerste christelijke gemeenten, toen er groot verschil bestond omtrent den plicht om het evangelie aan de Heidenen te verkondigen.

Bunyan zag al de moeilijkheden van deze zaak, hij was van oordeel, dat de doop een persoonlijke plicht is, waar omtrent ieder mens overtuigd moet zijn in zijn eigen gemoed en waarover geen kerk enige heerschappij had, en dat het enige onderzoek aangaande de geschiktheid van een lid voor de kerkgemeenschap hierin moest bestaan, of de wederbarende kracht van den Heiligen Geest, den geest van het voorgestelde lid in nieuwigheid des levens gedoopt had. Dit is het enige kenmerk, waaraan een christen gekend moet worden. Bunyan veroordeelt met recht de mening, dat de waterdoop het kenmerk van een waar christen zou zijn.

In onze onderzoekingen, aangaande dit onderwerp, zullen wij weldoen aandachtig de verschillende betekenissen van het woord 'dopen' op te merken en er niet altijd het gebruik van water aan te hechten. Er is een dopen in een wolk en in de zee om Gods volk van hun vijanden te verlossen, een dopen in verdrukkingen, een dopen in water tot bekering, een dopen met vuur of den Heiligen Geest, een dopen in den naam der Drie-eenheid, Mattheus 28:19. Bij Bunyan bestond omtrent dit onderwerp geen twijfel, hij oordeelde, dat de waterdoop een belangrijke persoonlijke plicht was, en dat een doodzijn in de zonde en een wederopstanding tot een nieuwigheid des levens het best werd voorgesteld door indompeling in water, hij liet het echter aan een ieder persoon over om in zijn eigen gemoed overtuigd te zijn aangaande dit uitwendige teken der onzichtbare genade. Vreemd is het, zegt hij, twee christenen te vinden, die over alle punten, behalve dit, hetzelfde gevoelen hebben, ja, laat de een den ander in genade en heiligheid verre overtreffen, dan zal deze zaak van het water toch al zijne schoonheden wegvagen. Men zal hem niet die ontvangst waardig keuren, die met hart en hand aan een nieuweling in den godsdienst zal gegeven worden, omdat hij toestemt in den waterdoop.

Wegens deze Katholieke beginselen werd hij zeer ruw behandeld. Denne noemde hem in een vlugschrift een duivel, en vergeleek hem bij Timri, die zijnen meester sloeg. De geleerdste predikanten bonden den strijd tegen hem aan. Zij nodigden hem uit op een groot godsdienstig steekspel, waar hij gestaan zou hebben als één tegenover legio. In Londen werd een grote vergadering bijeengeroepen tot een openbare bestrijding der gevoelens van Bunyan-zoals gewoonlijk bij de Puriteinen plaats had. en het arme volk moest overladen worden met boekengeleerdheid en twistredenen, maar Bunyan verreed wijselijk een botsing, die tot geen goed doel geleid zou hebben, maar wel de gelegenheid gaf om den toorn op te wekken. Hij nam zijn toevlucht tot de pers, als de kalmste en beste wijze om een geschil te voeren over geloofspunten, en hieraan hield hij zich vast. Drie geleerde mannen ondernamen den strijd tegen Bunyan, zij waren d'Anvers, W.Kiffin en T.Paule. Hetgeen deze geletterde, bekwame en voornamelijk twistredenaars uitgaven, bevatte vele lompe smaadedenen. Hun broeder Bunyan was in de gevangenis, en zij bezochten hem met gal en edik. Hij daarentegen sloot zijn

antwoord met deze merkwaardige woorden: 'Christenen, ik ben de uwe, om u te dienen, zolang ik uit deze ogen, waarin zoveel vuil geworpen wordt, kan zien.
Moge de tijd spoedig aanbreken, waarin het water de liefde niet meer zal uitblussen, maar waarin al de strijdende kerken één leger zullen vormen met één doel-de uitbreiding van het Koninkrijk des Verlossers.

EEN BELIJDENIS VAN MIJN GELOOF.

of

MET WIE, EN MET WIE IK NIET GEMEENSCHAP KAN HOUDEN, OF DE GEMEENSCHAP DER GELOVIGEN.

AANTONENDE MET VERSCHILLENDE BEWIJZEN, DAT, HOEWEL IK GEEN GEMEENSCHAP DURF HOUDEN HET DE OPENBAAR GODDELOZEN, IK TOCH AVONDMAAL KAN HOUDEN MET DIE ZICHTBARE GELOVIGEN, DIE OMTRENT DEN WATERDOOP VERSCHILLEN. WAARIN OOK WORDT AANGETOOND OF DAT DE HOOFDZAAK IS VOOR DE GEMEENSCHAP DER BROEDEREN, OF NIET.

‘Ik heb geloofd, daarom sprak ik.’ Psalm 116:10.

AAN DEN LEZER.

Het verwondert mij niet, dat mijne langdurige gevangenschap u en anderen vreemd zal toeschijnen (of liever vreemd ter oorzaak van dat punt), want waarlijk, het zou mij zelf zo toegeschenen zijn, indien niet de Heilige Geest mij zullen verboden had, 1 Petrus 4:12, 1 Johannes 3:13. Ja, indien de vijand mij van schuld had kunnen overtuigen, dan zouden mijne veelvuldige verhoren de zaak hebben kunnen oplossen, want ik ben tot heden toe nog niet zo armzalig geweest dat ik aan een leerstuk zou vasthouden, of het goed of verkeerd ware en veel minder wanneer een meer dan elfjarige inkerkering mij voortdurend aanzette om stil te staan, om de gronden en het fundament van die beginselen te overwegen, waarvoor ik aldus verdrukt ben geweest.

Koning Karel II gaf omtrent een jaar hierna pardon aan bijna vijfhonderd kwakers, die in den kerker opgesloten waren, omdat zij den openbaren godsdienst van de staatskerk niet bijwoonden. Hierop zonden Bunyan en zijne medegevangenen een smeekschrift om hun vrijheid weer te verkrijgen en in een geheime zitting van den kabinetsraad, waar de Koning en vier en twintig zijner raadsheren tegenwoordig waren, werd op den 17den Mei 1672 de volgende akte opgesteld-‘Daar, op bevel van den kabinetsraad van den 8sten dezer het nederige smeekschrift van John Penn, John Bunyan, John Dunn, Thomas Haynes, Simon Haynes en George Par, gevangenen in de gevangenis te Bedford, in hechtenis genomen wegens overtreding van verscheidene voorschriften der Engelse kerk en wegens het bijwonen van onwettige vergaderingen, verwezen werd naar den Sherif van het graafschap Bedford, wie gelast werd om dezen Raad in kennis te stellen of voornoemde personen in verzekerde bewaring gesteld werden wegens de misdaden vermeld in voornoemd smeekschrift, en wegens gene andere, hetgeen hij diens overeenkomstig door zijn certificaat van den 11den dezer gedaan hebbende, wordt van wege Zijne Majesteit op dezen dag bevel gegeven dat voornoemd smeekschrift en certificaat gezonden worden naar Zijner Majesteits Staatssecretaris, wie volmacht gegeven, en die gelast wordt om hen te stellen onder het algemene pardon dat geschonken zal worden aan de kwakers.’ Dit bevestigt ten volle wat Bunyan noemt als de oorzaak zijner langdurige en gevaarvolle gevangenschap. Het was omdat hij de staatskerk niet bezocht en God aanbad naar Zijnen wil, zoals wij die in den Bijbel vinden kunnen. Zie hierover verder de levensgeschiedenis van Bunyan in de 1ste Serie.

Maar daar ik ze alleen bij mijn verhoor verdedigd heb, maar ze ook sedert dien tijd in kalmte en bedaardheid wel duizendmaal bij het Woord van God heb onderzocht en bevonden heb, dat zij goed zijn, zo durf en kan ik ze nu niet verloochenen of ontrouw worden.

En opdat mijne beginselen en wijze van aanbedding aan alle mensen openbaar en ter beoordeling mogen zijn, ofschoon zij voor niets staan en vallen, dan voor het Woord van God alleen, daarom heb ik in deze kleine verhandeling aan mijne tijdgenoten voorgesteld: 'Een belijdenis van mijn geloof en een bewijs voor mijne wijze van eredienst', waardoor, hoe kort het zij, een oprecht christen, naar ik hoop, zonder schending van het geloof of de liefde, kan oordelen, dat ik de grond der zaak in mij heb.

Ook heb ik in deze verhandeling mijnen lezer niet valselijk andere leerstellingen of gebruiken voorgesteld, dan die ik omhelsde, beleed, en predikte, toen ik in hechtenis genomen en in de gevangenis geworpen werd. Ook heb ik nimmer een leerstuk aangekleefd, en doe dit ook nu niet, dat niet op het Woord van God gegrond was. Het onderwerp, waarover ik altijd sprak, zelfs toen de gerechtsdienaar mij arresteerde, was: 'Geloofst gij in den Zoon van God?' Waaruit ik de volstrekte noodzakelijkheid van het geloof in Jezus Christus wilde aantonen, en dat het voor den mens van het hoogste gewicht was om zich zelven te onderzoeken en te beproeven, of hij dit geloof had of niet.

Geloof en heiligmaking zijn mijne beginselen, met een trachten om, zoveel in mij is, vrede te houden met alle mensen. Wat zal ik u zeggen, laten mijne vijanden zelf oordelen, of iets in de volgende leerstellingen, of iets dat enig mens mij ooit heeft horen prediken gelijkt naar, of volgens de ware bedoeling mijner woorden een zweem heeft van ketterij of oproer. Ik zeg nog eens, laten mijne vijanden zelf rechters zijn om te oordelen of iets, dat zij in mijne geschriften of prediking vinden, mij een bijna twaalfjarige gevangenschap heeft waardig gemaakt, of mij den strop of verbanning heeft doen verdienen, overeenkomstig hun verschrikkelijk vonnis. Mijne beginselen zijn zodanige, die mij verbieden om in de dingen van het koninkrijk van Christus gemeenschap te houden met de onbekeerden en openbaar goddelozen, en ook kan ik niet toestemmen dat mijne ziel in hare naderingen tot God beheerst zou worden door de bijgelovige verzinselen dezer wereld, omdat Gods woord juist het tegenovergestelde gebiedt, en dus dit te weigeren aanbeveelt. Daarom zal ik, uitgezonderd deze een zaak, waarover men mij niet behoort te bestraffen, ik vertrouw, ten spijt van allen laster en verdichtsels, mij zelven ten allen tijde als een vreedzaam en gehoorzaam onderdaan doen kennen.

Maar als niets baten zal, tenzij ik van mijn geweten een moordkuil make en mij zelven de ogen uitsteke om mij te laten leiden door blinde leidlieden, zoals sommigen van mij wensen, dan heb ik vast besloten, zij de Almachtige God mijn hulp en schild! om zolang te lijden als dit broze en vergankelijke lichaam duren zal, zelfs tot het wier om de slapen mijns hoofds gegroeid zij, liever nog dan mijn geloof en mijne beginselen te verzaken. 'Zal men ook om enen rotssteen des velds verlaten de sneeuw van Libanon? Zullen ook de vreemde, koude, vlietende wateren verlaten worden?' Jeremia 18:14. 'Heeft ook een volk de goden veranderd, hoewel dezelve gene goden zijn?' Jeremia 2:11. 'Want alle volken zullen wandelen, elk in den naam Zijns Gods, maar wij zullen wandelen in den naam des HEEREN, onzes Gods eeuwiglijk en altoos.' Micha 4:5.

Aangaande mijne gewoonte om met zichtbare gelovigen avondmaal te houden, ofschoon zij niet met water gedoopt zijn, dit is naar mijn oordeel niet tegen den Bijbel en ik ben bereid om aan de hand des Heeren hiervoor ten allen tijde het bewijs te leveren.

EEN BELIJDENIS VAN MIJN GELOOF EN EEN BEWIJS VOOR MIJNE WIJZE VAN GODSDIENST.

‘Zijt altijd bereid tot verantwoording aan een iegelijk, die u rekenschap afeist van de hoop, die in u is, met zachtmoedigheid en vreze. En hebt een goed geweten, opdat in hetgeen zij kwalijk van u spreken, als van kwaaddoeners zij beschaamd mogen worden, die uwen goeden wandel in Christus lasteren.’ 1 Petrus 3:15-16.

1. Ik geloof, dat er slechts één enig waarachtig God is, en dat er gene andere is dan Hij. ‘Nochtans hebben wij maar enen God, den Vader, uit welken alle dingen zijn.’ 1 Corinthiërs 8:6. ‘En dit is het eeuwige leven dat zij u kennen, den enigen waarachtigen God, ‘ enz. Johannes 17:3. Zie ook Markus 12:32 en Handelingen 17:24.

2. Ik geloof, dat deze God is almachtig, eeuwig, onzienlijk, onbegrijpelijk enz. ‘Ik ben God de Almachtige! Wandel voor mijn aangezichten zijt oprecht, ‘ Genesis 17:1. ‘De eeuwige God zij u een woning, ‘ Deuteronomium 33:27. ‘Den Koning nu der eeuwen, den onverderfelijken den onzienlijken, den alleen wijzen God, zij eer en heerlijkheid in alle eeuwigheid. Amen’ 1 Timotheus 1:17. Zie ook Job 11:7 en Romeinen 11:33.

3. Ik geloof, dat deze God oneindig volmaakt is in al Zijne eigenschappen, in Zijn macht, Zijne wijsheid, Zijne rechtvaardigheid, waarheid, heiligheid, genade, liefde enz. Van Zijne macht wordt gezegd, dat zij eeuwig is, Romeinen 1:20, van Zijn verstand en wijsheid, dat zij oneindig zijn Psalm 147:5, Hij wordt de rechtvaardige God genoemd in tegenoverstelling van alle dingen, Zefanja 3:5. Hij wordt de waarheid zelf genoemd en de God daarvan, 2 Thessalonicenzen 2:10. Deuteronomium 32:4. Niemand is heilig dan God. ‘God is liefde.’ ‘Zult gij de onderzoeking Gods vinden? Zult gij tot de volmaaktheid toe den Almachtige vinden?’ Job 11:7.

4. Ik geloof dat er in de Godheid drie personen of wezens zijn. ‘Want drie zijn er, die getuigen in den hemel, de Vader, het Woord, en de Heilige Geest.’ 1 Johannes 5:7. Zie ook Genesis 1:26, 3:22, 11:7, en Jesaja 6:8.

5. Ik geloof dat deze drie in natuur, in wezen, en eeuwigheid een zijn. ‘Deze drie zijn een.’ 1 Johannes 5:7.

6. Ik geloof, dat er is ‘een toekomstige wereld.’ Hebréeën 2:5, 6:5.

7. Ik geloof, ‘dat er een opstanding der doden zal wezen, beide der rechtvaardigen en onrechtvaardigen, ‘ Handelingen 24:15., En velen van degenen, die in het stof der aarde slapen, zullen ontwaken, dezen ten eeuwigen leven, en genen tot versmaadheden, en tot eeuwige afgrijzing.’ Daniël 12:2. ‘Verwondert u daar niet over: want de ure komt, in welke allen, die in de graven zijn, zijne stem zullen horen, en zullen uitgaan, die het goede gedaan hebben, tot de opstanding des levens, en die het kwade gedaan hebben, tot de opstanding der verdoemenis.’ Johannes 5:28.

8. Ik geloof, dat zij, ‘die waardig zullen geacht zijn die eeuw te verwerven en de opstanding uit de doden, noch zullen trouwen, noch ten huwelijk uitgegeven worden: want zij kunnen niet meer sterven, want zij zijn den engelen gelijk, en zij zijn kinderen Gods, dewijl zij kinderen der opstanding zijn, ‘ Lukas 20:34-36, zie ook Johannes 10:27-29, Openbaring 7:16, 20:6.

9. Ik geloof, dat zij, die als onboetvaardigen sterven, met den duivel en zijne engelen gepijnigd zullen worden, en geworpen zullen worden ‘in den poel, die daar brandt van vuur en sulfer, ‘ Openbaring 21:8. ‘Waar hun worm niet sterft, en het vuur niet uitgeblust wordt, ‘ Markus 9:44-48, zie ook Mattheus 25:41-46, Johannes 5:29.

10. ik geloof, dat allen gezondigd hebbende, niemand zonder een Verlosser zalig kan worden, omdat God zowel heilig en rechtvaardig als goed en barmhartig is. ‘Zo zal Hij hem genadig zijn, en zeggen: Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale, ik heb verzoening gevonden, ‘

Job 33:24. 'In dewelke wij de verlossing hebben door zijn bloed, namelijk, de vergeving der zonden,' Colossenzen 1:14. 'En zonder bloedstorting geschiedt gene vergeving.' Hebreëen 9:2
11. Ik geloof, dat Jezus Christus onze Heere zelf de Verlosser is. 'Zij gedachten, dat God hun Rotssteen was, en God, de Allerhoogste, hun Verlosser,' Psalm 78:35. 'Wetende, dat gij niet door vergankelijke dingen, zilver of goud, verlost zijt uit uwe ijdele wandeling, die u van de vaderen overgeleverd is, maar door het dierbaar bloed van Christus, als van een onbestraffelijk en onbevlekt Lam.' 1 Petrus 1:18-19.

12. Ik geloof, dat de grote oorzaak, waarom de HEERE, de tweede persoon in de Godheid ons vlees en bloed aannam, was, opdat Hij voor ons de verlossing zou kunnen verkrijgen, die voor de grondlegging der wereld voor ons was weggelegd. 'Overmits dan de kinderen des vlezes en bloeds deelachtig zijn, zo is Hij ook desgelijks derzelve deelachtig geworden, (Merkt op), opdat Hij door den dood te niet doen zou degene, die het geweld des doods had, dat is, den duivel: en verlossen zou al degenen, die met vreze des doods, door al hun leven, der dienstbaarheid onderworpen waren,' Hebreëen 2:14-15. 'Wanneer de volheid des tijds gekomen is, heeft God Zijnen Zoon uitgezonden, geworden uit een vrouw, geworden onder de wet, opdat Hij degenen, die onder de wet waren, verlossen zou,' Galaten 4:4-5. 'Waarom Hij in alles den broederen moest gelijk worden, opdat Hij een barmhartig en een getrouw Hogepriester zou zijn, in de dingen, die bij God te doen waren, om de zonden des volks te verzoenen. Want in hetgeen Hij zelf, verzocht zijnde, geleden heeft kan Hij degenen die verzocht worden, te hulp komen,' Hebreëen 2:17-18. 'Christus heeft ons verlost van den vloek der wet, een vloek geworden zijnde voor ons, want er is geschreven: Vervloekt is een iegelijk, die aan het hout hangt. Opdat de zegening van Abraham tot de Heidenen komen zou (door het geloof in Jezus Christus)' Galaten 3:13-14.

13. Ik geloof, dat het in de dagen van den Keizer Augustus was, dat Hij zelf ons vlees heeft aangenomen, toen, zeg ik, en niet eerder dan toen 'is het Woord vlees geworden' of met de menselijke natuur bekleed, Johannes 1:14. 1 Timotheus 3:16. 'En het geschiedde in diezelfde dagen, dat er een gebod uitging van den Keizer Augustus, dat de gehele wereld beschreven zou worden. En Jozef ging ook op van Galiléa, uit de stad Nazareth, naar Judéa, tot de stad David's, die Bethlehem genaamd wordt, (omdat hij uit het huis en geslacht van David was) om beschreven te worden met Maria zijne ondertrouwde vrouw, welke bevrucht was. En het geschiedde, als zij daar waren, dat de dagen vervuld werden, dat zij baren zou.' Lukas 2:4-6. Hij was dit kind, omtrent hetwelk aan den ouden Simeon door den Heiligen Geest werd bekend gemaakt, dat hij den dood niet zien zou, eer hij den Christus des Heeren zou zien, vers 25-27.

14. Ik geloof daarom, dat dit zelfde kind, zoals te voren getuigd is, beide God en mens is, de Christus des levenden Gods. 'En zij baarde haren eerstgeboren zoon, en wond hem in doeken, en leidde hem neer in de kribbe, omdat voor hen lieden gene plaats was in de herberg. En er waren herders in diezelfde landstreek, en hielden de nachtwacht over hun kudde. En ziet, een engel des Heeren stond bij hen, en de heerlijkheid des Heeren omscheen hen, en zij vreesden met grote vreze. En de engel zei tot hen: Vreest niet! want, ziet, ik verkondig u grote blijdschap die al den volke wezen zal: namelijk dat u heden geboren is de Zaligmaker, welke is Christus, de Heere, in de stad David's. En dit zal het teken zijn: gij zult het kindeken vinden in doeken gewonden, en liggende in de kribbe.' Lukas 2:7-12. Wederom 'Maar wijl hij deze dingen in den zin had, ziet, de engel des Heeren verscheen hem in den droom, zeggende: Jozef, gij zone David's! wees niet bevreesd Maria, uwe vrouw, tot u te nemen: want hetgeen in haar ontvangen is, dat is uit den Heiligen Geest. En zij zal enen zoon baren, en gij zult zijnen naam heten Jezus, want hij zal zijn volk zalig maken van hun zonden. En dit alles is geschied, opdat vervuld zou worden, hetgeen van den Heere gesproken is door den profeet, zeggende: Ziet, de maagd zal zwanger worden, en enen zoon baren, en gij zult zijnen naam heten Emmanuel, hetwelk is, overgezet zijnde, God met ons.' Mattheus 1:21-22.

15. Ik geloof daarom dat de rechtvaardigheid en de verlossing waardoor wij, die geloven, rechtvaardig voor God staan, als verlost van den vloek der wet, de rechtvaardigheid en verlossing is, die bestaat in de persoonlijke daden en handelingen van dit kind Jezus, dezen Godmens de Heere Christus, zij bestaat, zeg ik, in zijne persoonlijke vervullingen der wet voor ons, die Hij tot in de hoogste graad voldaan heeft, zoals met de rechtvaardigheid van God overeenkwam. 'Meent niet (zegt Hij), dat ik gekomen ben, om de wet of de profeten te ontbinden, ik ben niet gekomen, om die te ontbinden, maar te vervullen, ' Mattheus 5:17. Waardoor 'Hij het einde der wet is, tot rechtvaardigheid een iegelijk, die gelooft, ' Romeinen 10:4. Want hetgeen der wet onmogelijk was, dewijl zij door het vlees krachteloos was, heeft God, zijnen Zoon zedende in gelijkheid des zondigen vlezes, en dat voor de zonde veroordeeld in het vlees. Romeinen 8:3. Zo heeft Hij, door een einde te maken aan de overtredingen en de zonden, en door verzoening te doen voor de ongerechtigheid, een eeuwige rechtvaardigheid teweeg gebracht. 1 Johannes 3:8, 2 Timotheus 1:9, Hebreëen 10:5-10, Daniël 9:24.

16. Ik geloof, dat Hij voor de volbrenging van dit werk altijd zonder zonde was, Hebreëen 4:15, altijd de dingen deed, die welbehaaglijk waren voor het rechtvaardig oog van God, Johannes 8:29, dat elk Zijner daden, zowel in het doen als in het lijden, en Zijn weder opstaan van den dode werkelijk oneindig volmaakt waren, daar zij gedaan werden door Hem, als Godmens, Hebreëen 7:26-28. Daarom worden zijne daden, voordat Hij stierf, genoemd: 'de rechtvaardigheid Gods', Romeinen 3:21-22, zijn bloed, 'het bloed Gods', en 'hieraan hebben wij de liefde gekend, dat Hij zijn leven voor ons gesteld heeft', 1 Johannes 3:16. De Godheid, welke kracht gaf aan al de handelingen der menselijke natuur, was toen volkomen een daarmee, toen Hij aan het hout hing voor onze zonden. Handelingen 10:36, Johannes 20:28, Romeinen 1:4.

17. Ik geloof dus, dat de rechtvaardigheid, die den zondaar verlost van den toekomenden toorn, persoonlijk het eigendom van Christus is, en dat zij de onze slechts is, wanneer wij in Hem zijn, wanneer God uit genade ons dezelve toerekent. 'Ja gewis, ik acht ook alle dingen schade te zijn, om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus, mijnen Heere, om wiens wil ik alle dingen schade gerekend heb, en acht die drek te zijn, opdat ik Christus moge gewinnen. En in Hem gevonden worde, niet hebbende mijne rechtvaardigheid, die uit de wet is, maar die door het geloof van Christus is, namelijk de rechtvaardigheid, die uit God is door het geloof', Filippenzen 3:8-9. 'Maar uit Hem zijt gij in Christus Jezus, die ons geworden is wijsheid van God, en rechtvaardigheid, en heiligmaking, en verlossing, ' 1 Corintiërs 1:30. 'Want dien, die gene zonden gekend heeft, heeft Hij zonde voor ons gemaakt, opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem.' 2 Corintiërs 5:21. 'In den Heere zijn gerechtigheden en sterkte.' Jesaja 45:24.

18. Ik geloof, dat God, als de beloning op hetgeen Christus voor ons ondernam, Hem verhoogd heeft aan Zijnen eigenen rechterhand, als onzen Middelaar, en Hem enen naam gegeven heeft boven allen naam, en Hem gemaakt heeft tot Heere over allen en tot Rechter over de levenden en de doden, en dit alles, opdat wij, die geloven, moed zouden vatten om in God te geloven en op Hem te hopen, Efeziërs 1:17-22. 'En in gedaante gevonden als een mens, heeft Hij zich zelve vernederd tot den dood, ja tot den dood des kruizes, (waaraan Hij stierf voor onze zonden). Daarom heeft hem God ook uitermate verhoogd, en heeft Hem enen naam gegeven-boven allen naam, opdat in den naam van Jezus zich zou buigen alle knie dergenen, die in den hemel, en die op de aarde, en die onder de aarde zijn, en alle tong zou belijden, dat Jezus Christus de Heere zij, tot heerlijkheid Gods, des Vaders, ' Filippenzen 2:8-11. 'En Hij heeft ons geboden den volke te prediken en te betuigen, dat hij is degene, die van God verordend is tot een Rechter van levenden en doden, ' Handelingen 10:42, en 17:31. Dewelke wel voorgedend is geweest voor de grondlegging der wereld, maar geopenbaard is in deze

laatste tijden om uwentwil, die door hem geloofd in God, welke hem opgewekt heeft uit de doden, en hem heerlijkheid gegeven heeft, opdat uw geloof en hoop op God zijn zou, ‘ 1 Petrus 1:20-22.

19. Ik geloof, dat Hij, gezeten aan de rechterhand Zijns Vaders in den hemel, geduriglijk het werk doet van zijn heerlijk Priesterschap en Middelaarschap voor God, in de rechtvaardigheid die Hij voor ons heeft teweeggebracht, toen Hij in de wereld was. Want door de algenoegzaamheid Zijns bloeds ging Hij niet alleen in de heilige plaats, maar daar zijnde, en door zijn bloed de eeuwige verlossing voor ons verkregen hebbende, schenkt hij ons nu, als het loon dat Hij daarvoor van den Vader ontvangen heeft, genade, bekering, geloof, en de vergeving der zonden, ja, Hij ontving ook voor ons den Heiligen Geest, om dien tot ons te zenden om ons te verzekeren van onze aanneming tot kinderen en tot de heerlijkheid: ‘Want indien Hij op aarde ware zo zou Hij zelfs geen priester zijn, ‘ Hebréeën 8:4. ‘Dewijl wij dan enen groten Hogepriester hebben, die door de hemelen doorgedaan is, namelijk Jezus, den Zoon van God, zo laat ons onze belijdenis vasthouden, ‘ Hebréeën 4:14. ‘Want er is een God, er is ook een Middelaar Gods en der mensen, de mens Christus Jezus, ‘ 1 Timotheus 2:5.

Want ‘door zijn eigen bloed is Hij eenmaal ingegaan in het heiligdom, een eeuwige verlossing voor ons teweeggebracht hebbende. Want Christus is niet ingegaan in het heiligdom, dat met handen gemaakt is, hetwelk is een tegenbeeld van het ware, maar in den hemel zelf, om nu te verschijnen voor het aangezicht van God voor ons, ‘ Hebréeën 9:12-24. ‘Hij dan, door de rechterhand Gods verhoogd zijnde, en de beloften des Heiligen Geestes ontvangen hebbende van den Vader, heeft dit uitgestort, dat gij nu ziet en hoort.’ Handelingen 2:33-31.

20. Ik geloof, dat Hij, daar zijnde, dit werk zal doen tot de wederoprichting aller dingen, en dan zal Hij komen in heerlijkheid en alle vlees oordelen. En ik geloof, dat overeenkomstig zijn vonnis hun straf zijn zal. ‘Betert u dan en bekeert u, opdat uwe zonden mogen uitgewist worden, wanneer de tijden der verkoeling zullen gekomen zijn van het aangezicht des Heeren: en Hij gezonden zal hebben Jezus Christus, die u te voren gepredikt is, welchen de hemel moet ontvangen tot de tijden der wederoprichting aller dingen, die God gesproken heeft door den mond al zijner heilige profeten van alle eeuw.’ Handelingen 3:19-21. Want ‘deze Jezus, die van u opgenomen is in den hemel, zal also komen, gelijkewijs gij Hem naar den hemel hebt zien heen varen, ‘ Handelingen 1:11. ‘Want de Heere zelf zal met een geroep, met de stem des archangels, en met de bazuine Gods nederdalen van den hemel, ‘ enz. 1 Thessalonicenzen 4:16. ‘En wanneer de Zoon des mensen komen zal in Zijne heerlijkheid en al de heilige engelen met Hem, dan zal Hij zitten op den troon Zijner heerlijkheid, en voor Hem zullen al de volkeren vergaderd worden, en Hij zal ze van elkaar scheiden, gelijk de herder de schapen van de bokken scheidt. En Hij zal de schapen tot Zijne rechterhand zetten, maar de bokken tot zijne linkerhand. Alsdan zal de Koning zeggen tot degenen, die tot zijne rechterhand zijn: Komt, gij gezegenden mijns Vaders! beërft dit Koninkrijk, hetwelk u bereid is van voor de grondlegging der wereld. Dan zal Hij zeggen ook tot degenen, die ter linkerhand zijn, Gaat weg van mij gij vervloekten! in het eeuwige vuur, hetwelk den duivel en zijne engelen bereid is. En deze zullen gaan in de eeuwige pijn, maar de rechtvaardigen in het eeuwige leven.’ Mattheus 25:31-33,41-46.

Want ‘de dag des Heeren zal komen als een dief in den nacht, in welchen de hemelen met een gedruis zullen voorbijgaan, en de elementen branden zullen en vergaan, en de aarde en de werken, die daarin zijn, zullen verbranden. Dewijl dan deze dingen alle vergaan, hoedanigen behoort gij te zijn in heiligen wandel en godzaligheid! Verwachtende en haastende tot de toekomst van den dag Gods, in welchen de hemelen, door vuur ontstoken zijnde, zullen vergaan, en de elementen brandende zullen versmelten.’ 2 Petrus 3:10-12.

21. Ik geloof dat zijne gelovigen bij Zijne wederkomst hun loon zullen hebben voor al hun werk en arbeid der liefde, welke zij in Zijnen naam op de wereld verricht hebben. ‘Een iegelijk

zal zijn loon ontvangen naar zijn arbeid, ' 1 Corintiërs 3:8. En alsdan zal een iegelijk lof hebben van God.' 4:5. 'En ziet, ik kom haastiglijk, en mijn loon is met mij, om een iegelijk te vergelden, gelijk zijn werk zal zijn.' Openbaring 22:12. 'Zo dan, mijne geliefde broeders! zijt standvastig, onbeweeglijk, altijd overvloedig zijnde in het werk des Heeren, als die weet, dat uw arbeid niet ijdel is in den Heere.' 1 Corintiërs 15:58. 'Wetende, dat gij van den Heere zult ontvangen de vergelding der erfenis, want gij dient den Heere Christus.' Colossenzen 3:24.

HOE CHRISTUS DE ONZE WORDT, OF DOOR WELKE MIDDELEN DEZE OF GENE MENS DOOR HEM HET VOORRECHT HEEFT OM NU EN IN DEN GROTEN OORDEELSDAG RECHTVAARDIG VOOR GOD TE STAAN.

OVER DE RECHTVAARDIGMAKING.

1. Ik geloof, dat wij in ons zelve zondige schepselen zijn, dat gene goede dingen door ons gedaan, de toerekening der gerechtigheid van Jezus Christus kunnen teweegbrengen. Maar dat de toerekening daarvan een daad der genade is, een vrije gift die buiten onze verdienste ligt. 'En worden om niet gerechtvaardigd, uit Zijne genade, door de verlossing, die in Christus Jezus is.' Romeinen 3:24 en 5:17. 'Die ons heeft zalig gemaakt, en geroepen met een heilige roeping, niet naar onze werken, maar naar zijn eigen voornemen en genade, die ons gegeven is in Christus Jezus.' 2 Timotheus 1:9.

2. Ik geloof ook, dat de macht der toerekenende gerechtigheid alleen in God door Christus woont:

1. Omdat de zonde de overtreding der wet is.

2. Omdat de ziel die gezondigd heeft Zijn schepsel is en de rechtvaardigheid ook de Zijne en de Zijne alleen is. 'Gelijk ook David den mens zalig spreekt, welken God de rechtvaardigheid toerekent zonder werken, zeggende: 'zalig zijn zij, welker ongerechtigheden vergeven zijn, en welker zonden bedekt zijn', 'zalig is de man, welke de Heere de zonde niet toerekent.' Romeinen 4:6-8. Van hier dat wij wederom lezen: 'Zij zullen de gedachtenis der grootheid uwer goedheid overvloedig uitstorten, en zij zullen uwe gerechtigheid met gejuich verkondigen.' Psalm 145:7. 'Want Hij zegt tot Mozes: In zal Mij ontfermen, diens Ik Mij ontferm, en zal barmhartig zijn, dien Ik barmhartig ben. Zo is het dan niet desgenen, die wil, noch desgenen die loopt, maar des ontfermen. den Gods.' Romeinen 9:15-16.

3. Ik geloof dat het aanbod dezer gerechtigheid zoals wij het in het Evangelie vinden, door het geloof moet worden aangenomen, waar wij in ons eigen oog nog zondaren zijn. 'Ik, ellendig mens! wie zal mij verlossen uit het lichaam dezes doods? Ik dank God, door Jezus Christus, onzen Heere.' Romeinen 7:24-25. 'Geloof in den Heere Jezus Christus, en gij zult zalig worden.' Handelingen 16:31. Het evangelie wordt onder alle volkeren verkondigd tot gehoorzaamheid des geloofs. 'En worden om niet gerechtvaardigd, uit zijne genade, door de verlossing, die in Christus Jezus is: welken God voorgesteld heeft tot een verzoening, door het geloof in Zijn bloed, tot een betoning van Zijne rechtvaardigheid, door de vergeving der zonden, die te voren geschied zijn, onder de verdraagzaamheid Gods, tot een betoning van Zijne rechtvaardigheid in dezen tegenwoordigen tijd, opdat Hij rechtvaardig zij, en rechtvaardigende degenen, die uit het geloof van Jezus is.' Romeinen 3:24-26. 'Zo zij u dan bekend, mannen broeders! dat door dezen u vergeving der zonden verkondigd wordt, en dat van alles, waarvan gij niet kon gerechtvaardigd worden door de wet van Mozes, door dezen een iegelijk, die gelooft, gerechtvaardigd wordt, ' Handelingen 13:38-39.

4. Ik geloof dat dit geloof, waar het betrekking heeft op de toerekening dezer rechtvaardigheid tot rechtvaardigmaking voor God, zich in zulke daden openbaart, die zuiver betrekking hebben op een aanbod van een gave. Het ontvangt, het neemt aan, het omhelst, het vertrouwt. 'Maar zo velen Hem aangenomen hebben, dien heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden, namelijk, die in Zijn naam geloven.' Johannes 1:12. 'Dit is een getrouw woord, en alle aanneming waardig, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is, om de zondaren zalig te maken, van welke ik de voornaamste ben.' 1 Timotheus 1:15 en Hebrëen 11:13. 'In welken ook gij zijt, nadat gij het woord der waarheid, namelijk het evangelie uwer zaligheid gehoord

hebt, in welken gij ook, nadat gij geloofd hebt, zijt verzegeld geworden met den Heiligen Geest der belofte.’ Efeziërs 1:13. Ik geloof derhalve, dat ik met betrekking tot mijne rechtvaardigmaking van den vloek der wet uit en van mij zelven onbekwaam ben om die gerechtigheid aan te nemen en te omhelzen, die reeds teweeg is gebracht door-en opgesloten ligt in de daden en in het lijden van Christus. Het is het geloof daarin, en dat alleen, dat een zondaar van den vloek der wet voor Gods aangezicht kan rechtvaardigen.

5. Ik geloof, dat het geloof, dat zo handelt alleen in diegenen gevonden wordt, in wie de Geest van God met Zijne kracht werkt, daar alle anderen vreesachtig en ongelovig zijn om hierop hun zielen in de eeuwigheid te wagen. En hierom wordt het genoemd het geloof, dat gewrocht wordt door de alles heerlijke en grote macht van God, het geloof der werking Gods. En het is hierom, dat van anderen gezegd wordt, dat zij vreesachtig en ongelovig zijn, dezulken en alle andere goddeloze zondaars moeten hun deel hebben in den poel, die daar brandt van vuur en sulfer. Efeziërs 1:18-19, Colossenzen 2:12, Efeziërs 2:8, Filippenzen 1:19, Openbaring 21:8.

6. Ik geloof dat dit geloof in gene anderen werkt dan in die, welke van voor de grondlegging der wereld tot de eeuwige heerlijkheid bestemd zijn. ‘En er geloofden zo velen, als er geordineerd waren tot het eeuwige leven.’ Handelingen 13:48. ‘Opdat Hij zou bekend maken den rijkdom zijner heerlijkheid over de vaten der barmhartigheid, die Hij te voren bereid heeft tot heerlijkheid, ‘ Romeinen 9:23. ‘Wij danken God altijd over u allen, uwer gedachtig zijnde in onze gebeden, zonder ophouden gedenkende het werk uws geloofs, en den arbeid der liefde, en de verdraagzaamheid der hoop, op onzen Heere Jezus Christus, van onzen God en Vader, wetende, geliefde broeders! uwe verkiezing van God, ‘ 1 Thessalonicenzen 1:2-4. Maar van de overigen zegt Hij: ‘Gijlieden gelooft niet, want gij zijt niet van mijne schapen, gelijk Ik u gezegd heb, ‘ Johannes 10:26., welke laatste woorden terugzien op het 16e vers, dat spreekt over de uitverkiezing Gods.

‘Daarom konden zij niet geloven, dewijl Jesaja wederom gezegd heeft: Hij heeft hun ogen verblind, en hun hart verhard, opdat zij met de ogen niet zien, en met het hart niet verstaan, en Ik hen geneze.’ Johannes 12:39-40.

OVER DE UITVERKIEZING.

1. Ik geloof, dat de uitverkiezing vrij en blijvend is, daar zij gegrond is op de genade en den onveranderlijken wil van God. 'Alzo is er dan ook in dezen tegenwoordigen tijd een overblijfsel geworden naar de verkiezing der genade. En indien het door genade is, zo is het niet meer uit de werken, anderszins is de genade gene genade meer, en indien het is uit de werken, zo is het gene genade meer, anderszins is het werk geen werk meer, ' Romeinen 11:5-6. 'Evenwel het vaste fundament Gods staat, hebbende dezen zegel: de Heere kent degenen, die Zijne zijn.' 2 Timotheus 2:19. 'In Hem, in welken wij ook een erfdeel geworden zijn, wij, die te voren verordineerd waren naar het voornemen desgenen, die alle dingen werkt naar den raad van zijnen wil.' Efeziërs 1:11.

2. Ik geloof, dat dit besluit, deze keuze of uitverkiezing voor de grondlegging der wereld was en alzo voordat de uitverkorenen zelven aanschijn hadden: want 'God, die de doden levend maakt, en roept de dingen, die niet zijn, alsof zij waren, '(Romeinen 4:17) wacht niet op het aanzijn der dingen, om zijn eeuwig voornemen vast te stellen, want, daar Hij, alle dingen voor zich had, deed Hij in zijne wijsheid de keuze voor de wereld was. Efeziërs 1:4, 2 Timotheus 1:9.

3. Ik geloof, dat het besluit der verkiezing niet rust op de werken, die in ons voorzien waren, daar het niet alleen de personen, maar ook de werken die hen verzellen zouden, in zich bevatte. En van hier is het, dat er geschreven staat, dat wij verordineerd zijn, 'den beelde Zijns Zoons gelijkvormig te zijn, ' Romeinen 8:29. Niet, omdat wij heilig en onberispelijk zijn, maar, 'opdat wij heilig en onberispelijk zouden zijn voor Hem in de liefde.' Efeziërs 1:4. 'Want wij zijn Zijn maaksel, geschapen in Christus Jezus tot goede werken, welke God voorbereid heeft, opdat wij in dezelve zouden wandelen.' Efeziërs 2:10. Hij zegende ons, naardat hij ons in Christus had uitverkoren. En van hier is het, dat de zaligheid en de roeping waarvan wij deelgenoten genoemd worden gene andere is, dan die ons in Christus Jezus voor de grondlegging der wereld gegeven werd, naar het eeuwig voornemen, dat Hij gemaakt heeft in Christus Jezus, onzen Heere. Efeziërs 3:8-11, 2 Timotheus 1:9, Romeinen 8:29.

4. Ik geloof, dat het Christus Jezus is, in wie de uitverkorenen altijd beschouwd worden, en dat er buiten Hem gene verkiezing noch genade, noch zaligheid is. 'Die ons te voren verordineerd heeft tot aanneming tot kinderen, door Jezus Christus, in Zich zelven, naar het welbehagen van Zijnen wil, tot prijs der heerlijkheid Zijner genade, door welke Hij ons begunadigd heeft in den Geliefde: in welken Wij hebben de verlossing door Zijn bloed, namelijk de vergeving der misdaden, naar den rijkdom Zijner genade, om in de bedeling van de volheid der tijden, wederom alles tot een te vergaderen in Christus, beide dat in den hemel en dat op de aarde is.' Efeziërs 1:5-7-10. En de zaligheid is in genen anderen: want er is ook onder den hemel geen andere naam, die onder de mensen gegeven is, door welken wij moeten zalig worden.' Handelingen 4:12.

5. Ik geloof, dat er niet enig beletsel de uitverkiezing van God vergezelt, dat hun bekering en eeuwige zaligheid kan verhinderen. 'Die Hij tevoren verordineerd heeft, deze heeft Hij ook geroepen, en die Hij geroepen heeft, deze heeft Hij ook gerechtvaardigd, en die Hij gerechtvaardigd heeft, deze heeft Hij ook verheerlijkt. Wat zullen wij dan tot deze dingen zeggen? Zo God voor ons is, wie zal tegen ons zijn? Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods? God is het, die rechtvaardig maakt. Wie is het, die verdoemt?' enz. Romeinen 8:30-35', 'Wat dan? Hetgeen Israël zoekt, dat heeft het niet verkregen, maar de uitverkorenen hebben het verkregen, en de anderen zijn verhard geworden.' Romeinen 11:7. 'Want Israël of Juda zal niet in weduwschap gelaten worden van Zijnen God, van den Heere der heirscharen, (hoewel hunlieder land vol van schuld is) van den Heiligen Israël's.' Jeremia 51:5. Toen Ananias tegen Saulus bad, zeggende: 'Heere! ik heb uit velen gehoord van dezen

man, hoeveel kwaad hij Uwen heiligen in Jeruzalem gedaan heeft, en heeft hier macht van de overpriesters om te binden allen, die uwen naam aanroepen.' Wat zei God tot hem? 'Ga heen, want deze is mij een uitverkoren vat, om mijnen naam te dragen voor de heidenen, en de koningen en de kinderen Israël's.' Handelingen 9:12-15.

6. Ik geloof, dat niemand zijne uitverkiezing kan kennen dan door zijne roeping. De vaten der barmhartigheid, welke God tevoren tot de heerlijkheid bereid heeft, hebben dus deel daarin: 'Namelijk ons (zeggen zij) welchen Hij geroepen heeft niet alleen uit de Joden, maar ook uit de Heidenen, gelijk Hij ook in Hosea zegt: Ik zal hetgeen mijn volk niet was, mijn volk noemen, en die niet bemind was mijne beminde.' Romeinen 9:24-25.

7. Ik geloof derhalve, dat de uitverkiezing de middelen niet voorkomt of verhindert, die van God beschikt zijn om ons tot Christus, tot de genade en tot de heerlijkheid te brengen, maar ons veeleer de noodzakelijkheid oplegt om van die middelen gebruik te maken, omdat wij als uitverkorenen daardoor tot den hemel gebracht moeten worden, dat is: door het geloof van Jezus Christus, welke het einde onzer roeping is. 'Daarom broeders benaarstigt u te meer om uwe roeping en verkiezing vast te maken.' 2 Petrus 1:10, 2 Thessalonicenzen 2:13, 1 Petrus.1:12.

OVER DE ROEPING.

Ik geloof, dat tot een ware roeping het woord van het evangelie vergezeld moet worden, door den Heiligen Geest, en dat wel door zijne kracht-ik bedoel die roeping, welke door God gemaakt is tot de vrucht der uitverkiezende liefde. 'Wetende, ' zegt Paulus tot de Thessalonicenzen, geliefde broeders! uwe verkiezing van God: want ons evangelie is onder u niet alleen in woorden geweest, maar ook in kracht, en in den Heiligen Geest, en in vele verzekerdheid enz. 1 Thessalonicenzen 1:4-5. Anders willen en kunnen de mensen niet horen en zich bekeren.

Samuel moest viermaal geroepen worden eer hij de stem kende van Hem, die uit den hemel sprak. 1 Samuel 3:6-10. In Hosea wordt van hen gezegd dat zij henen gingen, wanneer de profeten hen riepen, dat zij in plaats van tot hen te keren 'den Baäls offerden en den gesnedenen beelden rookten.' Hosea 11:2 De reden hiervan is omdat de mensen van nature dood zijn in de zonde, en vijanden in hun verstand wegens hun goddeloze werken: de roepstem is dus: 'Ontwaakt gij, die slaapt! en staat op uit de doden, en Christus zal over u lichten.' Efeziërs 5:14. Verstaat daarom dat de werkelijke roeping gelijk dat woord van Christus is, dat Lazarus uit de doden opwekte, een woord is, dat verzeld gaat van een arm die almachtig is. 'Lazarus, kom uit.' Johannes 11:43. Het was een woord tot den dode, maar niet alleen dit, het was ook een woord voor den dode, een woord dat hem uit de doden opwekte, een woord dat allen tegenstand overtrof, en dat bracht hem uit het graf, ofschoon hij daarin aan handen en voeten gebonden was. Galaten 1:15. En van hier dat de roeping soms genoemd wordt een levendmaking, Efeziërs 2:1-2, een opwekking, een verlichting of een trekken uit de duisternis tot het licht. Hebrëeën 10:32. Handelingen 9:6.

Want even vreemd als het is, dat een mens, reeds lang gestorven, uit het graf opgewekt wordt of dat een blinde ziende gemaakt wordt, zo is het ook met de ware roeping gesteld. Hierom is het dat Paulus toen hij geroepen werd stond, 'bevende en verbaasd zijnde, ' en dat Petrus zei: 'Die u uit de duisternis geroepen heeft, tot Zijn wonderbaar licht.' 1 Petrus 2:9, Efeziërs 4:24, Handelingen 9:6. Bij een ware roeping wordt de stemme Gods gehoord en de poorten des hemels worden geopend, toen God Abraham riep verscheen Hij tot hem in heerlijkheid. Dat van Ananias tot Saulus wordt slechts door weinigen ondervonden. 'En hij zei: de God onzer vaders heeft u te voren verordend, om Zijnen wil te kennen, en den Rechtvaardige te zien, en de stem uit Zijnen mond te horen.' Handelingen 22:14. Wel is waar was de roeping van Saulus buiten den gewonen weg, maar in de hoofdzaak was zij niet anders dan hetgeen plaats heeft bij al de uitverkorenen, namelijk:

(1). Een werkelijke opwekking uit den slaap der zonde, en inzonderheid uit die des ongeloofs. Johannes 16:8. En daarom ontdekte God aan Adam, toen Hij dezen riep, ook werkelijk zijne zonde, en wel in die mate, dat Hij hem al zijne eigengerechtigheid ontnam. Genesis 3. Zo was het ook met den stokbewaarder. Handelingen 16:29-30. Ja, het is zulk een opwekking, waardoor hij ziet, dat hij zonder Christus was, vervreemd van het burgerschap Israël's, een vreemdeling van de verbonden der belofte, gene hoop hebbende, en zonder God in de wereld. Efeziërs 2:12. Maar hoe vreselijk en ontzettend de schuld der zonde moge zijn, die in de ziel gevoeld wordt, wanneer zij door den God van den hemel geopenbaard wordt, nog groter is de blijdschap bij het gezicht der genade, wanneer het God behaagt, die ons door Zijne genade roept, Zijnen Zoon in ons te openbaren.

(2.) Bij een ware roeping worden de ogen geopend voor de dingen der toekomstige wereld en de eeuwige heerlijkheid, de opstanding der doden en het eeuwige oordeel, de zaligheid die God bereid heeft voor degenen, die Hem liefhebben, voor de zegeningen, die over ons zullen komen bij de komst van onzen Heere Jezus Christus. Dit zijn de grote zaken waarmee de ziel wordt bezig gehouden onder de levendmakende roepstemmen Gods. En hierom is het dat er

geschreven staat, dat wij tot de heerlijkheid geroepen worden. 1 Thessalonicenzen 2:12. Tot verkrijging der heerlijkheid van onzen Heere Jezus Christus.' 2 Thessalonicenzen 2:14.

(3.) In een levendmakende roeping ligt ook een heiligmakende kracht, en van hier is het, dat er geschreven staat, dat wij geroepen worden tot heiligmaking, 1 Thessalonicenzen 4:7, met een hemelse roeping Hebr. 3:1. Geroepen tot heerlijkheid en deugd. 'Maar gij zijt een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterdom, een heilig volk, een verkregen volk, opdat gij zoudt verkondigen de deugden desgenen die u uit de duisternis geroepen heeft tot Zijn wonderbaar licht.' 1 Petrus 2:9. Ja, de ware roeping heeft tot onafscheidenlijke metgezel, de belofenis der heiligmaking. 'Hij, die u roept, is getrouw, die het ook doen zal.' 1 Thessalonicenzen 5:24.

OVER HET GELOOF.

Ik geloof dat de levendmakende roeping daarom voortbrengt: geloof, en daarom staat er geschreven, 'het geloof is uit het gehoor' Romeinen 10:17. Door dat woord te horen dat ons roept: 'tot de genade van Christus.' Galaten 1:6. Want door het woord dat ons roept, wordt Christus ons voorgesteld, en ons tot onze rechtvaardigheid aangeboden, en daarom zegt de apostel wederom dat God ons geroepen heeft, 'tot de gemeenschap van Zijnen Zoon Jezus Christus, onzen Heere, 1 Corinthiërs 1:9, dat is, om deelgenoten gemaakt te worden van den rijkdom der genade en der rechtvaardigheid, die in Hem is.

2. Zij brengt voort, hoop. Zij geeft enen grond der hope, en daarom wordt van de hope gezegd, dat zij de hope onzer roeping is. Efeziërs 1:18, En wederom, 'gelijkerwijs gij ook geroepen zijt tot een hoop uwer beroeping.' Efeziërs 4:4. Nu, de goddelijk verstandigen weten dat al wie de ware roeping mist ook het eeuwige leven mist, omdat God niemand rechtvaardigt dan dien Hij roept en dat Hij niemand verheerlijkt, dan degenen dien Hij rechtvaardigt, en daarom is het, dat Petrus te voren zei, 'maakt uwe roeping vast, en alzo uwe verkiezing:' maakt haar vast, dat is, onderzoekt bij het woord van God, of uwe roeping de rechte is. Want al wie twijfelt aan de zekerheid zijner roeping kan geen geruste hoop hebben op een deel in het eeuwige leven. 'Gedenkt des woords, tot uwen knecht gesproken, op hetwelk gij mij hebt doen hopen. Mijne ziel is bezweken van verlangen naar uw heil, op uw woord heb ik gehoopt.' Psalm 119:49-51.

3. Zij brengt de bekering voort. Want, wanneer een mens den hemel en de hel voor zijn ogen heeft (hetgeen zo zijn zal, indien hij onder de macht der levendmakende roeping is) of wanneer een mens een openbaring heeft van de barmhartigheid en de rechtvaardigheid Gods, in vereniging met een zieltreffende uitnodiging om het aanbod der genade aan te nemen, en wanneer zijne ogen geopend worden om de schoonheid der heiligmaking te zien, dan moet de bekering volgen, en zich zelf openbaren in diepe zelfverootmoediging voor al zijne ongerechtigheden, waarin hij zich verlustigde in de dagen der onwetendheid. En van hier de uitdrukking, 'Ik ben niet gekomen om te roepen rechtvaardigen, maar zondaars tot de bekering.' Markus 2:17. Tot welke uitwerking de prediking van het koninkrijk het geschiktst is: 'Bekeert u, want het koninkrijk der hemelen is nabijgekomen.' Mattheus 4:17.

OVER DE BEKERING.

De bekering is een keren van het hart tot God in Christus: een keren van de zonde, den duivel en van de duisternis tot de goedheid en de genade en de heiligheid die in Hem is. Daarom staat er van hen die zich in de dagen van ouds bekeerden, dat zij zich zelven verfoeiden wegens al hun verfoeilijkheden. 'Daarom verfoei ik mij (zegt Job) en ik heb berouw in stof en as.' Job 42:6. Zie ook Ezechiël 6:9, 20:43, 36:31, 42:6, 16:63.

De ware bekering vervult de ziel niet alleen met een afkeer voor begane zonden, maar ook met een heiligen haat tegen de zonden die nog komen kunnen. Toen Mozes vreesde dat onder zijn zwaren arbeid enig ongeregelde of zondige hartstocht zich in hem zou vertonen, wat zei hij toen? 'Doodt mij toch slechts, indien ik genade in uwe ogen gevonden heb, en laat mij mijn ongeluk niet aanzien!' Numeri 11:15. Zie ook hoe datgene, hetwelk Paulus ware bekering noemt, werkt in de oprechte Corinthiërs, 'Ziet (zegt hij,) dit zelfde dat gij naar God zijt bedroefd geworden, hoe grote naarstigheid heeft het in u gewrocht? ja verantwoording, ja onlust, ja vrees, ja verlangen, ja ijver, ja wraak: in alles hebt gij u zelven bewezen rein te zijn in deze zaak.' 2 Corinthiërs 7:11.

OVER DE LIEFDE.

Zij de levendmakende roeping brengt ook voort liefde, daarom zegt Paulus, wanneer hij der gemeente in gedachtenis brengt, dat zij van God geroepen waren: 'van de broederlijke liefde nu hebt gij niet van node, dat ik u schrijfve.' 1 Thessalonicenzen 4:9, alsof hij zeggen wilde, indien God zo goed voor ons is om ons onze zonden te vergeven, onze zielen te verlossen en ons het koninkrijk der hemelen te schenken, laat dan dit boven alle andere beweegredenen zijn, om ons tot wederliefde aan te sporen. Verder, indien wij, die aldus door God bevrijd zijn, leden van één lichaam gemaakt worden, deelgenoten van Zijne genade, bekleed met Zijne heerlijke gerechtigheid en bestemd zijn om de kinderen der toekomstige wereld te zijn, waarom zouden wij elkaar dan niet beminnen? Geliefden! indien God ons alzo lief heeft gehad, zo zijn ook wij schuldig elkaar lief te hebben.' 1 Johannes 4:11. En voorwaar dit zullen wij doen, indien de genade van God waarlijk in ons is, omdat wij dan zien, dat onze broederen ook de geroepenen van Jezus zijn. Reizigers, die uit hetzelfde land afkomstig zijn, beminnen elkaar en hebben een welbehagen in elkaar, wanneer zij elkaar ontmoeten in een vreemd land. Wij vertoeven hier in een vreemd land met hen, die mede-erfgenamen zijn van het beloofde koninkrijk en de heerlijkheid. Hebreëen 11:9. Nu, zoals ik gezegd heb, deze heilige liefde werkt door liefde, let wel, door de liefde in God en in Christus, deze liefde is het, die ons dringt om elkaar lief te hebben. 2 Corintiërs 5:14.

De naam derhalve, en het woord, en de waarheid van God in Christus, te zamen met de oprechtheid der genade, des geloofs en der heiligheid in ons, zijn de heerlijke voorwerpen dezer liefde. Psalm 119:47, 3,127-132,159, 5:11, 69:36, 101:6. Want zij omarmt met blijdschap en vreugde, als zij het beeld van God en Christus in de ziel onderscheidt, zijne tegenwoordigheid in den dienst en een gepastheid en onze aanbidding in het woord en den wil van Christus. Psalm 26:8, 27:4 84:1-4, 1 Thessalonicenzen 5:13, Filippenzen 1:3-7, Efeziërs 4:32.

De liefde heeft tevens het gezegende en hemelse vermogen om verdrukkingen te verdragen ongelijk te lijden, de zwakheid der broederen over het hoofd te zien, en in alles de gelovigen te dienen. 'De liefde is lankmoedig, zij is goedertieren, de liefde is niet afgunstig, de liefde handelt niet lichtvaardiglijk, zij is niet opgeblazen, zij handelt niet ongeschiktelijk, zij zoekt zich zelve niet, zij wordt niet verbitterd, zij denkt geen kwaad, zij verblijdt zich niet in de ongerechtigheid, maar zij verblijdt zich in de waarheid: zij bedekt alle dingen, zij gelooft alle dingen, zij hoopt alle dingen, zij verdraagt alle dingen. De liefde vergaat nimmermeer.' 1 Corintiërs 13:4-8. Zie ook 1 Petrus 4:8. Galaten 5:13. In één woord, zij dringt ons tot een heiligen levenswandel in deze wereld, opdat God en Christus en het woord van Christus daardoor verheerlijkt moge worden. 2 Corintiërs 11:10-12, 1 Petrus 1:12, 3:16.

OVER DE SCHRIFTEN.

Aangaande dezen geloof en belijd ik,

1. Dat al de heilige schriften de woorden Gods zijn. 'Al de schrift is van God ingegeven.' 2 Timotheus 3:16. Want de profetie (der schrift) is voortijds niet voortgebracht door den wil eens mensen, maar de heilige mensen Gods van den Heiligen Geest gedreven zijnde, hebben ze gesproken. 2 Petrus 1:21.
2. Ik geloof dat de heilige schriften uit zich zelven zonder de bijvoeging van menselijke verzinselen in staat zijn den mens in alle dingen volkomen te maken, en geschikt tot alle goed werk. Het zijn de Schriften, 'die u wijs kunnen maken tot zaligheid, door het geloof, hetwelk in Christus Jezus is.' 2 Timotheus 3:15. Zij kunnen u in alle dingen onderwijzen, zowel met betrekking tot uwen godsdienst als tot uwen heiligen wandel voor de mensen. 2 Timotheus 3:17, 2 Petrus 1:19-21.
3. Ik geloof dat het grote doel waarom God de schriften in schrift liet stellen, dit was, opdat wij weten zouden hoe wij tot Christus moeten komen, opdat wij leren zouden hoe te geloven. 1 Johannes 5:13, en opdat wij aangespoord zouden worden tot geduld en tot hoop voor de genade die tot ons gebracht moet worden bij de openbaring van Jezus Christus. Johannes 20:31, Romeinen 15:4. Tevens opdat wij zouden verstaan wat de zonde is en hoe haar te mijden. 'Aangaande de handelingen des mensen (zegt David) ik heb mij, naar het woord uwer lippen, gewacht voor de paden des inbrekers.' Psalm 17:4. 'Uit uwe bevelen krijg ik verstand, daarom haat ik alle leugenpaden.' Psalm 119:104. 'Ik heb uwe rede in mijn hart verborgen, opdat ik tegen u niet zondigen zou.' Psalm 119:11.
4. Ik geloof dat zij niet gebroken kunnen worden maar zeker vervuld zullen worden in al de profetieën, bedreigingen en beloften, hetzij aangaande de zaligheid of de verdoemenis der mensen. Zij zijn gelijk die vliegende rol, die uit zal gaan over het ganse land om uit te roeien en te vervloeken. Zacharia 5:1-4. In hen is ook de zegening vervat, zij prediken ons ook dan weg der zaligheid. Galaten 3:8. 'Ziet dan toe, dat over ulieden niet kome hetgeen gezegd is in de profeten: ziet, gij verachters! en verwondert u, en verdwijnt: want Ik werk een werk in uwe dagen, een werk, hetwelk gij niet zult geloven, zo het u iemand verhaalt.' Handelingen 13:40-41 (zie ook) Johannes 10:35, 12:37-41, 3:17-19.
5. Ik geloof dat Jezus Christus naar het woord der Schriften alle mensen in den groten oordeelsdag zal oordelen, want dat is het boek der wet des Heeren, naar het evangelie van Paulus. Johannes 12:44-50, Romeinen 2:16.
6. Ik geloof dat deze God 'de wereld gemaakt heeft en alles wat daarin is, ' Handelingen 17:24, 'want in zes dagen heeft de HEERE, den hemel en de aarde gemaakt, de zee en al wat daarin is.' Exodus 20:11. Ook dat Hij na dien tijd der schepping daarvan een deel beschikt heeft voor de kinderen der mensen, en een ander deel voor de kinderen Gods die in alle eeuwen daartoe zouden geboren worden. 'Toen de Allerhoogste aan de volken de erfenis uitdeelde, toen Hij Adams kinderen vaneen scheidde, heeft Hij de landpalen der volken gesteld naar het getal der kinderen Israël's. Deuteronomium 32:8. Want gelijk Hij uit enen bloede het ganse geslacht der mensen gemaakt heeft, om op den gehelen aardbodem te wonen, zo heeft Hij ook de tijden bescheiden en te voren verordend en de bepaling van hun woning.' Handelingen 17:26.

OVER DE OVERHEID.

Ik geloof dat de overheid een verordening Gods is, welke Hij bestemd heeft om de wereld te regeren, en dat het een oordeel van God is deze dienaars van God te moeten missen, welke Hij verwekt heeft om de goddeloosheid tot schande te maken. Richteren 18:7. 'Alzo dat die zich tegen de macht stelt, de verordening van God wederstaat, en die ze weerstaan, zullen over zich zelve een oordeel halen. Want de oversten zijn niet tot een vreze den goeden werken, maar den kwaden. Wilt gij nu de macht niet vrezen, doe het goede, en ge zult lof van haar hebben. Want zij is Gods dienaar, u ten goede, Maar indien gij kwaad doet, zo vreest, want zij draagt het zwaard niet te vergeefs: want zij is Gods dienaar, een wreekster tot straf degenen, die kwaad doet. Daarom is het nodig onderworpen te zijn, niet alleen om der straffe, maar ook om des gewetens wil. Want daarom betaalt gij ook schattingen: want zij zijn dienaars van God, in dit zelf geduriglijk bezig zijnde.' Romeinen 13:3-6. Vele zijn de barmhartigheden, die wij ontvangen van een goede overheid, en indien sommigen hunner te enigen tijd anderszins geneigd zijn, zo laat ons dan onze christelijke belijdenis tonen in een geduldig verdragen met weldoen van hetgeen de Heere God ons door hen wil opleggen.

EEN REDEN VOOR ZIJNE GEWOONTE IN DEN GODSDIENST.

Na een belijdenis van mijn geloof te hebben afgelegd ben ik thans genaderd om u mijn gebruik in zake den godsdienst met de redenen, die ik daarvoor heb, aan te tonen. Hetgeen ik doen zal onder twee afzonderlijke hoofdpunten.

1. Met wie ik geen avondmaal durf houden.

2. Met wie ik wel avondmaal durf houden.

Alleenlijk merkt ten eerste wel op dat ik met het woord 'avondmaal' bedoel 'gemeenschap' in de dingen van het koninkrijk van Christus, of hetgeen wij gewoonlijk noemen het avondmaalvieren in de kerk of de gemeenschap der gelovigen. Want in burgerlijke zaken en in dingen dezer wereld die eerlijk zijn, ben ik niet volkomen afgezonderd van de hoereerders daarvan, 1 Corinthiërs 5:9-10, daarom moet gij mij in mijn volgende verhandeling verstaan in den eersten zin: Nu dan,

Ten eerste, ik durf geen avondmaal houden met hen die geen geloof en heiligmaking kennen, of die gene zichtbare gelovigen zijn door de roeping: maar let wel, dat ik met deze bewering slechts dan den uitverkorenen bedoel, wanneer hij door de roeping een zichtbare gelovige is, ook weer ik den verborgen huichelaar niet, indien hij voor mij verborgen is door een zichtbare heilige hoedanigheid. Ik durf derhalve met mensen geen avondmaal houden op de blote veronderstelling, dat zij uitverkorenen kunnen zijn, en ik weer enen anderen niet op de blote veronderstelling dat hij een bedekten huichelaar kon zijn. Met deze dingen laat ik mij hier niet in, ik weer alleen hem, die geen zichtbare gelovige is. hij, die een zichtbare of openbaar goddeloze is, kan geen zichtbare gelovige zijn, want hij die een zichtbare gelovige is, moet het geloof en de bekering bezitten, en bijgevolg een heiligen levenswandel, en met niemand anders durf ik avondmaal houden.

Ten eerste. Omdat God zelf het verschil zo gestreng gesteld heeft beide door woorden en daden, want van den beginne heeft Hij niet alleen verschil gemaakt tussen het zaad der vrouw en de kinderen der ongerechtigheid, Genesis 3:15, maar Hij heeft ook van Zijn aangezicht weggeworpen den vader der goddelozen, den gevloekten Kaïn, toen hij zich aanstelde als een openbaar goddeloze, en Hij verbande hem, om zwervende en dolende te zijn op aarde, en hij was voor altijd verstoken van het voorrecht en de gemeenschap der gelovigen. Genesis 4:8-16. Bovendien toen door de sluwheid van den satan daarna de nakomelingen van Kaïn en het zaad van Seth zich met elkaar vermengden in den godsdienst en daardoor hunnen weg voor God verdorven hadden, wat volgt? Ten eerste, dat God het een goddeloosheid keurde, Noach verwekte om tegen hen te prediken en daarna dat Hij, omdat zij zich niet wilden bekeren, den vloek bracht over de gehele wereld dezer ongerechten, en Noach en de zijnen alleen in het leven behield, omdat hij rechtvaardig gebleven was. Genesis 6:1-13. Ik zou hier nog breder over kunnen uitweiden en nog meer voorbeelden van gelijken aard kunnen aanhalen, maar het is hier mijn taak om kort te zijn.

Ten tweede. Omdat het zo dikwijls in de Schriften bevolen wordt, dat de gehele vergadering heilig behoort te zijn. 'Want ik ben de HEERE, uw God, daarom zult gij u heiligen, en heilig zijn, dewijl ik heilig ben.' Leviticus 11:44. 'Gij zult heilig zijn, want Ik, de HEERE UW God, ben heilig.' Leviticus.19:2. 'Daarom heiligt u, en weest heilig, want Ik ben de HEERE, uw God.' 20:7, 1 Petrus 1:15-16.

Bovendien:

1. de poorten van den tempel moesten gesloten zijn tegen alle anderen. 'Doet de poorten open, dat het rechtvaardige volk daarin ga, hetwelk de getrouweden bewaart.' Jesaja 26:2. 'Dit is de poort des HEEREN, door dewelke de rechtvaardigen zullen ingaan.' Psalm 118:20. 'Alzo zegt de Heere HEERE: geen vreemde, onbesneden van hart en onbesneden van vlees, zal in mijn

heiligdom ingaan, van enigen vreemde, die in het midden der kinderen Israël's is.' Ezechiël 44:9.

2. Omdat de dingen van den godsdienst heilig zijn, 'reinigt u, gij, die de vaten des HEEREN draagt.' Jesaja 52:11.

3. Omdat al de grenzen en landpalen der gemeenschap heilig zijn. 'Dit is de wet van het huis: Op de hoogte des bergs zal zijne ganse grens, rondom henen, een heiligheid der heiligheden zijn. Ziet, dit is de wet van het huis ' Ezechiël 43:12.

Ten derde. Ik durf geen avondmaal houden met hen, omdat het voorbeeld der gemeenten onder het nieuwe testament een gemeenschap is geweest van zichtbare gelovigen. Paulus schrijft aan de Romeinen aldus: 'allen, die te Rome zijt, geliefden Gods, en geroepene heiligen!' Romeinen 1:7. En aan de overige gemeenten aldus: 'Aan de gemeente Gods, die te Corinthe is, den geheiligden in Christus Jezus, den geroepene heiligen.' 1 Corinthiërs 1:2. 'Aan de heiligen, die te Efeze zijn, en gelovigen in Christus Jezus.' Efeziërs 1:1. 'Al den heiligen in Christus Jezus, die te Filippi zijn, met de opzieners en diakenen.' Filippenzen 1:1. 'Den heiligen en gelovigen broederen in Christus, die te Colosse zijn.' Colossenzen 1:2. 'Aan de gemeente der Thessalonicenzen, welke is in God den Vader, en den Heere Jezus Christus, ' enz. 1 Thessalonicenzen 1:1. Aldus ziet gij onder welke benaming diegenen van ouds gingen, die waardig geacht werden om leden ener zichtbare kerk van Christus te zijn. Bovendien de leden van zulke gemeenten worden ook duidelijk omschreven.

(1.) 'De geroepenen van Jezus Christus.' Romeinen 1:6.

(2.) Mannen, die allen tot één Geest gedrenkt zijn. 1 Corinthiërs 12:13.

(3.) Mannen, in wie God de Vader was. Efeziërs 4:6.

(4.) Zij waren allen de genade deelachtig. Filippenzen 1:7.

(5.) Personen, die inwendig besneden waren. Colossenzen 2:11.

(6.) Personen, die tot God bekeerd zijn van de afgoden, om den levenden en waarachtigen God te dienen. 1 Thessalonicenzen 1:9.

(7.) Diegenen, die het lichaam van Christus en Zijne leden in het bijzonder waren, dat is, zij die zichtbaar zodanige waren, omdat zij belijdenis aflegden van hun geloof, hun heiligmaking, hun bekering, hun liefde tot Christus en zelfverloochening bij hun opname in de gemeenschap.

Ten vierde. Ik durf geen avondmaal houden met de openbaar goddelozen.

(1.) Omdat het aan de gemeente beloofd is dat zij alleen zal wonen, d.w.z. als een geestelijke gemeente, ziet dat volk zal alleen wonen, en het zal onder de Heidenen niet gerekend worden. Numeri 23:9.

(2.) Omdat dit hun voorrecht is. 'Maar gij zijt een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterdom, een heilig volk, een verkregen volk, opdat gij zoudt verkondigen de deugden desgenen die u uit de duisternis geroepen heeft tot Zijn wonderbaar licht.' 1 Petrus 2:9.

(3.) Omdat dit de vrucht is van den dood van Christus, 'die zich zelve voor ons gegeven heeft, opdat Hij ons zou verlossen van alle ongerechtigheid, en zich zelve een eigen volk zou reinigen, ijverig in goede werken.' Titus 2:14.

(4.) Omdat dit het bevel Gods is: 'Wordt behouden van dit verkeerd geslacht.' Handelingen 2:40.

(5.) Omdat wij met dezulken onmogelijk ware en geestelijke gemeenschap kunnen hebben. Trekt niet een ander juk aan met de ongelovigen: want wat gemeenschap heeft het licht met de duisternis? En wat samenstelling heeft Christus met Belial? Of wat deel heeft den gelovige met den ongelovige? Of wat samenvoeging heeft de tempel Gods met de afgoden? Want gij zijt de tempel des levenden Gods, gelijkterwijs God gezegd heeft. Ik zal in hen wonen, en Ik zal onder hen wandelen, en Ik zal hun God zijn en zij zullen Mij een volk zijn. Daarom ga uit het midden van hen, en scheidt u af, zegt de Heere, en raakt niet aan hetgeen onrein is, en Ik zal ulieden

aannemen. En Ik zal u tot een Vader zijn, en Gij zult Mij tot zonen en dochters zijn, zegt de Heere, de Almachtige. 2 Corinthiërs 6:14-18.

Ten vijfde. Ik durf geen avondmaal houden met de openbaar goddelozen. Omdat,

(1.) Dit zou ploegen zijn met enen os en met enen ezel te gelijk, Deuteronomium 22:10, hemelse personen zijn het best geschikt voor gemeenschap in hemelse zaken.

(2.) Hij onderwerpt niet den aard van onzen tucht, welke niet gedwongen is, maar vrij in onderwerping aan het bevel van Christus, daar de andere door Gods eigen gebod geweerd worden. Leviticus 1:3. Romeinen 6:17, 2 Corinthiërs 8:12, 9:7,13, 8:5. Ook Paulus toen hij Timotheus vermaande om de rechtvaardigheid, het geloof de liefde en den vrede na te jagen (welke de hoofdzaken der heilige gemeenschap zijn) zei, dat hij dit doen moest 'met degenen, die den Heere aanroepen uit een rein hart.' 2 Timotheus 2:22.

Ten zesde. In een woord avondmaal te houden en gemeenschap te oefenen met de openbaar goddelozen is allerverderfelijkt en zielverwoestend.

(1.) Het was het gemene volk, dat met lust bevangen werd, en dat Christus verzocht in de wildernis. Numeri 11:4.

(2.) Het waren de goddeloze heidenen, van wie de Israëlieten de afgodendienst geleerd hebben. 'Maar zij mengden zich met de heidenen, en leerden derzelve werken. En zij dienden hun afgoden, en zij werden hun tot enen strik.' Psalm 106:35-36.

(3.) Het is het vermengde volk dat God bedreigd heeft te zullen straffen met die dodelijke straffen, waarmee Hij Babylon zelfs bedreigd heeft, zeggende: het zwaard zal zijn over de leugenaars, over hare helden, over hare wagens en hare schatten, het zwaard zal zijn over den gansen gemengden hoop, die in het midden van hen is.

En geen wonder: want

(1.) Een gemengde gemeenschap verontreinigt de verordeningen Gods. Zegt tot die weerspannigen (zegt de Heere), tot het huis Israël's: Zo zegt de Heere HEERE: Het is te veel voor ulieden, van wege al uwe gruwelen, o huis Israël's! dewijl gijlieden vreemden hebt ingebracht, onbesnedenen van hart en onbesnedenen van vlees, om in mijn heiligdom te zijn, om dat te ontheiligen, te weten mijn huis, als gij mijn brood, het vette en het bloed offerde, en zij mijn verbond braken, nevens al uwe gruwelen.'

(2.) Overtreedt de wet. 'Hare priesters doen mijne wet geweld aan, en zij ontheiligen mijne heilige dingen: tussen het heilige en het onheilige maken zij geen onderscheid, en het verschil tussen het onreine en reine geven zij niet te kennen.' Ezechiël 22:26.

(3.) Ontheiligt de heiligheid Gods. 'Juda handelt trouwelooslijk, en er wordt een gruwel gedaan in Israël, en in Jeruzalem: want Juda ontheiligt de heiligheid des HEEREN, welke Hij liefheeft: want hij heeft de dochter eens vreemden Gods getrouwd.' Maleachi 2:11.

(4.) Verontreinigt de ware begenadigden. 'Weet gij niet, dat een weinig zuurdesem het gehele deeg zuur maakt?' 1 Corinthiërs 5:6. Ziet daarom naarstiglijk toe, 'dat niet enige wortel der bitterheid, opwaarts spruitende, beroerte make en door dezelve velen verontreinigd worden.' Hebreëen 12:15.

Ten laatste. Zulks verwekt God tot toorn om met strenge straffen de gemeente te bezoeken. Weest daarom voorzichtig, en let er wel op

(1.) Dat de zondvloed veroorzaakt werd door de kinderen Gods, die zich vermengden met de kinderen der mensen, en door het diep bederf in de godsdienst als gevolg daarvan. Genesis 6 en 7.

(2.) Hij zoudt een plaag over de kinderen Israël's omdat zij zich vermengden met het volk van Moab en om dat zij hun verfoeilijkheden aankleefden in zake de godsdienst. Numeri 25:1-5, Jozua 22:17, en laat niemand nu denken dat ik een wending aan de vraag gegeven heb, want het is juist hetzelfde met de kerk des Heeren, wanneer zij gemeenschap houdt met de openbaar goddelozen, en niet aan God, maar aan de duivelen offert. Deuteronomium 32:16-19, Psalm

106:36-40, de reden is omdat dezulken de bewaring des hemels verlaten hebben en zich aan de lusten huns harten overgegeven, en overgelaten zijn om door de goddelozen overwonnen te worden met wie zij zich verbroederd hebben. Deuteronomium 12, 7:1-6.

Vermaagschap u niet, zegt de Heere, met de goddelozen, noch in de godsdienst noch in het huwelijk: 'want zij zouden uwe zonen van Mij doen afwijken, dat zij andere goden zouden dienen, en de toorn des HEEREN zou tegen ulieden ontsteken en u haast verdelgen.' Deuteronomium 7:4. 'Heeft niet Salomo, de koning van Israël daarin gezondigd? hoewel er onder vele Heidenen geen koning was, gelijk hij, en hij zijnen God lief was.' Nehemia 13:26. Hoort hoe Paulus dit punt behandelt: 'Ja ik zeg, dat hetgeen de Heidenen (de openbaar goddelozen) offeren, zij den duivelen offeren, en niet Gode, en ik wil niet dat gij met de duivelen gemeenschap hebt. Gij kunt den drinkbeker des Heeren niet drinken en den drinkbeker der duivelen, gij kunt niet deelachtig zijn aan de tafel des Heeren en aan de tafel der duivelen. Of tergen wij den Heere? Zijn wij sterker dan Hij?' 1 Corinthiërs 10:20-22. Ik besluit derhalve dat het een kwaad en gevaarlijk ding is om met de openbaar goddelozen in de gemeente avondmaal te houden. Het is een verontreiniging zijner verordeningen, overtreding zijner geboden, een ontheiliging Zijner heiligheid, een verontreiniging van zijn volk, en het verwekt den Heere tot toorn om de gemeente met zijne gestrengte oordelen te tuchtigen

Tegenwerping. Maar wij kunnen bewijzen, dat er ten allen tijde openbaar goddelozen in de gemeente des Heeren geweest zijn.

Antwoord: Gedurende vele eeuwen is dit werkelijk zo geweest, maar let wel, zij deden zich niet voor als zodanige, wanneer zij pas in de gemeenschap werden opgenomen Exodus 12:48, en wij lezen ook nergens dat het Gods goedkeuring wegdroeg, dat zij, als zodanige, met de broeders samenleefden, maar wel, dat de Heere hen liet vermanen tot berouw en bekering, en indien zij zich niet veranderden, dat God dan de gemeente dreigde met zware oordelen, en of de afgodendienaars, hoereerders, murmureerders, sabbathbrekers, zoals Koran, Dathan, Achan, en anderen alleen uitroeide uit de gemeente: 2 Corinthiërs 6:1, 1 Corinthiërs 5, Exodus 32:25, Numeri 25:1-9, 21:5-6, 14:37, 15:32-36, Jozua 7:2, 2 Koningen 17, Ezechiël 22 en 23 of anders, dat Hij dezulken en de gehele gemeente strafte, zoals Hij eens gedaan heeft met de tien stammen, en met de twee stammen op een anderen tijd. 'Mijn God zal ze wegwerpen, omdat zij naar Hem niet horen, en zij zullen omzwervende zijn onder de Heidenen ' Hosea 9:17.

Ik zou hierover nog verder kunnen uitweiden maar ik wil kort zijn, laat mij u evenwel zeggen, dat toen Nehemia verstond door het boek van Mozes, dat de Ammonieten en Moabieten niet in de gemeente Gods mochten komen, Hij verbood 'dat zij alle vermengeling van Israël moesten afscheiden.' Nehemia 13:1-3. Velen hebben voor de openbaar goddelozen gepleit, dat zij in de gemeente Gods blijven moesten, maar dezulken hebben niet bedacht, dat Gods toorn ten allen tijde in grote mate geopenbaard is tegen zulke overtreders en onheiligen. In dezen zin pleiten zij niet voor hen, maar veeleer als Koran en zijne metgezellen: 'Deze ganse vergadering, zij allen, zijn heilig.' Numeri 16:3. Maar het doet er niet toe, met welchen naam zij genoemd worden, als zij met hun daden bewijzen, dat zij openbaar goddelozen zijn, want de naam heiligt het hart niet, hij maakt de ondeugd niet tot een deugd, en den naam kan ons niet redden van den toekomstigen toorn. Spreuken 17:15, 24:24. 'Rechtvaardige mannen daar, die zullen haar richten naar het recht der overspeelsters, en naar het recht der bloedvergietsters, want zij zijn over speelsters, en bloed is in hun handen.' Ezechiël 23:45.

Ten tweede. Aldus heb ik u aangetoond met wie ik geen avondmaal durf houden, en moet u thans doen zien met wie ik dit wel durf doen. Maar voor ik daartoe overga, wens ik u te doen opmerken.

Ten eerste. Dat er slechts twee schaduw- of zinnebeeldige verordeningen door den Heere Jezus aan de gemeente verordineerd zijn, namelijk den waterdoop en het heilig avondmaal des Heeren, die beide van groot nut zijn voor de kerk in deze wereld, daar zij tekenen zijn van den

dood en van de wederopstanding van Christus, en hulpmiddelen tot versterking van ons geloof daarin. Maar ik beschouw deze tekenen of verordeningen niet als de grondregels van onze christelijken godsdienst, en ook niet als grond of regel om met de gelovigen avondmaal te houden, zij zijn bedieningen, en onze verborgen dienaars ons te onderrichten en te onderwijzen in de gewichtigste dingen van het koninkrijk Gods. Ik leg hier dus een verklaring af van mijnen hogen eerbied en achting voor hen, maar durf ben niet uit hun plaats en doel wegnemen waarin zij geplaatst, en waartoe zij door God zijn ingesteld, ook schrijf ik er niet meer kracht of gewicht aan toe, dan die zij hadden in de eerste christengemeenten. De mogelijkheid bestaat om ook met Gods instellingen afgoderij te plegen, maar dit zal ik stilzwijgend voorbijgaan en tot de behandeling een ons punt overgaan.

Ten tweede. Ik durf dus avondmaal houden, avondmaal in de gemeente, met hen die door de levendmakende roeping zichtbare gelovigen zijn, met dezulken die door het woord van het evangelie tot geloof en heiligmaking gebracht zijn, en het doet bij mij niets ter zake hoe hun vroeger leven was, als zij nu maar 'afgewassen' als zij nu maar 'geheiligd' als zij nu maar 'gerechtvaardigd' zijn in den naam van den Heere Jezus Christus, en door den naam onzes Gods.' 1 Corintiërs 6:11. Tot ontdekking van dit geloof en deze heiligmaking beschouw ik het als een vereiste dat door den betrokkene persoon een getrouwe en eerlijke belijdenis worde afgelegd, voordat hij in de gemeenschap der broeders worde opgenomen, ja dat, indien nodig, zijne belijdenis tot voldoening der gemeente met getuigen bevestigd worde, opdat alleen zij opgenomen worden, die door een heilige belijdenis het best geschikt voor de gemeente zijn, Handelingen 9:26-28, 1 Corintiërs 16:10, 2 Corintiërs 8:23. Merkt het wel op, deze teksten betreffen personen, die een hoge waardigheid in de gemeente bekleden, en toch werd er van deze personen geëist een getrouw verhaal van hun geloof en heiligmaking, want niemand mag de kerk binnendringen, niemand mag zich in de schoot van de gemeente van Christus werpen zonder dat de gemeente vooraf, wete wie zij in haar midden opneemt, anders zou de deur geopend zijn voor alle ketters die op aarde zijn, ja voor de duivelen zelfs, indien deze in menselijke gedaante verschenen.

Maar Paulus laat u de wijze van aanneming zien, door (nadat hij door de valse apostelen belasterd is) voor zijne eigene toelating zijner metgezellen te pleiten: 'Geeft ons plaats, wij hebben niemand verongelijkt, wij hebben niemand verdorven, Wij hebben bij niemand ons voordeel gezocht.' 2 Corintiërs 7:2. En zo aangaande Timotheus, 'zo nu Timotheus komt, ziet, dat hij buiten vreze bij u zij, want hij werkt het werk des Heeren, gelijk als ik.' 1 Corintiërs 16:10. Ook toen Paulus meende dat Titus door sommigen verdacht zou worden, ziet hoe hij voor hem pleit: 'het zij dan Titus, hij is mijn metgezel, en medearbeider bij u, het zij onze broeders, zij zijn afgezanten der gemeenten, en een eer van Christus.' 2 Corintiërs 8:23. Ziet ook hoe hij ten behoeve van Febé pleit toen zij door de gemeente te Rome moest ontvangen worden: en ik bevele u Febé, onze zuster, die een dienaar is der gemeente, die te Kenchreën is, opdat gij haar ontvangt in den Heere, gelijk het den heiligen betaamt, en haar bijstaat, in wat zaak zij u moge van doen hebben, want zij is een voorstandster geweest van velen, ook van mij zelven.' Romeinen 16:1-2.

SAULUS WAS REEDS TE ANTIOCHIË GEWEEST, MAAR DAAR HIJ DOOR VALSE APOSTELN VERDACHT GEMAAKT WAS, ZO BEHOEFDE HIJ EEN NIEUWE AANBEVELING.

Ja, toen de apostelen en broederen hun brieven zonden van Jeruzalem naar Antiochië, onder welke getuigschriften gingen zij, die hun boodschappers waren? 'Zo heeft het ons eendrachtelijk te zamen zijnde, goed gedacht, enige mannen te verkiezen, en tot u te zenden, met onzen geliefden, Barnabas en Paulus, mensen, die hun zielen overgegeven hebben voor den naam van onzen Heere Jezus Christus' enz. Handelingen 15:25-27. Nu, ofschoon de gelegenheden, waarbij deze aanbevelingen geschreven werden niet eenvoudig en alleen tot mededeling voor de gemeente waren, maar ook voor andere oorzaken, daarom, omdat de betrokkene personen door de gemeente moesten ontvangen worden als getrouwen en als zodanige, die ook deel zouden hebben met hen aan de voorrechten der gemeente, daarom wordt hun geloof en hun getrouwheid vermeldt aan de gemeenten, als van personen die daar als het ware, lidmaten zullen worden. Timotheus en Titus bovendien stonden, daar zij buitengewone dienaren waren, als lidmaten en als dienaren in elke gemeente, waar zij ontvangen werden. Barnabas en Saulus, Judas en Silas vertoefden gelijkerwijs als lidmaten en als dienaren overal, waar zij gezonden werden. Het was derhalve een vereiste dat de aanbevelingsbrieven in hoofdzaak hetzelfde bevatten als hetgeen aan de gemeente moest meegedeeld worden, wanneer iemand daar als lidmaat der gemeente werd opgenomen. Maar om tot ons punt terug te keren, ik durf avondmaal houden in de gemeente met diegenen, die zichtbare gelovigen zijn door de levendmakende roeping.

Vraag. Maar naar welken regel zoudt gij hen in de gemeenschap met uzelfen willen opnemen?

Antwoord: Zelfs op een openbaring van hun geloof en heiligmaking en een verklaring van hun bereidheid om zich te onderwerpen aan de wetten en het bestuur van Christus in zijne gemeente.

Vraag. Maar oordeelt gij niet, dat zij door middel van den waterdoop, en door niets anders, (daar deze nu de binnenleidende verordening is) in de gemeenschap behoren opgenomen te worden?

Antwoord: Neen, maar wacht een oogenblik en vat de bedoeling van mijn woord. Want hierin ligt de fout, dat men denkt dat de doop daarom een verordening is voor de gemeenschap, omdat deze vroeger na de bekering werd toegediend, hetwelk volstrekt niet bedoeld wordt. En dat de doop geen waarborg geeft om iemand in de gemeenschap der broederen op te nemen zal spoedig blijken als wij den aard en de strekking dezer verordening nader beschouwen.

Die verordening, dat is, de binnenleidende verordening (van vroeger) geeft aan hen, die hieraan deel hebben het recht tot het lidmaatschap van die bijzondere gemeente, waardoor zij is toegediend. Ik zeg, zij alleen geeft het recht tot lidmaatschap zonder bijvoeging van een andere Kerkelijke daad. Dit blijkt uit de wet der besnijdenis, welke in de dagen van ouds de wet der toelating was, want door de bediening van die verordening werd de deelhebber daarvan een lidmaat der gemeente, zonder de bijvoeging van een andere kerkelijke daad. Genesis 17. Dit wordt verklaard in des zelfs eerste inzetting, en daarom wordt het een verbondsteken genoemd. Het teken der gerechtigheid, van Abrahams geloof, en van het zichtbare lidmaatschap dergenen, die zich met hem tot de gemeente verenigd hadden, de toelating tot het heilig avondmaal, die hen tot lidmaten der gemeente maakten. En zo verklaart Mozes zich zelf: 'doch alle knecht van iedereen, die voor geld gekocht is, nadat gij hem zult besneden hebben, dan zal hij daarvan eten.' Exodus 12:44 van het paasoffer, zijne besnijdenis heeft hem reeds een plaats in de gemeente gegeven en een recht tot de broederlijke gemeenschap. Als nu een vreemdeling bij u verkeert, en den Heere het pascha houden zal, dat alles wat mannelijk is, bij

hem besneden worde, en dan kome hij daartoe, om dat te houden' (want dan is hij een lid der gemeente) 'en hij zal wezen als een ingeborene des lands, maar gene onbesnedene zal daarvan eten.' Exodus 12:48.

Ook was er niets anders, naar de wet der besnijdenis, dat zelfs aan den vroomsten mens een recht op lidmaatschap kon geven.' De ingeborene van uw huis, en de gekochte met uw geld zal zeker besneden worden en wiens voorhuids vlees niet zal besneden worden, dezelve ziel zal uit hare volken uitgegroeid worden.' Genesis 17:13-14. Merkt dus op, dat datgene, hetwelk de inleidende verordening is, niemand tot de gemeenschap der broederen toelaat dan hen, die daarvan eerst deelhebber zijn. De engel zocht Mozes zelfs te doden, omdat deze zijn kind zonder deze verordening tot lidmaat wilde maken. Exodus 4:24-26. Merkt wederom op, dat gelijk niemand zonder de besnijdenis werd toegelaten, zo ook een ieder recht had tot het lidmaatschap alleen door de besnijdenis, zonder bijvoeging van andere kerkelijke reglementen. Maar zo kan men niet over den doop spreken. Er staat nergens in den bijbel dat iemand van de vergadering zal worden afgesneden, omdat hij niet eerst gedoopt is. En ten tweede wordt niemand lid van deze of gene kerk door middel van den doop. Johannes bracht gene bijzondere kerk bijeen, en toch was bij de eerste en grote Doper, die met water doopte, hij predikte den toekomenden Christus en doopte den doop der bekering en liet zijne leerlingen over, om door Hem bijeen vergaderd te worden. Handelingen 19:3-5. 'En denzelven zullen de volken gehoorzaam zijn.' Genesis 49:10.

Bovendien, na de hemelvaart van Christus doopte Filippus den kamerling, maar maakte hem daardoor geen lid van enige gemeente. Wij lezen slechts dat Filippus van hem werd weggenomen, en de kamerling zag hem niet meer, maar ging en reisde zijnen weg met blijdschap. Handelingen 8:35-40. Ook Cornelius, die op bevel van Petrus te Cesaréa gedoopt werd, werd daardoor niet tot lid van de gemeente te Jeruzalem gemaakt. Handelingen 10 en 11. Ook zij die te Antiochië bekeerd werden, werden niet door den doop, indien zij al gedoopt werden door de verstrooide broederen, tot lidmaten der gemeente te Jeruzalem gemaakt. Handelingen 11:19. Neen zij werden naderhand onder elkaar tot een gemeente vergaderd door andere kerkelijke reglementen. Handelingen

16. Wat zal ik zeggen? In welke bijzondere gemeente werd Lydia door Paulus gedoopt, of de eerste bekeerlingen te Filippi? Ja zelfs het dopen en het inlijven in een gemeente schijnen afzonderlijke daden te zijn, maar indien de doop de verordening voor de toelating is, dan was een gedoopte ook een lidmaat der gemeente, een lidmaat van een bijzondere gemeente door den doop.

Ook zou niemand op Gods bevel enigen hebben mogen dopen, dan met betrekking tot de toelating van hen door die daad een lidmaat te zijn van een bijzondere gemeente. Want indien de doop een verordening is tot de toelating, zo leidt hij hen in de kerk: in welke kerk? In een zichtbare kerk. Nu er is geen andere zichtbare kerk, dan deze welke een bijzondere is, de algemene is volkomen onzichtbaar en aan niemand bekend dan aan God. De persoon, die gedoopt is, wordt dus door den doop geen lidmaat van enige kerk, noch van de zichtbare, noch van de onzichtbare. Een zichtbare gelovige is hij, maar niet door den doop, want hij moet een zichtbare gelovige zijn van te voren, anders behoort hij niet gedoopt te worden. Handelingen 8:37, 9:17, 16:33.

De doop maakt u geen lidmaat der kerk, noch van de zichtbare noch van de algemene, hij maakt u ook geen zichtbare gelovige, en geeft u dus bijgevolg in het geheel geen recht op lidmaatschap.

Vraag. Maar waarom werden zij dan gedoopt?

Antwoord: Opdat hun eigen geloof door dat zinnebeeld zou versterkt worden in den dood en de opstanding van Christus. En opdat zij zelf zouden zien, dat zij beleden hebben, dat zij dood, en begraven en met Hem in nieuwigheid des levens zijn opgestaan. Colossenzen 2:12,

Romeinen 6:4. Hij was geen zegel voor de gemeente dat zij zo waren, maar leerde de personen zelf, dat zij zo behoorden te zijn. De doop verzegelde aan hun eigen geweten de vergiffenis der zonden, indien zij met een ongeveinsd geloof Jezus Christus hadden aangenomen. Galaten 3:26, 1 Corinthiërs 15:29, Handelingen 2:38, 22:16, 1 Petrus 3:21. Indien nu de doop niet de verordening der toelating is, dan moeten wij naar een anderen weg zoeken om binnen te komen, door een andere inzetting van Christus, tenzij wij beweren, dat wij zonder regel, zonder wet en zonder verordening van Christus Zijn zichtbaar koninkrijk kunnen binnenkomen. De kerk onder de wet had hare verordeningen voor de toelating, en indien wij nu niet denken dat Mozes juist en nauwgezetter was dan Christus, dan moet er ook bij onzen Heere een verordening voor de toelating zijn. Nu hetgeen door Christus tot de deur gemaakt is, waardoor wij in Zijn koninkrijk, in Zijne gemeente kunnen ingaan, hierdoor kunnen wij ongetwijfeld binnengaan, en aangezien de doop niet die verordening is, zo moeten wij daardoor niet trachten binnen te komen, maar wij kunnen met een goed geweten zonder deze binnengaan.

Vraag. Maar naar welken regel zoudt gij dan personen aannemen in de gemeenschap der broeders?

Antwoord: Naar dien regel, waardoor zij als zichtbare gelovigen aan de gemeente openbaar worden, en als gewilligen, om in die vergadering opgenomen te worden. Naar dat woord van God dus, waardoor hun geloof, ervaring en levenswandel, na onderzoek, goedgekeurd wordt, daarnaar behoort de gemeente hen te oordelen en in haar midden op te nemen. Let wel, wij moeten niet letten of zij naar het uiterlijk in sommige dingen onberispelijk zijn, maar of zij wezenlijk het geloof deelachtig zijn met enen heiligen levenswandel zoals de Schrift ons leert. Nadat Paulus rekenschap gegeven heeft van zijn geloof, daarna valt hij neer onder het lichaam der wet. 'Geeft ons plaats (zegt hij) wij hebben niemand verongelijkt, wij hebben niemand verdorven, wij hebben bij niemand ons voordeel gezocht.' Hij zegt niet, ik ben gedoopt, maar ik heb niemand verongelijkt enz. 2 Corinthiërs 7. En indien na de belijdenis des geloofs meer gebruik gemaakt werd van de tien geboden, om over de geschiktheid eens persoons te oordelen tot de toelating aan 's Heeren tafel dan zouden zo velen zich geen oordeel eten, en de kerk geen oorzaak der zonde zijn.

Naar het woord des geloofs en der goede werken, zedelijke plichten volgens het evangelie, moeten wij derhalve oordelen over de geschiktheid der lidmaten, en daarnaar behoren wij hen ook in de gemeenschap te ontvangen, want hij die in deze dingen goed is, hij is het tegenbeeld, de antitype der besnijdenis, deelachtig, en dat wel voor hij toegelaten werd. 'Want die is niet een Jood, die het in het openbaar is, noch die is in de besnijdenis, die het in het openbaar in het vlees is. Maar die is een Jood, die het in het verborgen is, en de besnijdenis des harten, in den geest, wiens lof niet is uit de mensen, maar uit God.' Romeinen 2:28-29. Nu, een belijdenis hiervan door woord en levenswandel maakt die inwendige verborgene besnijdenis zichtbaar, wanneer gij dus weet dat hij inwendig besneden is zo moet gij hem tot 's Heeren Paasoffer toelaten, daar hij niet alleen deel heeft aan de gemeenschap hier op aarde, maar ook een zichtbaar recht op het koninkrijk der hemelen heeft. Wederom, 'Want het koninkrijk Gods (of onze dienst voor Christus) is niet spijs en drank, maar rechtvaardigheid en vrede, en blijdschap door den Heiligen Geest. Want die Christus in deze dingen dient, is Gode welhehagelijk en aangenaam den mensen.' Romeinen 14:17-18, Deuteronomium 28:47.

Met welk woord 'rechtvaardigheid' hij even als Jakobus bedoelt de koninklijke wet, de volmaakte wet, welke bestaat in het geëvangeliëerde morele voorschrift, of door de hand van Christus aan ons overgeleverd. Jakobus 2:8-9. De wet werd tweemaal gegeven op Sinaï, de laatste maal met een afkondiging van de genade en ontferming Gods en der vergeving der zonden. Exodus 19, en 34:1-10. De tweede geving der wet wordt hier bedoeld, want zo komt zij na het geloof, hetwelk eerst de bekendmaking der vergiffenis ontvangt, en van daar dat er van ons gezegd wordt, dat wij den Heere Jezus dienen in rechtvaardigheid en vrede en

blijdschap. Nu, hij die Christus in deze dingen dient, is Gode welbehaaglijk en aangenaam den mensen.

Want wie kan iets tegen hebben op degenen, die de koninklijke wet houdt uit een beginsel van geloof en liefde. 'Indien gij dan de koninklijke wet volbrengt, naar de schrift: Gij zult uwen naasten liefhebben als u zelve, Zo doet gij wel', dan zijt gij aangenaam den mensen. Wederom, hij, die zijn naasten liefheeft, heeft de wet volbracht, want liefde is de vervulling der wet. Hij die dus Christus dient naar de koninklijke wet, uit geloof en liefde, hij is een geschikt persoon voor de gemeenschap der broeders, God nam hem aan, en hij is den mensen aangenaam. Dat de koninklijke wet het morele voorschrift is, lees daarvoor de plaats Jakobus 2:8-12. Zij wordt ook de wet der vrijheid genoemd, omdat de slavernij wordt opgeheven door de vergeving der zonden, en hiernaar worden wij geoordeeld, of wij geschikt of ongeschikt zijn tot de toelating aan 's Heeren tafel.

Daarom zeg ik, de regel waarnaar wij gemeenteleden moeten aannemen, is het woord des geloofs van Christus en der morele wet in evangelischen zin, zoals Paulus zegt: 'ik ben voor Christus onder de wet.' 1 Corinthiërs 9:21. Degenen, met wie wij dus geen avondmaal mogen houden, zijn zodanige die het geloof in Jezus Christus missen en in overtreding der morele wet leven, 'maar nu heb ik u geschreven, dat gij u niet zult vermengen, namelijk indien iemand een broeder genaamd zijnde, een hoereerder is, of een gierigaard, of een afgodendienaar, of een lasteraar, of een dronkaard, of een rover, dat gij met zodanig enen ook niet zult eten.' 1 Corinthiërs 5:11. Hij zegt niet, dat wij ons onthouden moeten van de ongedoopten, dit zou onbijbels zijn. 'Want dit: Gij zult geen overspel doen, gij zult niet doden, gij zult niet stelen, gij zult gene valse getuigenis geven, gij zult niet begeren, en zo er enig ander gebod is, wordt in dit woord als in een hoofdsom begrepen, namelijk in dit: Gij zult uwen naasten liefhebben gelijk uzelve. De liefde doet den naasten geen kwaad. Zo is dan de liefde de vervulling der wet.' Romeinen 13:9-10. Het woord des geloofs en van het morele gebod, dit is het wat Paulus den Galaten en Filippenzen voorschrijft met vermindering van uitwendige zaken, daarom handelt hij dadelijk nadat hij tot de Galaten gesproken heeft over het geloof, over de zedelijke plichten. 'Want in Christus Jezus heeft noch besnijdenis enige kracht, noch voorhuid, maar een nieuw schepsel. En zo velen als er naar dezen regel zullen wandelen, over dezelve zal zijn vrede en barmhartigheid, en over het Israël Gods.' Galaten 6:15-16. Zo velen als er naar dezen regel zullen wandelen, naar welken regel? Naar het woord des geloofs en naar het morele gebod. Daarom vermaant Paulus die van Efeze 'niet meer te wandelen gelijk als de andere Heidenen wandelen in de ijdelheid huns gemoeds, 'aangezien zij Christus aangenomen hadden en naar Hem gehoord hadden, en door Hem geleerd waren, gelijk de waarheid in Jezus is, te weten dat zij den ouden mens zouden afleggen, wat is dat? Wel, 'de vorige wandeling, 'die verdorven is door de begeerlijkheden der verleiding, de leugen, den toorn, de zonde, gene plaats gevende aan den duivel, vuile rede, alle bitterheid, toornigheid, en gramschap, en geroep, en lastering en alle boosheid. En dat zij den nieuwen mens zouden aandoen? Wat is dat? Hetgeen 'geschapen is in ware rechtvaardigheid en heiligheid, 'en 'vernieuwd worden in den geest huns gemoeds' en een afleggen van al deze dingen. Efeziërs 4. 'Gelijkerwijs ook God in Christus', deze woorden zijn er bepaald bijgevoegd om ons het wezen en den aard van de bedieningen des nieuwen Testaments te doen zien, en hoe deze verschillen van de oude.

In Mozes was een uitwendige vorm en vleselijke verordening voldoende (indien men zich daaraan onderwierp) om recht tot lidmaatschap te geven onder de Joden, maar in Christus Jezus is dit zo niet, van Abrahams vlees was de nationale joodse vergadering, maar het is Abrahams geloof dat de gemeenten des nieuwen Testament maakt, zij, die de kinderen des geloofs zijn, zij zijn de kinderen van den gelovigen Abraham. Degene, die uit het geloof zijn, deze zijn, de kinderen Abrahams. Galaten 3:1-9. Daar nu het zaad geestelijk is, zo moet ook de regel geestelijk zijn, nl. het woord des geloofs en der heiligheid. Dit is het evangelische

besnijdenis-mes, scherper dan een tweesnijdend scherp zwaard, en datgene, waardoor de gelovigen des Nieuwen Testaments besneden worden, in hun hart, oren, en lippen. 'Want in Christus Jezus' is geen uitwendige zaak, maar het nieuwe schepsel, gene zijn onderdanen van het zichtbaar koninkrijk van Christus dan de zichtbare gelovigen door de roeping, en een christen wordt als een zichtbare gelovige openbaar, wanneer hij in overeenstemming is met het woord des geloofs en der heiligmaking. 'Die van Christus zijn, hebben het vlees gekruisigd met de bewegingen en begeerlijkheden.' Galaten 5:24.

Luistert hoe heerlijk Paulus het punt behandelt: de nieuwe schepselen zijn het Israël Gods. Het nieuwe schepsel heeft enen regel, waarnaar hij wandelen moet, en zo velen als er naar dezen regel zullen wandelen, over dezelve zal zijn vrede en barmhartigheid, en over het Israël Gods. Tot de Filippensen zegt Paulus, als het ware, het zelfde, waar hij handelende over zijn eigen regel in het leerstuk des geloofs en der heiligmaking van hen eist, dat zij naar den zelfde regel zullen wandelen, op het zelfde ding acht zullen geven. Ik wens in Hem gevonden te worden, zegt hij, ik jaag naar hetgeen voor mij is, mijn wandel is in den hemel, en lijnrecht tegenover hen, welker God is de buik, die zich beroemen in hun schande, dewelke aardse dingen bedenken. 'Broeders!' zegt hij, 'weest mede mijne navolgers, en merkt op degenen, die alzo wandelen.' Filippenzen 3:17. Merkt op hen? Hoe? Als op personen, die in de gemeenschap opgenomen moeten worden, en aan den dis des Heeren met ons moeten aanzitten als broeders en zusters. En inderdaad dit is de veiligste weg om over de geschiktheid van personen te oordelen: want neemt de belijdenis des geloofs en den heiligen levenswandel weg, en wat is er dat een christen onderscheidt van een Turk?

Hem, die in der waarheid geloof ontvangen heeft, en die zijn leven richt naar de koninklijke, volmaakte, zedelijke wet, en die daarin wandelt in de vreugde en vrede des Heiligen Geestes, hem kan niemand verwerpen. Hij, die tegen zulk een persoon iets inbrengt, kan geen mens, geen mens in Christus Jezus, geen mens van verstand zijn. 'Den rechtvaardigen is de wet niet gezet, d.w.z. de wet is niet gemaakt voor enen rechtvaardige, noch om hem buiten de gemeenschap der gelovigen te houden, indien hij dezelve begeert, noch hem daarbuiten te werpen, indien hij er in is. 'Den rechtvaardigen is de wet niet gezet, maar den onrechtvaardigen en den halstarrigen, den goddelozen en den zondaren, den onheiligen en den ongoddelijken, den vadermoorders en den moedermoorders, den doodslagers, den hoereerders, dien, die bij mannen liggen, den mensendieven, den leugenaars, den meinedigen, en zo er iets anders tegen de gezonde leer is: naar het evangelie der heerlijkheid des zaligen Gods, dat mij toebetrouwd is.' 1 Timotheus 1:9-11.

Toen Paulus den Efeziërs een eeuwige getuigenis wilde laten aangaande zijn geloof en heiligmaking, voegde hij er bij, na eerst over de algenoegzaamheid van het bloed van Christus en de ontferming Gods om ons te behouden, gesproken te hebben: 'Ik heb niemands zilver, of goud, of kleding begeerd, ' hij brengt hun tot het zedelijke gebod, om daardoor de oprechtheid van zijnen levenswandel te bewijzen. Handelingen 20:33. En wanneer mensen met allerhande goocheltoeren, al spreken zij ook nog zo druk over godsdienst, het niet verder brengen dan een uitwendige belijdenis, en als hun grootste heerlijkheid hierin bestaat, dat zij zich slechts voor het uiterlijke aan sommige bepalingen der godsdienst onderwerpen, dan is hun belijdenis geen cent waard. 'Laat ons, als in den dag, eerlijk wandelen, niet in brasserijen en dronkenschappen, niet in slaapkamers, en ontuchtigheden, niet in twist en nijdigheid, maar doet aan den Heere Jezus Christus, en verzorgt het vlees niet tot begeerlijkheden.' Romeinen 13:13-14. En het is opmerkelijk, dat, nadat de apostel ons in het 9de en 10de vers van dit hoofdstuk gezegd had, dat het morele voorschrift de regel voor een goeden levenswandel is, en ons vermaand had om het vlees niet te verzorgen tot begeerlijkheden, hij er bijvoegt, dat wij, uitgezonderd deze dingen, een ieder, die in Christus Jezus gelooft, tot de gemeenschap der broederen mogen

toelaten, hoe zwak en duister zij ook mogen zijn in sommige bijzaken, en het bewijs levert hij hoofdzakelijk in het overige gedeelte van den brief.

Want hij die gezond in het geloof is, en van een eerlijken levenswandel, mag, hoe gebrekkig hij ook zij in bijzaken, niet klakkeloos berispt of gelasterd worden. Zulke personen zijn een eer voor de christelijke kerk. Inderdaad is hij bevooroordeeld uit gemis aan licht in die dingen omtrent welke hij verduisterd is, zoals omtrent den doop of diergelijke, maar aangezien dit niet de hoofdzaak of het zichtbare kenmerk van een gelovige is, ja, aangezien dit geen inbreuk maakt op een goeden en heiligen levenswandel en op niemands recht dan op zijn eigen, en aangezien zijn geloof zonder dat punt zaligmakend zijn kan, en zijn leven kan goedgekeurd worden door zijn bitterste vijanden, zo mogen zijne vrienden hem niet verstoten en daardoor God onteren. 'Broeders! spreekt niet kwalijk van elkaar. Die van zijnen broeder kwalijk spreekt en zijnen broeder oordeelt, die spreekt kwalijk van de wet, en oordeelt de wet. Indien gij nu de wet oordeelt, zo zijt gij geen dader der wet, maar een rechter.' Jakobus 4:11. Hij die geoordeeld wordt moet in enige zaak schuldig zijn in de opvatting van hem die hem oordeelt, waarom zou hij anders geoordeeld worden. Maar hij moet in de hoofdzaak verkeerd zijn, want dan eerst mag hij geoordeeld worden. 1 Corinthiërs 5:12. Zijn fout ligt dus in een bijzaak en daarom mag hij niet geoordeeld worden.

Tegenwerping. Maar niettegenstaande al hetgeen gij gezegd hebt, zo moet toch de waterdoop voorafgaan aan het lidmaatschap der kerk, toch mij er een aan in het gehele Nieuwe Testament, die zonder dat in de gemeenschap der broederen werd opgenomen.

Antwoord:

1. Dat de waterdoop vroeger eerst voorafging, wordt toegestemd, maar dat dit noodzakelijk moet geschieden, hiervoor heb ik nooit een bewijs aangetroffen.

2. Niemand ontving den doop zonder dat het licht voorafging, tenzij zo een den huichelaar speelde: en geen wonder dat dit laatste menigmaal het geval was bij de eerste gemeenten, want de onbekeerden wisten zelve, dat de doop toekwam aan de discipelen van Jezus Christus. Johannes 1:24-27. Om nochtans te bewijzen, dat allen die in de gemeenschap werden opgenomen zelfs toen eerst gedoopt werden, zou wel wat al te veel inspanning vergen van een zwak mensenverstand, indien er tegenwerpingen gegrond werden op de drie volgende teksten der heilige Schrift. 1 Corinthiërs 1:14-16. Galaten 3:27. Romeinen 6:3. Maar ik ga deze stilzwijgend voorbij, en zeg, indien gij mij een christen kunt laten zien, die in de eerste tijden omtrent den doop duister was, dan zal ik u den christen doen zien, die zonder dezen aangenomen werd. Maar zou ik meer toestemmen dan bewezen kan worden, nl., dat de doop de verordening was die recht gaf tot het lidmaatschap, gelijk de besnijdenis van ouds, ja stel het geval dat het toen verboden was zonder dezen in de gemeenschap opgenomen te worden, zo is nochtans het geval mogelijk, dat er, niettegenstaande deze dingen, toch mensen in de broederschap werden ontvangen. Al deze dingen behoorden tot de besnijdenis, dat was de verordening die recht op lidmaatschap gaf, dat was de verordening zonder dewelke niemand in de gemeenschap mocht worden opgenomen. Jozua 5.

En toch werden er meer dan zeshonderd duizend zonder haar deelachtig te zijn in de kerk opgenomen, ja aangenomen en bewaard, en dat wel door Mozes en Jozua, zelfs degenen aan wie het land beloofd werd, toen de onbesnedenen afgesneden werden. Maar waarom werden zij dan niet besneden? Daarvoor bestond ongetwijfeld een oorzaak, hetzij dat hun den tijd ontbrak, of de gelegenheid, of de werktuigen of iets anders. Maar zij konden geen gewichtiger reden geven dan deze, ik heb geen licht er in: hetgeen de oorzaak is dat er op den huidigen dag nog menig getrouw mens is die de verordening van den doop niet op zich durft nemen: maar ik zeg, welke verhandeling er ook ware, dit doet niets ter zake, onze broeders hebben een geopenbaarde, een onoverwinlijke reden, een, die alle mensen op aarde en alle engelen in den hemel niet uit den weg kunnen cijferen: Want het is God, die het licht schept, en indien zij het

zonder licht doen, zo zouden zij ontrouw aan zich zelve worden en zondigen tegen God: 'al wat uit het geloof niet is, dat is zonde. Romeinen 14:23. Indien derhalve Mozes en Jozua het goed dachten om gemeenschap te houden met zes honderd duizend onbesnedenen waar het bij de wet verboden was dezulken in de broederschap op te nemen, waarom mag ik dan gene, niet de innigste gemeenschap hebben met de nog zichtbare gelovigen, zoals wij die te voren beschreven, ofschoon zij geen licht hebben in die zaak, en zich dus niet kunnen onderwerpen aan hetgeen noch door God noch door ons ooit tot een muur des afscheids gemaakt was. Ik zal daarom met dezulken avondmaal houden.

Ten eerste. Omdat de ware zichtbare gelovige reeds onderworpen is aan hetgeen beter is, namelijk aan de rechtvaardigheid Gods, welke is door het geloof in Jezus Christus, waardoor hij rechtvaardig voor God staat en hij heeft den strengsten en juiststen regel onder den hemel gemaakt tot hetgeen waarnaar hij zijnen wandel richt onder de mensen. Hij heeft een even dierbaar geloof als de beste der gelovigen, en een levenswandel naar het licht dat hij ontvangen heeft, zoals overeenkomt met het evangelie van Christus. Hij moet daarom aangenomen worden, aangenomen, niet naar uw licht, niet omdat hij in bijzaken met uw gevoelens verschilt, maar naar zijn eigen geloof hetwelk hij voor God voor zich zelve houden moet. 'Om het geweten niet van u zelve, maar des anderen: want waarom wordt mijne vrijheid geoordeeld van een ander geweten?' 1 Corintiërs 10:29.

Sommigen werpen ons tegen, dat hetgeen de apostelen schreven, zij dat schreven aan bijeen vergaderde gemeenten, en dus aan zodanige, die gedoopt waren. En derhalve hebben de bewijzen, die in de brieven voorkomen omtrent bijzaken, geen betrekking op de zaak in handen. Maar ik zeg rondweg tot dezulken, dat zij, wat het eerste deel hunner tegenwerping betreft, volkomen dwalen. De eerste brief aan die van Corinthe, de brief van Jakobus, de beide brieven van Petrus, en de eerste van Johannes waren zowel aan al de gelovigen geschreven als aan de bijzondere gemeenten. Wederom: indien de doop hun vrede verstoort en hun geweten verwondt en hun gemeenschap verbreekt, zo moet hij voorzigtiglijk vermeden worden, hoewel hij een verordening is. Tot opbouw en tot stichting der gemeente behoort hij echter vooraf te gaan, hetgeen ik nader hoop te bewijzen.

Ten tweede. En merkt wel op: 'een Geest, een hoop, een Heere, een geloof, een doop (niet met water, want door enen Geest zijn wij allen tot één lichaam gedoopt) een God en Vader van allen, die daar is boven allen, en door allen, en in u allen.' Efeziërs 4:1-6. Dit is een voldoende regel voor ons, naar dewelke wij gemeenschap kunnen houden en ook die gemeenschap kunnen trachten te handhaven binnen de grenzen des vredes, tegen alle aanvallen van buiten. 1 Corintiërs 12:16.

Ten derde. Ik heb daarom de moed om met dezulken avondmaal te houden. Hebrëërs 6:1-2. Omdat zij ook de leer der dopen hebben, ik zeg de leer daarvan. Want hier moet gij wel opmerken, dat ik onderscheid maak tussen de leer en de uitoefening der waterdoop, daar de leer datgene is, hetwelk ons door het uitwendige teken wordt voorgesteld of hetgeen door de uitwendige omstandigheid der daad aan den gelovige gepredikt wordt, nl. De dood van Christus, mijn dood met Christus, zijne opstanding uit den doden en de mijne met Hem in nieuwigheid des levens. Dit is de leer welke de doop verkondigt of hetgeen door de uitwendige handeling aan den gelovigen ontvanger te kennen gegeven wordt. Nu hij die in Jezus Christus gelooft, bezit iets rijkers en beters dan den waterdoop, nl. is dood voor de zonde, hij heeft het hart, de kracht en de leer van den doop, al hetgeen hem dus ontbreekt, is slechts het teken, de schaduw of het uitwendige beeld daarvan. En dit wordt in hem niet veracht, maar verdragen. De beste der dopen heeft hij, hij is gedoopt door dien één Geest, hij heeft het hart van den waterdoop: het uitwendige teken dat geen bewijs zou zijn, dat hij een waar gelovige is, ontbreekt hem slechts, dat zou geen bewijs voor mij zijn, dat hij genade in zijn hart had, nl., dat uitwendige teken.

Dit is geen kenmerk voor een ander van mijn kindschap bij God. Het is een teken voor den gedoopten persoon en een hulp voor zijn eigen geloof. Door het ontvangen van dat merkteken behoort hij te weten dat hij vergeving van zonden ontvangen heeft, indien zijn geloof even waar is als hij voelde dat hij gedoopt werd. Maar indien hij uit gebrek aan licht van dat teken geen gebruik maakt, zo kan zijn geloof het zien in andere dingen, die grote en dierbare beloften te boven gaan. Ja, zoals ik reeds te kennen gegeven heb, indien iemand niet als een broeder openbaar wordt voor den doop, zo zal hij juist door den doop niet tot een broeder worden en zij die dit tot een teken van ware gemeenschap stellen, denken heel licht over het kindschap bij God.

Ten vierde. Ik heb den moed om met zichtbare gelovigen, zoals die hierboven beschreven zijn, gemeenschap te houden, omdat God gemeenschap met hen houdt, Wiens voorbeeld wij in dezen naar Zijn bevel volkomen moeten volgen: 'Neemt elkaar aan, gelijk ook Christus ons aangenomen heeft, tot de heerlijkheid Gods.' Romeinen 15:1-7. Ja, al zijn zij gelovigen, die in gevoelens lijnrecht tegenover u staan, al gaat het tegen het gemoed van hen, die sterk zijn. 'Wij, die sterk zijn, zijn schuldig de zwakheden der onsterken te dragen, en niet ons zelve te behagen. Romeinen 15:1. Welke zwakheden? Die, welke van nature eigen zijn aan allen, zij zijn dus zwakheden, die zondig zijn, die een mens uit gebrek aan licht doen dwalen in bijzaken, en de reden waarop hij deze vermaning grondt is, dat ook Christus zich zelve niet behaagd heeft, 'maar gelijk geschreven is: de smadingen dergenen, die U smaden, zijn op mij gevallen.'

Gij zegt, dat gemeenschap te houden met zulke zwakke broederen in strijd is met uwe gevoelens en uwe gewoonten. Toegestemd, maar uw lauwheid en dodigheid en uwe gebreken zijn ook in strijd met de heiligheid Gods, indien gij neen zegt: want Christus heeft onze zonden gedragen, dan blijft het antwoord nog hetzelfde, want ook hun zonden zijn op Christus gevallen, Hij dus, die uwe zonden van voor den troon van God heeft weggenomen, heeft ook hun tekortkoming in eensgezindheid met een uitwendig teken in den godsdienst weggenomen. Uwe zwakheden zijn op Christus gevallen, welnu, indien gij, niettegenstaande uwe grote zonden door Christus volkomen rechtvaardig voor God staat, waarom kan dan niet uwen broeder, niettegenstaande zijne kleine feilen, volmaakt staan voor u in de gemeente.

IJdele mens! denk niet dat door uwe nauwgezetheid in uitwendige en vleselijke gelijkvormigheid uwe vrede met God bewaard zal worden want de vrede met God is door het geloof in het bloed Zijns kruizes, die de gebreken van u beiden gedragen heeft. Hij dan, derhalve, die om Christus wille gemeenschap met God heeft, is even goed en vroom genoeg als gij, om gemeenschap met de gelovigen te hebben. Hij dwaalt in een bijzaak, gij dwaalt in een hoofdzaak, wie moet deze dwalingen verstaan? Op wie moeten deze smadingen vallen? Filippenzen 1:10. Sommige der dingen van het Koninkrijk Gods die heerlijk zijn, worden door sommigen der gelovigen niet goedgekeurd, moeten dezen nu daarom uit de gemeente uitgeworpen worden? Neen, deze smadingen waarmee de wijsheid des Hemels gesmaad is, zijn op Mij gevallen, zegt Christus.

Maar om tot ons punt terug te keren, God heeft hem aangenomen, Christus heeft hem aangenomen, daarom moet gij Hem aannemen. In deze reden ligt meer degelijkheid dan indien al de gemeenten Gods hem hadden aangenomen. Dit aannemen dus, is zodanig, omdat het tot een voorbeeld voor de gemeente gezet is, dat zichtbaar voor hen moet zijn, en wordt het best omschreven door dat woord, hetwelk den zichtbaar ongelovige openbaar maakt. Wie gij dus naar dat woord als een zichtbaren gelovige kunt beschouwen, als enen, die met God wandelt, van hem moogt gij zeggen volgens datzelfde woord, dat God hem aangenomen heeft. En hem, dien God aangenomen heeft, en met wie Hij gemeenschap houdt, hem moet gij aannemen, en met hem moet gij gemeenschap houden. Indien iemand zegt niet te kunnen geloven dat God iemand zou hebben aangenomen die niet met water gedoopt is, ik wil niet veronderstellen dat een broeder zo onverstandig is, en zal daarom hierop niet antwoorden.

Neemt hem aan 'tot de heerlijkheid Gods.' Tot de heerlijkheid Gods is hier met opzet bijgezet, om aan te tonen welk een oneer zij God aandoen, die geen gemeenschap willen hebben met hen, die nochtans volgens hun weten, gemeenschap hebben met God. Want hoe zal deze mens of gene kerk God verheerlijken, of hoe zullen zij de wijsheid en heiligheid des Hemels boven de hunnen stellen, indien zij weigeren gemeenschap te houden met hen, omtrent wie zij, naar het woord van God overtuigd zijn, dat zij met God gemeenschap hebben? 'Doch de God der lijdzaamheid en der vertroosting geve u, dat gij eensgezind zijt onder elkaar naar Christus Jezus.' Romeinen 15:5. Met dit woord 'lijdzaamheid' gaf Paulus te kennen, hoeveel gebreken zelfs den besten Christen nog aankleven in zijn heiligste verrichtingen. En door het woord ' vertroosting', hoe bereidvaardig de Heere is, om deze over het hoofd te zien, hen voorbij te gaan, en u, niettegenstaande uwe gebreken, te vertroosten.

Nu, dat zulk een geest den christenen moest bezielen is duidelijk, omdat Paulus bidt, dat het zo zijn moge. Maar deze geest der eensgezindheid is een hemelse gave, en daarom moet zij van daar gehaald worden. Laat daarom de lijdzaamheid van God en de gewilligheid van Christus om de zwakheden der onsterken te dragen, en de vertroosting, die zij in God hebben, uwe hartstochten aan banden leggen en u aansporen tot het gebed, om van dezelfden geest te zijn als Jezus Christus.

Ten vijfde. Omdat een gebrek in zulk een bijzaak als water, ons niet tot een ongelovige maakt. Dit moet toegestemd worden, niet alleen om hetgeen reeds vroeger gezegd is, maar ook omdat duizenden en duizenden, die daartoe niet konden overgaan, gelijk wij, meer dan wij wellicht ooit zullen doen, als christenen hun licht hebben laten schijnen voor de mensen, en die nu in de eeuwige heerlijkheid juichen met de engelen en de geesten, de volmaakt rechtvaardigen. Wat gezegd is met betrekking tot het eten, of het tegendeel, kan ook in dit opzicht van den waterdoop gezegd worden. Ik ben er niet beter om als ik wel gedoopt worde, en ook niet slechter, als ik niet gedoopt worde, niet beter voor God, niet slechter voor de mensen: mitsdien ik volgens de bedoeling van den Apostel Paulus, naar mijn licht hierin, naar den wil van God handele: anderszins is het verkeerdt, want indien een mens, die den doop als zijnen plicht beschouwt, hem met verachting zal verwaarlozen, of indien hij, die daarin niet gelooft hem toch dwaselijk op zich zal nemen, deze zijn beiden er te slechter om, daar zij beiden in zich zelve overtuigd zijn, dat zij zondigen.

Hij, die den doop dus op zich neemt naar zijn licht, hij doet wel, en hij, die dit niet doet, of dit niet durft doen uit gemis aan licht, handelt niet kwalijk, want hij wenst, dat zijn hart voor God oprecht zij, hij durft niets te doen dan bij het licht van Gods woord. Al is hij nu door genade geen deelgenoot met u van dat licht, dat gij in die bijzaak hebt, zo is hij evenwel een deelgenoot van die vrijheid en die genade, waardoor gij staat. Hij heeft even als gij, de vrijheid om God zijnen Vader te noemen, en om te geloven dat hij door Jezus zalig zal worden, zijn geloof heeft even als het uwe, zijn hart gezuiverd, hij zoekt de heerlijkheid Gods even als gij, en door genade kan hij zeggen, dat ook voor hem een plaats in den hemel bereid is, hetgeen gij niet zeggen kunt, alleen omdat gij met water gedoopt zijt, gij zijt dus beide zonder den doop, christenen voor God en mensen, en laat hij die het kan, tot zich zelve prediken dat hij door den doop een christen wordt, en hij die dit niet kan, dat hij het alleen door de Genade en door de beloftenissen wordt, maar laat ons beiden ons in God verheugen en Zijnen naam te zamen grootmaken.

De gedoopte kan God danken voor dingen, waar voor de andere Hem niet kan danken, maar kan hij, die ongedoopt is, God niet danken voor hetgeen, waarvoor de gedoopten Hem niet kunnen danken? Zoudt gij tevreden zijn, dat ik u veroordeeldet, omdat gij God niet kunt danken voor dezelfde dingen, waarvoor ik Hem loof? Waarom zou men mij dan veroordelen, omdat ik niet hetzelfde licht hebt als anderen in Gods woord, om God voor dingen te danken, waarvoor anderen Hem wel kunnen danken? 'Laat ons dan elkaar niet meer oordelen, maar

oordeelt dit liever, namelijk, dat gij den broeder genen aanstoot of ergernis geeft.’ Romeinen 14:13. En aangezien de dingen, waarin wij elkaar overtreffen, niet van zodanige aard zijn, dat het christendom er mee staat of valt, zo laten wij elkaar liefhebben en naar den hierboven vermelden heerlijken regel wandelen, een ieder in al zulke bijzaken aan zijne eigene overtuiging en zijn eigen geloof overlatende. ‘Wie zijt gij, die eens anderen huisknecht oordeelt? Hij staat, of hij valt zijnen eigen heer, doch hij zal vastgesteld worden, want God is machtig hem vast te stellen.’ Romeinen 14:4.

Ten zesde. Ik ben er daarom voor om aldus avondmaal te houden, omdat de opbouw der zielen in het geloof en de heiligheid van het evangelie van groter aanbelang is dan een eensgezindheid in uitwendige zaken, ik zeg, dit is van groter gewicht voor ons en tot meer nut voor onzen broeder dan onze overeenstemming of verschil omtrent den waterdoop. Johannes 16:10 :1 Corinthiërs 14:26, 2 Corinthiërs 10:8, 12:19, Efeziërs 4:12, 2 Timotheus 3:17, 1 Corinthiërs 8:1, 13:1-4. Dat de opbouw der ziel van het grootste gewicht is, is ongetwijfeld waar, omdat de hemel en de eeuwige gelukzaligheid zo onmiddellijk daarin betrokken zijn. Bovendien, dit is het waarvoor Christus gestorven is, waarvoor de Heilige Geest gegeven is, ja, waarvoor de Schriften en de gaven van al de godvruchtigen aan de kerk gegeven zijn, ja, indien de giften niet tot dit werk gebruikt worden, zo zegt men zelfs, dat de bezitters er van trots of onmededeelzaam zijn, en staan slechts voor cijfers of erger onder de gemeenten van God. De opbouw, de stichting der ziel maakt de Christenen levend en verheugd, verzwakt de zonde en vervult den mond met dankzegging aan God.

Maar het twisten met begenadigde zielen, met mensen die met God wandelen, het uitsluiten van dezulken uit de gemeenten, omdat zij niet tegen hun ziel zondigen willen, maakt u openbaar als een onbarmhartige en een die ergernis geeft. Romeinen 14:15-20. Gij zoekt het woord van God te vernietigen, gij verwekt twisten, krakeling en murmuringen en kwade samensprekingen, gij geeft oorzaak voor achterklap en laster, in plaats van dat gij een goddelijke stichting bevordert, hetgeen indruist tegen de Schriften en den vrede der gemeenten. Laat ons daarom deze twisten afleggen, ‘en najagen hetgeen tot den vrede, en hetgeen tot de stichting onder elkaar dient.’ Romeinen 14:19. En bedenk dat de stichting der gemeente van God niet afhangt van-en niet gebonden is aan deze of gene bijzaak. Inzonderheid wanneer daaromtrent in de harten der gelovigen verschillende overtuigingen zijn, het betaamt daarom om in de wijsheid Gods meer zorg te dragen voor den vrede en de eensgezindheid onder elkaar, dan de breuk wijder en groter te maken door over bijzaken te twisten.

Ofschoon Aaron het gebod overtreden had omdat hij niet van het zondoffer des volks gegeten had, zo was Mozes nochtans tevreden dat hij dit had nagelaten, aangezien hij het niet kon doen met voldoening aan zijn eigen geweten. Leviticus 10:16-20. Jozua was zo vol ijver tegen Eldad en Medad omdat zij in het leger profeteerden zonder eerst tot den Heere, tot de deur der tabernakel gegaan te zijn, zoals bevolen was, dat hij van Mozes begeerde hun zulks te verbieden. Numeri 11:27-28. Maar Mozes noemde zijn ijver zelfzucht en bad tot God om meer zulke profeten omdat hij wist, dat zij, hoewel zij in bijzaken gebrekkig waren toch in de hoofdzaak goed waren. De stichting van het volk in het leger was hetgeen aan Mozes behaagde.

Ofschoon het volk ten tijde van koning Hizkia op een onbehoorlijke wijze tot het pascha kwam, en het aten ‘niet gelijk geschreven is, ‘ zo wilde de wijze koning hen nochtans niet verbieden, maar hij liet het hun toe, daar hij wist, dat hun stichting van groter gewicht was dan het nakomen van een of twee uitwendige ceremoniën. 2 Kronieken 30:13-27. Ja, God zelf had een welbehagen in de wijsheid des Konings, en heelde het volk, dat wil zeggen, Hij vergaf het volk hun zonden op het gebed van Hizkia. En merkt wel op, niettegenstaande deze onordelijkheid, wat betreft de ceremoniën, werd het feest toch met grote blijdschap gehouden, en de Leviëten, en de Priesters prezen den Heere dag op dag, met sterk luidende instrumenten

des Heeren, ja van de dagen van Salomo was er zulk een grote blijdschap in Jeruzalem niet geweest. Wat zullen wij zeggen? Alle dingen moeten plaats maken voor het welzijn van het volk Gods, zelfs wetten, wanneer het tot stichting der gelovigen is.

Toen de discipelen van Christus aren lazen op den Sabbatdag, ongetwijfeld door den honger daartoe gedrongen, en zij daarvoor door de Farizeeën berispt werden, omdat zij deden, hetgeen ongeoorloofd was, hoe heeft de Heere hen toen geholpen? Door hen te verontschuldigen en hun tegenstanders te berispen. 'Hebt gij niet gelezen, zegt Hij, wat David gedaan heeft, toen hem hongerde, en hun, die met hem waren? Hoe hij gegaan is in het huis Gods, en de toonbroden gegeten heeft, die hem niet geoorloofd waren te eten, noch ook hun, die met hem waren, maar den priesters alleen? Of hebt gij niet gelezen in de wet, dat de priesters den sabbat ontheiligen in den tempel, op de sabbatdagen, en nochtans onschuldig zijn? Mattheus 12:1-5. Waarom onschuldig? Omdat zij het deden tot stichting van het volk. Indien in de dagen van ouds, toen het houden der uitwendige dingen strenger bevolen was dan nu, de wetten en de verordeningen gebroken werden en de overtreding verdragen werd, wanneer het tot nut en tot stichting van het volk was, hoe veel te meer vrijheid hebben dan wij om avondmaal te houden, waar gene wet daarvoor overtreden wordt.

Ten zevende. Ik ben er voor om aldus avondmaal te houden, omdat de liefde, die wij bovenal moeten aandoen, van meer waarde is dan het twisten over den doop, de liefde wordt tevens meer openbaar, wanneer zij om den wil en om de genade van Christus aanneemt, dan wanneer zij een lid verwerpt om gemis aan water, en let er wel op, zoals ik reeds vroeger heb gezegd, deze vermaning tot liefde is gegrond op het aandoen van den nieuwen mens, die alle onderscheid heeft weggenomen, welke vroeger onder de gemeenten aanwezig was. Zoals, ik ben een Jood, gij zijt een Griek, ik ben besneden, gij niet, ik ben vrij, gij zijt gebonden. Omdat Christus alles en in allen is, 'doet daarom aan als uitverkorenen Gods, heiligen en beminden de innerlijke bewegingen der barmhartigheid, goedertierenheid, ootmoedigheid, zachtmoedigheid, lankmoedigheid, ' dat wil zeggen, met betrekking tot de zwakheden der zwakken, 'verdragende elkaar, en vergevende de een den anderen, zo iemand tegen iemand enige klacht heeft, gelijkerwijs als Christus u vergeven heeft, doet ook gij alzo, en boven dit alles doet aan de liefde, dewelke is de band der volmaaktheid.' Colossen 3:12-14. Welke verdraagzaamheid en vergevensgezindheid niet alleen betreft bijzondere en persoonlijke beledigingen, maar ook dwalingen in het verstand omtrent punten, die aanleiding geven tot verdeeldheden en afscheidingen.

Sommige gelovigen vonden geen vrijheid om aan iemand anders het evangelie te verkondigen dan aan de Joden, zij weigerden het evangelie tot de Heidenen te brengen en twistten met hen, die de Heidenen wel de blijde boodschap wilde verkondigen, hetgeen een grotere dwaling was dan die van den doop. Handelingen 11:1-19. Maar wat moesten wij doen met zulke gelovigen? Wel, hen toch liefhebben, hen vergiffenis schenken, verdragen, en avondmaal met hen houden. Waarom? Omdat zij nieuwe schepselen zijn, omdat zij van Christus zijn, want dit doet alle verschil verdwijnen. Verder omdat zij de uitverkorenen en de geliefden Gods zijn. Verdeeldheden en scheuringen zijn van korteren duur dan de uitverkiezing, en laten daarom deze dingen de banden der eeuwige gemeenschap niet verbreken. Het is de liefde en niet de doop die ons openbaar maakt als ware christenen. Liefde is het kenmerk van ons kinschap bij God, ik bedoel, wanneer wij liefhebben als gelovigen en naar gemeenschap verlangen met anderen, omdat zij gemeenschap met elkaar hebben, in hun gemeenschap met God den Vader en Zijnen Zoon Jezus Christus. 1 Johannes 1:3. En hoewel de echtheid en oprechtheid onzer liefde jegens God zich openbaart in het houden zijner geboden, zo moeten wij nochtans niet vergeten dat de twee voornaamste geboden zijn, het geloof in Jezus, en de liefde tot de broederen. 1 Johannes 3:23. Hij die dus zegt dat hij de liefde bezit, en niet het belang zijns broeders zoekt, hij heeft lief, ja, maar slechts zijne eigene mening en dwaze gevoelens. Jakobus

4:11. Romeinen 14:21. 'De liefde is een dader der wet, ' maar hij is geen dader, die van zijn broeder kwalijk spreekt en zijnen broeder oordeelt die zich stoot en ergert aan de zwakheden zijns broeders, en dat alles ter wille van een bijzaak, waarin hij niet kan toegeven, tenzij hij zondige tegen zijne eigene ziel, of gelijk de roomsen, blindelings volgt.

De liefde wordt derhalve meer gezien en getoond in de verdraagzaamheid dan in het opdringen. 'En ik, broeders!' zegt Paulus, 'ik kon tot u niet spreken als tot geestelijken, maar als tot vleselijken, als tot jonge kinderen in Christus. Ik heb u met melk gevoed, en niet met vaste spijs, want gij vermoogt toen nog niet, ja gij vermoogt ook nu nog niet.' 1 Corinthiërs 3:1-2. De apostel dacht niet alleen aan de kennis, die hij had van de verborgenheden van Christus, maar ook aan de kracht, den groei, en de geaardheid der gemeenten, en dienovereenkomstig zweeg hij, of deelde hij hun bijzonderheden mede, al hetgeen tot hun voordeel was. Handelingen 20:18-20. Zo ook Christus: 'Nog vele dingen heb ik u te zeggen, doch gij kunt die nu niet verdragen. Johannes 16:12. Het is mogelijk dat sommigen dit oude en afgezaagde teksten noemen, maar dezulken behoren te bedenken, dat het woord van God blijft tot in eeuwigheid. Jesaja 40:8. En ik zou durven zeggen tot dezulken: als de besten uwer nieuwe verzinselen slechts dienen moeten om de oude Schriften te verachten en te verfoeien, dan toont gij hierdoor, dat gij meer houdt van uw eigen onvertrouwbaar gevoel, dan van naar Gods woord te horen en u daaraan te onderwerpen.

Doch om van dit punt af te stappen, indien wij onzen broeder willen dwingen te geloven boven zijn licht, of zijn hart willen vervullen met smart, of hem iets op willen dringen, dat hij niet gelooft, of hem uitsluiten van de voorrechten, omdat hij niet juist zo gelooft als wij geloven (in bijzaken), hoe kunnen wij dan zeggen: 'Ik heb de liefde? Wat zal ik zeggen? Avondmaal en gemeenschap met elkaar te houden door overeenstemming in een uitwendige belijdenis of die tot de toegangsdeur te maken, hetgeen God niet gedaan heeft, ja die tot hoofdzaak te stellen voor de gemeenschap of de niet-gemeenschap, waarvoor in het woord van het eeuwige testament geen waarborg is, indien het niet is uit gebrek aan liefde, zo geschiedt dit uit gemis aan kennis van de verborgenheden van het koninkrijk van Christus. Hoe vreemd! Zet twee christenen die in alle delen gelijk zijn, behalve in dit, bij elkaar, ja, laat de een den ander overtreffen in genade en godvruchtigheid, dan zal nog dit een punt deze doop kwestie, de reden zijn waarom die een godvruchtige niet waardig gekeurd wordt aan den dis aan te zitten, terwijl een ander, al zij hij een nieuweling in de godsdienst, met open armen ontvangen wordt omdat hij in den waterdoop heeft toegestemd.

Ten achtste. Maar voor Gods volk om zich in partijen te verdelen, of elkaar van de gemeenschap uit te sluiten, al zij het ook om nog gewichtiger punten dan dit van den waterdoop, is voorheen gebrandmerkt als vleselijk, en de drijvers er van als kinderachtige christenen. Paulus en Apollos, Céfás en Christus stonden ongetwijfeld hoger dan de punten, waarover wij thans twisten, en hoe scherpelijk werden nochtans diegenen vermaand, die om hen scheuring maakten? Zijt gij niet vleselijk, vreselijk vleselijk? 'Want dewijl onder u nijd is en twist, en tweedracht, zijt gij niet vleselijk?' 1 Corinthiërs 1:11-12, 3:1-4. Want als de een zegt: Ik ben van Paulus, en een ander: Ik ben van Apollos, zijt gij niet vleselijk? Let daarom op, waaruit al uw ijver en arbeid voortkomt, om scheuring te maken onder de gelovigen, laat Paulus of Céfás, of Christus zelf de toon van uw lied zijn, zo is het hart waaruit zij voortkomen evenwel vleselijk, en uw handelingen openbaarmakingen van kinderachtigheid. Maar ongetwijfeld, toen deze twisten en scheuringen onder de Corinthiërs waren, en de een mens gelasterd werd, opdat een ander geprezen kon worden, werd een verheffing van een vleselijken broeder als grote wijsheid beschouwd om de breuk groter te maken.

Maar waarom zou hij berispt worden, die zei dat hij van Christus was? Omdat hij voor Hem was, in strijd tegen Zijne heilige apostelen. Daarom zegt hij: 'Is Christus gedeeld of afgescheiden van zijne dienstknechten? Merkt daarom wel op dat deze scheuringen gemeden

zijn en verworpen werden door de personen over wie de scheuring ontstond, noch Paulus, noch Apollos, noch Céfas, noch Christus is hier. Al roepen zij ook nog zo hard, dat zij van Christus zijn, dat zij het gebod houden willen of dergelijke, in den grond der zaak laten zij zich door hun vlees beheersen, en zijn zij, die zo op de persoon en op het gebod staan, slechts als kinderen, hun ijver is slechts opgeblazenheid. 1 Corinthiërs 4:6. En let er op, de grote scheuring te Corinthe was voornamelijk ontstaan door den waterdoop, hierop zinspeelt de apostel duidelijk door te zeggen: 'Of zijt gij in Paulus naam gedoopt?' Ach broeders! vleeselijke christenen met een uitwendige belijdenis zullen altijd, als zij aan zich zelve overgelaten worden, een treurigen invloed uitoefenen in de gemeente van Christus en den geestelijken wasdom tegenstaan.

Maar zegt Paulus, 'Ik dank God, dat ik niemand van ulieden gedoopt heb' enz, niet omdat het niet een gebod en een instelling des Heeren was, maar omdat zij hem (den waterdoop) misbruikten en daardoor partijen vormden. 'Ik heb niemand gedoopt dan Crispus en Gajus en het huisgezin van Stéfanus, ' mannen van aanzien onder de broederen, van een gezond oordeel, en die door al de overigen geëerd werden, zij kunnen u verzekeren dat het niet in mijne bedoeling lag daardoor een partij voor mij zelve te vormen. 'Voorts weet ik niet, of ik iemand anders gedoopt heb.' Door zo op zulk een onnauwkeurige ja bijna onverschillige wijze te verhalen wie, of wie niet door hem gedoopt waren, laat hij ons zien dat hij van den doop niet zulk een gewichtige zaak maakte, zoals sommige in onze dagen doen, ja, dat hij den doop niet eens in aanmerking nam met betrekking tot de gemeenschap der broederen, want indien hij er geen acht op sloeg, wie door hem zelf gedoopt waren, dan lette hij er nog minder op, wie door anderen gedoopt werden, maar indien de doop de van God ingestelde verordening was om recht op de gemeenschap der broederen te geven, of de inzetting, waardoor iemand een broeder werd, dan zou hij er ongetwijfeld meer een gewetenszaak van gemaakt hebben en niet zo licht daarover heen gegleden zijn.

'Want Christus heeft mij niet gezonden om te dopen, maar om het evangelie te verkondigen.' Het evangelie kan dus met kracht gepredikt worden, zonder dat nu juist de doop vermeld of toegediend worde. Het evangelie behelst een blijde boodschap aan zondaren ter oorzake van de vrije genade door Jezus Christus, maar de doop en dergelijke zijn plichten die aan een volk opgelegd worden, dat reeds tevoren het evangelie omhelsd heeft. Ik zeg dit nu niet, alsof ik den mensen leren wil het kleinste der geboden Gods te overtreden, maar om mijne broederen, die zo veel ophef van den waterdoop maken, te overtuigen, dat zij daarop niet te sterk moeten aandringen, dezen niet als een hoofdzaak van het evangelie van Christus moeten beschouwen, of als een hoofdvereiste voor de gemeenschap der gelovigen.

'Christus heeft mij niet gezonden om te dopen' deze woorden worden gesproken met een heilige verontwaardiging over hen, die deze verordening Gods misbruiken. Zo ook, wanneer hij spreekt over de dienstknechten zelve, die ook misbruikt worden, in zijn spreken over dezen, vertreedt hij hen als het ware, als of zij volstrekt niets waren. 'Wie is dan Paulus, en wie is Apollos?' Zo is dan noch hij, die plant, iets, noch hij, die nat maakt, maar God, die den wasdom geeft.' 1 Corinthiërs 3:5-7. Desniettenstaande, zijn en de dienstknechten en hun arbeid een heerlijk werk Gods in de wereld. Ook de doop is een heilige verordening, maar wanneer de Satan hem misbruikt en uit zijn plaats en wikt, door juist hetgeen van God tot stichting en tot opbouw der gelovigen verordend was, tot het enige wapen te maken om de liefde te verflauwen en de eensgezindheid en overeenstemming der gelovigen te verbreken wat is dan de doop? Dan is hij niets, en dient slechts tot scheuring en nijd. En dit is geen nieuwe leer, want God heeft in de dagen van ouds door den mond zijner getrouwe profeten tegen zijne eigene inzettingen gesproken wanneer deze door zijn volk misbruikt werden:

'Waartoe zal Mij zijn de veelheid uwer slachtoffers? zegt de HEERE, Ik ben zat van de brandoffers der rammen, en het smeer der vette beesten, en heb geen lust aan het bloed der

varren, noch der lammeren, noch der bokken. Wanneer gijlieden voor mijn aangezicht komt te verschijnen, wie heeft zulks van uwe hand geëist, dat gij mijne voorhoven betreden zoudt? Brengt niet meer vergeefs offer, het reukwerk is Mij een gruwel, de nieuwe maanden en sabbatten, en het bijeenroepen der vergaderingen vermag Ik niet, het is ongerechtigheid, zelfs de verbodsdagen. Uwe nieuwe maanden en uwe gezette hoogtijden haat mijne ziel, zij zijn Mij tot enen last, Ik ben moede geworden die te dragen.' Jesaja 1:11-14. En toch waren al dezen Zijne inzettingen. Maar waarom verfoeide Hij hen dan zo? Omdat zij toch hun ongerechtigheden aankleefden, en even lichtzinnig met deze als met andere inzettingen handelden, en hen gebruikten 'tot twist en gekijf, en om goddelooslijk met de vuist te slaan! Jesaja 58:4. Derhalve wanneer datgene van God, hetwelk groot is, overtroffen wordt door hetgeen klein is, zo is het wijsheid van hen die het zien, om aan het andere einde der balans een tegenwicht te hangen, totdat de dingen die aldus misbruikt worden, weer op hun eigen plaats komen. Doch wij zullen voortgaan.

Ten negende. Indien wij zichtbare gelovigen, door de levendmakende roeping geheiligd, die gemeenschap met God oefenen, die de wet uit de hand van Christus ontvangen hebben, die van een heiligen en onberispelijken levenswandel zijn onder de mensen, verwerpen, wanneer zij verlangen om avondmaal met ons te houden en gemeenschap met ons te oefenen, dan beroven wij hen juist van die voorrechten en zegeningen waartoe zij uit God geboren zijn. Want Paulus zegt niet alleen tot de bijeen-vergaderde gemeente te Corinthe maar tot alle verstrooide gelovigen die in elke plaats den naam des Heeren aanroepen: dat Jezus Christus de hun is, dat Paulus en Apollos en de wereld en het leven en de dood en alle dingen de hun zijn, omdat zij van Christus zijn en Christus van God is. Maar zegt hij, laat niemand roemen in mensen zoals in Paulus en in Céfás, al zijn zij ook nog zo godvruchtig en voortreffelijk, want dit voorrecht komt tot u op een anderen grond nl. door het geloof van Jezus Christus, 'Drinkt allen daaruit' is verbonden met het geloof, niet met den doop, ja gedoopte personen mogen van de tafel geweerd worden, waar hij, die ongedoopt maar door de kracht Gods wedergeboren is een recht heeft om aan te zitten. 1 Corintiërs 11:28-29.

Maar om christenen uit te sluiten van de Kerkelijke gemeenschap en hun de voorrechten te onthouden waarop zij door een hemelse geboorte aanspraak hebben, alleen omdat zij niet met ons kunnen instemmen over zaken die nooit door God tot den muur der afscheiding zijn gemaakt.

- (1.) Dit heeft veel weg van een geest der vervolging. Job 19:28.
- (2.) Dit betreft meer een vorm dan de geest en de kracht der godsvrucht 2 Timotheus 3:5.
- (3.) Dit is wetten maken waar God geen wetten gemaakt heeft, en wijs zijn boven hetgeen geschreven is, tegen Gods woord en onze eigen beginselen.
- (4.) Het is een bedillen van den Geest van God.
- (5.) Het bindt het geloof en het licht van alle mensen aan mijn gevoelen.
- (6.) Het neemt het brood der kinderen weg.
- (7.) Dit weerhoudt hen van den wasdom des geloofs.
- (8.) Het geeft aanleiding tot verharding van de harten der goddelozen.
- (9.) Het kon oorzaak zijn waardoor de harten van zwakke christenen goddeloos gemaakt worden.
- (10.) Dit zet de deur open voor allerlei verzoeking.
- (11.) Het brengt den duivel in de gelegenheid om diegenen aan te vallen die alleen zijn en niemand hebben om hen te helpen.
- (12.) Het is een broeinest voor allerlei ijdel gekijf, achterklap en vreemdigheden onder de christenen.
- (13.) Het heeft de wereld oorzaak om ons te lasteren.

(14.) Het houdt wankelende zielen aan het dobberen en in twijfel over den rechten weg des Heeren.

(15.) Het geeft oorzaak aan velen om van den rechten weg tot vele verderflijke ketterijen over te gaan.

(16.) Het misbruikt de heilige schriften, en wrikt Gods verordeningen uit hun plaats.

(17.) het is een steunpilaar voor den antichrist.

(18) Zal ik hier nog meer bijvoegen, is het niet de doopkwestie die oorzaak geworden is dat er zulke zware vonnissen geveld zijn, waaronder wij thans zuchten en waarvan wij het gewicht zo smartelijk gevoelen, ik durf te zeggen: dit was de aanleidende oorzaak.

Ten tiende. Verdraagt elkaar. Welk een grotere smet kan op de vromen geworpen worden, dan dat zij elkaar uitwerpen of elkaar de gemeenschap misgunnen? Denkt gij niet, dat de wereld met recht zal kunnen zeggen, er schuilen ongerechtigheden in den boezem der broederen, wanneer in der waarheid de overtreding bij u ligt? Maar ik zeg, wat meer kan de kerk doen aan de zondaren en openbaar goddelozen? Burgerlijke zaken zult gij met de slechtsten hebben, en wat meer hebt gij met dezen te doen? Misschien zult gij zeggen: wij kunnen tot hen prediken en met hen bidden, en hen als christenen, als gelovigen en godvruchtigen beschouwen. Goed maar laat mij u nog iets verder vragen: gelooft gij, dat zij inderdaad uit gewetenszaak, niet zoals gij, in den waterdoop kunnen toestemmen? En dat zij, indien zij licht in de zaak hadden, even gewillig als gij daarin zouden toestemmen? Welnu, dan is onze weigering, om avondmaal roet hen te houden, ongegrond en buiten Gods woord: Maar kunt gij uwe ziel aan hen toevertrouwen en u met hen in het gebed verenigen, en hen nochtans de voorrechten van het evangelie misgunnen? Ik zou wel willen weten naar welke Schrift gij alzo handelt? Misschien zegt gij, ik vertrouw hun mijne ziel niet toe, maar ik hoor hen slechts bij gelegenheid tot zelfonderzoek. Indien dit al de achting is, dien gij voor hen en hunnen dienst hebt, dan kunt gij evenveel eerbied voor den slechtsten hebben, die tegen den wand pist.

Maar indien gij hen kunt aanhoren als dienstknechten Gods, en onder hun prediking kunt nederzetten als onder Gods instelling, toon mij dan aan, waar God zulk een evangeliebediening heeft, waar de personen die het evangelie bedienen, niet in uwe gemeenschap en in die der gelovigen mogen worden opgenomen. Maar indien gij onder hun prediking met vleselijke en staatkundige bedoelingen ter neer zit, dan hoort gij het woord als een atheïst en verkeert zelf, waar gij uwen broeder veroordeelt, in den slechtsten toestand. Waar leest gij het, dat gij geen avondmaal moogt houden met mensen, die even als gij het geloof en de heiligmaking deelachtig zijn en afgescheiden leven van de wereld? Indien gij mij tegenwerpt, dat mijne beginselen er toe leiden om met allen avondmaal te houden, dan antwoord ik: met al de zodanige, die tevoren beschreven zijn, indien zij avondmaal met mij willen vieren.

Tegenwerping: Dan zoudt gij avondmaal kunnen houden met de leden van den antichrist.

Antwoord: Indien er nog een zichtbare gelovige in die kerk is overgebleven, laat hem tot ons komen, en wij zullen avondmaal met hem houden.

Vraag. Hoe, avondmaal houden met een, die nog bekend staat al een lid van dat zondige lichaam en die zelf nog belijdt, dat hij een van hen is?

Antwoord: Gij veronderstelt een ongerijmdheid, een onmogelijkheid, want het kan niet zijn dat een mens tegelijkertijd lid is van twee lichamen, die lijnrecht tegenover elkaar staan. Daarom moet aangenomen worden, dat hij, die belijdt dat hij een lid van de gemeente van Christus is, aanstonds, ja te voren de anti-christelijke gemeente reeds verlaten heeft. Hetgeen, indien hij zulks weigert te doen, een bewijs is, dat hij niet in oprechtheid verlangt naar de gemeenschap der gelovigen.

Vraag. Maar hij zegt, dat hij niet zien kan, dat die vergadering, tegenover dewelke gij staat, werkelijk de anti-christelijke kerk is.

Antwoord: Indien dit zo is, dan kan hij geen begeerte gevoelen om zich met een andere te verenigen, indien hij weet dat zij in belijdenis lijnrecht tegenover de zijne staat. Ik blijf dus bij hetgeen ik eerst gezegd heb, namelijk, indien er in de anti-christelijke kerk enige gelovigen zijn, mijn hart en de deur mijner kerk staan open om hen te ontvangen en hen in onze broederschap op te nemen.

Tegenwerping: Maar hoe, indien nog enige anti-christelijke beginselen ben blijven aankleven.

Antwoord: Indien het zodanige zijn, die de kanker voor de gemeente zouden worden, dan moeten zij, wanneer zij ontdekt worden, buiten gehouden worden, wanneer zij nog buiten zijn, of uitgeworpen worden, wanneer zij binnen zijn: want elke gemeente moet hare eigene eensgezindheid met vrede en waarheid bewaren, maar neemt evenwel dezulken aan, die alleen met u verschillen omtrent den waterdoop. Want het doen of nalaten daarvan maakt volstrekt niet de hoofdzaak of het fundament uit der gemeenschap.

Tegenwerping: Maar dit is iemand aannemen ter wille van een gevoel, zoals gij tevoren tot ons gezegd hebt.

Antwoord: Neen, wij nemen hem aan om den wil van Christus, en de genade, en tot onze onderlinge stichting en opbouwning in het geloof, en dat wij geen gevoelens aanbidden, ik bedoel in zaken van minder aanbelang, dit is duidelijk, want de zaken, waarin wij verschillen, zijn geen oorzaak voor een verbreking der onderlinge broederschap, wij laten elk mens zijn eigen zienswijze in zulke zaken voor God behouden.

NU EEN KORT WOORD VAN TOEPASSING.

1. Scheidt u af van de openbaar goddelozen en houdt, ik bid u, geen avondmaal met hen, en laat niemand zijne vrijheid in de kerkelijke betrekking gebruiken tot een gelegenheid voor het vlees, maar dient elkaar in liefde, 'toeziende, dat niet iemand verachtere van de genade Gods, dat niet enige wortel der bitterheid, die gal en alsem drage. Deuteronomium 29:18, opwaarts spruitende, beroerte make en door dezelve vele ontreinigd worden.' Hebréeën 12:15. En laten zij die voorheen oorzaak waren voor mijne verwijdering, voor u beweegredenen zijn om dezelve te handhaven, en bedenk dat, wanneer de mensen alles gedaan en gezegd hebben wat zij kunnen om een zondige vermenging in de gemeente des Heeren in te brengen, de arm des Heeren tegen hen wordt opgeheven.

2. Bedenk wel in het vuur van uw ijver voor den Heere, dat de zichtbare gelovige de Zijne is, en dat hij ook bevoorrecht is met al die geestelijke dingen, die gij hebt in het woord en waardoor gij leeft, en dat hij ook deel daaraan moet hebben overeenkomstig zijn licht erin. Twist niet met hen over dingen die bijzaak zijn, maar ontvangt hem in den naam des Heeren, zoals gelovigen betaamt, als hij geen avondmaal met u wil houden, welnu dan ligt de schuld niet bij u, maar bij hem. Maar zegt de openbaar goddeloze, waarom kunnen wij ook niet als gelovige beschouwd worden? Wij zijn gedoopt, wij gaan trouw ter kerk, wij komen aan het avondmaal. Arm schepsel! Dit is niet genoeg, want zolang gij in uw leven en uwen wandel uzelfen doet kennen als een openbaar goddeloze, zolang kunnen wij, tenzij wij zondigen, u niet opnemen in de gemeenschap, want door uwen goddelozen wandel toont gij, dat gij geen kennis hebt aan Jezus Christus, en zolang gij een zodanige zijt naar het woord, zolang wordt gij slechts geacht als een beest, oordeel nu zelf, of het geen vreemde verhouding zou zijn, dat een mens gemeenschap zou oefenen met een beest, laat de beesten bij de beesten zijn, gij weet dat gij zelf desgelijks handelt, gij ontvangt uw paard of uw hond niet aan tafel, gij hebt een afzonderlijke plaats voor hen. Bovendien, ik heb u reeds tevoren aangetoond, dat wij om vele redenen geen avondmaal mogen houden en geen gemeenschap mogen oefenen met de openbaar goddelozen.

(1.) De gemeente des Heeren moet zijn heilig. Leviticus 11:44, 19:2, 20:7, 1 Petrus 1:15-16, Jesaja 46:2, Psalm 118:20, Ezechiël 43:12, 44:9, Jesaja 52:11.

(2.) De eerste christengemeenten zijn een voorbeeld geweest van een broederschap der gelovigen. Romeinen 1:7, 1 Corinthiërs 1:2, Efeziërs. 1:1, Colossenzen 1:2, 1 Thessalonicenzen 1:1, 2 Thessalonicenzen 1:1-5. Arme vleselijke mens, er zijn nog vele andere redenen in dit boek, die aantonen waarom wij gene gemeenschap met u kunnen hebben, niet dat wij het u misgunnen uit trotsheid of eigenwaan, of omdat wij uit de hoogte op u neer zien. Neen wij hebben medelijden met u en bidden voor u tot God, en indien gij bekeerd waart, konden wij u met vreugde in onze gemeenschap aannemen, hebt gij nooit in Daniël gelezen dat het ijzer niet vermengd mag worden met modderig leem? Daniël 2:43. Welnu, zo ook kan de gelovige met u geen gemeenschap oefenen in de zaken die het evangelie betreffen. Toen zij, van wie gij in het vierde hoofdstuk van Ezra leest, zich met de kinderen der gevangenschap in het tempelwerk wilden verenigen, wat zeiden toen de kinderen van Juda? 'Het betaamt niet, dat gijlieden en wij onzen God een huis bouwen, maar wij alleen zullen het den HEERE, den God Israëls, bouwen, gelijk als de koning Kores, koning van Perzië, ons geboden heeft. Ezra 4:3.

Ik keer nu terug tot degenen die door de levendmakende roeping zichtbare gelovigen zijn, en ter oorzaak van de vroeger vermelde zaken op een afstand van elkaar staan: Broeders, sluit vrede, sluit vrede, zijt één gelijk de Vader in Christus één is.

1. Dit is de wijze waarop gij de wereld zult overtuigen, dat gij van Christus zijt, en onderdanen van enen Heere, daar het tegendeel hen hieraan doet twijfelen. Johannes 13:34-35, 17:23.

- 2 Hierdoor zal de liefde wassen hetgeen door zo velen begeerd en door zo weinigen gesmaakt wordt. 2 Corinthiërs 12:15.
3. Hierdoor zal men den Geest van God in elkanders bevinding smaken en proeven, waarvoor gij, indien gij ware gelovigen zijt, niet anders kunt doen, dan den naam van onzen Heere Jezus verheerlijken. 1 Thessalonicenzen 1:2-4.
4. Dit is de weg waarin uwe kennis verrijkt zal worden of waardoor gij meer in het woord van God zult zien: Want hetgeen door twee gezien kan worden, dat wordt niet gezien door één. Jesaja 52:8.
5. Hierdoor zullen verborgen hatelijkheden en murmuringen tegen elkaar uit den weg geruimd worden, ja vele zonden zullen gekeerd, en de plannen der duisternis verijdeld worden. Spreuken 6:6-19.
6. Dit is de weg om diegenen uit de wereld in de gemeenschap te brengen die nu vervreemd zijn van de voorrechten van het evangelie wegens ons ijdel geklap.
7. Hierdoor zullen wij den antichrist doen schudden, waggelen en schokken. Jesaja 11:13-14.
8. Dit is de weg om Babylon tot een woonstede der duivelen te laten, en haar tot een verblijf te maken voor onreine geesten, en een woonplaats voor elk onrein en hatelijk gevogelte.
9. Dit is de weg om het werk van het koninkrijk van Christus in de wereld te verhaasten, en zijne komst tot het eeuwige oordeel te bevorderen.
10. En dit is de weg, waarin wij uit des Heeren mond zullen horen gij hebt welgedaan, mijn goede en getrouwe dienstknecht. 'Ik bid u broeders! verdraagt het woord dezer vermaning, want ik heb u in het kort geschreven.' Hebréeën 13:22.

VERSCHIL IN OORDEEL OMTRENT DEN WATERDOOP, GEEN
BELETSEL VOOR DE GEMEENSCHAP.
OF
HET BEWIJS GELEVERD DAT HET GEOORLOOFD IS MET GELOVIGEN,
ALS GELOVIGEN AVONDMAAL TE HOUDEN.

IN ANTWOORD OP EEN BOEK, GESCHREVEN DOOR DE BAPTISTEN, EN
UITGEGEVEN DOOR T. PAUL EN W. KIFFIN, GETITELD: 'ENIGE ERNSTIGE
BEDENKINGEN TEGEN DAT GEDEELTE VAN BUNYAN S GELOOFSBELIJDENIS,
DAT HANDELT OVER DE AVONDMAALSVIERING MET ONGEDOOPTEN
GELOVIGEN.'

WAARIN HUN TEGENWERPINGEN EN ARGUMENTEN WEERLEGD EN HET
LEERSTUK VAN HET HEILIG AVONDMAAL BEVESTIGD EN VERDEDIGD
WORDEN.

'ZOU DE VEELHEID DER WOORDEN NIET BEANTWOORD WORDEN? EN ZOU EEN
KLAPACHTIG MAN RECHT HEBBEN? ZOULDEN UWE LEUGENS DE LIEDEN DOEN
ZWIJGEN? EN ZOUDT GIJ SPOTTEN EN NIEMAND U BESCHAMEN?' JOB 11:2-3.

'Ik ben vreedzaam, maar als ik spreek, zijn zij aan den oorlog.' Psalm 120:7.

Welwillende lezer!

Houdt u verzekerd dat ik over dit twistpunt geen pen op papier gezet zou hebben, als men ons
maar met rust en vrede geladen had in onze christelijke broederschap. Maar daar men ons
reeds sedert zestien jaar heeft aangevallen, en de baptisten, onze broeders, elke gelegenheid ten
nutte maken om onze gemeente te verwoesten, louter omdat wij niet, zoals zij, alle eerst
gedoopt zijn, kan en mocht ik het niet langer uitstellen eens een enkel woord tot onze
verdediging te spreken tegen de valse geruchten welke men tegen ons in omloop brengt. Dat ik
de verordening van den waterdoop verguis of misken, of dat ik een enkel bewijs daartegen heb
aangevoerd, is, hoewel zij het veinzen, geheel en al bezijden de waarheid. Al hetgeen ik gezegd
heb en nog zeg is dit, dat de gemeente van Christus geen recht en geen order heeft om dien
christen van het avondmaal te weren, die naar het woord van God als een zichtbare gelovige
openbaar wordt, dien christen, die overeenkomstig zijn licht, met God wandelt. Ik zal hier niet
stilstaan bij de onaangename uitdrukkingen die mij door de broederen naar het hoofd
geslingerd zijn, zoals bijv. dat ik een machivist, een duivels, trots, onbeschaamd, laatdunkend
mens ben en dergelijke, noch wil ik zeggen zoals zij, de Heere schelde u, woorden die beter
zijn om tot den duivel dan tot een broeder gericht te worden.

Maar lezer, leest en vergelijkt, legt vooroordeel en vooringenomenheid terzijde en oordeelt.
Hetgeen Kiffin gedaan heeft in de zaak, vergeef ik hem gaarne en mijne liefde jegens hem is er
niet te minder om, maar ik moet mijne beginselen handhaven, omdat zij vreedzaam, bijbels en
nuttig zijn en wel zodanige die tot de stichting mijns broeders strekken en eenmaal in den
groten oordeelsdag, naar mijn beste weten, gerechtvaardigd zullen worden. Ik heb u hier
tevens aangeboden het gevoelen van den heer Henry Jesse in deze zaak, die ik in den weg der
voorzienigheid ontmoette, toen ik naar Londen ging om mijne kopieën naar de pers te brengen,
en dat het zijn gevoelen was, werd mij verzekerd, reeds vele jaren bij sommigen der Baptisten
bekend, tot wie het gezonden werd, maar evenwel nooit beantwoord, en dit kan nog bevestigd
worden indien het vereist worde. Vaarwel.

De uwe in den dienst des Heeren, overeenkomstig mijn licht en kracht.

JOHN BUNYAN.

VERSCHIL VAN GEVOELEN OMTRENT DEN WATERDOOP, GEEN BELETSEL VOOR DE AVONDMAALSVIERING.

Mijnheer!

Uw schijnbaar ernstige bedenkingen tegen dat gedeelte mijner oprechte geloofsbelijdenis, hetwelk de redenen opnoemt, waarom ik vrijheid gevoel om avondmaal te houden en gemeenschap te oefenen met diegenen der gelovigen en getrouwen, die van mij verschillen omtrent den waterdoop heb ik gelezen en overwogen, in zover mijn rang en bekwaamheden mij zulks toelieten. Maar daar uw antwoord, indien ik mij niet vergis, ver van een rondborstige repliek is, zo heb ik het goed gedacht u niet alleen te wijzen op die onbeschaamdheden, die overal in uw boek verspreid liggen, maar u ook te zeggen dat naar mijne eenvoudige opvatting uw harde en kerkverontrustende beginselen niet geschikt zijn voor enigen staat of toestand in de kerk.

Veroorloof mij echter de vrijheid, voor dat ik met den eigenlijken inhoud van uw boek aanvang, een weinig met u te spreken over uw voorafgaand woord daarvan, waarin twee misslagen uit uwe pen gevloeid zijn, die uw vermeenden ernst onwaardig zijn, omdat zij van liefde en nederigheid ontbloot zijn. In de eerste plaats keurt gij mijn persoon alle achting onwaardig, omdat ik van geringe afkomst ben, en brandmerkt mij als een persoon van zulk een klas in de maatschappij, dien men niet behoeft te achten of te woord te staan.

Antwoord: Wat het is dat een mens achting bij u doet verwerven weet ik niet, maar zeker is het, dat hij, die den arme veracht, zijn Maker onteert, nochtans 'een arm mens is beter dan een leugenaar.' Prachtige kleding en den gouden ring of de personen die hen dragen te eren, of partijdig te zijn in uw oordeel of achting ter wille of ter oorzaak van vlees en bloed verkondigt u een overtreder der wet en niet zonder partijdigheid te zijn te midden van uw schijnbare heiligheid.

Wederom zegt gij, 'ik zou mij volstrekt niet in den twist gemengd hebben, indien iemand anders er vermaak in geschept zou hebben notitie van u te nemen.'

Antwoord: Welke noodzaak bestond er, om, voordat gij een enigszins redelijk tegenbewijs had ingebracht aldus mijn persoon, mijn gaven en genade, indien ik enige heb, zo smadelijk onder uwe voeten te vertreden? Welke soort van U ben ik toch? en waarom is mijn rang in de maatschappij zo laag dat de meest begenadigde en godvruchtigste onder u niet behoorlijk zou kunnen overwegen hetgeen ik gezegd heb? Was het niet de wijze der valse apostelen van ouds om aldus te spreken? Een mens te belasteren, opdat zijn leer veracht zou worden? 'is deze niet de zoon des timmermans?' En, 'zijn lichamelijke tegenwoordigheid is zwak en zijn spraak verachtelijk, ' 1 Corinthiërs 10:10. Dit placht niet in den mond der gelovigen te zijn, want zij wisten dat 'de wind blaast, waarheen hij wil.' Johannes 3:8. Het is niet de hoge geboorte, wereldse opvoeding of rijkdom, waarvoor zij, die naar orde streven in de dingen van het Koninkrijk van Christus, achting en eerbied moeten hebben, maar voor de uitverkiezende liefde, de genade en de wijsheid die van boven komt. Jakobus 3:17. Behoef ik u een les te geven? 'Heeft God niet het dwaze-het zwakke-het lage en onedele der wereld, en hetgeen niet is, uitverkoren, opdat Hij, hetgeen iets is, te niet zou maken?' 1 Corinthiërs 1:27-28. Waarom veracht gij dan mijn rang en stand en waardigheid in de maatschappij?

Wat betreft mijne geloofsbelijdenis, welke gij ook heimelijk veracht, indien zij goed en bijbels is, waarom mag zij dan niet goedgekeurd worden? Indien ik kwalijk gesproken heb, betuig van het kwade, maar indien wel, waarom slaat gij mij? Indien gij, en de broederen van uwe mening het betamelijk achtten om de wereld te laten zien wat gij geloofdet, opdat gij daardoor misschien de gevangenis zoudt kunnen ontgaan, waarom zou ik dan niet naar een meer dan

elfjarige inkerkering de wereld een blik doen slaan in mijn geloof en mijne levenswijze opdat wellicht daardoor verkeerde gedachten en valse gevoelens over mij verminderd en weggenomen zouden worden. Maar gij veronderstelt dat ik het deed, omdat ik zo gaarne in de wereld bekend wilde worden om mijn zonderling geloof en levenswijze. Hoe zonderling mijn geloof en levenswijze is, moge u hiernamaals beter bekend worden. Maar dat ik het deed om eer en roem bij de mensen te verwerven, zoals uwe woorden schijnen uit te drukken, want zij komen voort uit een smalenden geest dat zal u beter bekend worden in den dag der dagen, wanneer uw kwade verdenkingen van uwen broeder en mijne bedoelingen in het schrijven mijner boeken op de daken der huizen gepredikt zullen worden. Lukas 12:1-4.

En zelfs nu, waar ik verder ga, wil ik u een weinigje geven van de reden, waarom ik dat deel er van uitgaf, waartegen gij u zo heftig aankant. Het was ter oorzake van die gedurige aanvallen, die de strenge broederen van uw gevoelen deden, niet alleen op deze vergadering m haar te verstoren, maar ook op vele andere om ons heen, of zij ons misschien uiteen zouden kunnen jagen, en discipelen van ons tot hun volgelingen zouden kunnen maken. Aanvallen, zeg ik, die niet minder dan zestien of achttien jaar geduurd hebben. Ja, zij hebben zelfs mij aangevallen en mij trachten over te halen om de gemeenschap met mijne broederen te verbreken, hetgeen zij ook bij verscheidene anderen beproefd hebben of ook hun zaad der verdeeldheid wortel mocht schieten. Hun pogingen hebben ook niet volkomen gefaald, want zij hebben sommigen van ons afgescheurd, maar gene anderen dan over wie zij zich na beginnen te schamen.

Het oordeel van God is zo op hun plannen gevolgd, dat de lieden, die zij toen overhaalden, thans tot een stank en een verachting voor de kerk zijn. Ook waren deze geesten niet tevreden met het zaad der onenigheid, dat zij onder ons strooiden, maar zij grepen ook anderen aan. Doch laat ons dit voorbijgaan. De smalende uitdrukkingen en de bittere woorden, waarvan zij zich bediend hebben om hun gedrag te verdedigen, zouden te groot en te veel zijn om ze hier in te lassen. En nu, mijnheer, om de broederen te bevestigen, de broederen onzer gemeente en om zulke wanordelijkheden onder anderen te voorkomen, dit was de oorzaak van mijn geschrijf. En mijne betrekking in het huis Gods in aanmerking genomen kon ik niets minder doen dan hen waarschuwen, 'opdat een iegelijk mens zijne ziel mocht verlossen.'

Gij vervolgt, zeggende: 'Ik heb de vrijheid, zowel als anderen, in wier handen uw geschrijf valt, om, hetgeen gij gezegd hebt, in de schaal der waarheid te wegen en, als het te licht bevonden wordt, het te verwerpen, hetzij het naar uw wens zij of niet.'

Antwoord: Sta mij slechts toe, zonder met mij te spotten, de vrijheid, die gij wenst te gebruiken, en God is mijn getuige, dat ik niets vuriger begeer dan mij naar Zijn woord te verdedigen, en schuld te belijden, waar ik dwaal. Aangaande uwe uitdrukking dat ik trots en heerszuchtig ben, omdat ik zeg, dat zij 'kinderen des vlezes zijn, die de rust en de vrede der gemeenten trachten te verstoren, hoewel op betere voorwendsels dan water', moet gij weten, dat ik nog van dat gevoelen ben en blijven zal, zolang ik de vruchten zie, die daarop volgen, nl. de breuk der liefde, waardoor de christenen van God worden afgetrokken en in zielverdervende twisten met elkaar geraken.

Waar gij er behagen in scheidt mij ten laste te leggen dat ik raas, omdat ik die achttien misdaden ten laste leg van dezulken, die de christenen van de kerkelijke gemeenschap uitsluiten en hun hun hemelse voorrechten onthouden bij gemis van datgene, hetwelk echter nooit door God tot een muur des afscheids tussen ons gemaakt was. Ik zeg, wanneer gij bewijzen kunt dat God den waterdoop tot dien muur gemaakt heeft, en dat de strekking van die achttien punten van beschuldiging geheel en al daarin alleen ligt, dan zou het nog tijd genoeg zijn om mijn taal voor onbarmhartig uit te krijten. Maar ik twijfel er aan, al ware dit toegestaan, of uw gezegde, dat ik raas, in den dag des oordeels gerechtvaardigd zou worden.

Van mijn grote geschreeuw, zoals gij het noemt, over een inwijdingsverordening, zegt gij, zult gij geen notitie nemen.

Antwoord:

1. Ofschoon gij het niet doet, ik moet het wel doen. Want indien de doop het niet is, maar een andere, en indien de zichtbare gelovigen door die andere in de gemeenschap kunnen komen? en nergens verboden zijn zo te doen, omdat zij meer licht in den waterdoop hebben, is het van gewicht om door mij overwogen te worden, en niet alleen door mij, maar ook door anderen die onbevooroordeeld zijn.

2. Hoe onkundig gij zijt van dezulken, die hem voor de inwijdingsverordening houden, weet ik niet, en ook niet, hoe lang gij van dat gevoelen geweest zijt. Dit weet ik echter, dat mannen van uwe eigene partij even ernstig en godvruchtig en mogelijk geleerder dan gij zelf dit hebben uitgesproken in minder dan deze twaalf maanden. De heer D. verzekerde het in mijn bijzijn op de vergadering in Lothbury en gronde zijne bewering op Romeinen 6:1-2, hetgeen ook mijn zeer geachte vriend D'Anvers tweemaal op een conferentie verzekerd heeft.

3. Maar wat hij ook zeggen moge, hetzij voor of tegen, dit doet er niet toe, want waar gij aan den enen kant ontkent, dat hij de inwijdingsverordening is, beschouwt gij hem aan den anderen kant als den muur, den slagboom, den grendel en de deur, zelfs als datgene, hetwelk scheiding moet maken tussen rechtvaardigen en onrechtvaardigen, ja, gij stelt den doop zo hoog, dat gij recht meent te hebben om de dierbaarste gelovigen van de tafel te weren, omdat zij het merk van den doop missen, terwijl elke nieuweling in den godsdienst door u in uw boezem wordt ontvangen en door u met achting en eerbied behandeld wordt, omdat hij, op welke gronden weet God, zich den waterdoop heeft laten welgevallen.

Het verblijdt mij, dat gij op pagina 4 met mij besluit wat de inwijdingsverordening is, doch veroorloof mij de vrijheid u op een gevaarlijke uitdrukking te wijzen. Gij zegt: 'het is de toestemming op alle mogelijke punten en niets anders dat hen tot lidmaten van bijzondere gemeenten maakt, en niet het geloof en de doop.'

Bij 'en niets anders' had gij kunnen ophouden, gij behoefde niet inzonderheid het geloof te hebben verworpen, uw eerste dwaling was erg genoeg, wat, niets anders dan toestemming? Hoe, zelfs niet zoveel als eerbied voor de zaak of het doel? Zijn dan niet alle vergaderingen van struikrovers waarlijk samengestelde gemeenten van Christus, tenzij gij bewijzen kunt dat zij niet uit toestemming samenscholen? Hoe? toestemming en niets anders? maar waarom werpt gij het geloof uit? wel, omdat ik den doop uitwerp, en dus, omdat de doop uitgeworpen wordt, daarom moet het geloof ook uitgeworpen worden Deze daad lijkt veel op die van de overspelige vrouw, die voor Salomo stond om geoordeeld te worden, toen zij begeerde dat ook het kind van haar naasten gedood zou worden, omdat haar eigen kind dood was. 1 Koningen 3:26. Het geloof is zowel in de gelofte als in de belijdenis van onmiddellijk en volstrekt aanbelang, zelfs in de daad der aanneming van dezen of genen lidmaat.

Werpt het geloof uit en er bestaat geen zodanig wezen als een christen, noch zichtbaar, noch onzichtbaar. Gij behoort niemand aan te nemen, dan na een behoorlijke overtuiging aan de gemeente dat gij enen gelovigen aanneemt. Het geloof, hetzij het zaligmakend is of niet, is de grote beweegreden voor de gemeente om iemand aan te nemen. Wij nemen de mensen niet aan als mensen, maar de mens onmiddellijk onder de veronderstelling: hij heeft geloof, hij is een christen. Toestemming, een blote toestemming, zonder geloof, maakt niemand tot een lidmaat der gemeente Gods, anders zou een gemeente nooit ophouden een gemeente te zijn, wie zij ook in haar midden mocht opnemen. Ja, door deze bewering hebt gij erkend dat de kerk van Rome zelf tot op dezen dag goed en bijbels is, tenzij gij bewijzen kunt dat zij in de eerste tijden en ook nu nog hun ongelovige lidmaten aannemen zonder hun eigene toestemming. De gemeente heeft gene vrijheid om mensen aan te nemen zonder op het geloof te letten, ja geloof en heiligmaking moeten de hoofdvereisten zijn, de grond, waarop, en de oorzaak, waarom gij hen aanneemt. De heiligmaking, niet die zich bepaalt tot bijzaken, maar die zich openbaart in den wandel als door God in het hart begonnen te zijn. Ik bid u daarom, brengt een volgende

maal uw gedachten beter in woorden, opdat gij niet u zelven berispelijk maakt, waar gij mij bespot en verguist.

De teksten, waarover gij spreekt, bracht ik niet te berde om aan te tonen dat ongedoopte lieden avondmaal met de gemeente mogen houden, ofschoon ik ten volle overtuigd ben dat dit geoorloofd is, maar om te laten zien, dat een kennis van die personen, van hun geloof en godsvrucht in het algemeen eerst aan de gemeente behoort te blijken, voordat zij zulke lieden naar recht in haar midden mag opnemen. Handelingen 9:26-31, 1 Corinthiërs 16:10, 2 Corinthiërs 8:23. Een openbaarmaking van het geloof en de godsvrucht en een verklaring van bereidvaardigheid om zich aan de wetten en het bestuur van Christus in zijne gemeente te onderwerpen, is een voldoende reden om zo iemand tot lidmaat der gemeente aan te nemen.

Maar gij vraagt, is de doop een van de wetten van Christus?

Antwoord: Het is niet een van die wetten, noch enig deel er van, waardoor de gemeente als een gemeente hare gehoorzaamheid behoorde te tonen. Want al is het dat de doop door Christus onzen Heere aan de gemeente gegeven is, zo heeft Hij hem thans nog niet gegeven om door middel daarvan aangebeden te worden. Toon mij wat voor een kerkverordening het is, en wanneer of waar de kerk als een kerk hem in toepassing moet brengen als een der wetten en inzettingen, die Hij aan Zijne Gemeente gegeven heeft om Hem daardoor hare gehoorzaamheid te tonen. Wederom dat de onderwerping aan den waterdoop een kenmerk of teken is, dat ooit geëist werd door een der eerste gemeenten, indien iemand in de gemeenschap wenste opgenomen te worden, of dat de bediening van den doop zulke genade en heiligheid in den persoon legt die zich daaraan onderwerpt dat hij daardoor burgerrechten verkreeg in de gemeente, of dat de doop erkend werd als een bewijs daarvan. Ik lees dit nergens in den gehelen Bijbel.

Ik lees nergens, zoals ik u reeds vroeger gezegd heb dat de doop voor iemand anders een teken is dan voor den persoon zelf, die gedoopt is. Colossenzen 2:12, Romeinen 6:1-4, 1 Corinthiërs 15:29, Handelingen 2:38, 22:16. De gemeente moet beteren waarborg hebben dan den doop, om te oordelen over de geschiktheid eens mensen om als lidmaat der gemeente te worden aangenomen, en avondmaal te houden met de gelovigen. 1 Petrus 3:21.

Ik heb u gezegd, dat de doop u niet tot een lidmaat der gemeente maakt, en hij maakt u ook niet tot een zichtbaar gelovige: derhalve geeft hij u geen recht tot lidmaatschap. Waarom hebt gij deze punten niet beantwoord, maar hen ter zijde gelegd, met zoveel andere zaken, even alsof die u niet raakten. Integendeel hebt gij uw lezers trachten te vermaken met een opeenhoping van beledigingen, die onwelkom moeten zijn in de oren van rechtgeaarde gelovigen. Gij beschouwt de morele wet niet als van Christus maar als van Mozes, niet als van den Zoon, maar van den dienstknecht, en gij zegt, dat Mozes heerlijker in mijne ogen is dan Christus, omdat ik pleit voor geloof en heiligmaking, overeenkomstig de geëvangelizeerde zedelijke plichten (dit zijn mijne eigene woorden) waarnaar wij over de geschiktheid der lidmaten behoren te oordelen.

Weet gij niet, mijnheer, dat er verschil gemaakt moet worden tussen die regels die de hoofdvereisten der heiligmaking openbaren en die, welke in zich zelve niet zodanige zijn, en dat die van het geloof en de morele wet de één is, en de doop, enz. de andere. Is niet de liefde jegens God de verfoeiing der afgoden, laster te verdragen, onze ouders te eren, geen moord te begaan, niet te stelen, geen valse getuigenis te spreken, niet te begeren, enz. Ik zeg, zijn deze niet de voorschriften van den Heere Jezus, omdat zij door Mozes overgeleverd werden? Of zijn deze van zodanige aard, dat men hen eerder mag overtreden dan uit gebrek aan licht den doop na te laten? Of eert hij Christus het meest, die, terwijl hij deze geboden overtreedt zich druk maakt met die, welke gij evangelische instellingen noemt, maakt zo iemand zich het meest geschikt voor de gemeenschap der gelovigen? Behoef ik u te zeggen, dat het geloof in Jezus

Christus met de tien geboden zowel als den doop geboden van het evangelie zijn, en evenzeer, indien niet meer geëerbiedigd moeten worden dan deze?

Is het nodig, dat ik u zeg, dat de doop niemand tot de gemeenschap toelaat noch hem daarin bewaart, indien hij een overtreder van het morele voorschrift is, en dat een mens die in Jezus Christus gelooft, en de koninklijke wet houdt, God meer verheerlijkt en de christelijke kerk meer tot sieraad strekt dan hij, die meer dan tienduizend beeldsprakige wetten onderhoudt? Aangaande die geboden, die Gods ingestelde dienst in een gemeente, als gemeente, betreffen, heb ik u gezegd, dat de doop niet één van hen is, en gij zijt er toe gekomen om dit met mij te belijden. De gemeente moet dus eerst op het geloof letten, en daarna op een goeden levenswandel overeenkomstig de tien geboden, en dan volgen die instellingen van onzen Heere Jezus die betrekking hebben op hare uitwendige orde en tucht, en dan handelt zij overeenkomstig hare roeping, zondigende, indien zij dit nalaat, of indien zij dit overdrijft. Maar waarom hebt gij die teksten, die ik tot overdenking van mijn bewijs had aangevoerd, niet weerlegd, nl: Romeinen 14:17-18, Jakobus 2:8-12, 1 Corinthiërs 9:21, 5:9-11, Galaten 6:15-16, Filippenzen 3:1, Titus 1:9-11, Handelingen 20:28,32, Romeinen 13:13, Jakobus 4:11, 1 Corinthiërs 5:12. Handel billijk. Weerleg die teksten, en de bewijzen, die daarop gegrond zijn, en wanneer gij dit op een christelijke wijze gedaan hebt, dan kant gij mijne gevoelens te scherper veroordelen.

Gij zegt, dat ik gezegd heb, dat niemand ooit den doop ontvangen heeft, zonder licht daarin te hebben.

Wat, indien ik dit gedaan had? (maar ik deed zulks niet) evenwel gij stemt hierin toe, en nu wil ik u een vraag doen, en bid u tevens om eerlijk te zijn in uw antwoord. Kan een mens een zichtbare gelovige zijn, zonder dat hij licht in den doop heeft? Kan hij een goed geweten hebben, zonder licht daarin? En aangezien die doop niet tot den dienst behoort, die Christus in Zijne Gemeente ingesteld heeft, om die als een gemeente in toepassing te brengen, moet hij dan duister omtrent alle andere dingen betreffende den dienst des Heeren in Zijne Gemeente gehouden worden, totdat hij daarin licht ontvange?

Gij hebt reeds geantwoord, 'dat zij schaamrood moesten worden, en berouw moeten hebben over die ongerechtigheid (hun besprenkeling) voordat zij bekend zijn met den vorm van het huis Gods, en zijne gestaltenis en zijne uitgangen en zijne ingangen.' Ezechiël 43:10-11. Maar, mijnheer, waar hebt gij gelezen dat iemand uit gemis aan licht in den waterdoop of, omdat hij besprenkeld is in alle andere tempelordonnantiën onwetend gehouden moet worden tot hij daarover schaamrood worde en berouw daarover hebbe? Eilieve brengt de teksten te voorschijn, want Ezechiël helpt u niets, hij spreekt slechts van den vorm van het huis en de uitgangen en ingangen daarvan. Wat de ingang betreft, hebt gij reeds erkend, dat de doop niet de inwijdingsordonnantie is. En wat betreft de dienst dien Christus heeft ingesteld in Zijne gemeente, als een gemeente ik zeg, de doop is geen vorm daarvan, geen ordonnantie daarvan geen wet daarvan, want de doop is, wat de toepassing er van betreft, datgene, hetwelk buiten de kerk is, buiten het huis Gods.

Gij zegt verder, 'Is het het licht van een persoon, dat aanzijn geeft aan een instelling?'

Antwoord: Wie heeft gezegd van ja? Nochtans is het zijn geloof en licht in die zaak, dat hem bekwaam kan maken om het welbehaaglijk te doen.

Gij vraagt verder, 'veronderstel eens, dat iemand klaagt over gemis aan licht in andere geboden?'

Antwoord: Indien het niet zodanige geboden zijn, welker nalatigheid hem tot het lidmaatschap onbekwaam zouden maken, kan hij evenwel in de gemeenschap opgenomen worden.

'Maar wat, indien iemand geen licht in het avondmaal heeft?'

Antwoord: In dat geval valt er meer te zeggen dan in enig ander, want dit is een gedeelte der eredienst, dat Christus voor Zijne gemeente heeft ingesteld, om daarin als een gemeente bezig

te zijn, hun als zodanig voorstellende in hun gemeenschap met hun Hoofd, en met elkaar als leden van Hem. ‘De drinkbeker der dankzegging, dien wij dankzeggende zegenen, is die niet een gemeenschap des bloeds van Christus? Het brood, dat wij breken, is dat niet een gemeenschap des lichaams van Christus? Want één brood is het, zo zijn hij velen één lichaam, dewijl wij allen eens broods deelachtig zijn. 1 Corinthiërs 10:16-17. Dit is dus een plicht, die op de gemeente, als gemeente, rustende is, en ook op elk lid van dat lichaam als zodanig, daarom zijn zij verplicht in dit geval ernstiger te handelen met de leden dan in dat, waarin zij niet zo betrokken zijn, en waarmee zij als zodanig niets te doen hebben. Niemand doopt krachtens zijn betrekking in de gemeente, en niemand wordt gedoopt krachtens zijn lidmaatschap daarin.

‘Maar hoe, indien iemand licht ontbreekt omtrent zijn plicht jegens de armen?’

Antwoord: Indien dit zo is, moet God het hem geven, ik bedoel, God moet hem zijn plicht leren kennen als een lidmaat der gemeente. Maar nu wil ik vragen, maar hoe, indien hij, die een gulden kan geven, niets geeft? Ik veronderstel, dat alles, wat de gemeente in dit geval doen kan is zo iemand te waarschuwen, te vermanen en hem op zijn plicht te wijzen, en indien hij evenwel zijn plicht blijft verwaarlozen hem er op te wijzen, dat hij ‘die spaarzaamlijk zaait, ook spaarzaamlijk zal maaien.’ 2 Corinthiërs 9:6. Maar, een mens hierom af te snijden, als gij stoutweg aanraadt, zou een bewijs zijn, ik denk zo ten minste, dat die gemeente te voorbarig is met een zo ernstige en gewichtige censure. Ik pleit hier niet voor de hardheid van het lot maar ik zoek uw hitte tot bedaren te brengen, en al werd er in toegestemd dat zodanige zulk een harde behandeling verdienen, dan moet ik u zeggen, dat dit niets te maken heeft met het punt in geschil. Nu, waar gij veronderstelt ‘dat een zedelijk kwaad slechts een zonde tegen het schepsel is, ‘ zijt gij te onbedachtzaam: het zedelijk kwaad, zoals gij het noemt, hetzij ge de eerste of tweede overtreding der tafel bedoelt, is allereerst en onmiddellijk een zonde tegen God, en een onduldbardere, ja verdoemelijkere dan voor een mens om uit gebrek aan licht den doop of het avondmaal na te laten.

Maar zegt gij, ‘wij hebben nu een voorspraak voor de zonde tegen God gevonden in de overtreding van een Zijner heilige geboden.’

Antwoord: Alsof de morele voorschriften niet de Zijne waren. Maar, mijnheer, voor wie heb ik gepleit, die de ordonnantiën Gods niet nakomt of dezelve verwaarloost? Wat ik zeg, is dit slechts, dat de mensen licht moeten hebben, dat zij het niet in onkunde of in donkerheid mogen doen, of gelijk de papisten in een blind geloof.

Maar ik zie, dat gij geen verschil stelt tussen een persoonlijke overtreding der wet, en een nalaten van hetgeen twijfelachtig voor iemand is. Doch ik wil een geval veronderstellen: er is iemand, die gebrek aan licht heeft in den doop en evenwel wordt hij door zijn naasten daartoe gedrongen: hij zegt, dat hij niet inziet, dat het zijn plicht is zich te laten dopen, de andere zegt, dat hij zondigt, indien hij het zich niet laat doen: nu, aangezien, ‘al, wat niet uit het geloof is, zonde is’, Romeinen 14:13, wat moet deze mens nu doen? Indien gij zegt, laat hem de middelen gebruiken, ik zeg het ook. Maar hoe, indien bij na het gebruik daarvan evenwel in het donker daaromtrent blijft, wat zult gij hem nu aanraden? Indien gij zegt, dat hij wachten moet, spoort gij hem dan niet aan, zoals ik, om in de zonde te leven? Ja, en aangezien gij hem, uit gemis aan licht daarin, God niet in andere Zijner instellingen wil laten gehoorzamen, wat, zegt gij dan anders, dan dit: Aangezien gij uit gemis aan licht den doop verwaarloost, zo willen wij u, zolang gij hierin voortgaat, ook tot een overtreder van al de andere geboden maken, al zij dat volkomen tegen uw licht in. En waar gij aldus geboden wordt te handelen, kunt gij mij laten zien, wanneer gij het leest.

En waar gij te kennen geeft, dat gij een van degenen zijt, die zeggen: ‘Die brieven werden aan bijzondere gemeenten geschreven en zijn dus volstrekt niet van toepassing op onze soort van gemeenschap.’ En verder uitdrukken, dat het mij moeilijk zal zijn te bewijzen, dat zij ook tot bijzondere gelovigen gericht waren.’

Antwoord: Ik wenste wel, dat er niets moeilijker voor mij was om te doen dan dit. Maar wat zou toch de reden wel zijn, dat de schrijver en vele anderen die van zijn gevoelen zijn, er zo sterk op staan om te bewijzen, dat al de brieven aan bijzondere gemeenten geschreven werden? Wel, omdat die leden, zoals zij denken, allen gedoopt waren, en zo zouden dus de brieven, waaruit wij onze bewijzen halen voor de liefde en de eensgezindheid der gelovigen, alleen van toepassing zijn op haarzelven.

Maar, als dit waar is, dan is er inderdaad meer kracht in de deelneming aan den waterdoop, dan ik ooit gedroomd heb, want indien die de brieven en bijgevolg den gehelen Bijbel ontnemen zal aan allen die niet gedoopt zijn, dan zijn de andere gemeenten, en ook, de bijzondere gelovigen in een zeer beklagenswaardigen toestand. Want gij vraagt mij, ernstig gemeend, ‘of er enige ongedoopte lieden in deze brieven betrokken waren?’ Maar waarom zouden zij ons de Heilige Schriften ontnemen? Inderdaad, opdat wij niet zouden hebben om ons gebruik te rechtvaardigen, want, indien de schriften alleen voor de gedoopte gelovigen zijn, dan behoren zij niet aan de overigen, en in der waarheid, als zij ons konden overtuigen om hun dit voordeel te geven, dan zou het er droevig met onze verdediging uitzien. Doch dan zou ik de zodanige vragen: ‘Is het Woord Gods van u uitgegaan? of is het tot u alleen gekomen?’ 1 Corinthiërs 14:36. Of Christus niet Zijn gehele Woord aan een iegelijk gegeven heeft, die gelooft, hetzij zij gedoopt zijn, of in, of buiten de kerkelijke gemeenschap zijn? Johannes 17:4, of, dat niet iedere gelovige enigermate de sleutelen van het Koninkrijk der hemelen heeft, welke zijn de schriften en hun macht? Gave God, dat zij meer nederigheid geleerd hadden, dan aldus van alle andere te ontnemen, en op zich zelf toe te passen, en dat ter wille van hun beschouwing ener bijzaak in den godsdienst, een zo verheven en heerlijk voorrecht!

Maar wij willen een weinig gaan bewijzen: welke gemeente vindt deze schrijver in Rome op dien tijd, toen de brief aan de broederen daar gezonden werd, behalve die gemeente, die in Aquila’s huis was, ofschoon er toen veel meer gelovigen in die stad waren? Romeinen 16:5. Ja, de apostel sluit in den aanhef van zijn groet hen allen als broederen in, zonder de geringste aanduiding dat zij daar in gemeenschap bijeen vergaderd waren: ‘allen, die te kome zijt, geliefden Gods en geroepene heiligen! genade zij u’, enz. Romeinen 1:7. Aan allen daar, aan allen in die stad, geliefden Gods, en die bekeerd zijn tot den Heere Jezus Christus. Een gemeente was er in het huis van Aquila, en dat er buitendien nog veel meer gelovigen waren, blijkt duidelijk uit den tekst. Bovendien leveren mij de voorschriften, die hen in het veertiende en vijftiende hoofdstuk, omtrent het ontvangen van elkaar gegeven worden, de duidelijkste bewijzen, dat zij nog niet in gemeenschap waren, maar op het punt stonden dit te doen, toen Paulus zijne brieven aan hen schreef.

De eerste brief, geschreven aan die van Corinthe, was ook geschreven aan allen, ‘die den naam van den Heere Jezus Christus aanroepen in alle plaats.’ 1 Corinthiërs 1:2. Maar het zal een moeilijke taak voor onzen schrijver zijn, om te bewijzen, dat niemand in die dagen den naam van onzen Heiland aanriep, dan diegenen die eerst gedoopt waren. Ook de tweede brief was niet alleen aan de gemeente te Corinthe geschreven, maar ook ‘aan al de heiligen, die in geheel Achtje waren.’ 2 Corinthiërs 1:1. Bij de Galaten en de Thessalonicenzen was zijne aanspraak alleen gericht tot de gemeenten aldaar, maar de drie voorgaande brieven luiden zowel aan alle andere Heidenen, alsook die aan de Efeziërs, de Philippensen en de Colossenzen, in dewelke de getrouwen en de gelovigen in Christus Jezus begrepen waren, een iegelijk van hen. Bovendien, aan welke bijzondere gemeente werd de brief aan de Hebreëen geschreven? Of de brief van Jakobus? de beide brieven van Petrus en de eerste van Johannes? Ja, die van Johannes was aan sommigen geschreven, die in dien tijd buiten de gemeenschap waren, ‘opdat zij met ons gemeenschap zouden hebben.’ Johannes 1:1-4, zodat deze broederen niet al de schriften moesten hebben. Wij hebben dus een gelijk voorrecht met al de gelovigen om de Schriften tot onze goddelijke stichting te gebruiken, en om ons daarmee te verdedigen tegen de aanvallen

van diegenen, die ons willen uitwerpen. Doch laat ons voortgaan, en tot het volgende punt komen.

Gij maakt bedenkingen, omdat ik gezegd heb, 'Indien de waterdoop (gelijk de bijzaken waarmee de gemeente van ouds verpest werd), de vrede verstoort, en het geweten der godvruchtigen kwetst, en hun gemeenschap losmaakt en verbreekt, zo moet hij, ofschoon hij een ordonnantie zij, voor het tegenwoordige voorzichtiglijk vermeden worde.' Hiertegen (zoals ik gezegd heb) maakt gij bedenkingen, en zegt, 'heb ik ooit gevonden, dat de doop een pest of een plaag is voor de gemeenten? en heeft God ooit een ordonnantie ingesteld om een pest en een plaag voor Zijn volk te worden?'

Ik antwoord: ik heb niet gezegd, dat God een ordonnantie zendt tot zulke doeleinden, volstrekt niet, Gods ordonnantiën zijn zodanige niet in zich zelve, en ook niet als zij goed en voor het doel gebruikt worden, waartoe God hen heeft ingesteld. Evenwel zijn den doop en het avondmaal des Heeren, daar zij uit hun plaats gewrikt zijn, tot een grote droefheid geworden voor de gelovigen, zowel in deze als in andere tijden. Wat zegt gij wel van de breking des broods, hetwelk de duivel door misbruik tot een instrument gesteld heeft in de handen der papisten, om duizenden den marteldood te doen sterven? Wat zegt gij met betrekking tot Jan van Leiden? Welk werk heeft hij gedaan door de verordening van den waterdoop te misbruiken? En ik wenste wel dat deze eeuw geen oorzaak gegeven had door de kerkverscheurende geesten, waarvan sommigen bezeten zijn, om over deze zaak te klagen, die ook den waterdoop tot hun werktuig gehad hebben.

Ja, gijzelf Mijnheer, voor zover ik bemerken kan, indien gij de gelegenheid slechts krijgen kon, onder voorwendsel van deze onschuldige ordonnantie, zoals gij haar noemt, er niet voor zou blijven staan, om in alle gemeenten door het gehele land, die niet met uw gevoelen overeenkomen, een verwoesting aan te richten. Want gij hebt reeds den overmoed gehad om te beweren 'dat allen, die gedoopte kinderen hebben schaamrood moeten worden, voordat zij den vorm van het huis hebben gekend.' En wat is dit anders dan een bedreiging, dat gij, indien gij uw zin kon krijgen, hen van hun tegenwoordige kerkprivilegiën in eens beroven zou, en hen daarvan niet zou laten zien, totdat zij zich aan alle uwe eisen, inzonderheid aan die van den waterdoop, hadden onderworpen?

Aangaande de personen, van wie gij spreekt, 'die de gemeenten in stukken gescheurd hebben door het prediken naar methode, leerstelling, rede en gebruik, anti-christelijk te noemen:' Of, omdat zij gene andere bedieningen naar hun inbeeldingen konden zien volbrengen 'de onvoorzichtigheid van zodanige en van uzelve is hartverscheurend geweest voor menige begenadigde ziel, een grote oorzaak tot struikelen voor de zwakken en tot een oneer voor de wegen des Heeren.' Opdat zulke onvoorzichtigheden gemeden zouden worden, heb ik u tot bewijs verwezen, naar hetgeen naderhand zou worden aangeboden, maar hierop zijt gij tegen mij uitgevaren en laat de zaak rusten.

En nu lezer, ofschoon deze schrijver op deze wijze bedenkingen gemaakt heeft tegen enige gedeelten in dit mijn eerste argument, om gemeenschap te houden met ongedoopte personen, zo gaat hij nochtans de hoofdzaak van mijn argument stilzwijgend voorbij als een zaak die geen antwoord waardig is, of omdat hij het vergeten heeft, of omdat hij zich zelve bewust was, dat hij niet wist hoe het aan te vangen. Ik wil dit echter niet beoordelen.

1. Ik heb bewezen, dat de doop niet de in wijdings ordonnantie is.
2. Dat, al ware het zo, het geval toch zou kunnen zijn, dat lidmaten zonder hem zouden kunnen aangenomen worden.
3. Dat de doop niemand tot een zichtbare gelovige maakt, noch enig recht geeft op de gemeenschap der gelovigen in de gemeente.

4. Dat het geloof en een levenswandel overeenkomstig de wet der tien geboden de hoofdzaak en het degelijkste bewijs moet zijn voor de ware gemeenten, om gelovigen in de gemeenschap aan te nemen.

5. Dat de besnijdenis des vlezes, die in de dagen van ouds de inwijdingsverordening was, een type was van de besnijdenis des harten.

Deze zaken en andere, gaat onze schrijver stilzwijgend voorbij, ofschoon in het bewijs dezer dingen de sterkte van dit eerste argument schuilt, waarom ik hem nederig vragen moet hierop in zijn volgend schrijven het oog te willen slaan, en een billijk antwoord te geven, als ook op de teksten, waarop elk punt gebouwd is, of hij moet mij de uitdrukking ten goede laten, dat ik deerlijk mishandeld ben. Verder heb ik over drie Schriftuurplaatsen een vraag gedaan, of al de gelovigen zelfs in de eerste tijden met water gedoopt waren? Waarop hij ook niets heeft geantwoord, hetgeen hij toch had moeten doen, indien hij mij eerlijk had willen bestrijden. De schriftuurplaatsen zijn. 1 Corinthiërs 1:14-16, Romeinen 6:4, Galaten 3:27. En al werden zij met goed gevolg beantwoord, zo zou mijn argument nog niets verzwakt zijn.

Gij komt thans tot mijn tweeden bewijsgrond, dien ik afgeleid heb uit Efeziërs 4:4-6. Waarover wij nu enigszins breedvoeriger zullen spreken, en dan op uwe tegenwerping zullen letten. De apostel vermaant dan in dat vierde hoofdstuk van Efeze de gemeente daar 'te wandelen met alle ootmoedigheid en zachtmoedigheid, met lankmoedigheid, verdragende elkaar in liefde, zich te benaastigen de enigheid des Geestes door de band des vredes te behouden, vers 2-3. Dit gedaan hebbende, levert hij hen zodanige bewijsgronden, die zijne vermaning met goed gevolg op het hart kunnen drukken.

1. Het eerste luidt, omdat het lichaam *een* is, 'het is een lichaam, ' daarom moesten zij niet gedeeld worden. Want indien de gemeente van Christus een lichaam is, dan behoort er onder hen geen vriendschapsbreuk of scheuring te zijn. 1 Corinthiërs 12.

2. Zijn tweede bewijsgrond luidt, 'er is een geest, ' of een levendmakend beginsel, waardoor het lichaam levend gemaakt wordt: want na verzekerd te hebben, dat Christus inderdaad een lichaam heeft, was het betamelijk, dat hij ook aantoonde, dat dit lichaam leven en beweging heeft. Nu, dit leven, niets anders zijnde dan dat voedsel of dien geest des levens, waardoor en 'waaruit het gehele lichaam bekwamelijk samengevoegd en samen vastgemaakt zijnde, door alle voegsels der toebrenging, naar de werking van een iegelijk deel in zijne maat, den wasdom des lichaams bekomt, tot zijns zelfs opbouwning in de liefde. Efeziërs 4:16. Nu deze geest allereerst en voornamelijk in het hoofd zijnde, zo kan dit voedsel aan gene anderen worden toegediend dan aan degenen, die het hoofd behouden: bovendien is dit de geest, die het gehele lichaam door de samenvoegsels en samenbindingen te zamen voegt, en het doet opwassen met goddelijken wasdom. Colossenzen 2:19. Dit is 'de enigheid des Geestes' waartoe hij hen opwekt.

3. De derde bewijsgrond is, omdat hun hoop slechts een is. Gelijkerwijs gij ook geroepen zijt (zegt hij) tot een hoop uwer beroeping: ' alsof hij zeggen wilde, mijne broeders, indien gij met een roeping geroepen zijt, indien uwe hoop beide met betrekking tot de genade der hope en tot het voorwerp, slechts een is: indien gij hoopt voor één hemel en voor één eeuwig leven, benaastig u dan, die enigheid des geestes, en der hoop zolang gij op aarde zijt, in liefde te behouden 'door den band des vredes.' Efeziërs. 4:3.

4. De vierde bewijsgrond is, 'er is één Heere, ' of man of Vorst aan Wie deze gemeente toebehoort, derhalve, indien wij slechts een Heere en slechts een Vorst hebben, laat ons dan niet in vele partijen scheuren, alsof wij vele heren en vorsten hadden om ons te regeren als zijne vrouw, zijn huis en koninkrijk. 'Is Christus gedeeld?' 1 Corinthiërs 1:13.

5. De vijfde bewijsgrond is 'er is één geloof, ' waardoor wij allen gerechtvaardigd staan door enen Heere Jezus Christus, ' één geloof, ' waardoor wij den toorn Gods ontkomen, één geloof, waardoor alleen zij, die 'het hebben, gezegend worden, ja, aangezien er slechts ' één geloof' is,

waardoor wij allen in één weg der zaligheid gesteld worden, laat ons daarom bij elkaar blijven als zodanige.

6. De zesde bewijsgrond is, 'er is één doop.' Nu zijn wij aan het punt in geschil gekomen, nl. of dat de waterdoop is of niet? Hetgeen ik beslist moet ontkennen.

(1.) Omdat de waterdoop niets te maken heeft in een gemeente, als een gemeente, hij brengt ons noch in de kerk, noch is enig deel van onzen eredienst, wanneer wij daarin komen, hoe kan dus de vrede en eensgezindheid ener gemeente afhangen van den waterdoop? Bovendien, hij zegt uitdrukkelijk, het is de 'enigheid des Geestes, ' niet het water, dat hier bedoeld wordt: en de bewijsgronden, die aangevoerd worden om dit te bekrachtigen, zijn zodanige, die geheel en onmiddellijk betrekking hebben op de plicht der gemeente, als een gemeente.

(2.) Verder, die andere tekst, die handelt over het gedoopt worden tot één lichaam zegt uitdrukkelijk, dat dit door den Geest geschiedt, 'want ook wij allen zijn door enen Geest tot een lichaam gedoopt.' 1 Corinthiërs 12:13. Hier wordt de gemeente voorgesteld in het beeld van 'een lichaam', hier wordt gesproken over een doop, waardoor zij tot dit lichaam gebracht of ingeleid worden: Nu, dat dit de waterdoop is, is geheel tegen de woorden van den tekst, ' want wij allen zijn door enen Geest tot een lichaam gedoopt.' Bovendien indien de doop hier de waterdoop is, dan is het de inwijdings ordonnantie, maar het tegendeel heb ik bewezen, en deze schrijver staat aan de zijde van mijn leerstuk. Derhalve de doop, die hier de gemeente betreft als een lichaam, en het water niets te doen hebbende om mensen in de kerk binnen te leiden, noch om hen te bevelen, om het als een gemeente in toepassing te brengen voor hunnen vrede of hun gemeenschap, of betreffende den dienst van God als zodanig: en (ik zeg nog eens) daar de doop in het zesde bewijs juist met geen ander doel uitgedrukt is dan met betrekking tot den vrede der gemeente als een lichaam, zo moet het noodwendig DIE doop zijn, waardoor zij ingeleid en met de gemeente tot een lichaam verenigd werden, en daar die doop alleen diegene is, welke de Geest verricht, zo is dit derhalve die een doop.

7. De andere bewijsgrond is ook van kracht, 'er is één God en Vader van allen, die daar is boven allen, en door allen, en in u allen.' Efeziërs 4:6. Indien wij 'een lichaam' zijn, indien daarvoor slechts 'een Geest' is, indien wij slechts 'een hoop, ' een geloof hebben, en allen door 'enen Geest' tot dat 'een lichaam' gedoopt zijn, en indien wij slechts 'enen Heere' en enen God hebben, en Hij in ieder onzer is, laat ons dan ook één zijn: en laat hen die aldus gesteld zijn zich met elkaar verenigen en één blijven.

Maar de schrijver brengt hier tegen in, dat ik nu mijne pen tegen iedereen gebruik en alle uitleggers tot leugenaars maak, want deze houden dezen enen voor genen anderen dan den waterdoop.

Antwoord: Hoe, indien ik eens van u vergde al die uitleggers te wederleggen, die zekere teksten verklaren ten gunste van den kinderdoop, en die ons bij dezen als wederdopers brandmerken, moet dit u van uw geloof van de waarheid afdrijven? Ik eerbiedig uitleggers, doch ik moet uit mijn eigen geloof leven. Habakuk 2:4. God heeft zich nergens meer aan hen dan aan anderen gebonden met betrekking tot de openbaring van Zijnen wil in Zijn woord. Maar het betaamt u niet om aldus uw toevlucht te nemen tot uitleggers, die, volgens uw eigen mening, in vele zaken slechts van gisteren zijn, 'tot de wet en tot de getuigenis.' Jesaja 8:20, want 'uit den mond der kinderkens en der zuigelingen' heeft de Heere 'sterkte gegrondvest.' Psalm 8:3.

Maar gij vraagt mij om u te zeggen, wat ik bedoel met den doop des Geestes.

Antwoord: Gij vergist u, mijnheer, ik handel hier niet over het gedoopt worden met den Geest, met betrekking tot Zijn komst van den hemel in ons, maar over die daad des Geestes, welke ons doopt tot een lichaam of gemeente. In den eersten zin met den Geest gedoopt te worden is een, en in den zin gedoopt te worden als waarover ik handel is een tweede zaak, want voor den Geest om op mij te komen is een zaak, en om, wanneer gekomen, mij in het lichaam van

Christus in te planten of te dopen, is een andere zaak. Uw vraag berust dus op een misverstand, beide over mijn oordeel en over de woorden van den apostel. Op deze wijze maak ik dus spoedig een einde aan uwe tegenwerpingen, want voor den Geest, om op mij te komen is een, en voor den Geest, om mij te dopen of in te lijven in een gemeente is een andere zaak, want den Geest te ontvangen is een zaak, en door dien Geest geleid te worden is een andere zaak. Ik besluit dus, aangezien de bewijsgrond getrokken uit dien enen doop, wezenlijk betrekking heeft op de kerkelijke gemeenschap, en aangezien de waterdoop daarmee als zodanig niets te doen heeft, zo is het die andere, namelijk die in 1 Corinthiërs 12:16, die hier bedoeld wordt, en geen andere.

Maar gij zegt: 'Als, strikt genomen, niets dan buitengewone gaven de doop van den Geest genoemd worden, dan moet die doop in 1 Corinthiërs 12 zowel als die in Efeze de waterdoop zijn.

Zacht wacht, gij maakt uwe gevolgtrekkingen voordat gij oorzaak hebt, bewijst eerst dat die in den brief aan de Efeziërs de waterdoop is, en dat de doop in 1 Corinthiërs 12:16 de doop is, dien gij vermeent dat het is, en besluit dan dat mijn bewijsgrond vals is. Dat het de doop van den Heiligen Geest is naar de gewone opvatting, zeg ik niet, maar door te beweren dat het de waterdoop is, maakt gij den tekst tot een leugenaar. Ik zeg, dat het een daad van den Heiligen Geest is, waardoor de gelovigen tot een lichaam, tot een gemeente gedoopt worden, en gij zult nauwelijks in staat zijn het tegendeel als waarheid te verkondigen. Maar ziet, hoe gij, terwijl gij het hier den waterdoop wilt hebben, uw eigen gevoelens tegensprekt en veroordeelt: gij zegt dat de waterdoop niet de inwijdingsverordening is hoewel de doop die hier genoemd wordt, zodanig een is, die ons doopt tot een lichaam. Eer gij dus een volgend maal zegt dat dit in 1 Corinthiërs 12:16 bedoeld wordt van den waterdoop, bewijst dan eerst dat de waterdoop de inwijdingsverordening is, opdat uwe mening en uw leer beter aan elkaar mogen hangen.

Thans zijn wij genaderd tot mijn derde bewijsgrond, dat dienen moest om te bewijzen dat het geoorloofd is avondmaal te houden met den godvruchtigen en oprechte gelovige, ofschoon hij niet met water gedoopt zij, omdat hij de leer der dopen heeft. Hebreeën 6:2. Welke leer ik onderscheid van de toepassing daarvan, daar de leer datgene is, hetwelk ons door het uitwendige teken wordt aangeboden, of hetgeen door de uitwendige gebeurtenis der daad aan den gelovige gepredikt wordt, namelijk, de dood van Christus, mijn dood met Christus, ook zijne opstanding uit de doden, en de mijne met Hem in nieuwigheid des levens. Dit noemt onze schrijver een van de zonderlingste paradoxen, die hij licht beschouwd heeft.

Antwoord: Hoe licht hij in zijne beschouwing van dingen is, weet ik niet, maar hiervan ben ik zeker, dat de apostel melding maakt van de leer der dopen, en dat de leer van een mens, of ordonnantie, de aanduiding is van hetgeen gepredikt wordt, is duidelijk volgens mijn gevoelens. Wat is de leer van Christus, de leer van Paulus, de leer der Schriften, anders dan de waarheid neergelegd in de woorden die gesproken worden? Zo zijn de leer der dopen en de leer van het avondmaal des Heeren die waarheden of verborgenheden, die zulke verordeningen ons verkondigen. En dat de leer van den doop, in dezen zin, het grote doel is, waarvoor die en des Heeren avondmaal ingesteld werden, blijkt uit al de Schriften, dit is het, waarnaar de apostel zoekt in dat voortreffelijke zesde hoofdstuk aan de Romeinen. 'Of weet gij niet, dat zo velen als wij in Christus Jezus gedoopt zijn, wij in Zijnen dood gedoopt zijn? Wij zijn dan met Hem begraven, door den doop in den dood, opdat, gelijkerwijs Christus uit de doden opgewekt is tot de heerlijkheid des Vaders, alzo ook wij in nieuwigheid des levens wandelen zouden. Want indien wij met Hem een plant geworden zijn in de gelijkmaking Zijns doods, zo zullen wij het ook zijn in de gelijkmaking zijner opstanding.' vers 3-5. Wat anders is hier verhandeld dan de leer van den doop, of hetgeen de doop leert, met een te kennengeving, dat dat de hoofdzaak was ter wille waarvan die schaduw was ingesteld, of hetgeen daardoor wordt te kennen gegeven, dat zij alleen met Christus moet heersen.

Wederom, dit is hetgeen hij zoekt onder de Corinthiërs, 'Indien de doden ganselijk niet opgewekt worden? Waarom zijt gij dan voor de doden ook gedoopt?' 1 Corinthiërs 15:29. Waarom werd gij dan gedoopt? Wat heeft de doop u geleerd? Welke leer heeft hij u gepredikt? Verder, 'zijnde met Hem begraven in den doop, in welchen gij ook met hem opgewekt zijt, door het geloof der werking Gods, die hem uit de doden opgewekt heeft.' Colossenzen 2:12. Wat wordt hier in hoofdzaak anders geleerd dan de leer alleen, die de waterdoop verkondigt? met een aanduiding, dat zij, en zij alleen, de verlostes des Heeren zijn, die deze leer gehoord en aangenomen hebben, en in dezelve leven.

Hetzelfde kan van des Heeren avondmaal gezegd worden, ook dat heeft zijne leer. Maar hiertegen zegt onze schrijver: 'dat dit de leer van den doop genoemd wordt, moet ik nog leren.'

Antwoord: Uwe onkunde maakt de waarheid niet tot een dwaalleer, maar ik bid u, wat is dan toch de leer van den doop, als het niet is hetgeen de doop leert' zelfs hetgeen daardoor wordt aangeduid? Als die is de leer van Christus, en van de Schriften, hetgeen Hij en zij als den wil van God verkondigen.

Maar gij zegt, dat ik de leer van den doop voor het gebod hield, dat een gelovige gedoopt moest worden tot zulke doeleinden als het evangelie uitdrukt.

Antwoord: Te beweren dat een beeldsprakige verordening van God is, is een, maar de leerstellige betekenis van die verordening is een andere zaak. Een mens kan het gebod prediken en toch niet de leer, welke de doop verkondigt. De leer ligt niet in het gebod, maar de verborgenheid, die door de daad aan het geloof geopenbaard wordt.

Gij zegt verder, 'indien de opstanding de leer des doops is, waarom maakt de apostel dan die en de leer van den doop tot afzonderlijke zaken in Hebrëeën 6.'

Antwoord: De opstanding, eenvoudig beschouwd, is niet de leer van den doop, maar van Christus, en de mijne door Hem. Buitendien, er ligt meer in dan de verborgenheid dezer opstanding, daar is allereerst mijn dood en dan mijne opstanding met Hem.

Maar, zegt Gij: 'Onder de wet waren al de offeranden dier bedeling en hun sabbatten, typen van dien Christus die de inhoud was van al die ceremoniën. Indien dan iemand hunner, die het geloof beleed in den toekomstigen Messias, de gehele, of een gedeelte dier typische eredienst verwaarloosde, waarom mag men dan van hen niet zeggen, zoals deze advocaat doet over het punt thans in kwestie, zij hadden een rijkere en betere offerande?'

Antwoord: Ten eerste, dat de broeders, die weigeren zich te laten dopen, hetgeen gij en ik gaarne wensten, dit doen uit gemis aan vermeend licht, moogt gij u niet voorstellen, tenzij gij vermetel genoeg wilt zijn om te oordelen, dat allen onoprecht zijn, die niet handelen overeenkomstig uw en mijn oordeel. Hun geweten kan wellicht beter zijn dan het uwe of het mijne, nochtans kan God, voor doeleinden Hem zelve het best bekend, nalaten hun de overtuiging te geven van hun plicht in dit bijzondere punt. Maar hoe, hebben zij nu, omdat zij niet gedoopt zijn, Jezus Christus niet? Of, moeten wij nu bevreesd zijn om te zeggen dat Christus beter is dan den waterdoop? Ja, God zelf heeft ter wille van dit betere sommige zijner verordeningen in zijne gemeente doen ophouden en erkende ze toch als Zijne ware samengestelde gemeente. Wat zegt gij van de gemeente in de Woestijn? Ik sprak hierover reeds vroeger in mijn eerste schrijven, doch ik bemerk dat gij geen lust had hierop te antwoorden. Die gemeente nam lidmaten aan, niet op de wijze als voorgeschreven was, maar lijnrecht tegen den geopenbaarden wil van God, en toch was zij een ware gemeente en hare leden ware leden, en die gemeente in dien staat was tevens zodanig een voor wie, onder wie, en aan wie God zich voortdurend openbaarde als hun God en erkende hen als zijn eigen volk.

En nu ik er over spreek, laat mij er nu een weinig over uitweiden: die gemeente had overeenkomstig de toen ingestelde dienst des Heeren de besnijdenis tot hare inwijdingsverordening, Genesis 17:13-14, zonder dewelke het ongeoorloofd was iemand in de

vergadering op te nemen, ja, hij, die zonder haar aangenomen was, moest afgesneden en weer uitgeworpen worden. Verder, met betrekking tot het paasoffer, daarvan te eten was den onbesnedenen ten strengste verboden. Exodus 12:48. Nu indien onze broeders een even uitdrukkelijk verbod konden vinden om hun ongegronde bewering te rechtvaardigen, zoals hier is om de onbesnedenen van de gemeenschap der gemeente en het paasoffer te verwijderen: ik zeg, indien zij konden vinden dat er geschreven stond, 'Geen ongedoopte lieden zullen in de vergadering komen, gene ongedoopte lieden zullen van des Heeren avondmaal eten, ' wat zouden zij een misbaar daarover maken! Maar laat de lezer wel opmerken, dat, hoewel de besnijdenis de inwijdingsordonnantie was en onze schrijver zegt dat de doop dit niet is, ja, ofschoon aan deze gemeente uitdrukkelijk verboden was de onbesnedenen aan te nemen, en wij hebben nu geen letter om de ongedoopten te weren, zo heeft deze gemeente evenwel lidmaten aangenomen zonder, en anders dan door deze inwijdingsverordening. Zij lieten hen ook tot het paasoffer toe, ja, hielden gemeenschap met hen gedurende veertig jaren, zonder dat zij besneden waren.

Ik zeg wederom, dat het getal was deze soort van Avondmaalsgangers niet minder was dan zeshonderd duizend. Bovendien werd aan deze onbesnedenen het land Kanaän gegeven, ja, het bezit van een deel daarvan, voordat zij besneden waren, maar de oude besnedenen mochten daar niet inkomen. Ik sta hier juist te langer bij stil, omdat onze schrijver mijn eerste vermelding daarvan over het hoofd schijnt gezien te hebben. En nu vraag ik, wat was toch de reden, dat God voortging met zijne tegenwoordigheid te blijven in deze gemeente, niettegenstaande deze overtreding? Was het niet, omdat zij dat rijkere en betere ding hadden 'de Heere Jezus Christus?' Want, zij hebben allen van die geestelijke spijs gegeten, en gedronken 'uit de geestelijke steenrots, die volgde: en die steenrots was Christus.' 1 Corinthiërs 10:3-4. Ik erken, ik vind hen dikwijls onder beproevingen en oordelen in de woestijn, en zij werden menigmaal met verwoesting bedreigd, maar ik lees nergens, dat zij gestraft werden wegens het aannemen van onbesnedenen lidmaten. Verder, in het Nieuwe Testament, waar wij een register van hun zonden, en tevens van hun straffen daarvoor vinden, lezen wij geen enkel woord omtrent de besnijdenis, noch de geringste aanduiding van het minste verwijt voor het nalaten dezer inwijdingsordonnantie. 1 Corinthiërs 10:5-10. Ik wil derhalve van hen zeggen, hetgeen ik ook van mijne broeders gezegd heb, 'Zij hadden een heerlijker en beter ding.'

Maar gij brengt verder in 'dat dit de gehele door God ingestelde eredienst, beide onder de wet en het evangelie tot de grootste onzekerheden stelt.'

Antwoord: Dit drijft onze tegenstanders uit hun sterkte, en blust de vlam van hun ongegronden ijver uit. Want indien de inwijdingsverordening, indien de verordening zonder welke geen mens aan de gemeente mocht toegevoegd worden gedurende veertig jaren terzijde gesteld werd, ja, indien meer dan zeshonderd duizend zonder deze, gemeenschap met hen hadden: ik zeg wederom, indien zij dit desniettegenstaande deden, en gemeenschap met God hadden: ja, en niet het geringste verwijt hoorden wegens hun handelwijze, voor zover wij lezen, waarom kunnen wij dan nu geen gemeenschap houden en behouden, zonder door u geoordeeld en veroordeeld te worden? Daar wij toch uit gemis aan licht niet allen eerst te voren gedoopt kunnen worden, inzonderheid, als wij in aanmerking nemen dat de doop niemand tot een gelovige maakt, dat hij niet de inwijdingsordonnantie is, en ook geen deel uitmaakt van den dienst van God, die der gemeente, als gemeente, is opgelegd, . Om te besluiten, ofschoon wij ongedoopte lidmaten aannemen, zo laten wij Gods ingestelden dienst niet over aan onzekerheden, inzonderheid, hetgeen Hij ons geboden heeft als Zijne gemeente, wij bekennen alleen ons gemis aan licht in sommige zaken, maar wij vinden geen woord om onze nalatigheid in alle andere plichten te rechtvaardigen uit gemis aan overtuiging in een.

Gij roept mij tegen, dat ik den doop een gebeurtenis noem, en dat ik hem bestempel met den SPOTNAAM van uitwendig teken.'

Antwoord: Een grof verwijt! maar waarom hebt gij mij mijn euvel niet aangeduid, toen ik hem met dezen naam bestempelde? Is hij dan de zaak zelf, is hij het bedoelde voorwerp? En waarom mag ik hem niet den naam van een teken geven, wanneer gij hem een zinnebeeld noemt, en vergelijkt met de livrei van een heer?

Maar gij zegt: ik noem hem een uitwendig teken.

Antwoord: Is hij dan een inwendig teken? Of wat is hij?

'Hij is een gebod.'

Antwoord: Maar brengt dit hem in die plaats en waardigheid, die nooit voor hem bestemd was?

Gij werpt verder tegen: 'Zij kunnen de leer van den doop niet hebben, die hem niet vatten, zoals wij hem toedienen.'

Hier ligt uw fout, beide met betrekking tot de leer en de zaak zelf. Maar indien gij het niet beneden u wilt achten notitie van mij te nemen, dan raad ik u wederom aan om te bedenken, dat een mens bevinden kan, dat den doop bevolen is, dat hij geleerd kan hebben, wie hem toe moet dienen, dat hij het eigenlijke onderwerp kennen kan, en dat de wijze van dopen bestaat in indompelen, dat hij hem voor zich begeren kan, omdat hij weet dat het een gebod is, en nochtans niets geen kennis kan hebben van hetgeen de waterdoop predikt, of van de verborgenheid, die de doop openbaart aan het geloof. Maar dat de leer van den doop niet bestaat in de toepassing er van, dat zij niet de uitwendige daad is, maar de aangeduide zaak zelf, en dat elke gelovige die heeft, moest een sterker bewijs voor u zijn dan om het stoutweg te ontkennen.

Maar gij zegt: 'Wie heeft u geleerd Christus van Zijn voorschrift te scheiden, dat gij het in zulke bewoordingen uitdrukt? dat hij, die de een heeft' enz.

Antwoord: Om nu niet te spreken van het geloof en het woord, waarlijk de rede zelf leert het ons. Want indien Christus en niet het water mijne rechtvaardigheid is, indien Christus en niet het water mijne voorspraak is, indien er dat goed en die zaligheid in Christus is die niet in het water is, dan is Jezus Christus beter dan het water, en in deze ook eeuwig gescheiden van het water, tenzij wij hen gelijk willen stellen als zaligmakers en voorspraken, en als zodanige, die beiden, op dezelfde wijze goed en nuttig zijn voor de mensen.

Maar zegt gij: 'Ik dacht, dat hij, die Christus heeft een stelselmatig recht heeft en had op al de beloften en voorschriften van Christus, en dat de voorschriften van Christus een deel uitmaken van den rijkdom, die een gelovige heeft in en door Christus.'

Antwoord: Een gelovige heeft meer in Christus dan beloften of voorschriften, maar alle gelovigen hebben geen kennis aan alle zaken, die hun van God door Christus gegeven zijn. Maar moeten zij nu niet gebruiken en genieten hetgeen zij kennen, omdat zij niet alles kennen? Of moeten zij de gewichtiger zaken nalaten, omdat zij de munt en de dille en de komijn missen? Uw vermeend stelselmatig recht is uwe inbeelding, er is geen woord in den gehelen Bijbel dat een christen leert zijne plicht in andere zaken te verwaarlozen, omdat hij, zoals gij hem noemt, het zinnebeeld, of den waterdoop mist.

Maar zegt gij: 'Hij, die zijn geboorterecht der instellingen, onze kerkelijke voorrechten veracht, zal bevonden worden in Gods oog, gelijk Ezau een onheilig mens te zijn.'

De doop is niet het voorrecht van een gemeente, als zodanig. Maar hoe? Zijn zij inderdaad allen Ezau's? Moeten wij naar de hel gaan en verdoemd worden uit gemis aan geloof in den waterdoop? En let wel, ik pleit niet voor een verwaarlozing van den doop, maar om onzen broeder te dragen, die hierin uit gemis aan licht niet kan toestemmen. Het beste van den doop heeft hij, nl: de betekenis er van, hij mist slechts het uitwendige merkteken, hetgeen, indien hij het had, geen bewijs zou zijn, dat hij een ware zichtbare gelovige was, dit zou geen bewijs voor mij zijn, dat hij de genade Gods in zijn hart had, dit is geen kenmerkend teken voor een ander

van mijn kindschap bij God. Maar waarom hebt gij dit gedeelte van mijn argument niet beantwoord? Waarom hebt gij slechts over woorden geredekaveld, die, al waren zij er uitgelaten, toch aan het bewijs niet tekort zouden hebben gedaan. 'Hij, die niet in het water gedoopt is, heeft, als hij een waar gelovige is, evenwel de leer der dopen, ja, hij behoort die te hebben voor hij overtuigd zij, dat het zijn plicht is zich te laten dopen, of anders speelt hij den huichelaar.

Er is derhalve geen verschil tussen die gelovige, die is, en tussen hem die nog niet gedoopt is met water, dan slechts zijn nederdaling in het water, om daar een uitwendige ceremonie te vervullen, waarvan hij de hoofdzaak reeds heeft, welke hij echter niet behoeft te vervullen met betrekking tot zijn lidmaatschap in de gemeente, waarom daardoor een nadere kennis te krijgen van zijn voorrecht door Christus, waarvan hij te voren belijdenis heeft afgelegd, en dat als een zichtbare gelovige.

Maar om tot mijn vierde bewijsgrond over te gaan dien gij zo voorzichtig aanraakt alsof gij vrees koestert dat gij uwe vingers zult branden: Ik heb den moed (zo sprak ik) om gemeenschap te houden met zichtbare gelovigen als hierboven, omdat God gemeenschap met hen heeft, wiens voorbeeld wij in dezen strikt moeten volgen, overeenkomstig zijn gebod.' 'Daarom neemt elkaar aan, gelijk ook Christus ons aangenomen heeft, tot de heerlijkheid Gods.' Romeinen 15:7. Ja, al zijn zij gelovigen die in tegenspraak zijn met uw of mijn gevoelen. 'Maar wij die sterk zijn, zijn schuldig de zwakheden der onsterken te dragen, en niet ons zelve te behagen.' Romeinen 15:1. Zwakheden, die zondig zijn, want zij die natuurlijk zijn, zijn eigen aan allen. Het zijn dus zwakheden, die een mens uit gemis aan licht doen dwalen in bijzaken, en de reden waarop Paulus deze vermaning grondt is: 'Want ook Christus heeft zich zelve niet behaagd, maar gelijk geschreven is, de smadingen dergenen, die U smaden, zijn op mij gevallen.' Romeinen 15:3.

Gij antwoordt hierop, dat Paulus deze onderrichting gaf aan de gemeente te Rome, hoe zij hun broederen in de gemeenschap moesten aannemen.

Ik antwoord,

1. Hoe? Zijn er nu in die stad geen arme gelovigen? Zijn zij niet betrokken in deze onderrichtingen? Of wordt door deze woorden aan de gemeente in het geheel niet geleerd hoe zij zich gedragen moet jegens degenen, die nog niet in de gemeenschap waren opgenomen? Een stoute bewering! maar die op geen anderen grond berust, dan dat gij het zo gaarne wenste te zien

2. Maar hoe zult gij bewijzen, dat er behalve die in het huis van Aquila te Rome, nog een andere wettig samengestelde gemeente was? hoofdst. 16. Noch deze brief, noch enig ander boek in den gehelen bijbel verzekert het u. Bovendien, daar Paulus in het laatste hoofdstuk de gemeente groet, als in het huis van dezen man, maar de anderen als afzonderlijke gelovigen, zo geeft dit verdere grond tot overtuiging voor u, dat die andere nog niet in zulk een gemeenschap belichaamt waren.

3. Maar veronderstel eens voor een ogenblik dat er nog een gemeente buiten dien was, dan volgt hieruit nog niet, dat de apostel hen vermaant, om slechts personen aan te nemen, die reeds in gemeenschap waren, maar 'degenen', zelfs 'degenen, die zwak is in het geloof, neemt aan, maar niet tot twistige samensprekingen. Romeinen 14:1.

4. Veronderstel wederom, dat de vermaning, hier bedoeld, zodanig was, als gij hem gaarne wenst, dan is nog de regel waarnaar zij zulks moeten doen, die, waardoor wij bemerken dat Christus hen heeft aangenomen. Maar Christus heeft hen niet aangenomen door den waterdoop, maar zoals zij Hem van den Vader gegeven zijn. Hem, dus, aangaande wie wij overtuigd zijn, dat hij door den Vader aan Christus gegeven is, 'Hem moeten wij aannemen.'

5. Maar waarom zou ik u gewonnen geven, hetgeen niet bewezen kan worden? En al kon gij het bewijzen, zo zou het toch tot niets nuttig zijn, omdat gij de vermaning om iemand aan te nemen niet kan, niet mag, niet behoort en niet moest durven te binden aan uw eigen gevoelens. Maar gij zegt verder, dat het in alle gevallen niet opgaat om Gods aanneming tot regel onzer aanneming te stellen.

Antwoord: Blijft bij uw punt, mijnheer, als het opgaat met de zaak in geschil, dat is genoeg, hetgeen gij zelfs niet ontkend hebt. En dat het opgaat in deze zaak is klaar, omdat het geboden is. Maar laat de lezer weten, dat gij door op die wijze over het aannemen te spreken, welke onzichtbaar voor ons is, slechts op een onfraaie wijze over mijn bewijs heen glijdt, hetwelk alleen handelt over een zichtbaar aannemen: zodanig als openbaar is voor de gemeente. Dit weet gij, maar gij zocht door ontwijkingen den lezer er af te brengen om de kracht van dit mijn bewijs te beschouwen. 'De aanneming (heb ik gezegd) is, omdat zij tot een voorbeeld voor de gemeente gesteld is, zodanig een als noodwendig zichtbaar voor hen moet zijn, en wordt het best ontdekt door dat woord, dat den zichtbare gelovige beschrijft. Al wie gij dus kunt beschouwen als een zichtbare gelovige, als een die met God wandelt, moogt gij, ja moet gij beoordelen naar datzelfde woord dat God hem aangenomen heeft. Nu, hem, dien God aangenomen heeft, moet gij aannemen. Maar zullen enigen tegenwerpen, zij kunnen niet geloven, dat God de ongedoopte gelovigen aanneemt, ik wil niet veronderstellen, dat gij deze dwaze veronderstelling aankleeft, en daarom zal ik hier niet op antwoorden.

Maar gij schijnt erg beledigd te zijn, omdat ik gezegd heb 'ijdele mens! denk niet, dat door uw nauwgezetheid in uitwendige en lichamelijke enigheid, in uitwendige en beeldsprakige bijzaken gij uw vrede bij God zult bewaren.' Maar waarom hierover zo beledigd? Wel zegt gij, 'omdat gij hiermede de broederen bedoelt, die voor den doop zijn.'

Antwoord: Als zij ijdele lieden zijn, en hun eigen verordening instellen, dan moeten zij, hoe nauwgezet zij ook zijn, op hun fout gewezen worden, als 'zij het woord des Heeren verworpen hebben, wat wijsheid zouden zij dan hebben?' Jeremia 8:9. En waar gij het eerste veronderstelt beweer ik het tweede. Maar indien gij gerechtvaardigd wilt worden, in het weren van hen, met wie gij ziet dat God nochtans gemeenschap heeft, omdat zij nog niet kunnen zien, zoals gij ziet, noemt mij den tekst voor zulk een verordening, opdat wij geloven kunnen, dat het een bevel Gods is. Maar handel billijk, opdat wij uwe naaktheid niet tonen, en anderen uwe schande zien. Gij spreekt over het bevel aan de Colossenzen, 2:5. Maar indien gij bewijzen kunt, dat die gemeente geweigerd heeft gemeenschap te houden met die gelovigen, van wie zij wisten, dat zij door Christus aangenomen waren, en met Hem (met Christus) gemeenschap hielden, of dat gene anderen dan die gedoopt waren (met water) door Hem aangenomen werden en met Hem gemeenschap hielden, dan wettigt gij uw gebod. Evenwel staat mijn gehele bewijs vast tegenover u, 'gij moet gemeenschap met zichtbare gelovigen hebben, omdat God gemeenschap met hen heeft, wiens voorbeeld ons tot gebod moet strekken.'

Maar gij vraagt mij, of uitwendige en lichamelijke enigheid een misdaad geworden is?

Antwoord: Dit heb ik nergens gezegd, maar weet, dat God met onze lichamen te verheerlijken, voornamelijk hogere en gewichtiger zaken bedoelt, dan die van den waterdoop, 'al wat uw het geloof niet is, dat is zonde.' Romeinen 14:23, en een verordening instellen (ofschoon een ordonnantie Gods) opdat daardoor de gemeente verscheurd zou worden, of de ware zichtbare gelovigen geweerd zouden worden van de gemeenschap van hun broederen, ik zeg nog eens, om den doop tot een scheiding te maken tussen gelovigen en gelovigen, dit is gelijk het vasten, waarvan wij lezen bij den profeet Jesaja, (Jesaja 58:4) Ziet, tot twist en gekijf vast gijlieden, en om goddelooslijk met den vuist te slaan, en is in den gehelen Bijbel niet te vinden, maar is geheel en al een verordening, of liever een gebod uit uw eigen brein. Aangaande den vrede, waaromtrent gij een tegenwerping maakt, hebt gij mij toegestemd, wat ik bedoelde, en nu zeg ik verder, dat het een arme vrede is, wanneer men om des vredes wille gefundeerd moet zijn in

den waterdoop, of in enige andere uitwendige kerkelijke plechtigheid, welke niets te maken heeft met de gemeente, als gemeente: de vrede der gemeente is gefundeerd in het bloed en in de liefde tot elkaar om Jezus wil. Filippenzen 2:1-4. 'Alle bitterheid zij van u geweerd, maar zijt jegens elkaar goedertieren en barmhartig, ' verdragende elkaar in alle kerkelijke ceremoniën, die niet het fundament der gemeente betreffen. En in mijn andere verhandeling heb ik bewezen, dat de doop dit niet doet, en derhalve behoort deze niet gebruikt te worden om scheuringen en verdeeldheden onder de broederen te brengen.

Maar vraagt gij, wordt mijn vrede bewaard in een weg van ongehoorzaamheid? En gij besluit, als dit zo is, dat gij dan vreest dat de vrede vals is.

Antwoord: Indien het eerste waar ware, behoefde gij aan het tweede niet te twijfelen, maar men mag vrijelijk beweren, dat hij weinig heeft in te brengen, die gedwongen is zijne bladzijden te vullen met zulk onnodig geschrijf.

Mijn vijfde argument is, dat de nalatigheid in zulk een zaak als de waterdoop, ons niet tot een ongelovige maakt, en dit zijt gij gedwongen toe te stemmen. En ik besluit met uwe woorden, dat personen christenen moeten zijn, voordat zij zichtbare christenen zijn, zodanige, die elke gemeente in den lande mag aannemen, omdat God ons getoond heeft, dat Hij hen heeft aangenomen. 'Neem hen aan tot de heerlijkheid Gods.' Tot de heerlijkheid Gods wordt hier met opzet bijgevoegd, om te doen zien, welk een oneer zij hem aandoen, die weigeren gemeenschap te hebben met zulk enen, van wie hun bekend is, dat hij gemeenschap met God heeft. Ik zeg wederom, hoe verheerlijkt deze man of gene gemeente God, of acht de wijsheid en heiligheid des hemels boven zich, wanneer zij weigeren gemeenschap te hebben met zodanige, van wie zij evenwel de stelligste overtuiging hebben, dat zij gemeenschap met God hebben? Maar gij hebt mijn argument niet ontkend, noch u in het geringste ingelaten met de gevolgtrekking, welke is 'dat derhalve een nalatigheid in den doop ons niet onoprecht of tot een ongelovige maakt, en ik voeg er bij, dat dit ons ook niet bloot legt voor enig geopenbaard oordeel van Gods ongenoegen (indien wel, toon ons waar) derhalve moest dit ons ook niet hinderlijk maken voor de gemeenschap met de broederen der gemeente des Heeren.

Maar gij zegt, dat ik de instellingen van het Evangelie gelijk stel met de opgeheven ceremoniën in het Oude Testament.

Antwoord: Gij had uwen lezer mijne eigene woorden moeten voorleggen, opdat hij uit mijnen eigenen mond zou kunnen oordelen: ik heb gezegd, na eerst over den christelijken godsdienst zelve gesproken te hebben, 'dat duizenden die evenmin als wij in het water konden toegeven, thans in het ontelbare gezelschap der engelen en der volmaakt rechtvaardigen zijn.' Wat omtrent het eten of het tegendeel gezegd werd kan ook met betrekking tot den waterdoop gezegd worden, ik ben er niet beter om als ik gedoopt worde, en niet slechter om als ik niet gedoopt worde, niet beter voor God, en niet slechter voor de mensen, altijd in den geest als Paulus het bedoelde, wanneer ik wandel overeenkomstig het licht dat ik van God ontvangen heb, anders is het verkeer. Want indien iemand ziet dat het zijn plicht is zich te laten dopen, en het nalaat, of indien hij, die geen geloof daaromtrent heeft het toch dwaselijk onderneemt, die beiden zijn er te slechter om, ik bedoel voor zich zelve, daar zij in zich zelve de overtuiging hebben, dat zij overtreders zijn.

Hij derhalve, die het laat doen naar zijn licht, doet wel, en hij die het nalaat uit gemis aan licht, handelt niet kwalijk, want hij benaastigt zich zijn hart oprecht voor God te hebben, zelfs in het nalaten van den doop. En ik zeg u wederom, dat nergens opgetekend staat, dat deze mens onder enige geopenbaarde bedreiging van God valt, omdat hij niet met water gedoopt is, daar hij daarin geen licht heeft, maar door Zijne genade heeft hij zowel als gij toegang tot evenveel beloften. Al heeft hij dus geen deel aan de zaak, waaraan gij wel deel hebt, zo heeft hij nochtans die vrijheid en die genade, door dewelke gij staat.

Maar dat ik een ingestelde eredienst heb, op dezelfde wijze als Paulus met de besnijdenis en het Nazireërschap, is te voorbarig door u beweerd. Hoe? Omdat ik niet wil toelaten dat het water de brieven aan de christenen ontneme, en omdat ik het water niet tot regel, deur, grendel, slagboom of muur des afscheids wil laten stellen tussen rechtvaardigen en rechtvaardigen, moet ik daarom veroordeeld worden als een mens zonder geweten in zake de godsdienst van Jezus Christus? De Heere verlosse mij van bijgelovige en afgodische wanbegrippen omtrent enige der instellingen van Christus of van God. Maar mijn vijfde argument staat ongedeerd tegen over u, gij hebt geen woord daarvan ontkend nog minder ontzenuwd of weerlegd.

Gij zegt mij, dat mijn zesde bewijsgrond de opbouwning of stichting is.

Antwoord: Indien dit zo zij, waarom het dan niet omhelst? Maar mijne eigene woorden zijn deze: 'Ik ben er voor om aldus gemeenschap te houden. Omdat de opbouwning der zielen in het geloof en de heiligmaking van het evangelie van groter aanbelang is dan overeenstemming in uitwendige zaken, ik zeg, het is van groter gewicht voor ons, en van oneindig meer nut en voordeel voor onzen broeder, dan ons overeenstemmen in, of ons twisten over den waterdoop.' Johannes 16:13, 1 Corintiërs 14:12, 2 Corintiërs 10:8, 12:19, Efeziërs. 4:12, 1 Corintiërs 13:1-2, 8:1. Nu, waarom hebt gij dit bewijs niet weerlegd en die schriftuurplaatsen beantwoord, waarvan de kracht van het bewijs afhing, maar indien het beter is om over den waterdoop te twisten en scheuring te maken dan het huis Gods op te bouwen, toon ons dan de teksten, die dit leren, opdat wij ze weten mogen.

Gij zegt, De opbouwning is het doel van alle gemeenschap, maar alle dingen moeten in orde en ordelijk geschieden.

Wanneer gij bewezen zult hebben dat er niet zulk een ding is als een ordelijk opbouwen der gemeente zonder dat de waterdoop voorafga, dan zal het tijd genoeg zijn om te denken, dat gij iets gezegd hebt.

Gij zegt, 'De opbouwning, betreffende de gemeenschap in de gemeente, een opbouwen zijnde, doet veronderstellen dat er een gemeente is, maar ik bid u, toon ons een gemeente zonder den doop.'

Antwoord: Zie hier den geest van deze mensen, die alle gemeenten Gods op aarde, die den doop missen, verketteren, maar hiertegen breng ik in, dat de waterdoop geen bestaan aan een gemeente geeft, noch enig deel uitmaakt van die ingestelde eredienst van God, die de gemeente, als zodanig, moet uitoefenen. Daarom kan, ja moet hare opbouwning zonder dezen verkregen worden.

Maar gij zegt, 'Toon ons een Nieuw Testamentische gemeente zonder doop.'

Antwoord: Wat zegt gij van de gemeente in het boek der Openbaringen gedurende de gehele regering van den Anti-christ? Was dat een Nieuw Testamentische gemeente of niet? Wederom, indien de doop staat buiten de gemeente, als een gemeente, indien hij niets te maken heeft met de samenstelling ener gemeente, indien hij niet de toegangsdeur is tot de gemeente, indien hij geen deel uitmaakt van den dienst, als zodanig, dan is een gemeente nog een gemeente zonder den doop, al waren ook alle lidmaten dier gemeente gedoopt. Omdat hetgeen mijn eigen persoon alleen, mijn eigen geweten alleen betreft, hetgeen geen kenmerk is van mijn zichtbaar kindschap voor de gemeente, geen bewijs voor hen kan zijn om mij in hun gemeenschap op te nemen. Maar dit is waar. Derhalve, enz.

Gij vervolgt, indien met de opbouwning bedoeld wordt den bijzonderen wasdom der genade, in elkaar, in het gebruik van bijzondere middelen, als bijzondere christenen in het bij elkaar komen, hoe wordt dit verhinderd door het beginsel, waartegen gij u aankant? Beproof het om de mensen zo heilig te maken als gij kunt, opdat zij geschikt mogen worden voor de kerkelijke gemeenschap, wanneer God hen de ordelijken weg daartoe zal tonen.'

Antwoord: Welk een aantal bijzondere zaken zijn er thans onder het oog van het publiek gebracht. Bijzondere christenen, bijzondere middelen, en een bijzonderen wasdom der genade.

Maar, mijnheer, zijn gene andere dan die van uwe richting, de openbare christenen? Of behoren gene andere dan zij die gedoopt zijn de openbare middelen der genade te hebben? Of moeten hun gaven wassen door gene andere dan bijzondere middelen? Waart gij nu goed wakker? Of zijt gij thans zo gerezen in uwe verbeelding, dat niemand iets anders heeft of moet hebben dan bijzondere middelen der genade? En zijn er geen openbare Christenen, of openbare christelijke bijeenkomsten, dan die van uwe richting? Ik dacht niet dat allen, uitgenomen gedoopten, alleen in hollen moesten wonen.

Maar gij gevoelt u gekwetst, omdat ik gezegd heb, de opbouwning is van groter gewicht dan het twisten over den waterdoop,

Antwoord: Indien dit niet zo is, weerlegt mij, en indien wel, laat dan af van redekavelen: de waterdoop en al Gods instellingen moeten tot onze opbouwning gebruikt worden, niet om twisten en krakelingen op te wekken onder de gelovigen, daarom is de opbouwning de beste.

Tegenwerping: Ik had gedacht, dat de prediking en de openbare doop als een deel onzer opbouwning beschouwd konden worden.

Antwoord: De verrichting van den waterdoop heeft niet plaats in den kerkelijken eredienst, noch in zijn geheel, noch ten dele, het is derhalve volkomen doelloos hem der gemeente op te dringen.

Tegenwerping: Waarom zegt gij niet even goed, dat de opbouwning van groter gewicht is, dan het breken des broods.

Antwoord: Dit is ook zo, anders zou dit nooit tot stichting en opbouwning zijn ingesteld, hetgeen dient is niet groter dan hij, die daardoor gediend wordt. De doop en het heilig avondmaal des Heeren, worden beide voor ons gemaakt, en niet wij voor hen, derhalve werden beide ingesteld tot onze opbouwning en niet tot onze verwoesting. Maar wederom, des Heeren Avondmaal, niet de doop, is voor de gemeente, als een gemeente, willen wij dus de opbouwning der gemeente bevorderen, dan moeten wij het heilig Avondmaal daarin in ere houden, ja, menigmaal gebruiken om den dood des Heeren te verkondigen, totdat Hij komt. 1 Corinthiërs 11:22-26. Bovendien, omdat het een groot deel uitmaakt van den eredienst der gemeente, als zodanig, daarom wordt het uitgesproken met dankzegging, de Heere zegende het openlijk, voor Hij het gaf, en ook wij behoren dit te doen. 'De drinkbeker der dankzegging, dien wij dankzeggende zegenen, ' om niet meer te zeggen. Derhalve houdt uw redenering van het een op het andere geen steek.

Tegenwerping: Hoe komt het, dat gij u zo verzet tegen den strijd voor den waterdoop!

Antwoord: Ten eerste, omdat zwakke broederen dit niet kunnen verdragen, die wij nochtans, volgens het bevel, moeten aannemen, maar niet tot twistige samensprekingen, samensprekingen, die twijfelachtig voor hen zijn, daarom moet ik het nalaten. Romeinen 14:1. Ten tweede, omdat ik nooit enige goede vruchten gezien heb van dezen strijd, maar wel het tegendeel, waar zulke strijdlustige geesten voor mij geweest waren: 'Want waar nijd en twistgierigheid is, aldaar is verwarring en alle boze handel.' Jakobus 3:16.

Ten derde, omdat wij naar het voorbeeld van den Heere en van Paulus de huidige toestand der gemeente in aanmerking moeten nemen, en hen niet bezwaren mogen met wat zij niet dragen kunnen. Johannes 16:13, 1 Corinthiërs 3:1-3. Ik besluit dus, dat de opbouwning der gemeente verkozen moeten worden boven al hetgeen, waarmee de gemeente, als een gemeente, niets te maken heeft. 'Alle dingen, geliefden zijn tot onze stichting.' 1 Corinthiërs 14:5, 12:26, 2 Corinthiërs 12:1 9, Efeziërs 4:16, Romeinen 15:2, 1 Corinthiërs 14:8, 2 Corinthiërs 10:8, 13:10, Romeinen 14:19. Voor ik dezen bewijsgrond sluit, bied ik u verscheidene voorbeelden aan, aantonende, dat de overtreding van sommige van Gods voorschriften is geduld geworden, wanneer zij in strijd kwamen met de stichting. Zoals ten eerste, die van Aaron, die de offerande voor de zonde liet verbranden, dat inderdaad gegeten had moeten worden. Leviticus 10:16-20. Omdat hij het echter niet kon doen tot zijne stichting, daarom was Mozes tevreden. Maar de

wet was feitelijk daardoor overtreden, 'de priester die het voor de zonde offert, zal het eten.' 6:26.

Hierop antwoordt gij: 'Dat was niet een bestendig, voortdurend nalaten van godsdienst, maar een opschorting er van voor een tijd.'

Antwoord: Wij schorten het ook slechts voor een tijd, wanneer personen tot hun stichting gedoopt kunnen worden, hebben zij daartoe de vrijheid. Maar dit was niet een blote opschorting, maar een onmiddellijke overtreding der wet. 'Gij moest dat ganselijk gegeten hebben.' Doch het was goed in Mozes ogen. Leviticus 10:16-20.

Maar gij zegt, 'dat het wellicht om rechtvaardige en wettige redenen opgeschort werd, ofschoon die evenwel niet uitgedrukt waren.'

Antwoord: De uitgedrukte regel was er tegen: 'gij moest dat ganselijk gegeten hebben in het heiligdom, gelijk als ik geboden heb.' vers. 18. Maar goed, mijnheer, zijt gij thans voor ongeschreven waarheden? Voor wettige redenen, ofschoon, die niet zijn opgetekend? Ik wil u niet verder drijven, hier is reeds genoeg van Rome te bespeuren. Aangaande Eldad en Medad kan het niet ontkend worden dat hun stichting van het volk verkozen werd boven het vervullen van elk gebod. Numeri 11:16-26.

Gij zegt, 'dat Paulus om een schijnbaar nietige zaak Petrus tegenstond.'

Mijnheer, indien gij een schijnbaar nietige zaak reeds maakt tot een twistpunt en anderen leert ook zo te doen, inzonderheid waar het leerstuk der rechtvaardigmaking in gevaar komt, kan ik niet veel eerlijkheid van u verwachten. Galaten 6:11-13.

Wat betreft uw antwoord op het geval bij Hizkia, is verkeerd in twee opzichten:

1. Omdat gij het paasoffer tot een type van 's Heeren Avondmaal maakt, daar het alleen een type was van het lichaam en van het bloed des Heeren, 'want ook ons Pascha is voor ons geslacht, namelijk Christus.' 1 Corintiërs 5:7.

2. Daarin, dat gij het u tot een voorbeeld stelt om onvoorbereide personen tot des Heeren Avondmaal toe te laten.

Antwoord: Moogt gij inderdaad personen in de gemeente opnemen, die onvoorbereid zijn voor des Heeren Avondmaal, ja onvoorbereid daarvoor, en voor andere heilige instellingen? Want zo drukt gij uzelf uit, o welk een macht hebt gij van den waterdoop gemaakt. Aldus, waarde lezer, ziet gij, dat deze schrijver, terwijl hij ons in stukken scheurt omdat wij den waterdoop niet ten regel stellen om gelovigen en nauwgezette van geweten in de gemeenschap aan te nemen, hij zelf personen kan aannemen, indien zij gedoopt zijn, ofschoon onvoorbereid voor het avondmaal en andere heilige instellingen. Ik wenste wel dat gij de plaats raadpleegde, en ziet of zulk een handeling geoorloofd is. Dat een mens die voor den waterdoop strijdt en pleit, boven den vrede en de stichting der gemeente, ontvangen moet worden, ofschoon onvoorbereid, aan de tafel des Heeren in de gemeente, inzonderheid als wij den aard ener rechte gemeente goed beschouwen, en de gestrengheid Gods tegen diegenen, die oudtijds onvoorbereid aan Zijnen tafel kwamen. 1 Corintiërs 11:28-30. Voorwaar, een raadsel, dat de Heere, zonder een woord, zo gestrengelijk zou bevelen, dat allen die licht in den doop missen, van de voorrechten der gemeente moesten worden uitgesloten, en nochtans tegen Zijn woord, personen zou toelaten aan des Heeren tafel, die onvoorbereid zijn.

Maar goed, waarom hier zo kortademig? Waarom kon gij niet hetzelfde gedaan hebben met die andere schriftuurplaatsen, als hetgeen gij met dezen doet? Ik moet ze u onbeantwoord laten, en bij mijn argument blijvende moet ik besluiten, dat indien oudtijds wetten en verordeningen verbroken zijn, en de overtreding verdragen werd, toen de naleving der uitwendige dingen strenger bevolen was dan nu, indien het nut en de stichting der kerk er van afhingen, hoeveel te meer mogen wij dan nu gemeenschap houden, avondmaal houden met elkaar, als geen wet van God daardoor overtreden wordt. En merkt wel op, dat ik dezen gehelen tijd niet zoals gij pleit voor onvoorbereiden, maar voor godvrezenden, en voor zodanige, die met God wandelen.

Thans zijn wij genaderd tot mijn zevende bewijs om gemeenschap, om avondmaal met godvrezende ofschoon ongedoopte personen te houden, hetgeen gij zegt, dat de liefde is. Mijn bewijs is dit, 'daarom ben ik er voor om aldus avondmaal te houden, omdat de liefde, welke wij boven alles moeten aandoen, van groter waarde is dan het twisten over den waterdoop.' En laat de lezer opmerken, dat gij van dit bewijs geen enkelen letter ontkent, maar overspringt op een andere geschiedenis, doch ik wil u volgen. Ik zeg verder dat de liefde meer openbaar wordt als wij de gelovigen aannemen ter wille van Christus, dan wanneer wij Zijne kinderen weren ter wille van den waterdoop: En ik zeg u andermaal, dat deze vermaning tot liefde niet gegrond is op den waterdoop, maar op het aandoen van den nieuwen mens, hetgeen alle onderscheiding doet verdwijnen. Colossenzen 3:9-14. Ja, er zijn tien bewijzen in dit een, die gij niet zoveel als aanroert, maar aldus tegenspreekt.

'Het is geen wonder dat die mens van den weg afdwaalt, die de liefde boven zijn oordeel tot levensregel stelt.'

Antwoord: De liefde jegens hen, omtrent wie wij overtuigd zijn, dat God hen heeft aangenomen, is liefde die geleid wordt door het verstand of ons oordeel, en hen aan te nemen, die zodanige zijn, omdat God het ons geboden heeft, Romeinen 14, in verstand of oordeel geleid door den regel. Mijn bewijs heeft derhalve al uw beweging voorkomen en staat nog stevig op zijn benen tegenover

u. En wat betreft de plichten van vroomheid en liefdadigheid, blaast niet op de bazuin, laat uwe linkerhand dat niet weten, wij spreken nu over de gemeenschap der gelovigen, over kerkelijke gemeenschap en ik pleit er voor dat het beter is om in liefde bij elkaar te blijven dan de gemeente af te breken bij gemis aan den waterdoop. Mijne reden is, omdat wij vermaand worden om in alle dingen de liefde aan te doen, de liefde der kerkelijke gemeenschap, gij integendeel zegt dat wij boven alle dingen moeten aandoen den waterdoop. Want met den besten der gelovigen onder den hemel die dezen mist, wilt gij geen gemeenschap houden. Aldus maakt gij den doop, ofschoon geen kerkelijke verordening, tot een sluitboom om de godvrezenden buiten te sluiten, en tot een valdeur om onvoorbereiden in de gemeenten tot des Heeren avondmaal toe te laten.

Maar zegt gij: 'Moet onze liefde tot de ongedoopten hen toegeven in een daad van ongehoorzaamheid? Kunnen wij hun persoon, hun gaven en genade niet beminnen, of moeten wij hun zonden liefhebben?'

Antwoord: Wij pleiten volstrekt niet voor toegeven 'Maar zijn er bij u, zelfs bij u, gene schulden tegen den Heere uwen God.' 2 Kronieken 28:10. Maar waarom kunt gij de gedoopten toegeven in vele daden der ongehoorzaamheid? Want onvoorbereid in de gemeente te komen is een daad van ongehoorzaamheid, onvoorbereid tot het avondmaal te komen is een daad van ongehoorzaamheid, en tot andere heilige instellingen onvoorbereid te komen is ook een daad van ongehoorzaamheid.

'Maar voor deze, ' zegt gij, werpt gij niemand uit, of houdt gij iemand uit de gemeente.'

Vraag. Maar in welke daden van ongehoorzaamheid geven wij dan toe?

Antwoord: 'In de zonde van den kinderdoop.' Wij geven hier niet in toe, maar omdat wij bevolen zijn de zwakheden van elkaar te verdragen, daarom laten wij het toe: daar het inderdaad in onze ogen zodanig is, maar in de hun zeggen zij, is het een plicht, totdat de Heere hen een andere overtuiging geve. Indien gij zonder enige zwakheid zijt, werpt gij dan den eersten steen op hen. Zij houden in dat opzicht hun geloof voor zich zelve en vallen hun broeders daar niet lastig mede: wij geloven dat God hen aangenomen heeft: zij behoeven bij ons geen bewijs van hun kinschap bij God, Hij heeft ook den dood niet tot een muur des afscheids tussen ons gemaakt, en daarom nemen wij hen aan.

Tegenwerping: 'Ik beschouw het als de grootste daad van vriendschap getrouw met deze belijders te zijn, en hen te zeggen dat zij dit een ding nodig hebben, en het niet ongedaan mogen laten.'

Antwoord: Is het grootste bewijs van vriendschap den ongedoopte gelovigen den waterdoop te prediken, dan moet het kleinste bewijs daarvan wel zeer klein zijn. Doch ik acht het integendeel zover van enig bewijs van vriendschap, om den doop naar onze opvatting op te dringen aan hen die er niet mede kunnen instemmen, dat het een grote verachting is van den vrede mijns broeders, de wet der liefde, de wet van Christus, of de gemeenschap der gelovigen. De liefde verdraagt lang, is vriendelijk, en wordt niet licht tot toorn geneigd, laat ons daarom de dingen volgen die den vrede bevorderen, en de dingen waarmee wij elkaar kunnen stichten: laat ieder onzer zijnen naasten behagen tot zijn nut tot stichting: Draagt elkanders lasten, en vervul alzo de wet van Christus. 1 Corinthiërs 13, Romeinen 14:19, 5:2, Galaten 6:2.

Maar zegt gij: 'ik twijfel er aan of dit, wanneer het in Gods weegschaal gewogen worde, niet bevonden zal worden niets minder dan vleierij te zijn, waarvoor gij bestraft zult worden.'

Antwoord: Het schijnt, dat gij er slechts aan twijfelt, waarom de gronden, waarop gij er aan twijfelt, mijns inziens, niet heel zeker moeten zijn, maar dit is van weinig betekenis voor mij, want hij, die zich wil aanmatigen om zich zelve en zijne aanhangers ter wille van den doop de brieven toe te eigenen, en die al de gemeenten van Christus in het land veroordeelt om gemis aan den waterdoop, en die zijn broeder even onheilig wil rekenen als Ezau, en verworpen, als het afgodische Efraim, omdat hij niet van zijne richting in den waterdoop is, zulk een handelt slechts buiten zijn gewonen weg van gestrengheid, wanneer hij er slechts aan twijfelt, en het niet verzekert, dat zij broeder een vleier is. Ik laat dus uw twijfel rusten om in den dag des oordeels opgelost te worden, en wijs u thans slechts op uwe onbillijke en onchristelijke verdenkingen. Wat betreft onze liefde tot de christenen in andere gevallen, ik hoop, dat wij ons ook benaarstigen zullen om daarin het gebod van den Heere te gehoorzamen, maar omdat dit niet in betrekking staat met het punt in geschil, daarom wekt het thans onze belangstelling niet om er over te spreken.

Mijn bewijs handelt over de gemeenschap en het avondmaal vieren in de gemeente, in de voortzetting waarvan ik bewijs.

1. Dat de liefde gegrond is op het nieuwe schepsel. Colossenzen 3:10-15.

2. Op onze gemeenschap met den Vader en den Zoon. 1 Johannes 1:2-3.

3. Dat met betrekking hierop, zij bestaat in het vervullen der koninklijke wet. Jakobus 4:11, Romeinen 14:21.

4. Dat zij zich veeleer openbaart in daden van verdraagzaamheid dan in het opdringen van waarheden: alleen mededelende hetgeen nuttig is, en nalatende te verkondigen hetgeen niet verdragen kan worden. 1 Corinthiërs 3:1-2, Handelingen 20:18-20, Johannes 3:16-17.

5. ik toonde verder aan, dat gemeenschap met elkaar te oefenen, of elkaar aan te nemen voornamelijk ter wille van een uitwendige zaak, den doop tot den aannemenden en verwerpenden regel te stellen, tot den regel voor de gemeenschap, wanneer er in het woord van het eeuwige testament geen woord ten gunste van gesproken wordt, geschiedt, om rondborstig te spreken-of uit gebrek aan liefde, of uit gemis aan licht in de verborgenheden van het koninkrijk van Christus.

Zonderling! neemt twee christenen die in alle punten gelijk zijn behalve in dit, ja, laat de een den ander overtreffen in genade en goedheid, zover een man boven een kind kan zijn, dan zal evenwel het water de schaal doen doorslaan, het zal de deur der gemeenschap openen voor den minderen, en den anderen bevelen achteraan te staan, hoewel het voor de gemeente geen bewijs is van het geloof en de hoop van dit kind, niets te maken heeft met zijn intreden in de gemeenschap, en geen deel is van de eredienst der gemeente. Deze dingen had gij moeten beantwoorden, daar gij zo geredelijk op u hebt genomen om ons gebruik te veroordelen.

Gij komt nu tot mijn achtste bewijs, dat gij niet alleen verkeerd weergeeft, maar daardoor ook uw lezer misleidt. Ik heb niet gezegd dat die van de gemeente te Corinthe elkaar uitsloten uit de gemeenschap, maar, voor Gods volk, om in partijen te verdelen of elkaar van de kerkelijke gemeenschap uit te sluiten, al ware het ook voor gewichtiger punten en op hogere voorwendsels dan dat van den waterdoop, werd voorheen als vleselijk beschouwd, en de daders daarvan als kinderachtige christenen: en dan noem ik de scheuringen op, die in de gemeente te Corinthe waren. Maar hoe! mag het kwaad, om nu de kerkelijke gemeenschap te ontzeggen, indien het niets is bij een kleinere misdaad in de gemeente te Corinthe, als vleselijk en kinderachtig beschouwd worden, maar de breuk der gemeenschap moet ook te Corinthe ten laste van hen gelegd worden?

Dat mijn bewijs goed is, geeft gij gewonnen, zeggende: ‘De verdeeldheden der gemeente te Corinthe ontstonden omtrent de hoogste fundamentele leerstukken, waarvoor zij menigmaal vleselijk genoemd zijn, ‘ en evenwel kibbelt gij er tegen. Maar indien zij berispt moesten worden, omdat zij verdeeld waren omtrent de hoogste leerstukken, zijt gij er niet veel sterker voor om uwe broederen te veroordelen tot een voortdurend ballingschap uit de gemeente, ofschoon zij gezond zijn in al de grote punten van het evangelie, en tevens recht in al de kerkelijke verordeningen, omdat zij uit gemis aan licht alleen dwalen in het punt van den doop? Wat betreft uw twistvraag omtrent Paulus en Apollos of zij, of dat anderen, de personen waren, ofschoon ik voldaan ben dat gij vastloopt, dit verzwakt mijn bewijs niet in het minst, want indien zij te beschuldigen waren voor de verdeeldheden, hoewel omtrent de hoogste fundamentele grondwaarheden, zoals gij zegt, hoe moest gij dan blozen over uw gedrag jegens personen die misschien godvruchtiger zijn dan wij zelve, omdat zij niet aanstonds met u van een gevoelen zijn in een zaak van minder aanbelang? Dat de verdeeldheden te Corinthe aangewakkerd werden door misbruik van den doop is voor mij klaar en duidelijk uit hetgeen Paulus zo dikwijls te kennen geeft: ‘Zijt gij in Paulus naam gedoopt? Ik dank God, dat ik niemand van ulieden gedoopt hebt, opdat niet iemand zegge, dat ik in mijnen naam gedoopt heb. 1 Corinthiërs 1:13-15.

Ik zeg niet, dat degenen, die doopten, dit beoogden, of dat de doop in in zich zelf dit uitwerkte, en ook niets ofschoon onze schrijver het waant, ‘dat de meesten hunner door hun oproerige voorgangers gedoopt werden. Maar dat zij hun oproerige voorgangers hadden, dit is klaar, en dat deze voorgangers gebruik maakten van de namen van Paulus, Apollos en Christus, dit is even duidelijk, want door deze namen werden zij met behulp van een misbruikten doop bedrogen.

Maar zegt gij, ‘waarin ligt de kracht van het bewijs dezes mans tegen den doop met betrekking tot zijn plaats, waarde en duur?’

Ik antwoord: ik heb geen argument tegen des zelfs plaats of waarde of duur, ofschoon gij mij aldus tracht te schandvlekken. Maar deze soort van oprechtheid zal mij nooit tot enen uwer discipelen maken. Heb ik u niet zelfs in dit bewijs gezegd, ‘dat ik niet spreek, zoals ik doe, om de mensen te overreden om het kleinste van Gods geboden te overtreden, maar opdat mijne broederen, die voor den doop zijn, niet te sterk daarop zullen staan, en dezen niet als een hoofdzaak van het evangelie, of van de gemeenschap der gelovigen zullen beschouwen.

Evenwel geeft hij voor dat ik er twee bewijzen tegen aanvoer. Maar lezer, gij kunt het weten, ik heb niet één zodanig bewijs geschreven. Bovendien ik zou inderdaad wel een dwaas zijn, indien ik er tegen was, en dan van zulke zwakke bewijsgronden gebruik maakte. Mijne woorden dan zijn deze: ‘ik dank God, zei Paulus, ‘dat ik niemand van ulieden gedoopt heb, dan Crispus, ‘ enz., niet omdat het geen verordening was, maar omdat zij hem misbruikten en er door in partijen verdeeld werden, gelijk zij ook Paulus en Céfas misbruikten. Voorts weet ik niet, zegt hij, of ik iemand anders gedoopt heb. Met dat on-attente verhalen van wie door hem gedoopt waren, liet hij zien dat hij niet zulk een grote ophef van den doop maakte, zoals

sommigen dezer dagen doen. Neen, dat gij niets geen ophef daarvan maakte met betrekking tot een kerkelijke gemeenschap. Want indien hij geen acht gaf op wie hij zelf gedoopt had, dan gaf hij te minder acht op hen die door anderen gedoopt waren? Maar indien de doop de inwijdingsverordening geweest ware, en ik voeg er nu bij, principaal en voornamelijk voor de kerkelijke gemeenschap, dan zou hij ongetwijfeld er meer een gewetenszaak van gemaakt hebben dan er zo licht over heen te glijden.'

Ik zeg verder, waar hij zei, dat 'hij niet gezond was om te dopen' daar sprak hij dat met een heiligen toorn tegen diegenen, die die verordening misbruikt hadden. 'De doop is een heilige instelling, maar wanneer de Satan hem misbruikt en hem uit zijne plaats wrikt, om, hetgeen door God verordend is tot stichting der gelovigen, tot het enige wapen te maken om de liefde, de enigheid, en den vrede der gelovigen in stukken te breken, dan is het zoals Paulus van zich zelve en van zijne vrienden zei. 1 Corintiërs 3:5-7. Wat is de doop? Zo is dan noch de doop iets? Dit is geen nieuwe leer, want God zelf heeft door den mond der profeten tegen Zijne eigene instellingen gesproken wanneer zij door zijn eigen volk misbruikt werden, Jesaja 50:11-15, omdat zij hen gebruikten 'tot twist en gekijf en om goddelooslijk met de vuist te slaan.' Jesaja 58:4. Maar indien wij acht op deze dingen geven om verdraagzaam te zijn dan staat mijn bewijs zo vast en zo hecht als een rots tegen over u. 'Want indien die van Corinthe berispendwaard waren om hun verdeeldheden, ofschoon hun scheuringen, indien gij waarheid spreekt, over de gewichtigste grondwaarheden ontstonden, dan moest gij u schamen om aldus uwe broeders voor altijd van de voorrechten der kerkelijke gemeenschap te verbannen om gemis aan een zo nietig ding als den waterdoop.' Ik noem hem niet nietig met betrekking tot Gods instellingen, ofschoon hij als zodanig verre van de hoogste is, maar in vergelijking met die grondwaarheden waar omtrent volgens uw zeggen 'de Corintiërs verdeeld waren.

Vervolgens komt gij op mijn negende bewijs en behandelt dat even als Hanun met de knechten van David deed, 2 Samuel 10:4. Gij hebt de baard er van half afgeschoren en de klederen er half af gesneden tot de billen, en zo denkt gij het met schande huiswaarts te zenden. Gij geeft het aldus weer: 'Dat gij door aan ongedoopte gelovigen het avondmaal te weren, hen van hun voorrechten berooft, tot dewelke zij geboren zijn.'

Antwoord: Heb ik zulk een bewijs in mijn gehele boekje? Zijn mijne woorden niet woordelijk deze? 'Indien wij zichtbare geroepene gelovigen verwerpen, gelovigen, die gemeenschap met God hebben, die de wet uit de hand van Christus ontvangen hebben, die van enen heiligen levenswandel onder de mensen zijn, en daarom gemeenschap met ons begeren te hebben, dan ontnemen wij hen, voor zover in ons ligt, hun voorrechten, en de zegeningen, tot dewelke zij uit God geboren zijn.' Dit is mijn bewijs, en nu kunt gij het weerleggen.

Paulus zegt, niet alleen tot de vergaderde gemeente te Corinthe, maar tot alle verstrooide gelovigen, die in elke plaats den naam des Heeren aanroepen, 1 Corintiërs 1:2, dat indien Jezus Christus de hun is, dat Paulus en Apollos, en Céfas, en de wereld, en alle andere dingen ook de hun waren. 3:22.

Maar gij antwoordt, 'wij nemen niets van hen, maar wij weerhouden hen van een onordelijk gebruik der evangelische instellingen, wij bieden hen hun voorrechten aan in den weg van evangelische orde.'

Antwoord: Waar vindt gij één woord van God, dat aan een persoon, zo gesteld, als hierboven in mijn bewijs beschreven, de beste gemeenschap der gelovigen bij gemis aan water ontzegt? Hiervoor is geen letter te vinden in het gehele Boek Gods. Zo maakt gij dus in uw loffelijke verdediging, uw onbijbels licht, dat inderdaad donkerheid is, Jesaja 8:20, tot den regel van het geloof uws broeders, en hoe goed gij hier zult af komen in den dag des Heeren, zoudt gij spoedig kunnen vatten, indien gij niet zo vast gekluisterd waart aan uw eigene onbijbelse gevoelens.

Ik weet het, gij antwoordt, 'De nieuw-testamentische gelovigen zijn allen eerst gedoopt.'

Antwoord: Veronderstel eens dat het zo ware, waren zij dan gedoopt, opdat zij daardoor geschikt mochten worden voor hun recht tot de gemeenschap der gelovigen, zodat zij zonder de onderwerping aan den doop, daarvan verstoken moesten blijven? Veronderstel verder eens dat ik u deze ongegronde opvatting ten goede gaf, moesten de Joden onder het oude testament niet ingaan door de besnijdenis? Genesis 17, Exodus 12. Want die was, hoewel het water zulks niet is, de wezenlijke inwijdingsverordening. Bovendien was er, zoals ik reeds vroeger gezegd heb, een streng verbod dat allen die niet besneden waren niet in de gemeenschap mochten treden, met een bedreiging om hen af te snijden die zonder haar de gemeente waren binnen gekomen.

Maar hoe nu, indien iemand als gij dan opgestaan waart en had gezegd, maar Mozes, wat is de reden dat gij het gebod Gods overtreedt door lidmaten aan te nemen zonder besnijdenis? Is dat juist niet de inwijdingsverordening? Zijt gij niet bevolen om allen, die niet besneden zijn, uit de gemeente te houden? Ja, en luidt het gebod niet, dat gij allen, die gij aldus hebt aangenomen, wederom moet uitwerpen, om hen af te snijden van onder dit volk? Genesis 17:13-14, Exodus 12:41-46. Ik zeg, zou deze mens niet een veel betere grond gehad hebben om Mozes te weerstaan dan en in uw onbijbelse mening hebt om mensen uit de gemeente te verbannen, die heiliger zijn dan velen onzer? Maar denkt gij dat Mozes en Jozua en al de oudsten van Israël dien man gedankt zouden hebben, of dat zij besloten zouden hebben, dat hij sprak voor God? Of dat zij ter wille van een betere zaak dan wat gij orde noemt, zich aan het werk gezet zouden hebben om, zoals gij, de gemeente hierom te verwoesten?

Maar zegt gij: 'Indien iemand een anderen weg wil zoeken of banen naar de schaapskooi dan in de voetstappen der kudde, wij hebben zulk een gewoonte niet en de gemeenten van God ook niet.'

Antwoord: Wat oudtijds gedaan werd heb ik u reeds aangetoond, dat Christus, en niet de doop, de weg tot de schaapskooi is, is klaar: en dat de persoon die op deze wijze ingaat, volgens mijn bewijs, aanspraak heeft op alle dingen, namelijk op Christus, op de genade, en alle dingen van het koninkrijk van Christus, volgens de aangehaalde schriftuurplaatsen, is even duidelijk.

Maar gij voegt er bij: 'dat ik in mijn ouderwets vertrouwen verzeker dat het 'drinkt allen daar uit' aan het geloof vermaakt is, en niet aan den doop, 'een zaak, ' zegt gij, die spoedig gezegd wordt, maar evenwel nog nooit bewezen is.'

Antwoord:

1. Dat dit een nalatenschap voor het geloof is en daarmee onmiddellijk in verband staat moet door allen erkend en beleden worden.

2. Dat het een voorrecht is voor hem die des Heeren lichaam onderscheidt, en dat geen mens ons dit onthouden mag, blijkt ook duidelijk uit den tekst, 'en zo laat hem eten, ' omdat hij waardig is. Hij derhalve, en hij alleen, die het lichaam des Heeren onderscheidt, hij is de waardige ontvanger, de waardige ontvanger in Gods oog, maar dat niemand anders dan gedoopten (met water) het lichaam des Heeren kunnen onderscheiden is een dwaze en bespottelijke veronderstelling.

Om dus christenen buiten te sluiten en hen hun hemelse voorrechten te onthouden bij gemis aan hetgeen God nooit tot een muur des afscheids tussen ons gemaakt heeft: dit lijkt te veel op een geest der vervolging. Job 19:28, en voert in zich die achttien ongerijmdheden, waartegen gij zo luid geroepen hebt. En ik voeg er nog bij 'Is het dit niet, hetwelk den Heere grote oorzaak gegeven heeft om die zware oordelen over ons te brengen, waaronder wij (het volk van God) thans zuchten, ik durf te zeggen het was een der oorzaken daarvan. Ja, ik ga verder, ik vrees, ik vrees zeer, dat de roede des Heeren nog niet van ons zal worden weggenomen, want wat is een zwaardere zonde onder de christenen dan elkanders rechten en voorrechten te betwisten, waartoe zij uit God geboren zijn? En dan deze hun daden aan God toe te schrijven, als er

evenwel niets hoegenaamd van bevolen wordt, noch in het Nieuwe noch in het Oude Testament.

Maar ik mag hier niet licht over heengaan, omdat ik van dit misbruik van Gods verordeningen, of van de zonde om broeders te binden aan een regel, die niet op het gebod Gods gegrond is, achttien ongerijmdheden heb afgeleid, en ik ben er zeker van dat gij geen enkel bevel hebt om broeders uit de gemeenschap uit te sluiten, die even goed en even heilig en even gezond in het geloof als gij zijn. Daarom noemt gij mijn besluit duivels, vol grove onkunde en eigenzinnigheid, en mij enen leerling van Machiavelli, trots, en aanmatigend en iemand, die het oordeel Gods over zich inroept.

Antwoord: Maar wat is er in mijne stelling dat voor een weldenkend mens beledigend zijn kan? Dit zijn mijne woorden: 'Maar om christenen uit de kerkelijke gemeenschap te bannen, en hen hun voorrechten te ontzeggen wegens gemis aan hetgeen evenwel nooit door God tot een muur des afscheids tussen ons gesteld is, dit lijkt te veel op een geest der vervolging, hierin eerbiedigt men meer den vorm dan den geest en de kracht der godsvrucht, enz. Zal ik er bijvoegen, is dit het niet hetgeen een oorzaak is dat er zoveel oordelen over ons gekomen zijn, die wij thans gevoelen en waaronder wij zo smartelijk zuchten? Ik durf te zeggen, het was een der oorzaken.' 'EEN' stond in mijne kopie, in plaats waarvan de drukker 'DE' geplaatst heeft, want dit, ofschoon ik de waarheid spreek, wil ik niet van uw geloof vergen, bovendien wenste de boekhandelaar, dat ik, wegens haast bij den drukker, het nazien van het laatste vel aan hem overliet, hetgeen de oorzaak was, dat de fout niet in de errata werd opgenomen.

Maar, ik zeg, waarin is het voorstel beledigend? Is het geen goddeloze zaak beletselen voor de gemeenschap te maken, waar God er gene gemaakt heeft? Is het geen goddeloze zaak een muur des afscheids tussen ons te maken, hetgeen God nooit bevolen heeft? Indien niet, rechtvaardig uw zaak, indien wel, verootmoedig u Daniël Bovendien het voorstel is algemeen, en waarom zoudt gij er dan in hoofdzaak mede bedoeld zijn? Maar gij hebt in dezen gedaan gelijk weleer een der wetgeleerden, die, toen Christus de Farizeeën over hun goddeloosheid onderhield, zei: 'Meester! als gij deze dingen zegt, zo doet gij ook ons smaadheid aan.' Lukas 11:45.

Maar gij meent, en wenste wel dat de wereld ook zou geloven, dat de achttien ongerijmdheden die als van zelf volgen uit de stelling die ik maakte, de vruchten van den doop waren, zeggende: 'Niemand anders dan gij kon zulk een onnozele waarheid vinden, zo vol afschuwelijke ongerijmdheden.

Ik antwoord: dit is niets minder dan goddelooslijk spreken voor God, of veeleer om uw ongegronde handelwijze in de kerk te rechtvaardigen. Ik zeg niet dat de doop enige ongerijmdheid in zich heeft, ofschoon uw misbruik daarvan ze allen heeft, en nog meer, daar gij hem, zonder waarborg in Gods woord, tot een vlammend zwaard maakt, om den broeder uit de gemeenschap te weren, omdat Hij niet volgens uwe zienswijze daarin kan bewilligen. En laat niemand er zich aan stoten, omdat ik veronderstel dat de doop misbruikt kan worden tot het broeden van zulke afschuwelijke ongerijmdheden, want zelfs grotere waarheden dan deze zijn evenzeer misbruikt. Wat gij zegt van, 'dit is mijn lichaam?' Om nu niet meer voorbeelden op te noemen, ofschoon ik er nog velen zou kunnen aanhalen, zijn dit niet de woorden van onzen Heere? Zijn zij geen deel van de Schriften der waarheid? En nochtans, ziet, zelfs van deze woorden heeft de duivel, door ze te misbruiken, een werktuig gemaakt om het bloed van duizenden te laten stromen. Ook de doop kan misbruikt worden en dit heeft dan plaats, wanneer wij er meer gewicht aan hechten dan ons van God bevolen is. En dat gij dit doet, blijkt uit hetgeen ik reeds gezegd heb en nog zeggen zal ten opzichte van uwe veertien bewijsgronden.

Mijn laatste bewijs is, zoals gij zegt: 'De wereld kan verbaasd staan over uw gedrag jegens deze ongedoopte personen, die gij buiten de gemeenschap houdt?'

Antwoord: Gij houdt er van uw eigen woorden op te stellen en er dan tegen te vechten, maar mijne woorden zijn deze: ‘welk een grotere smaad kan op de gelovige geworpen worden, dan dat zij hun broederen afsnijden, of hen de kerkelijke gemeenschap onthouden.’ En nu voeg ik er bij, is dit niet hen aan den duivel over te geven, 1 Corintiërs 5, of om hen tot schande te maken voor allen die uwe handelingen zien? Er is slechts een zaak die dit verhinderen kan en dat is, dat de omstanders zien, dat deze uwe broederen, die gij aldus mishandelt, even heilig zijn als wij zelven. Zijt gij harder voor de openbaar goddelozen en waarzeggers in het land? Want alles wat gij tegen dezen doen kunt, ik spreek nu ten opzichte van kerkelijke tucht, is niets meer dan hen de gemeenschap der gelovigen te ontzeggen.

En nu zeg ik andermaal, de wereld mag wel verbaasd staan, wanneer zij ziet dat heilige mannen Gods die vrijheid aan de gemeenschap der gelovigen ontzegt, die gij uzelf toe-eigent, en ofschoon zij de gronden der belijdenis niet verstaan, of der gemeenschap, zo kunnen nochtans beide zien en zeggen, dat deze heilige mannen Gods, in alle zichtbare daden der heiligheid, geen greintje bij u ten achteren staan. Ja, ik wil u de zaak zelf ter beoordeling laten, of die velen, ja zeer velen, die zo gestrengelijk, maar op hoe weinig grond, kan door verstandige mannen gezien worden-door u uit de gemeenschap geweerd worden, niet van een even goeden en heiligen en onberispelijken levenswandel zijn en even gezond, indien niet gezonder in het geloof zijn dan velen onder ons: Hier houden zij slechts op, zij kunnen niet zonder licht tot den waterdoop gedreven worden, ik bedoel volgens onze mening daaromtrent: maar wat, indien zij al daartoe gedreven werden, het zou voor mij een nietig teken zijn, dat zij oprechter voor God waren.

Om dit te besluiten, wanneer gij bewezen hebt, dat de waterdoop, welken gij zelf niet als een kerkelijke verordening beschouwt, hoofdvereiste is voor de kerkelijke gemeenschap, en dat de gemeente, naar het woord van God, voor altoos diegenen mag buitensluiten, die veel beter dan wij zijn, maar die niet, overeenkomstig onze opvatting, gedoopt zijn met water, dan zal het altijd nog tijds genoeg zijn om over de bewijzen te spreken waarom zo gehandeld moet worden. Inmiddels moet ik mij de vrijheid veroorloven u te zeggen, dat er in den gehelen Bijbel geen letter te vinden is ten gunste van zulk een handelwijze, daarom is uw grote geroep over uwe orde onbijbels, en derhalve buiten het geloof, en een loutere menselijke uitvinding.

IK KOM NU TOT UWE VEERTIEN BEWIJSGRONDEN EN ZAL ZE ONPARTIJDIG BESCHOUWEN.

Uw eerste bewijsgrond, om te bewijzen dat het wettig is ongedoopte gelovigen te verwerpen, is: ‘Omdat de grote last van Christus, Mattheus 28, waardoor alle personen hun gezag hebben voor hun leraarsambt, indien enig gezag hoegenaamd, klaarblijkelijk het tegendeel leert. In dien last wordt den leraars opgedragen om allereerst te leren, en dan de aldus gemaakte discipelen te dopen, en hen daarna al hetgeen Christus bevolen heeft te doen nakomen ten opzichte van andere instellingen der eredienst. Indien de leraars geen ander gezag hebben om hen andere delen van den evangelischen eredienst te leren, voordat zij geloofd hebben en gedoopt zijn, dan kan men sterk veronderstellen, dat zij hen niet toe mogen laten tot andere instellingen, voordat zij deze eerste in den lastbrief opgenoemde verordening vervuld hebben.’

Antwoord:

1. Dat de leraars moeten leren en dopen, stem ik u volgaarne toe. Maar dat zij door hun lastbrief, Mattheus 28, een verbod hebben ontvangen om de volgelingen andere delen van den evangelischen eredienst te leren, die geen licht in den doop hebben, dat blijft u nog over te bewijzen. Zal ik er bijvoegen, dat deze stelling zo ongerijmd is en zo geheel en al van waarheid ontbloot, dat niet een, die ooit over de liefde van Christus, over den aard des geloofs, over het doel van het evangelie, of over de reden der ingestelde eredienst (welke de stichting is) gelezen heeft met een recht oordeel, nooit zo iets voor een enkele maal zou veronderstellen.

Maar waar wordt hun hier verboden aan hen andere waarheden te leren, voordat zij gedoopt zijn? Deze tekst ontzegt even billijk den hemel en de heerlijkheid aan den ongedoopte gelovige. Neen, onze schrijver durft te midden van al zijn gescharrel met dit achtentwintigste hoofdstuk van Mattheus zich niet verder te wagen dan ‘dat men het sterk veronderstellen mag.’ Aanschouw derhalve, welwillende lezer, den grond, waarop deze broederen den klem leggen om zich van hun broederen af te scheiden. Het is op niets anders dan op een veronderstelling, zonder waarborg, die valselijk op het gezegende woord van Gods is opgetrokken. Men mag sterk veronderstellen! maar kan niet even sterk veronderstellen dat de tegenwoordigheid en de zegen van den Heere Jezus bij Zijne leraars evenzeer op den zelfde grond berust? Want aldus besluit Hij de tekst: ‘En ziet ik ben met ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld.’ Maar zou nu iemand uit deze woorden besluiten, dat Christus Jezus hier Zijne tegenwoordigheid alleen beloofd heeft aan hen, die na geleerd te hebben, diegenen dopen, die zo gemaakt zijn, en dat zij, die niet gedoopt zijn noch Zijne tegenwoordigheid noch Zijnen zegen zullen hebben? Ik zeg nog eens, zou iemand dat hieruit willen afleiden? En zou de ondervinding het niet tegenspreken als een onwaarheid? De woorden moeten daarom gelaten worden zoals zij door u gevonden zijn, zij begunstigen uwe ongegronde veronderstelling niet in het minst.

Tot besluit, deze woorden hebben den doop niet tot een struikelblok in den weg gelegd om den gelovige uit de gemeenschap zijner broederen te houden, evenmin als zij hem zijne erfenis des levens en der heerlijkheid in den weg staan. Bij Markus leest gij aldus: ‘Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden, maar die niet zal geloofd hebben, zal verdoemd worden.’ Markus 16:16. Hij laat dus den doop, die hij vermeldde in de belofte, vallen, toen hij aan de bedreiging kwam. Zo doet ook de Heere met betrekking tot Zijne eredienst in de gemeente, Hij beveelt dat alles en elke jota van Zijnen wil gedaan moet worden, maar Hij verdraagt onze tekortkomingen in dezen, in genen, en in een andere plicht. Maar laat ons verder gaan.

Uw tweede bewijs luidt: ‘Dat zowel de orde van Christus lastbrief, als de zaak daarin vervat, nagekomen moet worden, kan men gemakkelijk besluiten uit Gods gestrengheid tegen hen, die Hem niet zochten in de plichtmatige orde. 1 Kronieken 15:13. Was God toen zo juist met Zijn volk dat alles tot op een nagel toe overeenkomstig de afbeelding op den berg moest zijn, Hebréeën 8:5, wiens eredienst toen in vergelijking met die van het evangelie slechts naar de

wet van een vleselijk gebod was, en kan men veronderstellen dat Hij nu zo onverschillig zou zijn om de mensen aan hun eigene vrijheid over te laten, om de tijd en de plaats Zijner instellingen te bepalen tegen hetgeen Hij in Zijn woord als Zijnen uitdrukkelijken wil te kennen gaf? Ezechiël 44:7-9-10. Het was vroeger de zonde van den priester om de onbesnedenen van hart en vlees in Zijn huis te brengen.'

Antwoord: Dat er in den lastbrief niet zulk een bevel is, als gij meent, heb ik reeds bewezen. En wat betreft uw vergezochte voorbeeld 1 Kronieken 15, dit is geheel bezijden uw doel. Het uitdrukkelijke woord was, dat de priester, en niet een wagen, de ark des Heeren moest dragen. Ook dat zij hem niet mochten aanraken en Uzzia deed het evenwel. Exodus 25:14, 1 Kronieken 15:12-16, Numeri 4:15, 1 Kronieken 13. Nu, indien gij dat 28e hoofdstuk van Mattheus kunt laten zeggen, 'neemt niemand aan, die niet eerst gedoopt is, ' of dat Christus wilde dat degenen, die nog niet gedoopt waren, onkundig van al de andere waarheden moesten gehouden worden, betreffende de kerkelijke gemeenschap, dan zegt gij iets, en anders doet gij slechts een nevel voor den eenvoudigen lezer oprijzen, maar wie het lust, moge u aanhangen. Wat betreft de nagels en spijkertjes van den tabernakel, zij waren uitdrukkelijk bevolen, en wanneer gij bewezen hebt bij het woord van God, dat gij gelovigen bij gemis aan den waterdoop uit uwe vergadering weren moet, dan moogt gij op billijker wijze uw grenslijn gaan maken. Hoe gepast gij Ezechiël 44 hebt aangehaald om te kennen te geven dat ongedoopte gelovigen gelijk de onbesnedene van hart en vlees zijn, laat ik ter beschouwing over aan alle nieuwelingen op godsdienstig gebied.

Uw derde bewijs is, ' De handelwijze der eerste evangeliedienaars met degenen, die eerst in Christus vertrouwden, doet de waarheid uitkomen van hetgeen ik beweere. Voorzeker wisten zij, die bij de hoofdbron, of de fontein der waarheid leefden, en die de wet uit Christus eigen mond ontvingen, beter dan wij de mening van zijnen lastbrief, maar hun voortdurende handelwijze in overeenstemming met dien lastbrief, in de gehele Handelingen der Apostelen, openbaart ons dat zij nooit tot zulk een onbepaalde vrijheid gekomen zijn, als waarvoor sommigen in onze dagen strijden. Zij, die het woord met blijdschap aannamen werden gedoopt, en zij, ja die alleen, werden in de gemeente aangenomen.'

Antwoord: Hoe wel gij bewezen hebt hetgeen gij beweerde, blijkt uit mijn antwoord op de twee voorgaande bewijsgronden. Ik voeg er bij, dat de leraars en dienstknechten van Jezus Christus, in de eerste gemeenten, want dat behoort gij te bewijzen, bevolen waren om het prediken van andere waarheden aan de ongedoopte gelovigen na te laten, of dat zij hen uit de kerk moesten houden, of dat de apostelen en de eerste vaders u door hun voorbeeld te verstaan gegeven hebben, dat gij even goede gelovigen als uzelfen uit de gemeente behoort te houden, is nog niet aangetoond op gezag van het woord. Het tweede hoofdstuk der handelingen bewijst niet dat de drie duizend genoodzaakt waren om zich te laten dopen voor hun gemeenschap met de gemeente, en het zegt ook niet dat ZIJ, ja zij alleen, in de gemeente ontvangen werden. Maar veronderstel het eens, tijdens de eerste besnijdenis werd hetzelfde gedaan, enz. en nochtans werden naderhand duizenden zonder haar aangenomen.

Uw vierde bewijs is, ' Niet een der schriftuurlijke gelovigen taalde ooit naar dit kerkelijke voorrecht zonder den doop, indien wel, laat het mij zien. De kamerling begeerde eerst den doop voor al het andere, Paulus werd eerst gedoopt voordat hij trachtte zich bij de gemeente te voegen. Onze Heere Jezus Christus, het grote voorbeeld des Nieuwen Testaments, ving zijn openbare werk niet aan, veel minder enige andere verordening der eredienst, totdat Hij gedoopt was.'

Antwoord: Dat niemand der schriftuurlijke gelovigen, als enige onschriftuurlijke zijn, niet zoveel als taalde naar dit kerkelijk voorrecht blijft voor u nog over om dit te bewijzen. Maar veronderstel dat zij allen gedoopt waren omdat zij licht daarin hadden, wat dan? Is dit dan een bewijs dat de doop een hoofdvereiste is voor de gemeenschap der gelovigen en de

Avondmaalsviering? Of dat Christus in het 28e hoofdstuk van Mattheus beval, of zijne dienstknechten daardoor macht gaf om aan de gelovigen niet de overige delen van den evangelischen eredienst bekend te maken, indien zij geen licht in den doop hadden? De Kamerling, Paulus, en onze gezegende Heere Jezus, hebben geen van allen door hunnen doop zich voor ons tot een voorbeeld gesteld hoe wij in de kerkelijke gemeenschap moeten treden, tot welke kerk werd de kamerling gedoopt, of van welke werd hij een lidmaat gemaakt, maar waar staat het geschreven, dat de ongedoopte gelovige, hoe heerlijk hij ook zij in het geloof en de heiligmaking, wegens gemis aan den waterdoop, uit de gemeenschap der gelovigen uitgesloten moet worden, of weer houden moet worden van de voorrechten van Zijns Vaders huis? Dit dient gij te bewijzen.

Uw vijfde bewijs is 'Indien Christus zelf door den doop als de van God gezondene geopenbaard werd, hetgeen blijkt uit Mark 1:9-10, waarom mag dan de doop, als de eerste vrucht des geloofs, en de eerste stap tot gehoorzaamheid, met betrekking tot de ingestelde eredienst niet een klaarblijkelijke openbarende verordening zijn voor anderen die aldus Christus voetstappen volgen.

Antwoord: Dat Jezus Christus door den doop geopenbaard is de van God gezondene te zijn, of dat de doop de eerste vrucht des geloofs en de eerste stap tot gehoorzaamheid aan het evangelie is, met betrekking tot de ingestelde eredienst, is van bewijs en waarheid ontbloomd, de tekst zegt niet, dat Hij door den doop de van God gezondene bleek te zijn, neen hij zegt niet, dat Hij daardoor voor anderen iets bleek te zijn: gij hebt dus de tekst ongelijk aangedaan om uw eigen ongegronde handelwijze daardoor te rechtvaardigen. Ja, Johannes zelf, ofschoon hij Hem kende als Gods Zoon voordat Hij gedoopt was, want zegt hij, 'mij is nodig van u gedoopt te worden, en komt Gij tot mij?' Mattheus 3:14, en hem daarna als de van God 'gezondene' kende, leerde dit evenwel niet in, of door, maar nadat Hij gedoopt was, nl. door de nederdaling van den Heiligen Geest, nadat Hij uit het water was opgeklimmen, toen Hij bad, want de hemelen werden voor Johannes geopend, Johannes 1:30-34 en hij zag, en heeft getuigd, omdat hij den Geest uit den hemel zag nederdalen, en op Jezus komen, na Zijnen doop, toen Hij bad. Mattheus 3:13-17, Lukas 3:21-22. Zo vinden wij Hem dus bekend gemaakt voor en na, maar in het geheel niet door den doop, als den van God 'gezondene.'

En dat de doop de eerste vrucht des geloofs is, of dat het geloof gebonden moet worden om zijn eerste stap in den waterdoop te zetten, in de van God ingestelde eredienst, dit moet gij nog bewijzen, want zulks staat in den gehelen Bijbel niet uitgedrukt. Het geloof handelt overeenkomstig des zelfs kracht en gezicht, en is niet gebonden aan enige uitwendige ceremonie, de een gelooft hij mag wel, en een ander gelooft hij mag dit of dat niet doen.

Uw zesde bewijs is 'Als de doop enigermate enig deel is van het fundament ener gemeente, wat orde betreft, Hebr. 6:1-2, dan moet hij hier of nergens plaats hebben, waarom worden die dingen de eerste beginselen genoemd, indien zij niet eerst geloofd en in toepassing gebracht moeten worden? Waarom worden zij door de geleerden tot het A.B.C. van een christen en het begin van den christelijken godsdienst gesteld, tot melk voor de zuigelingen, als het er niet op aan komt of de doop al of niet toegediend worde? Als men zegt dat de waterdoop daar niet bedoeld werd, laat men mij dan aantonen hoe vele dopen er nog zijn behalve de waterdoop. Kunt gij bouwen en een steen in het fundament weglaten? Ik wil den doop niet anders tot een fundament hebben dan ten opzichte van orde, en hij is of daarvoor of tot niets bestemd.'

Antwoord: De doop is in generlei wijze het fundament ener gemeente. Ik vind geen ander fundament ener gemeente dan Jezus Christus zelve, Mattheus 16:18, 1 Corintiërs 3:11. Ja, het fundament dat genoemd wordt, Hebr. 6:1-2 is niets anders dan deze Christus. Want Hij is het fundament niet alleen van de gemeente maar van al het goede dat te eniger tijd in haar gevonden wordt. Hij is het fundament onzer bekering, en van ons geloof in God, vers 1-2. Verder, de dopen worden hier niet vermeld met betrekking tot de handeling in het water, maar

van de leer, dat is, de betekenis ervan. 'De leer der dopen.' En merkt wel op, noch het geloof, nog de bekering, noch de dopen, worden hier fondamente genoemd: iets anders, wordt hier als een fundament bedoeld door den Heiligen Geest, namelijk een fundament van die allen: een fundament van het geloof, van de bekering, van de leer der dopen, van de opstanding der doden, en het eeuwige oordeel. En dit fundament is Jezus Christus zelf, en dit zijn de eerste beginselen, de melk, het A.B.C. en het begin der christelijke godsdienst in de wereld. Ik durf niet te zeggen, het komt er niet op aan of de doop toegediend worde of niet. Maar hij is geen steen in het fundament ener gemeente, neen, niet met betrekking tot de orde, hij is voor een ander geen kenmerk van mijn kindschap bij God, hij is niet de deur tot de gemeenschap der gelovigen, en geen kerkelijke verordening, zoals gij zelf getuigd hebt. Zo dat ten opzichte van het werk in de gemeente, hij daarin volstrekt geen plaats heeft.

Uw zevende bewijs is, 'Indien Paulus de Galaten alleen kende ter oorzaak hunner liefdadigheid als de zonen Gods door het geloof en op gene andere wijze, dan door dit deel hunner gehoorzaamheid, als bij schijnt te willen zeggen, dan oordelen wij op dezelfde wijze over de waarheid van iemands belijdenis des geloofs, wanneer het zich openbaart in diezelfde gehoorzaamheid. Daar de doop een verplichting oplegt voor alle volgende plichten.' Galaten 3:26-27.

Antwoord: Dit bewijs van u, dat op niets meer dan op een schijnbare te kennengeving gebouwd is, en dat reeds meer dan tienmaal het onderste boven geworpen is, kon ik aan u overlaten, tot uw schijnbare te kennengeving een werkelijke geworden is, en tot een grotere overtuiging op uw eigen geweten geleid heeft. Maar, waarlijk, mijnheer, gij misleidt uwen lezer allerdroevigst, moeten te kennengevingen, ja moeten schijnbare te kennengevingen nu staan voor bewijzen om daardoor uw afscheiding van uwe broederen te handhaven? Ja moeten zulke dingen als die de grondslag zijn waarop gij die zware censure en veroordelingen opbouwt tegen uwe broederen, die niet met u kunnen instemmen, omdat gij het woord mist? Een schijnbare te kennengeving. Maar zijn dit woorden des geloofs? Of helpen de schriften u alleen aan schijnbare te kennengevingen en misschietjes voor uwe handelwijze? Neen, zelfs hieraan niet, want ik durf u stoutweg vragen, om, indien gij kunt, te bewijzen dat er zelfs zoveel als een schijnbare te kennengeving is in het gehele woord van God, die u billijkt om mannen broeders, beter dan wij zelve, uit de voorrechten van het huis onzes Vaders uit te sluiten.

Dat woord tot de Galaten, zegt niet, dat Paulus hen als de zonen Gods door het geloof kende, in geen anderen weg, dan juist in dit deel hunner gehoorzaamheid, maar noopt hen om zelf te besluiten dat zij de zonen Gods zijn, indien zij in den Heere Jezus gedoopt waren, hetgeen gewoonlijk aan niemand anders dan aan hunzelve alleen bekend kon zijn, omdat, aldus gedoopt te zijn, een bijzondere daad des geloofs betreft, waarin alleen God en hij, die hem heeft, en beoefent, kunnen ingewijd zijn. Het is een zaak voor hem die den doop toedient, om te dopen in den naam van Jezus, en een andere zaak voor hem die het voorwerp is, om daardoor gedoopt te worden IN Jezus Christus: Het dopen in Christus is veeleer de daad des geloofs van hem die gedoopt wordt, dan zijn ingang in het water en het weer daaruit komen. Maar dat Paulus op gene andere wijze wist dat dit de staat der Galaten was, dan door hun uitwendige daad van met water gedoopt te worden, is beide een onbezonne en ongezone en inderdaad wel een jammerlijke te kennengeving.

Uw achtste bewijs is Als het 'in Christus gedoopt te worden' een aandoen van Christus is, zoals Paulus het uitdrukt, dan hebben degenen, die niet gedoopt zijn, Christus niet aangedaan, in den zin, zoals hij het bedoelt, indien dit aandoen van Christus niet betreft de zichtbaarheid van den christenlijken godsdienst, wijst dan iets anders aan als aanduiding daarvan, de dienstknechten der rijken worden gekend aan hun meesters livrei, en zo worden de gelovigen, naar het evangelie, gekend aan deze livrei van den waterdoop, waaraan allen die het eerst aan

Christus geloofden, zich onderwierpen, welke op zich zelf evenzeer een verplichting is tot alle evangelische gehoorzaamheid, als de besnijdenis het was tot het houden der gehele wet.'

Antwoord: Voor een antwoord op het eerste deel van dit bewijs kunt gij het antwoord op het zevende bewijs nalezen. Nu, dat niemand Christus aangedaan heeft in den zin van Paulus, ja in een zaligmakenden, in den besten zin, dan zij die, zoals gij het wilt, in het water gegaan zijn, zal moeilijk zijn voor u om het te bewijzen, ja, het is goddeloos van u om zulks te beweren. Uw vergelijking van den waterdoop met de livrei van een heer, waardoor zijn naam gekend wordt als de zijne, is een hersenschim. Ga slechts tien deuren van waar men u kent, en zie hoevelen der wereld, of christenen, u aan deze goede livrei zullen herkennen, als enen, die Christus heeft aangedaan. Hoe! aan den waterdoop gekend te worden als iemand die Christus heeft aangedaan, gelijk een herenknecht gekend wordt, als de dienaar zijns meesters, aan het vrolijke kleed, dat zijn heer hem gegeven heeft. Houdt op dwaze mens, gij vergeet den tekst geheel en al. 'Hieraan zullen zij allen bekennen, dat gij mijne discipelen zijt, zo gij liefde hebt onder elkaar.' Johannes 13:35.

Dat de doop op zich zelf verplichtend is, is om de waarheid te zeggen, volkomen onwaar, want op zich zelf gezet, staat hij zonder het stempel van den hemel er op, en ook zonder betekenis, en hoe hij, als zodanig, verplichtend zou zijn, zie ik niet in. Waar gij te kennen geeft, dat hij in de plaats der besnijdenis komt en even verplichtend is als deze, zegt gij, wat gij niet weet. Handelingen 15:1-2. De besnijdenis was de inwijdings-ordonnantie, maar dit hebt gij ontkent van den doop. Verder, de besnijdenis bond toen de mensen tot de gehele gehoorzaamheid der wet, toen zij opgedrongen werd door de valse apostelen en aangenomen werd met een dwalend geweten. Galaten 5:1-3. Zoudt gij aldus den waterdoop durven opdringen! Zoudt gij wensen dat mensen hem met zulk een geweten ontvingen? De besnijdenis in het vlees was een type van de besnijdenis in het hart, en niet van den waterdoop. Romeinen 2:28-29, Filippenzen 3:3.

Uw negende bewijs is 'Indien het lofwaardig was in de Thessalonicenzen, dat zij de voetstappen der gemeente van Judea drukten 1 Thessalonicenzen 2:14, die deze orde van gedoopte gelovigen aan de gemeente toe te voegen schenen te volgen, dan zijn degenen, die enen anderen weg uitgevonden hebben om nieuwe lidmaten bij de gemeente te voegen, naar dien regel niet prijzenswaardig, maar veeleer te berispen, het was niet wat in verdorven tijden, maar hetgeen van den beginne zo was, de eerste gemeenten ware de zuiverste voorbeelden.'

Dat de tekst zegt, dat er een gemeente van Judea was, vind ik niet in 1 Thessalonicenzen 2:14. En dat de Thessalonicenzen geprezen worden omdat zij weigerden gemeenschap te houden met ongedoopte gelovigen, want dat is ons geschilpunt, bewijst het met het Woord, en dan doet gij iets. Wederom, dat de blijken van goedkeuring in Thessalonicenzen 2:14 hoofdzakelijk, of in het geheel, hun gedoopt te zijn betreft: of omdat zij de gemeenten Gods volgden, welke in Judea waren in Christus, in het voorbeeld van den waterdoop, is geheel bezijden het Woord. Het vers luidt aldus: 'Want Gij, broeders! zijt navolgers geworden der gemeenten Gods, die in Judéa zijn, in Christus Jezus, dewijl gij ook hetzelfde geleden hebt van uwe eigene medeburgers, gelijk als zij van de Joden.' Deze tekst prijst hen dus, niet omdat zij gedoopt zijn met water, maar omdat zij pal stonden, hoewel zij gedoopt werden met de 'verdrukking, ' gelijk die van Judea om den naam van den Heere Jezus. Omdat zij hetzelfde geleden hebben van hun eigene medeburgers, gelijk als zij van de Joden. Wilt gij nog niet aflaten van het woord Gods te misbruiken, en het uit zijn verband te wrikken, om daardoor uwe onchristelijke handelwijze te handhaven in het verwerpen van des Heeren volk, en het buitensluiten van Gods kinderen van hun gezegende voorrechten? De ongedoopte gelovige zal, ik twijfel er niet aan, in plaats van zich te schamen omdat hij zonder den doop gemeenschap wenst te houden, gereed staan, om u te beschamen, omdat gij teksten aanroert, die geheel bezijden het doel liggen, en omdat gij deze zo jammerlijk verdraait om u zelven te schragen in uwe valse denkbeelden.

Uw tiende bewijs is: ‘Indien het zo zij, dat enige der lidmaten te Corinthe, Galatie, Colosse, Rome, of enigen dergenen, aan wie Petrus schreef, niet gedoopt waren, dan waren Paulus bewijzen aan hen voor de opstanding, of om bij hen op dien grond (Romeinen 6, Colossenzen 2, 1 Corinthiërs 15), tot heiligmaking aan te dringen, misplaatst en volkomen nodeloos, ja verkondigen zijn onkunde en werpen verachting op des Geestes wijsheid (Hebreeën 6, 1 Petrus 3:21) waardoor hij schreef, als dat beweerd moet worden als een grond om hen op te wekken tot zulk een einde, dat geen wezen heeft: en als al de lidmaten van al die gemeenten gedoopt waren, waarom zou iemand er dan voor pleiten om vrijlating van den doop voor enige gemeenteleden in onze dagen?’

Antwoord: Veronderstel het alles, indien al deze gemeenten gedoopt waren, hoe dan? Dat beantwoordt onze vraag niet. Wij vragen waar gij het geschreven vindt, dat zij, die gedoopt zijn, mannen even heilig en evenzeer door den Heere Jezus bemind als zij zelve, uit de gemeenschap moeten wèren bij gemis aan licht in den waterdoop. Waarom wij voor deze toelating pleiten, ofschoon zij nog niet inzien dat het hun plicht is, omdat ons niet verboden is, maar geboden om hen aan te nemen, omdat God en Christus hen heeft aangenomen. Romeinen 14 en 15.

Uw elfde bewijs is: ‘Indien ongedoopte personen in de gemeenten aangenomen moeten worden, alleen omdat zij gelovigen zijn, hoewel zij den doop miskennen, waarom kunnen dan anderen niet op den zelfde grond, uit gebrek aan licht, voor hetzelfde voorrecht pleiten, die nalatig zijn in enige andere evangelische instelling der eredienst, laat het zijn wat het wil. Zo kan dan als een gevolg van dit beginsel de gemeente samengesteld worden uit zichtbare zondaars in plaats van uit zichtbare gelovigen.’

Antwoord:

1. Ik pleit niet louter voor de gelovigen omdat zij gelovigen zijn, maar voor zulke gelovigen, van wie wij op grond van Gods woord de overtuiging hebben, dat God hen heeft aangenomen.
2. Er zijn sommige instellingen, waarvan de verwaarlozing een oplossing der gemeente zou veroorzaken, waardoor de gemeente haar karakter en bestaan zou verliezen, maar de doop is niet een dier instellingen, daar zij als zodanig gene kerkelijke verordening is, noch enig deel van het geloof, noch van die heiligheid des harten, of van het leven is, dat mij aan de gemeente openbaar maakt als een wezenlijk zichtbare gelovige. De gelovige is van te voren reeds een gelovige, en hij kan met God wandelen en getrouw zijn met de gelovigen, naar zijn eigen ontvangen licht, ofschoon hij nooit gedoopt worde. Derhalve opent het pleiten voor de toelating van den gelovige volstrekt niet den weg voor den openbaar goddeloze, of, om, zoals gij belijdt, dat gij doet, personen aan te nemen die onvoorbereid zijn voor ‘s Heeren avondmaal en andere heilige instellingen.

Uw twaalfde bewijs is: ‘Waarom zou een belijder meer licht in de breking des broods dan in den doop hebben? Dat dit zo aangevoerd moet worden tot hun verschoning: Is God spaarzamer geweest in het openbaren van Zijnen wil in den een dan in den andere? Zijn er meer voorschriften of navolgenswaardiger voorbeelden voor het avondmaal dan voor den doop? Is God zo goedertieren geweest in het bekendmaken van zijnen wil omtrent het avondmaal, dat slechts weinige of gene, die de instellingen erkennen, er tegen op zien of zwarigheid daaromtrent maken? En moet de doop zulk een rots der ergernis zijn voor de belijders, dat slechts zeer weinigen er naar vragen of zich er aan onderwerpen? Is de wijsheid des mensen niet tussen beide gekomen om dit deel van Gods raad te verduisteren? Waardoor belijders gaarne schijnen geleid te worden, ofschoon tegen zo vele duidelijke geboden en voorbeelden, die als met een zonnestraal geschreven zijn, zodat hij die loopt het lezen kan? En moet er een pleitbezorger op nagehouden worden om voor een zo grove onkunde te pleiten, waaraan de eenvoudigste kinderen der eerste tijden van het evangelie nooit schuldig gestaan hebben?’

Antwoord: Veel woorden tot weinig nut.

1. Moet God door u tot verantwoording geroepen worden, waarom Hij meer licht geeft, omtrent het avondmaal dan den doop? Mag Hij niet openbaren aan, of verbergen voor dezen of een andere Zijner dienstknechten, die waarheden, welken Hem behagen? Van enigen der lidmaten van de gemeente te Jeruzalem werd een grotere waarheid dan deze verborgen gehouden, waarvoor weet ik niet, zo lang zij leefden, Handelingen 11:19, evenwel werd God niet daarom ter verantwoording geroepen.

2. Daar de breking des broods en niet de doop een kerkelijke ordonnantie is, en wel zodanige die dikwijls herhaald moet worden, ja daar het een instelling is zo vol zaligheid, als om levendig de vereniging en gemeenschap met Christus aan al de lidmaten voor te stellen, die waardiglijk daarvan eten, ik zeg, daar des Heeren avondmaal zodanige is, dat de lidmaten terwijl zij aan dezen feestdis zitten, elkaar den dood en het bloed des Heeren verkondigen, zoals zij behoren te doen, totdat Hij komt, 1 Corintiërs 10:15-17 en 11:25-26. Daarom is de gemeente, als een gemeente, veel meer daarin betrokken dan in den waterdoop, beide niet aangaande haar geloof en troost, beide aangaande hare enigheid en gemeenschap.

3. Uw veronderstelling, dat slechts zeer weinige belijders ernstig naar den waterdoop zullen vragen, is te ruw. Hoe, moeten al de kinderen Gods, die niet gedoopt zijn uit gemis aan licht, nog gebrandmerkt worden alsof zij niet ernstig naar Gods wil wilden vragen in die zaak?

4. Dat ik een advocaat ben, die er op nagehouden wordt om te pleiten voor zulk een grove onkunde, als het gemis aan licht in den doop, is slechts als het overige van uw verward samenmengsel. Ik pleit voor de gemeenschap der mensen, der godvruchtigen en getrouwen, ik pleit er voor dat zij ontvangen mogen worden, van wie God ons getuigenis gegeven heeft dat Hij hen aangenomen heeft, en wie wij volgens Zijn gebod behoren aan te nemen.

Uw dertiende bewijs is: 'Indien de gehoorzaamheid de waarheid van eens mans geloof aan anderen moet openbaren, waarom moet dan de doop buitengesloten worden, alsof die geen deel der gehoorzaamheid aan het evangelie uitmaakte? Is er geen voorschrift voor deze ceremonie, dat hij veracht moet worden als een zaak van weinig nut? Of moet een van Christus dierbare geboden van de lijst der gehoorzaamheid eens Christens afgeschraapt worden om plaats te maken voor een kerkelijke gemeenschap van menselijke vinding?'

Antwoord:

1. Dit is slechts omtrent en over en nog eens over dezelfde zaak. Dat mijn gehoorzaamheid aan het water geen openbaring is van mijn geloof aan anderen blijkt duidelijk uit den gehelen Bijbel, wij vinden niets dat het bevestigt. En thans wil ik er nog bijvoegen, dat een mens, die zich niet als een christen kan doen kennen zonder den waterdoop, nooit, hetzij aan een gelovige of aan een zondaar zal kunnen laten zien dat hij daardoor een christen is.

2. Wie het ook zijn, die hem verachten, ik weet niet anders dan dat de kerkelijke gemeenschap bestaanbaar is zonder den doop, (aangezien ook gij zelf verklaart hebt, dat hij geen kerkelijke ordonnantie, en evenmin de inwijdingsverordening is), hetgeen blijkt uit de bewijzen, die ik uit de heilige Schrift heb bijgebracht. Zodat al uwe bewijzen niets meer bewijzen dan dit, 'dat gij zo vast gekluisterd zit aan uwe ongegronde opvattingen, dat er bij u geen plaats is voor barmhartigheid.' Hebt gij nu in al dien tijd mij zoveel als een klein stukje van een tekst gegeven om te bewijzen dat het onwettig is voor de gemeente, om diegenen aan te nemen, aan wie zij bemerkt, dat God en haar Christus hen heeft aangenomen? Neen, geenszins, en daarom bedraagt al hetgeen gij gezegd hebt zoveel als niets.

Uw laatste bewijs is: 'Indien de doop van Johannes zo geëerd en gewaardeerd werd, dat zij, die zich er aan onderwierpen, gezegd worden God te billijken, en dat zij die het niet deden, gezegd worden zijnen raad tegen zich zelven te verwerpen, zo dat hun aanneming of verwerping van de gehele leer van God, des zelfs benaming van deze enkele handelwijs heeft. En kan er niet evenveel van den doop van Christus gezegd worden, tenzij gij zeggen wilt dat die geringer in waarde en nuttigheid is dan die van Johannes?'

Antwoord:

1. Dat onze vergadering der gelovigen en ons aannemen van de leer van de Heere Jezus, niet genoemd moet worden naar onzen doop, is klaar, omdat volgens onze denkwijze daarover, zij alleen, die te voren de leer van het evangelie hebben aangenomen, en het zo aan ons doen blijken door hun geloofsbelijdenis, dat zij alleen gedoopt behoren te worden. Dit kan als een antwoord voor allen dienen.

Maar 2. De doop van Johannes was 'de doop der bekering tot vergeving der zonden.' Markus 1:4, Mattheus 3:6, Lukas 3:3, waarvan het water slechts een uitwendig teken was. Nu, wat is de doop der bekering anders dan een ongeveinsde belijdenis dat zij zondaren waren, en zo behoefte hadden aan een Zaligmaker, Jezus Christus. Dezen doop, of den doop onder die beschouwing wilden de Farizeeën niet ontvangen. Lukas 7:29-30. Want 'zij vertrouwden bij zich zelve, dat zij rechtvaardig waren, ' dat zij niet waren gelijk andere mensen, dat zij de bekering niet van node hadden. Lukas 18:9, 10:29, 15:7. Niet dat zij niet met water wilden gedoopt worden, als zulks maar had kunnen geschieden zonder de erkenning dat zij zondaren waren, Mattheus 3:7. Derhalve, aangezien de raad Gods veeleer de vergeving der zonden door Jezus Christus dan de uitwendige daad des waterdoops betrof, zo moest gij niet, zoals gij doet, door zo te redeneren, hem ten minste in de openbaring er van, doen uitloopen in de uitwendige daad van gedoopt te zijn, maar in ongeveinsde en waarachtige bekering en in het aannemen van Jezus Christus door het geloof. Efeziërs. 1:7-8.

Verder, een begeerte om zich te onderwerpen aan den waterdoop van Johannes of om door hem in het water gedoopt te zijn, was geen verklaring, dat men zoals gij veronderstelt, door die enkele daad de gehele leer van God aannam. Waarom verwierp Johannes de Farizeeën die wensten gedoopt te worden, Mattheus 3:7 en waarom onderzocht Paulus degenen die gedoopt waren? Handelingen 19:2-4. Als uwe leer goed is, waarom zeiden zij dan niet liever, o! aangezien gij begeert gedoopt te worden, en aangezien gij gedoopt zijt, zo heeft men u niet verder te onderzoeken, uwe onderwerping aan den waterdoop van Johannes is een voldoende getuigenis voor ons, zelfs die enkele daad, dat gij de gehele leer van God hebt aangenomen. Maar ik zeg, waarom noemde Johannes hen adderen-gebroedsel? En Paulus vroeg hen of zij reeds 'den Heiligen Geest ontvangen' hadden? Ja het is klaar, dat een mens begerig naar den waterdoop kan zijn, dat een mens gedoopt kan worden, en nochtans de leer de bekering kan missen en niet weten in wie hij moet geloven, dit blijkt duidelijk, en wel uit dezelfde genoemde teksten. Mattheus 3:7. Handelingen 19:2-4. Gij hebt derhalve uw laatste bewijs, evenals de overigen, op een grove misvatting der dingen gegrond.

IK KOM NU TOT UWE VRAGEN, DIE IK, OFSCHOON ZIJ MET GAL GEMENGD ZIJN, MET GEDULD HOOP TE OVERWEGEN, OF IK ZE OOK IN VOEDSEL KAN VERANDEREN.

Vraag.

1. Uw eerste vraag is, 'Ik vraag uw eigen hart, of volksgunst en bijval van een verscheidenheid van belijders niet op den bodem ligt van hetgeen gij gezegd hebt, is dat niet uw valstrik geworden om de rechte wegen des Heeren te verkeren en anderen op een pad te leiden, waarop wij geen voetstappen kunnen vinden van de kudde der eerste tijden?'

Antwoord: Alle weerwraak terzijde stellende, zoals uw vraag, zeg ik, en God weet dat ik de waarheid spreek, dat ik gedreven ben tot hetgeen ik gedaan heb, door een terging van zestien lange jaren, gedreven, zeg ik, door de broederen van uwe richting: die, wanneer zij de gelegenheid maar schoon zagen, het zich ten taak stelden ons in stukken te scheuren, mij zelven hebben zij trachtten te overreden om de gemeente te verlaten, sommigen hebben zij geheel en al van ons afgescheurd, anderen hebben zij zo telkens en telkens van ons trachten af te scheuren, maar door de ontferming Gods zijn zij tot hiertoe verhinderd in hun plan. Ik kan hierover breedvoeriger zijn, als gij het vereist, maar ik dank God dat ik geschreven heb hetgeen ik heb geschreven.

Vraag 2. 'Hebt gij broederlijk of als een christen gehandeld om zoveel vuil op uwe broederen te werpen in druk voor het aangezicht der wereld, wanneer gij toch de gelegenheid gehad hebt met mannen van naam onder ons te kunnen samenspreken, voordat gij uw werk in druk gaat, en zij u de vrijheid gaven om terzelfder tijd voor u zelven onder hen te spreken?'

Antwoord: Ik heb geen vuil op hen geworpen noch enige zaak ten hun laste gelegd indien hun handelwijze verdedigbaar is met het woord, maar gij hebt u zelven er niet beledigd over gevoeld zelf zoveel vuil op al de getrouwen in den lande geworpen te hebben, die niet van uwe overtuiging zijn, door hun ongeschikt te keuren om gemeenschap met hen te houden of met hen verenigd te zijn in het huis Gods. Over dit vuil hebt gij nooit geklaagd, tot op dezen dag, en ik twijfel er aan, of gij het ooit zult doen, indien men u maar met rust laat om het te werpen. En wat mijn boek betreft, het was gedrukt, voordat ik met iemand uwer gesproken had, of wist, dat men mij zou laten spreken. Wat betreft de mannen van naam onder u, ik ken anderen die geen tittel beneden hun staan, en ik heb de vrijheid om diegenen te raadplegen, wie ik daartoe het best geschikt acht.

Vraag 3. 'Beantwoordde uw gedrag aan de wet der liefde of der wellevendheid, toen de broederen middelen in het werk stelden om u op een samenkomst te ontmoeten, en hun verzoekbrief door u ontvangen werd, dat gij toen de stad verliet na kennis van hun verlangen genomen te hebben, en dat gij u niet verwaardigde in hun midden te komen, toen het de eer van God, en de verdediging van zo vele gemeenten gold?'

Antwoord: De reden waarom ik niet in u midden verscheen, was eensdeels omdat ik mijn eigen zwakheid in aanmerking nam, en mij zelven, een onvernuftig mens, niet bekwaam achtte om tegen zo velen der voornaamsten uwer te kunnen strijden, zo velen, waarvan ik reeds tevoren verwittigd was, die mij daar zouden ontmoeten. Ik vreesde ook dat in zulke persoonlijke gesprekken heethoofdigheid en bittere twist kon ontstaan, iets waarin mijne ziel geen behagen vindt: ik vreesde ook, dat ik en mijne woorden beide verkeerd verstaan zouden worden, en dat niet zonder oorzaak, want indien zij die een boek beantwoorden, bewijzen veranderen en uit hun plaats schroeven en mijne zinnen in hun eigene woorden, niet in de mijne nederstellen, wanneer (zeg ik) mijne woorden in een boek te zien zijn, wat zoudt gij dan wel gedaan hebben, als ik mij in het minste, hetzij in zaak of gedrag, al ware het ook slechts schijnbaar verkeerd had uitgedrukt. Wat gij zegt aangaande de vele gemeenten die er in betrokken waren als ook

de heerlijkheid Gods, ik aarzel niet om te zeggen dat het alleen uwe ongegronde gevoelens zijn, die er in betrokken waren, de eer van God is verdedigd: wij nemen hem aan, dien God heeft aangenomen en dat 'tot de heerlijkheid Gods. Romeinen 15:7.

Vraag 4. 'Is het niet de geest van Diotrefes van ouds, in u, die het oppergezag wenste te hebben, dat gij zo vermetel zijt om al de broederen, die niet met u van een gevoel zijn in deze zaak, het woord te onthouden in de gemeenten of bijeenkomsten, waar gij toe behoort, ofschoon aan u zelve die vrijheid niet ontzegd is onder hen die van tegenovergesteld gevoelen zijn? Is dit ook de wijze uwer wederwraak? Of zijt gij soms bevreesd dat de waarheid in uwe gelederen zou doordringen?'

Antwoord: Ik kan zeggen, dat ik niet gaarne den geest had, waarover gij spreekt, wat ik er van heb, neme God genadiglijk van mij weg. Maar wat was de geest van Diotrefes? Wel, de broederen niet in de gemeente te ontvangen en hen, die wilden, het te verbieden. 3 Johannes 1:9-10. Dit doe ik niet, ik ben er sterk voor, voor de gemeenschap met de gelovigen, omdat zij gelovigen zijn: ik sluit niemand der broederen buiten de kerk, noch verhinder hen die het begeren hen aan te nemen. Ik zeg nog eens, toon mij een man die een zichtbare gelovige is, en die met God wandelt, en hoewel hij met mij verschille omtrent den waterdoop, zo staan nochtans de deuren mijner kerk voor hem open en hij zal toegelaten worden tot al onze hemelse erfrechten. Maar hoe komt Diotrefes zo laat op onze rollen? Waar was hij in die dagen, toen onze broederen, die zo voor den doop strijden, niemand in de gemeente wilden opnemen, noch bidden wilden met mannen, even goed als zij, omdat zij niet gedoopt waren? Toen zij, zoals de Kwakers, met hun hoeden op bleven staan, of anders wegliepen totdat wij gedaan hadden?

Waarom wij hen niet kunnen toelaten! voor wie gij zo pleit, dat wij hen in onze vergaderingen moesten laten prediken, de reden is, omdat wij hen niet kunnen bewegen om zich te bekeren van hun kerkverscheurende beginselen. En wat uwe fijne bespotting betreft, weet dat er een God is, en denk aan Adoni-bezek. Richteren 1:7. Laat de waarheid maar in onze gelederen komen, met open armen zullen wij haar inhalen, maar de twistzaaiers, omdat de Heere hen haat Prediker 9:1-6, daarom moeten wij zelf hen ook mijden. Romeinen 16:17-18.

Vraag 5. Is er geen verachting op de broederen geworpen, die uwe voldoening begeerde, dat gij terzelfder tijd dat u de gelegenheid werd aangeboden om met hen te spreken, in plaats daarvan de brieven aan anderen heb toevertrouwd bij wijze van een zijdelingse blaam op hen?

Antwoord: Het is geen de minste minachting of verachting om wijzere en oordeelkundiger mannen dan hij is, of ik zelf ben, te raadplegen. Maar waarom anderen niet geraadpleegd, moet de wijsheid met u uitsterven? Of rekent gij dat alles waarin gij geen hand hebt, tot uwe geringschatting geschiedt?

Vraag 6. 'Heeft uwe verwaandheid u niet ingefluisterd om hen tot drukken aan te zetten, in uw brief aan hen, toen zij begeerden in zulk een wijze van strijden geen deel te nemen, opdat de vijanden der waarheid daardoor geen voordeel behalen zouden?'

Antwoord: Wat u tot het in druk geven uwer geschriften heeft aangezet zal het best openbaar worden in den oordeelsdag, hetzij het uw vrees was, dat gij uw onbijbelse gevoelens verliezen zoudt, of mijn ronde antwoord op uwen brief: De woorden in mijnen brief luiden aldus, 'stel nooit uw antwoord op mijn boek uit, totdat gij mij spreekt, want ik streef niet naar meesterachtigheid maar naar waarheid.' Ofschoon gij niet begeerde te schrijven, zo was er nochtans voortdurend werk voor u om ons te verdelen en onenig te maken, en omdat te verhinderen, daarom heb ik mijn eerste boek geschreven. En laat er voordeel mee doen wie wil, als de waarheid van God en de stichting mijns broeders maar bevorderd moge worden.

Tot besluit

1. In al hetgeen ik geschreven heb stel ik verschil tussen mijne broederen, die voor de indompeling zijn, ik weet dat er sommigen onder zijn die gematigder zijn.

2. Wanneer ik pleit voor de ongedoopten, dan bedoel ik voornamelijk hen, die niet zo gedoopt zijn als mijne broederen het wensden, overeenkomstig het eerste voorbeeld.
3. Indien iemand mijn geschrijf een antwoord waardig mocht rekenen, laat hem dan mijne argumenten en wat daarbij behoort of daarmee in verband staat behandelen, en niet besluiten dat hij een boek weerlegd en ontzenuwd heeft, wanneer hij alleen tegen sommige woorden geprutteld heeft.
4. Ik heb gedaan, wanneer ik u zeg, dat ik niet naar meesterachtigheid streef, nog om mij zelve zonderling te maken, maar kon het zijn voor enigheid en gemeenschap onder de godvrezenden. En reken mij niet als een vijand, omdat ik u de waarheid zeg.
5. En nu, andersdenkende broeders, ik beveel u Gode, die u uwe zonde vergeven kan, en een erfdeel onder hen die geheiligd zijn door het geloof in Jezus Christus. Amen.

HIER VOLGT MR. HENRY JESSEY'S OORDEEL OVER HETZELFDE ONDERWERP.

'Degenen nu, die zwak is in het geloof, neemt aan' enz. Romeinen 14:1

Daar sommigen veronderstellen dat het aannemen, hier vermeld, slechts daarin bestond, dat men diegenen in de broederlijke liefde aannam, die reeds in de kerkelijke gemeenschap getreden waren, maar niet dat men de zwakken in de kerk opnam, zo moeten wij om hierop te kunnen antwoorden op twee zaken letten in de tekst. Ten eerste, welke zwakheid des geloofs het is, die de aanneming niet verhinderen moet. Ten tweede. Door wie, en waartoe hij, die zwak in het geloof is, aangenomen moet worden.

Ten eerste. Welke zwakheid des geloofs het is die de aanneming niet moet verhinderen, of het de zwakheid in de bedelingen des geloofs, of in de leer des geloofs was? Men vat dat de eerste niet buiten rekening gelaten wordt, maar dat de tweede voornamelijk bedoeld wordt.

1. Dat sommigen van 's Heeren volk zwak zijn in de bedelingen des geloofs, zal door allen beleden worden, Markus 9:24 en Lukas 24:25, en dat de Heere wilde dat zowel zijne lammeren als zijne schapen gevoed werden, en zowel zijne kinderen als de volwassenen, en dat Hij het recht op de evangelische voorrechten niet aan de graden der genade maar aan de waarheid gegeven heeft, 'degenen nu, die zwak is in het geloof, neemt aan, ' of onder ulieden, zoals sommige goede vertalingen luiden Romeinen 14:1.

2. Men mag veronderstellen, dat dit bevel om hem aan te nemen, die zwak is in het geloof, voornamelijk bedoelt, die zwak is in de leer des geloofs, en dat niet zozeer in de leer der rechtvaardigmaking als in de evangelische instellingen, zoals blijkt uit het tweede en zesde vers, die doen zien dat het in gebruiken was, waarin sommigen zwak waren, en waarover anderen zich beledigd gevoelden, niettegenstaande de grote God die gans Israël op zijn hart draagt hen aanneemt (vers 3) en beveelt: 'degenen nu, die zwak is in het geloof, neemt aan.'

Ten tweede. Derhalve moeten wij hier onderzoeken over het aannemen in den tekst, door wie, en waartoe hij die zwak in het geloof is, moet worden aangenomen. In welk onderzoek wij op twee punten moeten letten.

1. Door wie.

2. Waartoe.

1. Aangaande het eerste geeft de tekst een antwoord 'degenen nu, die zwak is in het geloof, neemt aan, ' hetgeen tot de gemeente te Rome moet zijn, aan wie de brief geschreven werd, als ook aan allen 'geliefden Gods en geroepene heiligen' Romeinen 1:7. En zoals aan hen, zo ook aan alle gemeenten en gelovigen, geliefden en geroepenen in de gehele wereld. Merkt wel op, dat de brieven zowel leren hoe de gemeenten zich moeten gedragen jegens de gelovigen die buiten, als jegens degenen, die in de gemeente zijn, en zo ook jegens alle mensen, opdat geen aanstoot gegeven worde aan Joden of Heidenen, noch aan de gemeente Gods. 1 Corinthiërs 10:32.

2. Het tweede punt ter onderzoeking is, waartoe degenen, die zwak in het geloof zijn, moeten worden aangenomen? Of alleen tot de onderlinge liefde, zoals sommigen beweren, alsof zij te voren in de kerkelijke gemeenschap waren, die zwak in het geloof waren? Of dat de tekst zowel, indien niet voornamelijk, het aannemen van dezulken bedoelt, die zwak in het geloof waren en zijn, niet alleen tot de onderlinge liefde, indien in de gemeente, maar ook in de kerkelijke gemeenschap, indien zij daarbuiten zijn. Ter verklaring waarvan wij beschouwen moeten, aan wie de brief geschreven was. Romeinen 1:7. Niet alleen aan de gemeente daar, maar aan al de geliefden Gods en aan alle geroepene heiligen van alle eeuwen. En zoals het toen te Rome was, dat er sommigen toen waren, en zoals er nu in andere plaatsen zijn, gelovigen zwak in het geloof, beide in en buiten de kerkelijke gemeenschap, en het is waarschijnlijk dat er toen waren, en nu elders zijn, sommigen, die dezulken uit hun onderlinge

bijeenkomst willen uitwerpen. En indien zij dezulken, die in hun onderlinge bijeenkomst zijn, willen uitwerpen, dan zullen zij ook buiten twijfel uit hun kerkelijke gemeenschap weren, de zodanige, die buiten zijn.

Bewijs 1. Daar des Heeren zorg zich tot al de zijnen uitstrekt, en indien het in het derde vers een goed bewijs voor hen was om hen aan te nemen, die in de gemeente zijn, omdat God hen aangenomen heeft, dan zou het een even goed bewijs voor hen zijn, om diegenen aan te nemen, die buiten zijn, want God heeft ook dezen aangenomen: tenzij men bewijzen kon, dat allen die zwak in het geloof waren, en zijn, in de kerkelijke gemeenschap waren of zijn, hetgeen niet waarschijnlijk is: want indien zij dezulken uitwierpen die in hun gemeente waren, dan zouden zij om dezelfde reden hen uit de kerkelijke gemeenschap houden, die buiten waren, derhalve, als het een plicht is om hen aan te nemen in de onderlinge broederliefde die in de gemeente zijn, dan is het een niet mindere plicht, volgens de tekst, om ook de zwakken die buiten zijn, in de kerkelijke gemeenschap aan te nemen.

Bewijs 2. Is afgeleid uit de woorden zelf, welke zijn, ‘Neemt hem aan, die zwak in het geloof is’ waarin de Heere geen grens plaatst in deze of in enige andere tekst, en wie is het die het wederstreven kan, tenzij hij den Heilige Israël’s beperken wil in zijn welbehagen? En hoe zou zulk een uitlegging den Heere dwaselijk ten lasten leggen, alsof Hij alleen zorg draagt voor degenen die in de gemeente, maar niet gelijke zorg voor die, welke buiten zijn, daar hij beveelt hen aan te nemen, en wel deze beweegreden gebruikt, Hij heeft hen aangenomen, en Hij neemt aan dezulken die zwak in het geloof zijn, zowel hen, die buiten, als degenen die in de gemeente zijn.

Uit het voorbeeld namelijk, dat God hen heeft aangenomen, daar zij, indien hij vroeger tot een gemeente behoord had, weten zouden, dat vroeger dezelfde beweegreden gebruikt was: want geen ware gemeente van Christus wilde iemand aannemen of in de gemeente houden, van wie zij oordeelden, dat de Heere hem niet had aangenomen, maar de zwakken waren het, die zij onderzochten, of de Heere hen had aangenomen, anders zou de tekst geen voldoende antwoorden voor hen zijn om de zwakken aan te nemen. Men zou hebben kunnen inbrengen, zij kleven nog joodse gebruiken aan omtrent spijzen en dagen, die door de dood van Christus opgeheven waren, en ontkenden zo enige der gevolgen van Zijn dood, de Heere evenwel die hierdoor voornamelijk en principaal verongelijkt werd ziet dit over het hoofd, en beveelt anderen hen ook aan te nemen. En indien het een goed bewijs is om den zodanige aan te nemen die zwak in enig ding is, dien de Heere heeft aangenomen, dan kan er geen goed bewijs bestaan om iemand te verwerpen, wie de Heere niet zal verwerpen, anders is het bevel in het eerste vers, en Zijn voorbeeld in het derde vers onvoldoende en zonder enig ander bewijs voor de gemeente, benevens zijn bevel en voorbeeld.

Sommigen zeggen: ‘Neemt elkaar aan, gelijk ook Christus ons aangenomen heeft, tot de heerlijkheid Gods.’ Romeinen 15:7. En leiden daaruit af dat zij vroeger in de kerkelijke gemeenschap waren, daar de tekst dit echter niet zegt: want indien gij het achtste en negende vers beschouwt, dan kunt gij zien dat hij tot de Joden en Heidenen in het algemeen spreekt, dat als de Joden de macht hadden om aan te nemen, dat zij dan de Heidenen moesten aannemen, en als de Heidenen de macht hadden om aan te nemen, dat zij dan de Joden moesten aannemen, want indien het bevel niet aan beide zijden gegeven werd: dan zouden de Joden tot de Heidenen gezegd kunnen hebben, gij zijt bevolen om ons aan te nemen, en indien de sterken de macht hadden om aan te nemen, zo moesten zij de zwakken niet weren, en de tekst wordt versterkt met het voorbeeld van het aannemen van den zoon tot de heerlijkheid Gods, dat gelijk Hij de Joden en de arme Heidenen, zwakken en sterken, hetzij zij in de kerkelijke gemeenschap of daarbuiten zijn, aanneemt, zo ook zij moesten doen tot de heerlijkheid Gods.

En gelijk de Heere Jezus sommigen heeft aangenomen, ofschoon zij enige dingen meer hielden dan bevolen waren, en sommigen minder dingen dan bevolen waren, en dat zowel degenen die

zwak waren buiten de kerkelijke gemeenschap als degenen die zwak waren in de kerkelijke gemeenschap, en dat niet alleen in de broederlijke liefde, maar ook in de gemeenschap der broederen, en zo moesten zij niet alleen dezulken die zwak waren, in de broederlijke liefde aannemen, maar ook ook de zodanige die buiten waren, beide in de broederlijke liefde en in de kerkelijke gemeenschap: of anders zouden de zwakken, als buiten zijnde, door de tekst uitgesloten worden. O! hoe is het hart van God den Vader en van den Zoon er op gesteld zijne kinderen in zijn huis te hebben, en in elkanders hart, zoals zij in het Zijne zijn, en gelijk zij op de schouders en op de borsten van Zijnen Zoon, hunnen Hogepriester, gedragen worden! En alsof dit alles niet genoeg is, want de duivel zal hen evenwel verdelen, wiens eigenlijke werk het is, maar 'de God des Vredes' zal welhaast komen om den 'Satan onder uwe voeten te verpletteren' zoals het luidt in Romeinen 16:20. Dan zullen zij toestemmen om in een huis te zamen te wonen, wanneer zij eensgezinder zijn, Romeinen 15:5. 'Doch de God der lijdzaamheid en der vertroosting geve, dat gij eensgezind zijt onder elkaar naar Jezus Christus.' Ik zal trachten enige tegenwerpingen ten beste te beantwoorden.

Tegenwerping: Sommigen zeggen, dat dit verdragen of aannemen slechts betrekking had op zaken van een onverschilligen aard.

Antwoord: Dat het eten, of het nalaten daarvan in een burgerlijk opzicht van onverschilligen aard is, is waar, maar niet zo ten opzichte van de godsdienst, zoals het houden der dagen, en het instellen van joodse gebruiken omtrent de spijzen, welke door den dood van Christus opgeheven waren, en men mag dus billijkerwijze niet veronderstellen dat diezelfde gemeente te Rome het zo onverschillig opnam, en de Heere ook niet, alsof het Hem alles het zelfde was of zij de joodse instellingen naleefden of de dagen hielden of niet, rechte dagen of verkeerde dagen, als of het alles onverschillig was, hetgeen een grote vergissing is en niet minder dan een verkleinen van Gods genade in het aannemen van dezulken. Want indien het slechts ware in dingen, waarin zij niet gezondigd hadden, dan was het niet een zo grote zaak voor den Heere om hen aan te nemen, en dan zou het een even goed bewijs of beweegreden zijn voor de gemeente om te zeggen de dingen waren onverschillig, als om te zeggen: de Heere heeft hen aangenomen.

Daar toch de tekst dient om den rijkdom der genade te doen zien jegens de vaten der barmhartigheid. Romeinen 9:15. Dat zowel als Hij in het eerst hen vrijelijk verkoos en aannam, Hij zo ook de eerste is om het over het hoofd te zien, waartoe Hij ook ons vermaant, wanneer zij schipbreuk lijden in vele dingen, ja wanneer zij zelfs mistasten in zijne eredienst, hoewel Hij daardoor het meest beledigd wordt. Dat gelijk de barmhartige Samaritaan in het Oude testament deed zo ook onze goede Samaritaan in het Nieuwe Testament doet, wanneer Priesters en Levieten, leraars en leken ons voorbijgaan, dat Hij dan nochtans olie in onze wonden wil gieten en ons in zijn huis wil dragen, en ons aanneemt om Zijns zelfs wil.

Tegenwerping: Dat deze verdraagzaamheid en het aannemen van dezulken, die zwak in het geloof zijn, bepaald moet worden tot spijzen en dagen, en dergelijke dingen van den ouden joodsen ceremoniedienst, maar niet tot het onkundig zijn in, of tot het twijfelen over een Nieuw-Testamentische instelling.

Antwoord: Waar de Heere geen grens bepaalt, daar behoren de mensen omzichtig te werk te gaan hoe zij het doen, want zij moeten een bevel of een voorbeeld hebben, voordat zij dit bevel kunnen beperken, want ofschoon de Heere van hun verschil omtrent spijzen en dagen oorzaak maakte om hen dit bevel te geven, zo is nochtans dit bevel niet meer beperkt dan Mattheus 12:1-8. Dat, wanneer zij in den strengen zin letterlijk gebruik maakten van Zijne wet, Hij dadelijk een daad der genade verkondigt in het zevende vers en hen zegt, of zij wel wisten wat dit betekende: 'Ik wil barmhartigheid en niet offerande', dan zouden zij de onschuldigen niet veroordelen, als ook Mattheus 9:13. 'Doch gaat heen en leest, wat het zij: Ik wil barmhartigheid en niet offerande', hetgeen niet beperkt moet worden tot hetgeen oorzaak was

voor het tegenwoordige bevel, maar in het algemeen moest opgevat worden, als een algemene regel voor alle gelegenheden, waar barmhartigheid en offerande tussenbeide komen, om te tonen dat de Heere liever ziet, dat een plicht weggelaten wordt, die men Hem verschuldigd is, dan dat de barmhartigheid aan Zijne schepselen zou onthouden worden.

Zo is de tekst, wanneer sommigen dezulken niet aannemen, die zwak in het geloof waren aangaande zaken van kerkelijke plechtigheden, dan behaagde het den Heere een daad van genade te verkondigen: ‘degenen nu, die zwak is in het geloof, neemt aan, maar niet tot twistige samensprekingen.’ Nu tenzij het bewezen worde, dat geen gelovige zwak kan zijn in enige andere zaak dan in spijzen en dagen, of in sommige oudtestamentische instellingen, en dat hij niet als een gelovige moet geoordeeld worden, die zwak is in het geloof als het betrekking heeft op evangelische instellingen, in zaken van gebruik, dan kunt gij den tekst niet beperken, en gij moet ook bewijzen dat zijne zwakheid ZODANIGE is, dat de Heere hem daarom niet wil aannemen, anders is het bevel in het eerste vers en de reden of het motief in het derde vers beide van kracht over u, namelijk ‘degenen nu, die zwak is in het geloof, neemt aan’, want God heeft hem aangenomen.’

Tegenwerping: Maar sommigen kunnen tegenwerpen op 1 Corinthiërs 12:13. ‘Want ook wij allen zijn door enen Geest tot een lichaam gedoopt, hetzij Joden, hetzij Grieken.’ Sommigen beweren dat dit bedoeld wordt van den waterdoop, en dat daardoor bijzondere gemeenten gevormd worden en alle personen tot de gemeente moeten worden toegelaten en daaraan verbonden door den waterdoop.

Antwoord: Dat de doop in den tekst bedoeld, de doop des Geestes is, en niet de waterdoop, en dat het lichaam in den tekst bedoeld, niet voornamelijk de gemeente te Corinthe is, maar alle gelovigen, beide Joden en Grieken, gedoopt zijnde in een verborgen lichaam, zoal Efeziërs 4:4, ‘een lichaam is het, een Geest, waar de vereniger en de verenigden benoemd worden, daarom worden zij in het derde vers vermaand, om de enigheid des Geestes te behouden door den band des vredes. De verenigden zijn al de getrouwen in een lichaam, in wie? In het vijfde vers, in een Heere Jezus Christus, waardoor? Een geloof, een doop, hetgeen NIET van den waterdoop bedoeld KAN worden, want de waterdoop verenigt niet dit gehele lichaam, want sommigen hunner ontvangen nooit den doop, en zijn nochtans van dit lichaam en door den Geest vergaderd in enen Heere Jezus Christus, Efeziërs. 1:10, ‘beide die in den hemel en die op aarde zijn, ‘ Jood en Beiden, Efeziërs. 2:16, opdat hij die beiden met God in één lichaam zou verzoenen door het kruis.’

Het werktuig hebt gij in vers 18 ‘door enen Geest’ Efeziërs. 3:6. ‘Dat de Heidenen zijn medeërfgenen, en van hetzelfde lichaam.’ Vers 15, ‘uit welken al het geslacht in de hemelen en op de aarde genoemd wordt.’ En de redenen waarom zij de ‘eeuwigheid des Geestes moeten behouden’ in Efeziërs. 4:3, wordt neergelegd in vers 4-5, ‘een lichaam, ‘ een Geest’ zijnde, ‘een hoop, ‘ ’enen Heere’, ‘een geloof, ‘ enen doop’ hebbende, hetzij zij Joden of Heidenen waren, dezulken, die in de hemelen en die op aarde zijn, hetgeen niet kan bedoeld worden van den waterdoop, want in dien zin hadden zij niet allen één doop, en waren niet allen daardoor toegelaten en verenigd. Zo in 1 Corinthiërs 12:13. ‘Want ook wij allen zijn door enen Geest tot een lichaam gedoopt, hetzij Joden, hetzij Grieken, hetzij dienstknechten, hetzij vrijen, en wij zijn allen tot één Geest gedrenkt, ‘ hetgeen niet bedoeld kan worden van den waterdoop, in aanmerking genomen dat geheel het lichaam van Christus, Joden en Heidenen, dienstknechten en vrijen niet allen deelgenoten daarvan waren

Tegenwerping: Maar Efeziërs. 4:5 zegt, dat er slechts ‘een doop is, ‘ en door hetgeen gezegd is, indien toegestemd, zal de waterdoop uitgesloten worden, of anders is er meer dan één doop.

Antwoord: Het volgt niet, omdat de Geest geen mededinger wil hebben, dat er daarom geen andere dingen kunnen zijn op hun plaats. Omdat de Geest van God de hoofdplaats inneemt, dat er daarom geen andere dingen ondergeschikt zouden kunnen zijn. 1 Johannes 2:27. De apostel

zegt tot hen, dat de zalving, dien zij ontvangen hebben, in hen blijft, en gij hebt niet van node, zegt hij, 'dat iemand u lere, maar gelijk dezelfde zalving u leert van alle dingen.' Hieruit zouden sommigen kunnen denken dat Johannes het predikambt uitsluit, niets van dat alles, ofschoon de Heilige Geest hen zo in de waarheid van het Evangelie bevestigd en geleerd had, dat zij gewapend waren tegen verleiders in vers 26, nochtans ziet gij dat Johannes evenwel voortgaat hen in vele zaken te onderwijzen, als ook in Efeziërs. 4:11-13. Hij heeft sommigen gegeven tot apostelen, sommigen tot evangelisten, en sommigen tot herders en leraars, tot de volmaking der heiligen, tot het werk der bediening, tot opbouwning des lichaams van Christus. Totdat wij allen zullen komen tot de enigheid des geloofs en der kennis van den Zoon Gods, tot enen volkomenen man, tot de mate van de grootte der volheid van Christus.'

Zo ook de doop des Geestes, hoewel hij de voorrang heeft en zich dingen toe-eigent, als behorende alleen aan zich zelve, zo vernietigt hij evenwel daardoor niet het gebruik en het doel van den waterdoop, of van enige andere verordening in des zelfs plaats: want de waterdoop is een middel om de genade te doen wassen, en in hem, en door hem wordt de heiligmaking bevorderd, en een klaarder getuigenis gegeven van de vergeving der zonden, evenwel het geven der genade, en het wederbaren en vernieuwen is alleen het werk des Heiligen Geestes. Leest Titus 3:5, 'Door het bad der wedergeboorte en de vernieuwing des Heiligen Geestes, ' de doop een uitwendig teken zijnde van de inwendige genade, gewrocht door den Geest, een voorstelling of zinnebeeld, zoals in 1 Petrus 3:21. 'Waarvan het tegenbeeld, de doop, ons nu ook behoudt, niet die een aflegging is der vuiligheid des lichaams, maar die een vraag is van een goed geweten tot God, door de opstanding van Jezus Christus, ' den waterdoop niet uitsluitende, maar aantoonende, dat hoofdzakelijk op het geestelijke deel gelet moet worden: ofschoon dezulken die den waterdoop verachten, zoals de Farizeeën en wetgeleerden het deden. Lukas 7:30, den raad Gods tegen zich zelve verwerpen, niet gedoopt zijnde. En dezulken, die den waterdoop in de plaats van den Geest stellen, verheffen een plicht tegen de godheid en de waardigheid van den Geest, en geven de aan Hem, als aan God verschuldigde eer, aan een plicht.

Van welke vergissing om den waterdoop in de plaats des Geestes te stellen, en hem voor een werk te bestemmen, waartoe hij nooit geschikt was, namelijk om het lichaam van Christus te vormen hetzij in het algemeen zoals in 1 Corinthiërs 12:13, Efeziërs. 4:5, of tot het vormen van bijzondere gemeenten in Christus, kunnen wij de gevolgen zien, dat hij in plaats van een middel ter vereniging te zijn, zoals de Geest is, hij niet alleen zijn zoomloze kled verscheurd heeft, maar ook Zijn lichaam gedeeld heeft, hetwelk Hij gekocht heeft met zijn eigen bloed, en zo staat de doop tegen het plan van Vader, Zoon en Heilige Geest, in het verenigen der arme gelovigen, dat daardoor veeleer in stukken gescheurd wordt, wat de Geest, bij elkaar gevoegd heeft. 'Degenen nu, die zwak is in het geloof, neemt aan, want God heeft hem aangenomen, ' zulken die de Geest gedoopt en toegelaten had tot het lichaam van Christus, wilde hij dat ook Zijne gemeenten zouden aannemen: Wiens doop de enige doop is, en zo genoemd wordt één doop.

Bedenk daarom of er voor zulk een handelwijze, dat personen door den waterdoop in de kerkelijke gemeenschap moeten worden opgenomen, een bevel of een voorbeeld is, want Johannes doopte er velen, nochtans doopte hij sommigen niet tot een, en andere weer tot een andere, of allen tot één gemeente, gelijk de kerk van Rome doet. En tot welke gemeente heeft Filippus den kamerling gedoopt, of de apostel den stokbewaarder en zijn huis? En al de overigen, die zij doopten, waren zij niet vrij om zich tot hun gemak en tot hun stichting met elkaar te verenigen? Hetgeen ik alles ter overweging geef.

Tegenwerping: Maar God is een God van orde, en heeft orde bevolen in al de gemeenten van Christus en om iemand aan te nemen die als kind gedoopt is, daarvoor is geen bevel noch voorbeeld, en hierdoor zouden ook kinderen tot lidmaat der gemeente worden.'

Antwoord: Dat God een God van orde is, en bevelen daartoe gegeven heeft in alle gemeenten van Christus is waar, en dat dit ‘om hem die zwak in het geloof is aan te nemen, ‘ een dier bevelen is, is even waar. En ofschoon er geen voorbeeld of bevel is, in rechtstreekse woorden, om dezulken aan te nemen die in hun jeugd gedoopt zijn, noch om zulk een te verwerpen: maar er is een bevel om hem aan te nemen, die zwak in het geloof is, zonder beperking, en het is zeer waarschijnlijk, dat hieraan in onze dagen niet getwijfeld wordt, en daarom wordt er niet over gesproken in bijzonderheden.

Maar de Heere geeft een middel voor alle tijden in den tekst ‘degenen nu, die zwak in het geloof is, neemt aan, ‘ want anders zou het aannemen niet ter oorzake van het kindschap zijn, maar op een kennis en het doen van alle dingen overeenkomstig den regel en de orde, en dat moet volmaakt zijn, anders zou het ontkennen of te veel te bevestigen van een zaak onordelijk, en alzo de aanneming verhinderen: maar de Heere handelt zo niet met zijn volk, maar rekent ‘de liefde als de vervulling der wet, ‘ al zijn Zij ook onkundig in vele zaken, beide in het weten en doen, en Hij neemt hen aan tot de gemeenschap met zich zelve, en wil dat anderen ook zo zullen handelen.

Tegenwerping: ‘Hierdoor kunnen sommige instellingen verloren gaan of weggelaten worden, en mag men veronderstellen dat de Heere het zou toelaten dat enigen zijner verordeningen in het Oude of Nieuwe Testament, of het rechte gebruik daarvan, verloren gingen of weggelaten werden, en dat hij evenwel zulke gemeenten als ware gemeenten zou erkennen, en welke reden kan er voor bestaan?’

Antwoord: De Heere heeft toegelaten dat sommige verordeningen in het Oude Testament weggelaten werden en verloren gingen en toch erkende Hij de gemeente als de Zijne. Ofschoon de besnijdenis in de woestijn weggelaten werd, zo erkende Hij hen nochtans als zijne gemeente. Handelingen 7:38 en vele instellingen gingen verloren gedurende de gevangenschap Ezechiël 28, 30 enz., hetgeen aantoonde wat de Hogepriester aan moest doen, en hetgeen niet uitgelaten mocht worden op straffe des doods, zoals de Urim en Tummim, hoewel zij verloren waren en verscheidene andere verordeningen, de ark, met het verzoendeksel en de cherubims, het vuur van den hemel, de majesteit en de goddelijke tegenwoordigheid enz., toch erkent Hij den tweeden tempel, ofschoon minder schoon dan de eerste, en vervulde hem met Zijne heerlijkheid, en vereerde hem met Zijn zoon, die een lidmaat en leraar daarin was, Maleachi 3:1, ‘die Heere, dien gijlieden zoekt, zal snellijk tot zijnen tempel komen.’ Zo in het Nieuwe Testament, sedert hunnen staat in de woestijn en grote en langdurige gevangenschap is er duisterheid en twijfel, en gebrek aan licht bij de besten van ‘s Heeren volk, omtrent enige verordeningen, en dat gedurende verscheidene eeuwen en hoe heeft de Heere hen nochtans als Zijne gemeenten erkend, waarin Hij heerlijkheid heeft ‘in alle geslachten, ‘ Efeziërs. 3:21.

En zo behoren wij hen te erkennen, tenzij wij het geslacht der rechtvaardigen willen veroordelen. Men moet belijden, dat, indien een stipte naleving der instellingen werd vereist en klaarheid in evangelische instellingen voor het avondmaal, wie zou dan den moed hebben om te zeggen dat zijne handen rein zijn, en dat nu al de bevelen des Heeren volbracht heeft, aangaande de instellingen Zijner eredienst? En wie zou niet moeten erkennen dat de wisseling der tijden enige verandering noodzakelijk maakt, hetzij in de zaak of gewoonte der dingen overeenkomstig de eerste gebruikelijkheden, die toch als ware gemeenten erkend en als zichtbare gelovigen aangenomen worden, ofschoon zij, of geheel of in grote mate onwetend zijn in het opleggen der handen, het wassen der voeten, en het zalven met olie, in de gaven van den Geest, welke is de Urim en Tummim van het evangelie.

En men kan niet bewijzen dat de gemeenten zo onwetend waren in de apostolische tijden en ook niet dat dezulken in de gemeenschap werden aangenomen, toch was men hierin verdraagzaam en waarom dan niet omtrent den doop, inzonderheid in zulken die hem erkennen als een ordonnantie, en hun liefde daarvoor, en jegens den Heere, en jegens Zijne wet daarin,

tonen dat zij er eerder voor konden sterven dan hem te verloochenen, ja, zich in hun bloed laten dopen, hetgeen aantoonde dat zij hem in der waarheid als hun plicht beschouwden, en gewillig zijn om er naar te horen en eraan te gehoorzamen in zoverre zij er kennis aan hebben, zeker de tekst is aan hun zijde, anders zouden alle zwakken uitgesloten zijn, 'degenen nu, die zwak in het geloof is, neemt aan, want God heeft hem aangenomen.'

Tegenwerping: Maar vele schrijvers oordelen dat de zwakken en de sterken allen te voren in kerkelijke gemeenschap waren en dat het aannemen Romeinen 14:1 slechts bestaat in een onderlinge liefdeband.

Antwoord: Het dient wel ernstig overwogen te worden hoe enig verschil van zo vele waardige schrijvers beleden wordt, aan wie de wereld zoveel te danken heeft voor hun hulp in vele dingen, maar het zou gevaarlijke gevolgen hebben om alles wat zij zeggen voor bewezen aan te nemen, en niet gelijk de edele Bereërs, Handelingen 17:11. Ofschoon zij sommige onfeilbare leraars hadden zo namen zij toch hun woorden of leerstellingen niet op goed geloof aan, en er kan meer reden bestaan om over de uitleggers van dezen tekst te twijfelen, in aanmerking genomen dat hun beginselen hen noodzakten om te oordelen dat dat den zin van den tekst, want indien het naar hun oordeel een plicht is om allen te dwingen om binnen te komen en allen aan te nemen en hun kinderen, dan moeten zij naar dien tekst oordelen, dat zij allen van de gemeente waren en in de gemeenschap, voordat zij bezwaar gemaakt hebben over hun spijzen en dagen, omdat dat een daad is van volwassene lieden op jaren van onderscheid, en derhalve wordt het aannemen door hun geoordeeld als alleen in onderlinge broederliefde te bestaan, want het is onmogelijk voor hen om hun mening vol te houden, en anders over den tekst te oordelen, want door den doop, oordelen zij dat de kinderen in de kerkelijke gemeenschap moeten worden opgenomen, en dan moeten bezwaren omtrent spijzen en dagen noodwendig daarna ontstaan.

Tegenwerping: Maar geen onbesnedene mocht van het paasoffer eten Exodus

12. En eist de Heere nu niet zowel het teken van den doop als Hij vroeger de besnijdenis eiste? En bestaat er geen gelijke rede voor?

Antwoord: De Heere heeft in het Oude Testament uitdrukkelijk bevolen dat geen onbesnedene het paasoffer mocht eten, Exodus 12:48, en in Ezechiël 44:9 dat geen vreemde of onbesnedene van hart en onbesnedene van vlees in Zijn heiligdom mocht ingaan. En als de Heere bevolen had dat geen ongedoopte in zijne gemeente mocht ingaan, dan zou het duidelijk zijn. En ongetwijfeld was Christus als een Zoon in geheel zijn huis even getrouw als Mozes was als een dienstknecht, en ofschoon er weinig reden geweest zou zijn als de Heere geboden had, dat het zo zijn moest, zo moeten wij nochtans in de godsdienst niets vergelijken met ons verstand, maar met den wil van God, den grond van alle plicht.

Het meeste dat volgens mijne gedachte gezegd kan worden is, dat wij geen voorbeeld hebben om zonder den doop aan te nemen, maar ook geen voorbeeld om iemand bij gemis er van te verwerpen. Daarom wens ik, dat hetgeen gezegd is, in overweging genomen worde, opdat wij, terwijl wij naar een voorbeeld zoeken, door een vergissing niet een gebod over het hoofd zien, veronderstellende dat zij allen tevoren in de kerkelijke gemeenschap waren, daar de tekst dit niet zegt, maar 'degenen nu, die zwak is in het geloof, neemt aan.'

Wij kunnen tevens zien hoe de Heere handelde onder de wet, ofschoon Hij beschouwde dat deze dingen tegen zijne wet gedaan waren, dus zondig, hoewel in onwetendheid gedaan, toch eiste Hij nooit dat de schuldige zou offeren, voordat hij belijdenis daarvan deed, Leviticus 5:5 vergeleken met vers 15 en 16. En dat kan iemands zonde zijn in zijne onwetendheid, en ofschoon het eens anders plicht kan zijn hem daarvan te verwittigen, zo mag men hem daarom nog niet uit het huis Zijns Vaders houden, want de Heere wil niet dat wij iemand Zijner kinderen uit Zijn huis houden, zonder dat wij daarvoor grond hebben in het woord. En al is het dat zij bezwaar hebben omtrent sommige spijzen in huns Vaders huis, zo kan het nochtans

gevaarlijk zijn voor de sterkere kinderen hen al de overige lekkernijen daarin te ontzeggen, totdat de zwakken en zieken vaste spijs eten kunnen, daar toch Petrus ook vlees voor den een, en melk voor de andere had, en Petrus moest zowel de arme lammeren als de schapen voeden, en als anderen het niet willen doen zo zal de grote Herder weldra komen en zorgen voor hetgeen weggedreven is. Ezechiël 34:4,11, Jesaja 40:11. Hij zal zijn kudde weiden gelijk een herder, Hij zal de lammeren in zijne armen vergaderen, en in zijnen schoot dragen de zogenden zal hij zachtjes leiden.

VREDELIEVENDE EN WARE BEGINSELEN.

EEN KORT ANTWOORD OP D'ANVERS EN PAUL'S BOEKEN TEGEN MIJNE GELOOFSBELIJDENIS, EN VERSCHIL VAN INZICHT OMTRENT DEN WATERDOOP, NAMELIJK DAT DEZE GEEN BELETSEL IS VOOR DE GEMEENSCHAP DER BROEDEREN EN VOOR DE AVONDMAALSVIERING.

Spreekt gijlieden waarlijk gerechtigheid, gij vergadering? oordeelt gij billijkheden, gij mensenkinderen. Psalm 58:2.

Mijnheer!

Ik heb uw korte antwoord op mijn verschil van opvatting omtrent den waterdoop ontvangen en overwogen, en bemerk, dat gij het bewijs in het geheel niet aanroert, maar u veeleer beijvert en dat wel boven hetgeen gij behoort te doen, om hatelijkheden op uwen broeder te werpen omdat hij u uwe dwaling onder het oog brengt, nl. 'dat de gelovigen, die gedoopt zijn, na een geloofsbelijdenis afgelegd te hebben, behoren, en volgens hunnen plicht moeten uitsluiten van hun kerkelijke gemeenschap en de gemeenschap aan den tafel des Heeren, diegenen van hun heilige broederen, die niet zo als zij gedoopt zijn.' Dit is uw dwaling. Ik noem het een dwaling omdat het niet gegrond is op het Woord van God, maar het een louter menselijk verzinzel is, want ofschoon ik niet ontken, maar juist erken, dat de doop een ordonnantie Gods is, zo heb ik nochtans ontkend, dat de doop ooit door God is ingesteld om een muur der verdeeldheid te zijn tussen rechtvaardigen en rechtvaardigen, tussen de rechtvaardigen die wel, en de rechtvaardigen die niet zoals wij gedoopt zijn met water.

Gij integendeel beweert door uw leer en uwe handelwijze dat de doop dit wel is, en daarom scheidt gij u af van al de broederen die in die zaak van u verschillen, hen, niettegenstaande hun zaligmakend geloof en heiligen levenswandel, niet geschikt achtende voor de kerkelijke gemeenschap, en dat alles omdat zij niet zo gedoopt zijn als gij. Verder acht gij hun avondmaalsviering onderling onwettig, en daarom onbijbels, en gij hebt besloten 'dat zij aan afgoden offeren en dat hun de vorm van het huis van God niet getoond moet worden, totdat zij schaamrood zijn over hun besprenkeling in hun jeugd, en den doop ontvangen en aannemen als gij.' Ja, gij rekent hen zoals zij daar staan, niet als de gemeenten van God, zeggende: 'wij hebben zulke gewoonten niet, en de gemeenten van God ook niet.' Hierom heb ik naar uwe bewijzen gevraagd, welken gij hebt trachten aan te voeren, maar ten slotte hebt gij geen andere aangetoond dan 'dat de apostolische gemeenten degenen, die zij aannamen, eerst doopten.'

Ik heb u gezegd, dat dit, ofschoon het toegestemd werd, niets met onze vraag te maken heeft, want wij vragen niet, of zij alzo gedoopt waren? Maar of gij een woord in den Bijbel vindt dat uw besluit rechtvaardigt, dat het uw plicht is om diegenen van uwe heilige broederen uit te sluiten, die niet zo gedoopt zijn als gij?

Uw eerste vijf bladzijden hebt gij gebruikt om te bewijzen dat ik of verschrikkelijk trots of een leugenaar ben. Gij vraagt mij hoelang het is dat ik een Baptist ben, en voegt er dan bij dat het een kwade vogel is, die zijn eigen nest verraadt.'

Antwoord: Ik moet u zeggen, uw vuile taal vermijdende: ik ken niemand op wie dezen titel zo toepasselijk is dan op de discipelen van Johannes. En daar gij gaarne weten wilt met welken naam ik mij van anderen onderscheid, ik zeg u, dat ik wens en hoop te zijn een christen, en verkies, indien de Heere het mij waardig keurt, een christen genoemd te worden, een gelovige, of enige andere naam welken door den Heiligen Geest goedgekeurd is. Handelingen 11:26. En wat betreft die partijnamen als Anabaptisten, Indepenten, Presbyterianen, of dergelijke, ik besluit, dat zij noch van Jeruzalem, noch van Antiochië kwamen maar veeleer uit de hel en Babylon, want zij leiden tot verdeeldheden 'gij kunt ze kennen aan hun vruchten.'

Aangaande het oordeel van den heer Jesse weet gij dat het uwe handelwijze veroordeelt, en daar gij in het eerst naar het getuigenis van een schrijver hebt gevraagd, heb ik er u een aangeboden, wiens bewijzen gij niet veroordeeld hebt. Want uwe opsomming van mijn onwaardig en verwerpelijk gedrag als de oorzaak om onze Christelijke gemeenschap te verbreken is niet alleen onwaar, maar bespottelijk. Onwaar, want zij hebben getracht mij ook tot een hunner volgelingen te maken, en iemand met dat doel tot mij gezonden. Bovendien is het bespottelijk, hun vermeende orde, en zoals zij het noemen, onze wanorde was de oorzaak, of zij moesten zich zelve als zeer boosaardig aanstellen om de verwoesting van een gehele gemeente te zoeken om het onwaardige gedrag, indien het zo ware, van een enkelen persoon. En nu gij mij zegt, dat de heer Kiffin geen vergeving van mij nodig had voor het ongelijk mij in zijnen brief aangedaan. Nu vraag ik, heeft hij u dat zelf gezegd? Maar laat dit voor het oogenblik rusten, ik wil zijn bewijs aan hem terugzenden, en een rechtstreeks antwoord van hem vragen. Daar er geen voorschrift of voorbeeld bestaat voor den heer Kiffin om zijne gelovige broeders uit de Christelijke gemeenschap te bannen, die met hem omtrent den doop verschillen, zo behoort hij zulks niet te doen.

Gij berispt mij omdat ik zijn naam voluit schreef, maar ik weet dat hij zich niet schaamt over zijn naam, en gij, die dit in de verte enigszins schijnt te kennen te geven, moogt wel vergeving aan hem vragen daarvoor. Uw twistzieke veronderstellingen, die gij de wereld aanbiedt omtrent mijn persoon, mijn gevangenschap en dergelijke, neem ik vrijelijk op mij als een ereteken onder de overige verwijtingen, die gij mij maakt, totdat de Heere ze bij zijne komst zal afwissen. Maar dit zijn geen bewijzen dat gij een woord hebt dat u bindt om de heilige broeders uit de gemeenschap te weren.

En wat, indien, zoals gij veronderstelt, de wijze Dr. Owen, niet over mijn boek schreef, hoewel hij het naderhand toejuichte? dit is ook in mijn voordeel, want hij heeft het gelaten om de vele en ernstige verzoekschriften, die verscheidene uwer tot hem gericht hebben om zijne hand te weerhouden, En misschien was het meer ter ere van God dat de waarheid naakt de wereld zou ingaan, dan dat zij gesteund zou worden door een zo machtigen krijgsheld als hij

Gij zegt mij ook, dat sommige der nuchtere Independenten hun ongenoegen getoond hebben over dit onderwerp, Welnu, wat? indien ik ook kan zeggen, hetgeen ik doen kan zonder onwaarheid te spreken, dat verscheidene der Baptisten gewent hadden dat uw geschriften verbrand waren, voordat zij het licht gezien hadden, is uw boek daarom slechter? Op pagina 13 zegt gij, dat gij u niet inlaat met Presbyterianen, Independenten, gemengde avondmaalsgangers (een nieuwe naam) maar dat gij voor vrijheid zijt voor allen naar hun licht.

Antwoord: Ik vraag dan, veronderstel dat een heilige man Gods die van u verschilt, zoals de bovengenoemde doen, in de ceremonie van den waterdoop, in zeg, veronderstel, dat zo iemand avondmaal met u wenste te houden, maar evenwel naar zijn eigen licht in die dingen bleef, waarover wij spreken, zoudt gij zo iemand in de gemeenschap aannemen? Indien niet, maakt gij dan geen scheuring?

Maar gij zegt, 'indien ongedoopte gelovigen niet met ons wandelen, dan kunnen zij met anderen samenleven met wie zij beter overeenstemmen.

Antwoord: Dan schijnt gij hen slechts te vleien. Gij zijt er niet voor, hoe gij er ook over spreekt dat zij hun vrijheid moeten hebben, dat zij die met u zouden genieten. Zo geven ook de Papisten vrijheid aan de Protestanten, omdat zij noch willen noch kiezen kunnen.

Wederom, volgt gij hen niet met verwijtingen en beschimpingen, dat hun gemeenschap onderling zelfs onwaardig is? Nu, hoe geeft gij hun dan hun vrijheid? neen verkondigen deze dingen zelfs niet dat gij hen ook dit ontnemen zoudt indien gij kon?

Gedurende den tijd dat ik een baptist geweest ben (zegt gij) herinner ik mij niet dat ooit een ongedoopte zich zelfs heeft aangemeld om gemeenschap met ons te houden.

Antwoord: Dit is geen bewijs van uwe liefde jegens de broederen, maar veeleer een bewijs dat uwe gestrengheid van dien dag af reeds zo blijkbaar was, dat deze goede zielen den moed niet hadden om zulke pogingen te wagen, wij weten dat zij het elders gedaan hebben, waar zij met bemoediging hoopten ontvangen te worden. Op pagina 14, schijnt gij uw ontkenning van den waterdoop als de inwijdingsverordening in te trekken. En inderdaad heeft de heer D'Anvers mij gezegd, dat gij die mening moest herroepen, en dat hij anders tot u zeggen zou dat gij het doen moest, nochtans wordt het door sommigen als zodanig erkent, en in het bijzonder door uw groten voorstander de heer Denne, die het met verscheidene bewijzen tracht te handhaven, maar uw ontkenning zal een voldoende weerlegging voor hem zijn, zo laat ik het aan u beiden over om overeen te stemmen en besluit dat gij hem weerlegd hebt.

Maar het schijnt, ofschoon gij nu niet erkent dat het de ingang is in uwe bijzondere gemeente, nochtans gelijk gij ons vertelt op pagina 14, 'dat gij nooit ontkenet dat de doop een gelovige niet tot een lidmaat der algemene, ordelijke, zichtbare kerk maakt.' En hierin stemmen gij en de heer D'Anvers overeen. Personen gaan de zichtbare kerk binnen door den doop, zegt hij.

Antwoord: De algemene, dat is, de gehele kerk: dit woord sluit in alle delen der kerk, zelfs van Adam af aan tot aan het einde der wereld, hetzij in den hemel of op aarde, enz. Nu, dat de doop een mens tot een lidmaat van deze kerk maakt, geloof ik nog niet, en gij kunt mij niet aantonen waarom ik dit wel moet geloven.

2. De algemene, ordelijke kerk. Welke kerk dit toch moet zijn, indien gij met het woord ordelijk, overeenstemming aanduidt in de uitwendige delen der godsdienst, versta ik ook niet. En toch schijnt gij dit te menen, omdat gij het woord zichtbaar er ten laatste bijvoegt 'De algemene, ordelijke zichtbare kerk. Nu zou ik wel van dien broeder willen leren waar die kerk is, want indien het de zichtbare is, dan kan hij zeggen welke en waar zij is. Maar om kort te zijn, zulk een kerk bestaat niet, de algemene kerk kan niet zichtbaar zijn, daar een groot gedeelte van dit grote lichaam reeds in den hemel is, en een groot gedeelte daarvan nog niet geboren is.

Maar indien hij met de algemene kerk bedoelt, het gehele deel van die kerk die op aarde is, dan is zij noch zichtbaar noch ordelijk.

1. Niet zichtbaar, want het deel blijft altijd voor het oog van den besten mens volstrekt onzichtbaar.

2. Deze kerk is niet ordelijk, dat is, heeft geen harmonie in zijn uitwendige en zichtbare delen der eredienst, daar sommige delen anderen op de heftigste wijze tegenspreken. Ja, zou het onbarmhartig zijn om te geloven dat sommigen der leden van dit lichaam gewillig zouden sterven in het tegenspreken van datgene, hetwelk andere leden voor de waarheid van Christus houden? Bijvoorbeeld in ons eigen land, zouden sommigen der zogenoemde Baptisten hun leven niet willen opofferen in het tegenstellen van den kinderdoop? En wederom, sommigen van hen die voor de kinderdoop zijn niet willen sterven voor hetgeen zij denken dat waarheid is? Hier is dus geen orde, maar een klare tegenspraak, en dat wel in zulke delen der eredienst, welke beiden inderdaad als zichtbare delen der godsdienst beschouwen.

Onder de algemene, ordelijke, zichtbare kerk moet deze broeder dus verstaan, al diegenen der gelovigen, die gedoopt zijn, of gedoopt worden, zoals wij, dit is klaar, want, zegt hij, de doop maakt een gelovige tot een lidmaat dezer kerk, zijne bedoeling is dus, dat er een algemene, ordelijke, zichtbare kerk is en hiertoe behoren alleen de Baptisten, en dat ieder die gedoopt is, daardoor een lid der algemene, ordelijke, zichtbare kerk der Baptisten wordt, en dat het gehele aantal van de overige gelovigen geheel en al uitgesloten is.

Maar indien alle anderen zo zouden doen als deze man, hoeveel algemene kerken zouden er dan wel zijn? Een 'algemene, ordelijke, zichtbare gemeente der Independenten, ' een 'algemene, ordelijke, zichtbare kerk der Presbyterianen, en dergelijke. En wie hunner zou niet

even goed als hij voor zijne algemene kerk kunnen strijden, als zij even verward in hun gevoelens waren als deze broeder? Maar zij hebben meer verstand.

Maar veronderstel dat deze denkbeeldige kerk de enig ware algemene kerk ware, dan moet toch wie zij dopen, eerst een zichtbare gelovige zijn, en indien een zichtbare gelovige, dan een zichtbaar lidmaat van Christus, en indien dit, dan een zichtbaar lid van zijn lichaam, hetwelk de kerk is, voordat zij gedoopt worden, nu, hij die reeds een zichtbaar lid der gemeente is, heeft aan alle eisen voldaan die hem zouden kunnen opgelegd worden om te tonen dat hij een wezenlijk zichtbaar lid is. Handelingen 8:37, 19:17 en 16:33. Zijn zichtbaarheid is er reeds, hij is reeds een zichtbaar lid van het lichaam van Christus en daarna wordt hij gedoopt. Zijn doop maakt hem dus noch een lid noch een zichtbaar lid van het lichaam van Jezus Christus.

Gij vervolgt, dat ik gezegd heb dat het de instemming was, die personen tot leden van afzonderlijke gemeenten maakte.

Antwoord: Maar dat het een blote in- of toestemming is en niets anders, toestemming zonder geloof, enz., is onwaar. Uw latere poging om uw onjuiste uitdrukking weer goed te maken, baat u niets: Het geloof geeft zowel werkelijkheid aan, als bewijs voor het lidmaatschap. Wat gij nu van de brieven zegt, dat zij aan afzonderlijke gelovigen, en zowel aan diegenen die buiten als aan hen die in de kerk waren, geschreven zijn, heb ik altijd geloofd: maar in uw eerste punt behaagde het u te zeggen, dat gij een van degenen waart, die op onze bewijzen uit de brieven iets tegen had, omdat zij voor bijzondere gemeenten geschreven waren (bedoelende de gedoopten), en dat zij voor andere gelovigen geschreven waren, zou voor mij moeilijk zijn om het te bewijzen, maar gij doet wel, dat gij voor de waarheid zwicht.

Wat ik omtrent den doop heb gezegd, dat hij een pest was, neemt mijne woorden zo als zij daar staan, en dan blijft ik daar nog bij: 'Wetende dat de satan elke ordonnantie Gods tot een pest en een plaag voor zijn volk kan maken, zelfs den doop, des Heeren tafel, en de heilige Schrift, ja, dat ook de dienstknechten van Jezus Christus toegelaten kan worden, deze te misbruiken en haar uit hare plaats te wrikken. Daarom verzoek ik u, om, wanneer gij weer schrijft, of deze stelling toe te stemmen of haar te ontkennen, voordat gij voortgaat met veroordelen.

Maar ik moet voortgaan met u te zeggen, hoewel gij zulks niet gaarne hoort, dat gij, indien gij uw zin kon hebben, gij dan al de gemeenten die niet denken, zoals gij denkt, zoudt verwoesten. Gij rekent dat de kerkelijke voorrechten niet toebehoren aan hen, die niet gedoopt zijn als wij, zeggende: 'Hoe kunnen wij deze voorrechten van hen nemen, voordat zij ze hebben, wij weerhouden hen van een onordelijk gebruik van de ordonnantiën, inzonderheid onder ons zelve, ' te kennen gevende dat gij even goed uw best doet onder anderen: en hij, die hen, met wie hij niet wandelt, zal oordelen, of zeggen zal, zoals gij, dat zij gelijk Efraim aan een afgod offeren, en schaamrood moeten worden over dien afgod, voordat hun den vorm van het huis bekend gemaakt mag worden, ' en dan alles met een aanhaling van een tekst zal staven, doet dit, of in scherts, of in ernst, indien in scherts dan is het verfoeilijk, indien in ernst dan is zijn geweten er in betrokken, en indien zijn geweten er in betrokken is, dan noopt dit hem om al het mogelijke te doen om die zaak, welke hij als afgodisch en verfoeilijk beschouwd, uit te roeien, zowel in de gemeenten die niet, als in de gemeenten, die wel met hem in betrekking staan. Dit zo zijnde, dan mag men besluiten, dat gij wel den moed, maar niet de gelegenheid hebt, om uwe plannen te volvoeren.

Antwoord:

1. Mr. D'Anvers zegt, 'dat de overtreding van een positief voorschrift, betreffende de eredienst, een overtreden is van het eerste en tweede gebod.' Indien dit zo is, dan is het om deze breuk, dat die strenge oordelen over de mensenkinderen komen.

2. Maar gij haalt als voorbeeld aan, Adams eten van den verboden boom, maar tot niet veel nut. Adams eerste overtreding was, dat hij de wet overtrad, die in zijn hart geschreven was,

daarin, dat hij hoorde naar de verleidelijke stem zijner vrouw, en daarna, omdat hij van den boom gegeten heeft, welke boosheid in zijn gehele natuur doordrong, en toen droeg hij deze kwade vrucht wegens het eten der dingen, die de Heere hem verboden had. Genesis 3. Maakt of de boom goed, en zijne vrucht goed, of de boom slecht en zijne vrucht slecht. Mattheus 7:17, Lukas 6:43-44. De mens moet slecht zijn, eer hij kwaad doet, en goed eer hij goed doet. En dan vraagt gij wat groter oordeel was, verontreinigd en verdorven te worden, of uit het paradijs verdreven te worden.

Maar wat de zaak betreft, waarover wij spreken, welk positief voorschrift overtreden degenen, die hem, dien God ons gebiedt aan te nemen, niet willen verwerpen, als hij geen licht in den doop heeft?

Berispt mij niet langer omdat ik u naar een schriftuurplaats vraag, ten bewijze dat uwe handeling om hen uit te sluiten billijk en wettig is, waarlijk ik moet dit nog blijven doen, en ik vertrouw als gij er een vinden kon, dat ik ze reeds lang geleden van u vernomen zou hebben. Maar gij verwondert u er over dat ik naar een schriftuurplaats vraag om een negatief voorschrift te bewijzen.

Antwoord:

1. Zijt gij bij die deur, mijn broeder? Indien een dronkaard, een eedzweerder, of een echtbreker gemeenschap met u wenste te houden, en op uwe weigering, u naar uwe gronden zou vragen, zoudt gij dan denken dat die eis zodanig is, dat gij er niet op behoort te antwoorden. Zoudt gij de redenen uwer weigering niet bij tientallen kunnen opnoemen? Zo zoudt gij ook met ons doen, als gij hierin niet buiten den Bijbel stond.

2. Maar wederom, gij hebt gehandeld als iemand, die een positieve regel moet voorschrijven. Gij rekent het u ten plicht, een deel uwer gehoorzaamheid aan God, om diegenen uit de kerkelijke gemeenschap te bannen, die niet zo gedoopt zijn als gij. Ik vraag u dan welk voorschrift geeft u recht tot zulk een handelwijze? Waar wordt gij bevolen aldus te handelen?

Gij werpt mij tegen dat in Efeziërs. 4:5 en 1 Corinthiërs 12:13, den Geestesdoop niet bedoeld wordt: maar de heer Jesse zegt, dat het de doop met water niet is, niet kan zijn: en gij hebt hem volstrekt niet weerlegd. En nu met betrekking tot de kerk in de woestijn, gij dacht, zoals gij zegt, dat ik mij zelven geantwoord zou hebben, maar dit heb ik evenmin gedaan als gij. Maar laat ons zien wat gij als antwoord geeft.

1. Ten eerste zegt gij: 'ofschoon God in dien tijd hun ongehoorzaamheid in de besnijdenis kwijtschold, Genesis 17, Exodus 12, daaruit volgt niet dat gij de verordening van den waterdoop nu moet wegcijferen.'

Antwoord: God beval haar, en maakte haar tot de inwijdingsordonnantie voor de kerkelijke gemeenschap. Maar, Mozes, en Aaron en Jozua, en de oudsten van Israël hebben haar opgeheven gedurende veertig jaren, daarom was de opheffing ambtelijk en wel met Gods vergunning, zoals gij verzekert. Nu, indien zij de besnijdenis mochten opheffen, ofschoon zij de inwijdingsordonnantie was, waarom mogen wij dan niet Gods heiligen in de gemeenschap aannemen, daar het ons toch niet verboden, maar geboden wordt, ja, waarom zouden wij den waterdoop, welchen God nooit tot dat doel verordineerd heeft, tot een sluitboom maken om de gelovigen uit de kerk te weren?

2. Gij vraagt, of men de besnijdenis ophief uit gebrek aan licht, daar zij toch duidelijk geboden was?

Antwoord: Wat ook de oorzaak ware, gebrek aan licht is een grote oorzaak, en dat het noodzakelijk volgen moest, dat zij het moesten zien, omdat het geboden was, is een inbreuk op de heerlijkheid van den Heiligen Geest, wiens werk het is ons alles indachtig te maken hetgeen de Heere Jezus ons gezegd heeft. Johannes 14:26.

3. Gij vraagt, 'kunt gij uzelf geen reden geven, dat hun telkens verhuizende en reizende staat hen onbekwaam maakte, en dat God barmhartig was? Kan diezelfde reden nu voor de weigering van den doop worden gegeven?'

Antwoord: Ik kan mij zelve deze reden niet geven, en gij kunt mij daardoor ook niet enige voldoening geven. Omdat hun reizende staat volstrekt geen verhindering voor hen was, indien gij veronderstelt dat zij, en dit was buiten twijfel waar, dat zij verscheidene jaren aaneen op een en dezelfde plaats vertoeven.

1. Zij hadden veertig jaren nodig om van Egypte naar Kanaän te gaan, en zij deden slechts twee en veertig reizen.

2. Soms deden zij verscheidene van die reizen in een en hetzelfde jaar. Zij hadden reeds, zoals ik het opvat, elf reizen gedaan aan het einde der derde maand na hun uittocht uit Egypte. Vergelijk Exodus 19:1 met Numeri 33:15.

3. Wederom, in het veertigste jaar vinden wij hen op den berg Hor, waar Aaron stierf en begraven werd. Nu, dat was het jaar, waarop zij Kanaän, binnengingen, en in dat jaar moesten zij nog negen of tien reizen doen eer zij over de Jordaan gingen. Numeri 33:38 enz. Hier waren dus twintig reizen in minder dan anderhalf jaar. Verdeel nu de rest van den tijd op de overige reizen en dan hebben zij meer dan acht en dertig jaar gereisd om hun twee en twintig voetreizen te gaan. En hoe dit nu een reis zou kunnen zijn die hen verhinderde om deze ordonnantie op des zelfs gezette tijden te houden, nl. om hun kinderen op den achtsten dag te besnijden, zie ik niet in.

Indien gij denkt dat hun oorlogen hen verhinderen konden, dan antwoord ik dat zij, voor zover ik zien kan, tienmaal meer gestreden hebben in het land Kanaän, waar zij wel besneden werden, dan in de woestijn waar zij niet besneden werden. En indien vleselijke of uitwendige veiligheid de oorzaak ware geweest, dan zouden zij zich niet in het gezicht van een en dertig koningen hebben besneden. Jozua 5 en 12. Ik zeg, zij zouden hun zes honderd duizend strijdbare helden niet besneden hebben, en hen blootgesteld hebben aan de aanvallen en de gevaren hunner vijanden. Dit was dus niet de oorzaak waarom zij niet besneden werden, zoals gij veronderstelt.

4. De hoofdinhoud van uw vierde punt is, 'dat een buitengewoon geval niet tot een algemeenen regel mag gesteld worden.'

Antwoord: De regel was gewoon, welke was de besnijdenis, het terzijde stellen van dezen regel werd even gewoon voor den tijd van veertig jaren, en in de gehele gemeente. Maar dit is een arme uitvlucht, om niets anders te kunnen zeggen, dan dat het een buitengewoon geval was, wanneer het echter niet zo was.

Maar gij vraagt, 'mochten zij zo handelen toen zij in Kanaän gekomen waren?'

Antwoord: Neen, neen Evenmin zullen wij doen hetgeen wij nu doen, wanneer hetgeen volmaakt is, gekomen is.

Gij zegt, omdat de kerk in de woestijn, Openbaring 12, niet door ordonnantiën kon komen enz., daarom, wanneer zij zonder dezelve in den hemel komen, behoeven wij hen ook niet te houden.

Niemand heeft dit tegen u gezegd. Maar zijt gij een van degenen uit de genoemde woestijn? Openbaring 12. Is de Anti-christ door niets anders overwonnen en voor niets anders dood dan voor uw geloof? Of zijn wij, die onze broederen vooruit zijn in den doop, alleen uit die Egyptische duisternis verlost? Zwijg toch, want gij zelf verkeert nog in zulk een wolk der donkerheid, dat gij een regel stelt, die in den Bijbel niet gevonden wordt, nl., om het als een zonde te beschouwen uwe heilige broederen aan te nemen, ofschoon dit niet verboden, maar zelfs geboden is. Romeinen 14 en 15.

Uw grote woordenpraal over mijn vierde bewijs laat ik ter beoordeling over aan hen, die over het gewicht uwer woorden kunnen oordelen, alsook hetgeen gij zegt omtrent het vijfde en zesde bewijs.

Want het voorbeeld dat ik u gaf van Aaron, David, en Hizkia, die dingen deden, welke niet geboden waren, en dat in heilige zaken, en toch voor verontschuldigd gehouden werden, kunt gij, noch uwe voorvechters enigermate omverwerpen. Aaron overtrad het gebod, Leviticus 6:26, 10:18. David deed hetgeen niet geoorloofd was en in Hizkia's tijd aten zij het Pascha anders dan beschreven was. 2 Kronieken 30:18. Maar ik merk dat hier de schoen wringt, hetgeen u verblijd maakt over de heer Denne's uitval om hulp. Hiertegen verheft ook D'Anvers zijne stem, maar echter tot weinig nut, mij ten laste leggende, dat ik beweerd heb, dat de onkunde een vrijbrief geeft voor de zonde der overtreding van Gods gebod. Maar beoordeel eerst de teksten, die ik aangehaald heb, en begin mij dan te beschuldigen. Gij hebt uwe stelling van ongeschreven waarheden jammerlijk verdedigd.

Mijn zevende bewijs, hebt gij, zoals ik reeds gezegd heb, niet eens zoveel als aangeroerd, en het tiende ook niet, dan dat gij er mede gespot hebt. Maar wij zullen ze den lezer voorleggen.

1. De liefde, die wij, zoals geboden is, moeten aandoen, is veel meer waard dan het ijdel twisten over den waterdoop. Colossen 3:14.

2. De liefde wordt meer openbaar, wanneer wij de gelovigen aannemen om den wil van Christus, dan wanneer wij hen verwerpen bij gemis aan water.

3. De gemeente te Colosse werd gelast de gelovigen aan te nemen en verdraagzaam te zijn, omdat zij nieuwe schepselen waren.

4. In de gemeente te Jeruzalem waren sommige gelovigen, die de verkondiging van het evangelie aan de Heidenen tegenstonden, en toch hun lidmaatschap behielden.

5. Verdelingen en scheuringen onder de gelovigen zijn van een latere dagtekening dan de uitverkiezing, en de tekenen daarvan, en moesten daarom plaats maken voor degenen, die weten dat zij verkozen zijn.

6. Het is de liefde, niet de doop, die ons aan de wereld openbaar maakt als volgelingen van Christus. Johannes 13:35.

7. Het is de liefde die het onfeilbare kenmerk is van onze belangstelling in-en onze gemeenschap met Christus, Romeinen 12:10, 16:10.

8. De gemeenschap met Christus is voldoende om uit te nodigen tot-en de nieuwe mens den groten regel onzer gemeenschap, met Christus. 1 Johannes 1:2.

9. De liefde is de vervulling der wet, hij derhalve, die haar heeft, is door God aangenomen, en moet door de mensen goedgekeurd worden, maar hij vervult de wet niet, die zijn broeder oordeelt en veroordeelt. Galaten 6:16, Filippenzen 3:16, Romeinen 14, Jakobus 4:11.

10. De liefde wordt soms meer gezien en getoond in het nalaten der verkondiging van hetgeen wij weten, dan in het verkondigen en opdringen. Johannes 16:12, 1 Corinthiërs 3:1-2.

11. Hoe kunnen wij zeggen dat wij de liefde bezitten, wanneer wij onzen broeder trachten te dwingen om boven zijn licht te handelen, of om zijn hart met smart te vervullen, om hem boven zijn geloof te laten werken, of hem van zijne voorrechten te beroven? Dit tot de deur der gemeenschap te stellen, hetgeen God niet gedaan heeft, dat tot den regel voor de avondmaalsviering te stellen, is uit gemis aan liefde.

In onze verhandeling over de vleselijkheid die de oorzaak der verdelingen te Corinthe waren, vraagt gij, aan wie moet de vleselijkheid ten laste gelegd worden, aan hen die de waarheid verdedigen of aan hen die haar tegenstaan?

Misschien aan beiden, maar voorzeker aan hen, die de waarheid tegenstaan, hebt daarom acht op u zelve, die zonder enig gebod van God om u te rechtvaardigen, uwen broeder van de gemeenschap uitsluit, uwen broeder, wie gij op Gods bevel moet aannemen.

Met mijn negende bewijs maakt gij u in den beginne vrolijk, maar waarom hakt en snijdt gij er in om, totdat gij het ten laatste, als het ware, op het vuur werpt? Die zeventien ongerijmdheden kunt gij op generlei wijze ontwijken. Want indien gij niet een enkel woord hebt, hetgeen ook werkelijk het geval is, hoewel gij mij bespot omdat ik een enkel woord Latijn gebruikt heb, niet een enkel woord van God dat u beveelt om uwe broederen, die niet zo gedoopt zijn als gij, van het avondmaal te weren, ik zeg, indien gij niet een enkel woord van God hebt, om dit tot uw plicht te maken, dan doet gij het onvermijdelijk:

1. Uit een geest der vervolging.
2. Uit meer eerbied voor een vorm, dan voor den geest en de kracht der godsvrucht.
3. Zodoende maakt gij wetten, waar God gene gemaakt heeft, en zijt gij wijs boven hetgeen geschreven is.
4. Het is een bedillen van den Geest des Heeren.
5. En bindt het geweten van alle mensen aan ons licht en onze mening.
6. Zodoende ontnemt gij den kinderen hun brood.
7. En weerhoudt hen van den wasdom des geloofs.
8. Dit geeft oorzaak dat de harten der zwakke christenen tot zonde geprikkeld worden.
9. Dat de harten der goddelozen verhard worden.
10. Het zet de deur open voor allerlei verzoeken.
11. Het brengt de duivel in verzoeking om degenen, die alleen staan, aan te vallen.
12. Het is een broeinest van ijdele twist.
13. Het geeft aan de wereld gelegenheid om ons te lasteren.
14. De zwakken en wankelenden worden zodoende in twijfel gehouden over de rechte wegen des Heeren.
15. Het is een misbruiken der Heilige Schrift.
- 16 Een steun voor den Anti-christ.
17. En geeft oorzaak dat velen van den rechten weg in gevaarlijke dwaalsporen zullen geraken. En hoewel het laatste punt zo door u verfoeid wordt, dat gij haast u zelve geen meester kon blijven bij het lezen daarvan, zo beweer ik evenwel als in het eerste schrijven mijner hand, 'dat het uitsluiten der christenen uit de kerkelijke gemeenschap en hun hun voorrechten te onthouden, wegens gemis aan datgene, hetwelk God nooit tot een muur des afscheids gesteld heeft tussen ons, God oorzaak gaf, geeft, en zal geven om die oordelen over ons te zenden, waaronder wij thans zuchten.'

Nu kom ik tot wat gij gezegd hebt ter verdediging uwer veertien bewijsgronden. 'Zoals zij waren, zegt gij, ben ik bereid om daarbij te blijven, wat ik aangeboden heb, heb ik met alle bescheidenheid aangeboden: naar het beste licht dat ik had in die teksten der Schrift, waarop zij gegrond zijn. Daar ik nog niet zo vermetel geworden ben dat ik wens dat alles wat ik zeg voor wetten gehouden moeten worden om daaraan anderen in hun geloof en godsdienstoefening te binden, daarom druk ik mij zelve uit in veronderstellingen, sterke vermoedens, en schijnbaar goede gevolgtrekkingen uit het woord.

Antwoord: Uwe bewijzen zijn, zoals gij met waarheid zegt, gegrond op veronderstellingen en vermoedens, en dat wel, omdat u het woord der Heilige Schrift tot hulp ontbreekt. En laat de lezer wel opmerken, omdat gij geen rechtstreeks bevel kunt vinden in het Woord van God, daarom komt gij te voorschijn met veronderstellingen en vermoedens.

Een oordeelkundig lezer zal niet alleen hier, maar ook op vele andere plaatsen bemerken tot welke droevige uitvluchten gij gedreven wordt om uwe pen gaande te houden. Maar, mijnheer, daar gij, zoals gij zelf zegt, niet zo op uw stuk staat in uwe bewijzen, waarom matigt gij u zelve dan zoveel gezag aan in de toepassing uwer stellingen? Want niettegenstaande al uwe bescheidenheid en nederigheid wilt gij toch niemand hunner met u avondmaal laten vieren, en gij gunt het hun die afwijken van de schijnbare te kennengevingen onder elkaar ook niet. Uwe

liefde jegens hen bestaat hierin, dat gij hun onthoudt datgene, waarop zij recht hebben. Wordt u bevolen hen te verwerpen, noem ons den tekst waar het staat, en indien het u niet bevolen wordt, waarom doet gij het dan?

‘Laat ons zeggen wat wij willen, ‘ zegt gij, ‘tot verdediging onzer eigene gebruiken, tenzij wij geen positieve schriftuurplaatsen opnoemen, dat uwe gebruiken verboden zijn, ofschoon nergens geboden, zo zult gij als een razende bij uw punt blijven met de gedachte dat gij met den krans zult heengaan.’

Antwoord: Ik raas niet, maar ik strijd ernstig met u voor de waarheid. En zegt wat gij wilt of kunt, al zij het ook met veel meer smaad en hoon dan gij tot hiertoe gedaan hebt, zo blijven wij u toeroepen, de Schrift, de Schrift moet gij ons tonen. En het is een zeker teken dat uw zaak verkeerd is, wanneer gij spot en scheldt omdat ik u naar de Schrift vraag. Had gij mij één plaats aangetoond, waarin geschreven staat, dat gij uwe broederen, die niet zo gedoopt zijn als gij, van den tafel des Heeren moet weren, dan had ik gedaan, maar gij staat buiten het woord, en daarom belijdt het! Wij worden geboden om hem, die zwak in het geloof is, aan te nemen, want God heeft hem aangenomen. Ik lees in den bijbel nergens van kransen dan in Handelingen 14:13, en die moogt gij hebben.

In uw zevende bewijs klaagt gij er over, dat ik over uwe, ‘schijnbare te kennengevingen’ spreekt, zeggende, ik ben niet gewoon om zoals John Bunyan te zeggen, ‘dit zeg ik’ ‘en ik durf te zeggen’. Ik stel mij zelven tevreden met mijne veronderstellingen aan anderen te onderwerpen die boven mij staan.

Antwoord:

1. Schijnbare gronden zijn een slecht en onwaardig fundament voor een gebruik in den godsdienst, en daarom spreek ik er tegen.

2. Waar gij zegt, dat gij uwe meningen onderwerpt aan degenen, die boven u staan, is onwaar, tenzij gij besluit dat niemand dan zij boven u staan, die met u van hetzelfde gevoelen zijn. Hebt gij uwe opvattingen gewillig onderworpen aan het oordeel dergenen die niet in uwe overtuiging delen? Hebt gij uwe gevoelens onderworpen aan het onpartijdige oordeel der Independenten en Presbyterianen? En zijt gij bereid om u aan hun oordeel te onderwerpen? Behoudt gij niet uzelf de vrijheid om te beoordelen hetgeen zij zeggen? en om te kiezen hetgeen gij oordeelt dat recht is, of zij het met u eens zijn of niet? Waarom misleidt gij zo de wereld door voor te geven dat gij u zelven nederig onderwerpt aan het oordeel van anderen, wanneer gij toch volhoudt hun gevoelens te veroordelen? Gij hebt slechts één hulpmiddel, misschien denkt gij dat zij niet boven u staan, en met die uitvlucht dekt gij uzelf, maar dat is onvoldoende.

BESLUIT.

Lezer, toen Mozes de broederen, die met elkaar twistten weer tot vrede zocht te brengen, wierp degene, die het ongelijk deed hem opzij, als onwillig om in zijne goddeloze werken gestoord te worden, maar toen Mozes evenwel voortging om hen tot vrede aan te manen, trachtte dezelfde persoon een vreselijke beschuldiging tegen hem in te brengen, met te zeggen: 'Zegt gij dit om mij te doden gelijk gij den Egyptenaar gedood hebt?' Exodus 2:14, iets wat te dikwijls naar het hoofd van diegenen geworpen wordt, die den vrede zoeken en najagen. Handelingen 7:24-29. 'Mijne ziel, ' zegt David, 'heeft lang gewoond bij degenen, die den vrede haten. Ik ben vreedzaam, maar als ik spreek, zijn zij aan den oorlog.' Psalm 120:6-7. Men zou denken, dat zelfs de natuur zelf den vrede en de enigheid der gelovigen onderling als een zaak van de grootste waarde zou beschouwen, inzonderheid, daar zij, boven alle mensen, zich zelve kennen, want hij, die zich zelve het best kent, is het geschikst om medelijden met een ander te hebben en te verdragen, Hebr. 5:2, en toch zijn er onder dezen zodanige, die willen opstaan om scheuringen en verdeeldheden te maken onder hun broederen 'om de discipelen af te trekken achter zich.' Handelingen 20:30, roepende, dat zij gelijk hebben en dat allen, die niet met hun instemmen, ongelijk hebben en verwijderd moeten worden. Romeinen 16:17. Maar als iedere 'hij' gezegd heeft al hetgeen hij kan zeggen, dan is dit een ding dat de Heere haat, nl. om tussen broederen krakelen in te werpen. Spreuken 6:19.

En toch hebben wij reeds vele jaren dezen kwaden toeleg moeten ondervinden even als anderen op andere plaatsen, hetgeen met voorbeelden gestaafd zou kunnen worden als zulks geëist werd. Inzonderheid hebben wij veel moeten lijden van de gestrengere broederen, de Baptisten, wier beginsel niet toelaat iemand in hun gemeenschap op te nemen die van hen verschilt omtrent den waterdoop, en ook niet duldt dat enige gemeente bestaat, die van hun beginsel afwijken. Zo menigmaal de gelegenheid zich voordoet om anderen aan te vallen, spannen zij al hun netten en strikken om onze gemeente te verzwakken en de leden een voor een achter hen te doen volgen. Deze dingen griefden mij zo, dat ik, na zestien jaar gezwegen te hebben, mij niet langer weerhouden kon om openlijk aan de wereld te tonen op welken grond wij gemeenschap met elkaar houden, en op de onredelijkheid dergenen, die ons zoeken te verdelen. Sommigen uwer vergeleken mij bij den duivel, anderen zeiden dat ik raasde en krankzinnig was, en dat alleen, omdat ik den vrede trachtte te bewaren tussen de gelovigen onderling. Neen zij gingen verder, zij begonnen moord te roepen, alsof ik hen bij de openbare overheid wilde aanklagen, en hen ongeschikt wilde maken tot samenleving in de maatschappij, wanneer ik slechts sprak over hun hartverscheurende en kerkverwoestende beginselen en gebruiken, daar zij hun gelovige broederen van onder hen uitdreven en toen zij van hen uitgegaan waren, hen ook nog onderling alle recht tot gemeenschap ontzeden, omdat zij niet, zoals zij, datzelfde licht in den doop hadden. Zij antwoorden met laster en verwijtingen, hetgeen zij, zo schijnt het ten minste, als bewijzen beschouwen om zich zelve te verdedigen.

Maar ik vraag inmiddels naar bewijzen, bewijzen uit de Schrift, om mij te overtuigen dat het mijn plicht is, die gelovigen uit de kerkelijke gemeenschap te weren, die niet zoveel licht in den doop hebben als wij. Hierover wordt de heer Paul zo vervolgd dat hij zulk een hooghartige taal geen antwoord waardig keurt, maar ik begrijp de reden, want hierdoor zou hij zich zelve buiten den Bijbel plaatsen, wanneer hij mij dus begint aan te vallen, dan kan hij dit slechts doen met schijnbare te kennengevingen, veronderstellingen, en sterke vermoedens en zegt u verder in zijn antwoord, 'dat dit zijn grootste licht is, dat hij in den bijbel heeft en ten goede geeft voor zijne gewoonte, over welk licht, welwillende lezer, gij gemakkelijk kunt oordelen, indien gij slechts een flauw begrip van den wil van God omtrent de broederlijke liefde hebt. Vreemd is het, dat de Schrift, die overal de liefde aanbeveelt en ons er toe opwekt om verdraagzaam te zijn en den last van onzen broeder te dragen, evenwel stilzwijgend te kennen zou geven, dat wij

onzen broeder uit het huis onzes Vaders moeten uitsluiten, of dat de Schriften die ons bevelen om de zwakken aan te nemen, ons tegelijkertijd bevelen zouden om de sterken buiten te sluiten!

Denkt gij, lezer, dat de Schrift twee aangezichten heeft, en met twee monden spreekt? En toch moet dit waar zijn, volgens de leer van deze mensen. Er staat uitdrukkelijk geschreven, 'neemt elkaar aan, gelijk ook Christus ons aangenomen heeft, tot de heerlijkheid Gods.' Romeinen 15:7. Maar deze mannen zeggen dat het onze plicht niet is, het is ongerijmd en afgodisch, besluitende dat het noch een gewoonte van hen noch van enige gemeente Gods is, om dezen broeder aan te nemen, bijgevolg zijn zij die dezen broeder wel aannemen, niet van de gemeente Gods, laten zij zeggen wat zij willen, en hier ziet gij nu hun liefde, hun hartelijkheid en barmhartigheid van hun vermeende goedheid.

Maar wees verzekerd, christelijke lezer, dat zij voor deze onbarmhartige woorden en daden geen grond hebben in Gods woord, en zij kunnen hun pad niet schoon maken met te zeggen dat zij zulk een vreedzamen omgang met de wereld hebben. Ik pleit voor de kerkelijke gemeenschap en zij ontzeggen ze aan ons, en toch is de kerkelijke gemeenschap een gemeenschap naar de Schrift, en wij lezen van gene andere onder de gelovigen. Het is waar, wij worden geboden om ons te onttrekken 'van een iegelijk broeder, die ongeregeld wandelt, opdat hij beschaamd worde, evenwel moeten wij hem niet als een vijand houden, maar hem vermanen als enen broeder.' 2 Thessalonicenzen 3:6,14-15. Indien dit is hetgeen zij beogen, want ik ken geen andere gemeenschap, welke wij met hem moeten hebben, aan wie wij de kerkelijke gemeenschap ontzeggen, dan laat ik de beschouwing van de grond der blijdschap die zij hebben, die aldus door hun broederen geëerd worden, aan hunzelve over.

Inmiddels, blijf ik verzekeren, dat de waterdoop geen muur des afscheids is voor de gemeenschap der gelovigen, en ook geen toegangsdeur is tot de gemeenschap.

Ik wil geen spot met spot vergelden, ofschoon een mijner aanvallers mij verzekerde dat ik bij het lezen van het geschrift van den heer Paul genoegzaam tot zulk een werk zou aangezet worden, maar wat is de oorzaak van een zodanig schrijven, als het niet de ontevredenheid is van zijn eigen gemoed, of het gemis van een beter antwoord?

Hiervoor dank ik God, dat sommigen der broederen in den laatsten tijd kalmer zijn geworden in hun uitdrukkingen, en dat degenen, die hun vroegere bitterheid blijven aankleven, door hun broederen overgelaten worden aan de bitterheid hunner eigene hartstochten, daar hun broederen openhartig belijden, dat zij als hun geloofsgenoten het konden verdragen, zelve er volle vrijheid toe gevoelen in hun eigene zielen om gemeenschap te houden met gelovigen, als gelovigen, hoewel zij omtrent den waterdoop verschillen.

Moge de Heere alle bitterheid uit de gemeenten verdrijven en hen vergeven die de oorzaken zijn van de vele verdeeldheden en scheuringen onder de gelovigen. 'Ziet, hoe goed, en hoe liefelijk is het, dat broeders samenwonen! Het is, gelijk de kostelijke olie op het hoofd, nederdalende op den baard, den baard van Aaron, die nederdaalt tot op den zoom zijner klederen. Het is gelijk de dauw van Hermon, en die nederdaalt op de bergen van Zion: want de Heere gebiedt aldaar den zegen en het leven tot in der eeuwigheid.' Psalm 133. Vaarwel!

Ik ben de uwe, christen, om u te dienen zolang ik nog met die ogen zien kan, waarin reeds door zo velen zoveel vuil geworpen is.

JOHN BUNYAN.